

Τ.Ε.Ι. ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

*«Η μέτρηση του κοινωνικού κεφαλαίου των οργανώσεων στις
Δημοτικές Ενότητες Γαζίου και Κρουσώνα του Δήμου Μαλεβιζίου»*

ΣΥΝΤΑΚΤΡΙΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

Αεράκη Ιωάννα

Κεφαλογιάννη Ελένη

Στεφανάκη Ελένη

ΥΠΕΘΥΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ:

Κούτρα Κλειώ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ 2013

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστούμε θερμά τους συμμετέχοντες της έρευνας για τη συμβολή τους στη διεξαγωγή της, καθώς επίσης και την κα Κατσάπη Χρυσούλα, Κοινωνική Λειτουργό του Κ.Α.Π.Η Γαζίου, για την αμέριστη συμβολή της καθ'όλη τη διάρκεια της ερευνητικής διαδικασίας. Τέλος, ευχαριστούμε θερμά την υπεύθυνη καθηγήτρια της πτυχιακής εργασίας, κα Κούτρα Κλειώ για την υπομονή και την καθοδήγησή της καθ'όλη τη διάρκεια ενασχόλησής μας με την πτυχιακή εργασία.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΕΛΙΔΕΣ

Περίληψη.....	5
Εισαγωγή.....	7

Α' ΜΕΡΟΣ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ

<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΟΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ.....</u>	<u>9</u>
1.1 Η σημαντικότητα της ύπαρξης οργανώσεων στην κοινότητα.....	13
1.2 Η διοίκηση στις οργανώσεις.....	16
1.3 Η οργανωτική κουλτούρα των οργανώσεων.....	20

<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ...23</u>	
2.1 Ιστορική αναδρομή και ορισμοί του κοινωνικού κεφαλαίου.....	23
2.2 Μορφές του κοινωνικού κεφαλαίου.....	27
2.3 Διαστάσεις του κοινωνικού κεφαλαίου.....	30
2.3.1 Αλληλοβοήθεια-Αλληλεγγύη.....	31
2.3.2 Κοινωνική συμμετοχή.....	3
2.3.3 Κοινωνική Εμπιστοσύνη.....	33
2.3.4 Ασφάλεια.....	33
2.3.5 Ανοχή στη διαφορετικότητα.....	34
2.3.6 Κανόνες και αξίες.....	35
2.3.7 Επίσημα και ανεπίσημα κοινωνικά δίκτυα.....	35
2.3.8 Πρόδραση (Proactivity).....	36

<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΚΥΡΙΕΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.....</u>	<u>37</u>
3.1 Το κοινωνικό κεφάλαιο ως ατομικό αγαθό.....	37
3.2 Το κοινωνικό κεφάλαιο ως συλλογικό αγαθό.....	41
3.3 Οφέλη και χρησιμότητα του κοινωνικού κεφαλαίου.....	43
3.3.1 Κοινωνικό κεφάλαιο και κοινωνική ανάπτυξη.....	44
3.3.2 Κοινωνικό κεφάλαιο και οικονομική ανάπτυξη.....	49

<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΜΠΕΙΡΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ.....</u>	<u>54</u>
--	-----------

Β' ΜΕΡΟΣ: ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ

<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ</u>	64
---	----

<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ</u>	65
6.1 Ερευνητική στρατηγική.....	65
6.2 Στατιστική ανάλυση.....	65
6.3 Πληθυσμός μελέτης.....	65
6.4 Ερευνητικό εργαλείο.....	66
6.5 Προετοιμασία πεδίου έρευνας.....	68
6.6 Δυσκολίες και περιορισμοί έρευνας.....	68
6.7 Ηθικά ζητήματα.....	69

<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ</u>	70
---	----

7.1 Παρουσίαση αποτελεσμάτων Δημοτικής Ενότητας Γαζίου.....	70
7.1.1 Ηγέτης.....	71
Προέλευση και Ανάπτυξη οργάνωσης.....	71
Ιδιότητα Μέλους.....	73
Ηγεσία.....	74
Ικανότητες της οργάνωσης.....	76
Συνεργασίες οργάνωσης.....	79
7.1.2 Μέλος.....	85
Ιστορικό και Δομή οργάνωσης.....	85
Ηγεσία.....	85
Ιδιότητα Μέλους.....	86
Ρόλος των οργανώσεων.....	86
Ικανότητες της οργάνωσης.....	87
7.1.3 Μη μέλος.....	91
Ρόλος των οργανώσεων.....	91
Λόγοι μη συμμετοχής.....	92
7.2 Παρουσίαση αποτελεσμάτων Δημοτικής Ενότητας Κρουσώνα.....	93
7.2.1 Ηγέτης.....	93
Προέλευση και Ανάπτυξη οργάνωσης.....	93
Ιδιότητα Μέλους.....	95
Ηγεσία.....	96
Ικανότητες της οργάνωσης.....	97
Συνεργασίες οργάνωσης.....	101
7.2.2 Μέλος.....	106
Ιστορικό και Δομή οργάνωσης.....	106
Ηγεσία.....	106
Ιδιότητα Μέλους.....	107
Ρόλος των οργανώσεων.....	107
Ικανότητες της οργάνωσης.....	108
7.2.3 Μη μέλος.....	112

Ρόλος των οργανώσεων.....	112
Λόγοι μη συμμετοχής.....	113
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ</u>	114
8.1 Δομικό Κοινωνικό Κεφάλαιο.....	115
8.2 Γνωστικό Κοινωνικό Κεφάλαιο.....	120
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ</u>	122
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10: ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ</u>	123
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	124
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	130

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή: Το κοινωνικό κεφάλαιο αποτελεί μια πολυδιάστατη έννοια, η οποία αναφέρεται στην εσωτερική κοινωνική και πολιτισμική συνοχή της κοινωνίας, στους κανόνες και τις αξίες που ορίζουν τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των ανθρώπων και των θεσμών. Αποτελεί συνδετικό κρίκο της κοινωνίας και χωρίς αυτό δε μπορεί να επιτευχθεί κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη ή ανθρώπινη ευημερία.

Σκοπός: Η μέτρηση του οργανωτικού προφίλ των Δημοτικών Ενοτήτων Γαζίου και Κρουσώνα του Δήμου Μαλεβιζίου, η αξιολόγηση των εσωτερικών χαρακτηριστικών των τοπικών οργανώσεών τους και η σκιαγράφηση των σχέσεων και των δικτύων με άλλες οργανώσεις της κοινότητας.

Μεθοδολογία: Η ερευνητική στρατηγική, η οποία ακολουθήθηκε για τη διεξαγωγή της έρευνας είναι η περιγραφική και το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε είναι το SO.C.A.T. (Social Capital Assessment Tool), το οποίο προσδιορίζει και αξιολογεί το δομικό και γνωστικό κοινωνικό κεφάλαιο, ενώ μετρά και τη συμμετοχή των κατοίκων σε ενέργειες που προωθούν τη συλλογική δράση. Ο πληθυσμός μελέτης είναι το σύνολο των οργανώσεων που υπάρχουν στις Δημοτικές Ενότητες Γαζίου και Κρουσώνα του Δήμου Μαλεβιζίου. Ο ακριβής αριθμός των οργανώσεων είναι 151 και πιο συγκεκριμένα στην Δημοτική Ενότητα Γαζίου αριθμούνται στις 109 και στην Δημοτική Ενότητα Κρουσώνα στις 42. Για τη μέτρηση του οργανωτικού προφίλ των παραπάνω Δημοτικών Ενοτήτων, μελετήθηκαν θεματικές ενότητες οι οποίες αφορούν στην ηγεσία της οργάνωσης, στη συμμετοχή στην οργάνωση, στην οργανωτική κουλτούρα και στην οργανωτική ικανότητα και υποστήριξη του οργανισμού, που διαφαίνεται από την αξιολόγηση σε σημαντικούς τομείς. Το σετ των ερωτηματολογίων αποτελείται από τρία ερωτηματολόγια, τα οποία συμπληρώνουν ο ηγέτης, ένα μέλος και ένα μη μέλος για κάθε οργάνωση.

Αποτελέσματα: Κύρια σημεία των αποτελεσμάτων της έρευνας αποτελούν: α) οι κάτοικοι υιοθετούν ενεργό τρόπο συμμετοχής στις οργανώσεις, καθώς η ίδρυσή τους αποτελεί δική τους πρωτοβουλία, β) υπάρχει αμφίδρομη σχέση συνεργασίας μεταξύ των οργανώσεων εντός και εκτός της κοινότητας, γ) οι οργανώσεις έχουν ενεργό ρόλο στην ενδυνάμωση των μελών της κοινότητας και δεν φαίνεται να αποκλείουν συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες, δ) υπάρχει εμπιστοσύνη και αλληλεγγύη μεταξύ των κατοίκων, καθώς και ενδιαφέρον για ευημερία και κοινοτική ανάπτυξη, ε)

υπάρχει δυσκολία στην ενημέρωση των ηγετών για τα δημοτικά / κρατικά / ευρωπαϊκά προγράμματα που υλοποιούνται, στ) τα μη μέλη θεωρούν σημαντική την ύπαρξη οργανώσεων στην κοινότητα, καθώς καλύπτουν ανάγκες από την ύπαρξή τους μέσα σε αυτήν.

Συμπεράσματα: α) οι οργανώσεις της κοινότητας εργάζονται προς την επίτευξη των στόχων τους, β) στο εσωτερικό των οργανώσεων παρατηρείται σύσφιξη σχέσεων, γ) υπάρχει ανάπτυξη συνεργασιών σε τοπικό και υπερτοπικό επίπεδο, δ) ενεργή συμμετοχή των κατοίκων στις οργανώσεις, ε) ελλιπής ενημέρωση των ηγετών για προγράμματα που υλοποιούνται, στ) οι οργανώσεις ενδυναμώνουν τα μέλη της κοινότητας χωρίς να αποκλείουν κοινωνικές ομάδες, ζ) υπάρχει εμπιστοσύνη, αλληλεγγύη και ενδιαφέρον στην κοινότητα για κοινοτική ανάπτυξη.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το κοινωνικό κεφάλαιο αποτελεί μια πολυδιάστατη έννοια, η οποία είναι ευρέως διαδεδομένη σε αρκετούς επιστημονικούς κλάδους και αναφέρεται στην εσωτερική κοινωνική και πολιτισμική συνοχή της κοινωνίας, στους κανόνες και τις αξίες που ορίζουν τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των ανθρώπων και των θεσμών. Το κοινωνικό κεφάλαιο αποτελεί συνδετικό κρίκο της κοινωνίας, χωρίς το οποίο δε μπορεί να επιτευχθεί κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη ή ανθρώπινη ευημερία. Αρκετές και συνεχώς αυξανόμενες εμπειρικές μελέτες, μάλιστα, αναδεικνύουν και αποδεικνύουν τη συμβολή του κοινωνικού κεφαλαίου στην ανάπτυξη.

Η παρούσα πτυχιακή εργασία αφορά στην αποτύπωση του οργανωτικού προφίλ μίας ημιαστικής και μίας αγροτικής κοινότητας. Συγκεκριμένα, μελετάται το κοινωνικό κεφάλαιο σε μέσο επίπεδο στις Δημοτικές Ενότητες Γαζίου και Κρουσώνα του Δήμου Μαλεβιζίου, καθώς και η αποτύπωση του γνωστικού (cognitive social capital) και δομικού (structural social capital) κοινωνικού κεφαλαίου τους.

Σκοπός της μέτρησης του οργανωτικού προφίλ τους, είναι η αξιολόγηση των εσωτερικών χαρακτηριστικών των τοπικών οργανώσεων των Δημοτικών Ενοτήτων και η σκιαγράφηση των σχέσεων και των δικτύων με άλλες οργανώσεις της κοινότητας.

Οι επιμέρους στόχοι της μελέτης, είναι η αναζήτηση και η καταγραφή των οργανώσεων των Δημοτικών Ενοτήτων Γαζίου και Κρουσώνα, η καταγραφή του ιστορικού και της εξέλιξης της κάθε οργάνωσης, η σκιαγράφηση των σχέσεων, των συνεργασιών και των δικτύων με άλλες οργανώσεις της κοινότητας και τέλος, η διατύπωση προτάσεων για την ανάπτυξη παρεμβάσεων.

Όσον αφορά στη δομή της πτυχιακής εργασίας, εκείνη διακρίνεται σε θεωρητικό και ερευνητικό μέρος. Οι άξονες, οι οποίοι παρουσιάζονται στο θεωρητικό μέρος αφορούν αρχικά στις οργανώσεις στην κοινότητα και τη σημαντικότητα της ύπαρξής τους σε αυτήν. Στη συνέχεια, παρουσιάζεται η έννοια του κοινωνικού κεφαλαίου, οι μορφές και οι διαστάσεις του, ενώ παρακάτω αναφέρονται οι κυριότερες θεωρητικές σχολές του κοινωνικού κεφαλαίου, καθώς επίσης τα οφέλη και η χρησιμότητα της ύπαρξής του στην κοινότητα. Τέλος, γίνεται παρουσίαση αποτελεσμάτων συναφών ερευνών με την παρούσα πτυχιακή εργασία.

Όσον αφορά στο ερευνητικό μέρος, αποτελείται από το σκοπό και τη μεθοδολογία της έρευνας και πιο συγκεκριμένα την ερευνητική στρατηγική, τη στατιστική ανάλυση, τον πληθυσμό, το ερευνητικό εργαλείο, την προετοιμασία του πεδίου έρευνας, την εκτίμηση των δυσκολιών για τη διεξαγωγή της και τυχόν ηθικά ζητήματα που ανακύπτουν. Στη συνέχεια, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας, τα συμπεράσματά της, καθώς και οι προτάσεις των συντακτών της εργασίας.

Α' ΜΕΡΟΣ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΟΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Η κοινωνική διάσταση της κοινότητας αφορά στο σύστημα της κοινωνικής οργάνωσης στο πλαίσιο του οποίου εντοπίζονται κρατικές υπηρεσίες, κοινωνικές οργανώσεις, σύλλογοι και ομάδες πολιτών καθώς και στο περιεχόμενο των κοινωνικών σχέσεων και αλληλεπιδράσεων που αναπτύσσονται μέσα και έξω από την κοινότητα (Ζαϊμάκης, 2002).

Η μελέτη της κοινωνικής διάστασης περιλαμβάνει οργανώσεις ή άλλα συλλογικά όργανα, όπως συλλόγους, σωματεία, φορείς και ομάδες πρωτοβουλίας. Όσο καλύτερα το στέλεχος Κοινοτικής Εργασίας μπορεί να διακρίνει πώς λειτουργούν οι οργανώσεις, τόσο ευκολότερα και αποδοτικότερα έχει την δυνατότητα να χρησιμοποιήσει τις κατάλληλες τεχνικές, ώστε να επιτύχει τη συνεργασία και το συντονισμό μεταξύ διαφορετικών οργανώσεων στην κοινότητα (Cox et al., 1974: 144 στο Σταθόπουλος, 2005).

Αναλύοντας, τον όρο «οργάνωση» αξίζει να σημειωθεί ότι οι όροι «οργάνωση», «οργανισμός», «υπηρεσία», «ίδρυμα» είναι τόσο συγγενείς έννοιες που θα μπορούσε κανείς να πει ότι χαρακτηρίζουν ακριβώς την ίδια έννοια και αποτελούν ορισμό του ίδιου κοινωνικού μορφώματος ή της ίδιας κοινωνικής κατασκευής. Στη σύγχρονη βιβλιογραφία ο όρος «οργάνωση» συναντάται συχνότερα ίσως γιατί θεωρείται ο πιο περιεκτικός σε σχέση με τους άλλους. Αυτή η πολλαπλότητα της σημασίας, η διάσταση στη σημασιολογική χρήση της έννοιας μεταξύ της καθημερινής και της επιστημονικής ορολογίας αλλά και μεταξύ διαφορετικών επιστημονικών κλάδων ή σχολών σκέψης, καθιστά τον όρο «οργάνωση» μία ευρύτερη έννοια που περιλαμβάνει διαφορετικές κοινωνικές κατασκευές, όπως επιχειρήσεις, υπηρεσίες, σχολεία, πολιτικά κόμματα, ενορίες, συνδικάτα, ενώσεις εργοδοτών, συλλόγους, παρατάξεις νέων, νοσοκομεία, αθλητικούς ομίλους, κοινωφελή ή φιλανθρωπικά ιδρύματα, οργανισμούς κ.α (Παναγιωτοπούλου, 1997).

Οι οργανώσεις αποτελούν κοινωνικές μονάδες ανθρώπων που ιδρύονται για να επιτευχθούν σαφής στόχοι και σκοποί, χρησιμοποιώντας όπως δείχνουν διάφορες

μελέτες, κάποιο είδος σχεδιασμού και η σχεδιασμένη αλλαγή υλοποιείται είτε στις οργανώσεις, είτε πραγματοποιείται μέσω των οργανώσεων (Ιατρίδης, 2004).

Για να διασαφηνιστεί η σημαντικότητα του ρόλου που διαδραματίζουν οι οργανώσεις στην κοινότητα είναι σημαντικό να υπάρξει αρχικά μία εννοιολογική κατανόησή τους.

Συγκεκριμένα, κάνοντας λόγο για οργανώσεις αναφερόμαστε σε ενώσεις ατόμων οποιουδήποτε μεγέθους ή σκοπού που χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα μέσα, οργανώνονται και εργάζονται συντονισμένα για να επιτύχουν προκαθορισμένους στόχους (Διαλυνάκη, 2004).

Στην επιστήμη της κοινωνιολογίας, η έννοια της οργάνωσης περιλαμβάνει τις τυπικές οργανώσεις ή τα κοινωνικά μορφώματα (άτυπες οργανώσεις) με συγκεκριμένο αριθμό συμμετεχόντων και με προσδιορισμένη μορφή σχέσεων των μελών μεταξύ τους, οι οποίες προσανατολίζονται προς διάφορους σκοπούς και στόχους και προσπαθούν να έχουν μία όσο το δυνατόν πιο ορθολογική διάρθρωση σε σχέση με την επίτευξη των σκοπών και των στόχων που θέτουν (Καλτσόγια - Τουρναβίτου, 1974).

Η οργάνωση θεωρείται κοινωνικό φαινόμενο, πυρήνας του οποίου είναι η λειτουργική σύνδεση δύο ή περισσότερων ανθρώπινων δραστηριοτήτων. Επομένως, είναι ένα σύστημα συνειδητά συντονισμένων δραστηριοτήτων ή δυνάμεων, δύο ή περισσότερων προσώπων, που με βάση τη μεταξύ τους επικοινωνία αποσκοπούν στην πραγμάτωση ενός συγκεκριμένου ή συγκεκριμένων σκοπών (Παυλόπουλος, 1985).

Ο Marshall (1988) ορίζει ως οργανώσεις εκείνες που οι δραστηριότητές τους δεν σχετίζονται με την παραγωγή υλικού και οι οποίες δεν περιλαμβάνουν άμεσα την επεξεργασία των φυσικών υλικών. Μπορούν να θεωρηθούν ως «προϊόν της ανθρώπινης δραστηριότητας για την ικανοποίηση των ανθρώπινων αναγκών». Η παροχή υπηρεσιών προϋποθέτει την παρουσία φυσικών προσώπων, δηλαδή εκείνων που παρέχουν τις υπηρεσίες και αυτών που λαμβάνουν ή επωφελούνται από αυτές. Ως εκ τούτου, μία οργάνωση μπορεί να θεωρηθεί ως μία σχέση που ανταποκρίνεται σε μία ανάγκη ή ένα πρόβλημα ενός ή περισσότερων κοινοτήτων, ατόμων και νοικοκυριών (Desjardins et al., 2002).

Η οργάνωση θεωρείται μία οργανωμένη κοινότητα που δημιουργείται νομικά ή συμβατικά με αντικείμενό της, την επίτευξη συγκεκριμένων σκοπών, όπως είναι η

παραγωγή ή η διάθεση αγαθών και υπηρεσιών, η εκπαίδευση, η νοσοκομειακή περίθαλψη κλπ. (Pugh, 1990).

Επίσης, ο τυπικός ορισμός ενός οργανισμού είναι παρόμοιος με αυτόν που προτείνεται από τον Barnard, όπου αναφέρει ότι μια οργάνωση απαιτεί συνειδητά συντονισμένες δραστηριότητες από τα μέλη της (Blumberg et al., 2011). Επιπλέον, ο Robey κάνοντας αναφορά στη σύσταση των οργανώσεων, ορίζει μια οργάνωση ως ένα σύστημα ρόλων και μια αλληλουχία δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στην επίτευξη ενός κοινού σκοπού (Blumberg et al., 2011).

Ένας ακόμη ορισμός που έχει αναπτυχθεί από τον Bailey (2012) υπογραμμίζει ότι οι κοινοτικές οργανώσεις εργάζονται για την αειφόρο ανάπτυξη της κοινότητάς που δραστηριοποιούνται, μέσω ενός συνδυασμού οικονομικών, περιβαλλοντικών, πολιτιστικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, όντας ανεξάρτητοι, μη κερδοσκοπικοί και τοπικά υπεύθυνοι για την δραστηριοποίηση των μελών τους.

Παράλληλα, ενώ ο Marshall (1999) διερευνά μια ποικιλία αντιλήψεων σχετικά με τις εθελοντικές οργανώσεις, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι εξυπηρετούν γενικά ένα κοινό όφελος, εξαρτώνται από τους εθελοντές για τη διαχείριση τους, λαμβάνουν οικονομική υποστήριξη από ιδιώτες και η δραστηριότητα τους έχει περιορισμένο έλεγχο από τις κυβερνήσεις, εκτός από το σχέση μεταξύ τους για τα φορολογικά οφέλη (Desjardins et al., 2002).

Συνοψίζοντας, ο Pearce προσδιορίζει έξι χαρακτηριστικά που ορίζουν θεμελιωδώς τις κοινωνικές οργανώσεις:

- έχουν έναν κοινωνικό σκοπό ή σκοπούς,
- η επίτευξη των σκοπών υλοποιείται από τη συμμετοχή των μελών των οργανώσεων και γενικά των κατοίκων της κοινότητας στις δραστηριότητες τους,
- διατηρούν τα περιουσιακά στοιχεία και τον πλούτο τους προς όφελος της κοινότητας,
- όντας ανεξάρτητοι οργανισμοί είναι υπεύθυνοι για μια καθορισμένη περιοχή στην ευρύτερη κοινότητα που ανήκουν και
- η δημοκρατική εκλογή των ηγετών των οργανώσεων από τα μέλη τους (Bailey, 2012).

Ο Σταθόπουλος (2000, 2001) ανάλογα με τους στόχους και τις δραστηριότητες που επιτελούν οι εκάστοτε οργανώσεις, τις διακρίνει σε:

- Οργανώσεις που επιτελούν παραγωγικές δραστηριότητες, με σκοπό την προάσπιση και την προώθηση των οικονομικών συμφερόντων των κατοίκων της κοινότητας, όπως είναι οι επαγγελματικοί σύλλογοι και σωματεία, παραγωγικοί ή καταναλωτικοί συνεταιρισμοί, εμπορικά ή βιομηχανικά επιμελητήρια κ.λ.π.
- Οργανώσεις θρησκευτικού χαρακτήρα. Τέτοιες οργανώσεις εκτός από δραστηριότητες λατρευτικού και τελετουργικού χαρακτήρα, καλύπτουν συχνά κοινωνικές ανάγκες των μελών της κοινότητας παρέχοντας τρόφιμα, φάρμακα, στέγαση και χρήματα σε άτομα και οικογένειες.
- Σωματεία και Συλλόγους πολιτικού και πολιτιστικού χαρακτήρα. Οι οργανώσεις αυτές εξυπηρετούν ποικίλους σκοπούς και κοινά ενδιαφέροντα των μελών τους, ενώ κάποιες από αυτές είναι ολιγομελείς και απευθύνονται σε περιορισμένο κοινό και κάποιες άλλες είναι πολυμελείς και ανοικτού χαρακτήρα. Οι Σύλλογοι ανάλογα με τις δραστηριότητές τους μπορεί να είναι αθλητικοί, εξωραϊστικοί, πολιτιστικοί, συνδικαλιστικοί, καλλιτεχνικοί κ.α.
- Μη κυβερνητικές - εθελοντικές οργανώσεις Υγείας και Πρόνοιας, οι οποίες παρέχουν συμβουλευτικές και θεραπευτικές υπηρεσίες στα μέλη της κοινότητας.

Σύμφωνα με τους González et al. (2006), οι στόχοι που επιτελούν οι εκάστοτε οργανώσεις αποτελούν κριτήριο για την διάκρισή τους. Πιο συγκεκριμένα, ένας οργανισμός που έχει αποκλειστικά οικονομικό χαρακτήρα θεωρείται μία κερδοσκοπική οργάνωση. Από την άλλη, εάν ο στόχος μίας οργάνωσης είναι ιδεαλιστικής φύσεως (που συνήθως σχετίζεται με πολιτιστικές, επιστημονικές, φιλανθρωπικές ή κοινωνικής πρόνοιας οργανώσεις) θεωρείται μη κερδοσκοπική οργάνωση.

Ο κερδοσκοπικός φορέας μπορεί να είναι ή όχι ένα «Νομικό Πρόσωπο». Ο κερδοσκοπικός χαρακτήρας εκδηλώνεται μέσω της δραστηριότητάς του, όπως η εμπορική δραστηριότητα, δηλαδή η συμμετοχή με στόχο την επίτευξη εσόδων, τα οποία να κατανέμονται στη συνέχεια μεταξύ εκείνων που συνέβαλαν στα οικονομικά κεφάλαια. Επομένως, τη δυνατότητα, όταν η επιχείρηση είναι σε δύσκολη οικονομική κατάσταση, οι υφιστάμενες υποχρεώσεις να καλύπτονται με την ανάκτηση μέρους ή του συνόλου της αρχικής επένδυσης (González et al., 2006).

Οι μη κερδοσκοπικοί φορείς είναι νομικά πρόσωπα που εξυπηρετούν αλτρουιστικούς σκοπούς και δρουν προς όφελος της κοινότητας, διότι το κράτος δεν είναι σε θέση να εξυπηρετήσει πλήρως τις ανάγκες της. Το κράτος παρέχει τη νομική βάση στην οποία οι άνθρωποι μπορούν να αναπτύξουν δραστηριότητες αυτού του είδους. Μια αξιόλογη οικονομική απόδοση ή μια παροχή κατά την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων μιας μη κερδοσκοπικής οργάνωσης, επιτρέπεται αλλά η επιδίωξη του κέρδους δεν μπορεί να είναι ο μοναδικός στόχος της. Στις μη κερδοσκοπικές οργανώσεις, περιλαμβάνονται συνεταιρισμοί, σύλλογοι και ιδρύματα (González et al., 2006).

1.1 Η Σημαντικότητα της Ύπαρξης Οργανώσεων στην Κοινότητα

Ανεξάρτητα από το είδος ή τον τύπο των οργανώσεων, εκείνες με τις δραστηριότητες και τα προγράμματά τους έχουν την δυνατότητα να καλύπτουν ατομικές και κοινωνικές ανάγκες των μελών τους ή άλλων κατηγοριών του πληθυσμού (Σταθόπουλος, 2000).

Μέσα από τα διαθέσιμα τοπικά θεσμοθετημένα όργανα, λοιπόν, (ομάδες, σωματεία, σύλλογοι, υπηρεσίες κ.α.) λαμβάνονται οι αποφάσεις για την αντιμετώπιση προβλημάτων και δυσκολιών, τη διεκδίκηση δικαιωμάτων, τη δίκαιη παροχή υπηρεσιών στα μέλη της κοινότητας και αποτελούν το μέσο για την ενεργοποίηση του πληθυσμού. Συνεπώς, οι οργανώσεις ιδρύονται προκειμένου να υλοποιούν στόχους και σκοπούς (Blau & Scott, 1962 στο Ιατρίδης, 2004) και περιέχουν μια δομημένη ιεραρχία όπου τα μέλη εκτελούν σκοπούς ανάλογα με τη θέση και τους ρόλους που οφείλουν να επιτελέσουν (Σταθόπουλος, 2001).

Οι οργανώσεις σε μια κοινότητα εξασφαλίζουν τη σταθερότητα και την ποιότητα ζωής, παρέχοντας μια ισχυρή βάση για την εγκατάσταση των κατοίκων σε αυτήν και συνεπώς τη διατήρηση της ύπαρξής της. Σε αγροτικές μικρές κοινότητες, οι οργανώσεις είναι ιδιαίτερα σημαντικές για την τοπική ανάπτυξη, σε περιόδους οικονομικής και κοινωνικής αναδιάρθρωσης. Σε περιόδους οικονομικής ύφεσης, οι οργανώσεις μπορεί να σταματήσουν την λειτουργία τους, με αποτέλεσμα την αβεβαιότητα και την αδυναμία να αντιμετωπίσουν τις αυξημένες απαιτήσεις των κατοίκων της κοινότητας που δραστηριοποιούνταν (Desjardins et al., 2002).

Οι περισσότεροι μελετητές συμφωνούν, ωστόσο, στο ότι η ύπαρξη οργανώσεων στην κοινότητα με καθιερωμένα πρότυπα και την αναγνωρισμένη κοινωνική εμπιστοσύνη διευκολύνουν το συντονισμό των κανόνων συμπεριφοράς των μελών και τη συνεργασία, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό περιβάλλον της οργάνωσης, προς αμοιβαίο όφελος για την οργάνωση αλλά και για την κοινότητα. Αυτές οι πτυχές των κοινωνικών σχέσεων είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με τις οργανώσεις της κοινότητας, που αντικατοπτρίζονται σε αυτό που ονόμασε ο Putnam «κοινωνική και συλλογική δέσμευση» (Reisch and Guyet, 2007). Οι άνθρωποι, επομένως, έχουν πρόσβαση στο σύστημα γενικευμένων κανόνων, τις κυρώσεις και τις κοινές συμπεριφορές αμοιβαιότητας σε μεγάλο βαθμό, λόγω της κοινωνικής τους ένταξης σε ομάδες αλληλεγγύης, δίκτυα, ή οργανώσεις (Reisch and Guyet, 2007).

Οι οργανώσεις, συνεπώς, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη δημιουργία κοινωνικών δικτύων και κανόνων επιτρέποντας στους κατοίκους της κοινότητας να εργαστούν συλλογικά για κοινούς στόχους και την επίτευξη στρατηγικών που οδηγούν στην κοινωνική αλλαγή (Reisch and Guyet, 2007).

Επιπλέον, πολλές οργανώσεις εκπαιδευτικού χαρακτήρα, όπως τα σχολεία διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην δραστηριότητα της κοινότητας, καθώς παρέχουν ευκαιρίες για την ανάπτυξη σχέσεων, συνεργασιών και εμπιστοσύνης που μπορεί να οδηγήσουν σε νέες συνεργασίες και νέες επιλογές παροχής υπηρεσιών στην κοινότητα (Desjardins et al., 2002).

Πολλές δημόσιες υπηρεσίες, επίσης, χρησιμεύουν ως σημεία για την άσκηση τοπικών συνηθειών και την κοινωνική αλληλεπίδραση. Στη Βρετανία, για παράδειγμα, πολλά ταχυδρομικά γραφεία σε αγροτικές κοινότητες λειτουργούν σε συνδυασμό με ιδιωτικές επιχειρήσεις, όπως παντοπωλεία, αποτελώντας έτσι ένα σημαντικό σημείο αναφοράς για την αλληλεπίδραση της κοινότητας καθημερινά (Desjardins et al., 2002).

Ένα ακόμα παράδειγμα για το πώς η κοινωνική αλληλεπίδραση στο εσωτερικό μιας οργάνωσης παρέχει ευκαιρίες για την ανάπτυξη της κοινωνικής συνοχής στην κοινότητα, αποτελεί το Δίκτυο Παιδικών Κέντρων. Οι Bell και Ribbens παρατήρησαν ότι το δίκτυο Παιδικών Κέντρων, συμβάλλει στην προώθηση της οικειότητας μεταξύ των μητέρων. Οι μητέρες, μέσα από μια τέτοια οργάνωση αναπτύσσουν σχέσεις που συχνά οδηγούν σε μια διαδικασία αλληλοβοήθειας, η

οποία μπορεί να δημιουργήσει την ανάπτυξη σχέσεων και αλληλεπιδράσεων στην κοινότητα (Desjardins et al., 2002).

Οι Preston et al., επίσης, εξέτασαν τις εμπειρίες γυναικών, οι οποίες έχουν την ευθύνη μιας μονογονεϊκής οικογένειας και κατοικούν σε περιοχές χωρίς οικογενειακούς δεσμούς, και ως εκ τούτου φέρουν την αποκλειστική ευθύνη παροχής φροντίδας στα παιδιά τους. Οι γυναίκες, σε αυτές τις περιπτώσεις, βασίζονται συχνά σε τοπικές οργανώσεις και πόρους για να αντιμετωπίσουν τις συνεχείς ευθύνες λόγω εργασίας. Οι οργανώσεις αυτές με την παροχή υπηρεσιών σε μητέρες βοηθούν και στην ανάπτυξη σχέσεων μεταξύ των εξυπηρετούμενων μητέρων, οικοδομώντας κοινωνική συνοχή μεταξύ τους, μέσω της αλληλεπίδρασης των καθηκόντων τους (Desjardins et al., 2002).

Η πρόσβαση σε υπηρεσίες ή οι οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στο χώρο της υγείας είναι ένας τομέας που εξαρτάται από το μέγεθος του πληθυσμού της περιοχής και το επίπεδο των υπηρεσιών που διατίθενται σε συγκεκριμένες περιοχές. Στον Καναδά, αυτή η αλληλουχία των υπηρεσιών υγείας από το μέγεθος του οικισμού υφίστανται κυρίως μέσω της πρόσβασης σε γιατρούς γενικής ιατρικής. Οι Joseph και Bantock (1984, στο Desjardins et al., 2002) τονίζουν την ανάγκη των κατοίκων για πρόσβαση σε γιατρούς στις αγροτικές περιοχές και τις μικρές κοινότητες, ενώ οι Moore και Rosenberg (2002, στο Desjardins et al., 2002) επικαιροποιούν τις πληροφορίες για την συγκέντρωση γιατρών και ειδικών στα μεγάλα αστικά κέντρα. Αυτή η συγκέντρωση των υπηρεσιών στα αστικά κέντρα είναι ιδιαίτερα δύσκολη για την Τρίτη Ηλικία και για άλλες εξαρτώμενες πληθυσμιακές ομάδες που κατοικούν σε αγροτικές και μικρές κοινότητες του Καναδά, λόγω των δυσκολιών πρόσβασης στις υπηρεσίες (Desjardins et al., 2002).

Είναι πιθανό, επομένως, η μη ύπαρξη ή η αναδιάρθρωση της λειτουργίας των οργανώσεων σε μια κοινότητα να οδηγούσε στην εγκατάλειψη και την ερήμωση της, καθώς οι κάτοικοι της θα αναζητούσαν υπηρεσίες και δραστηριότητες σε άλλες κοινότητες και κυρίως σε μεγάλα αστικά κέντρα (Desjardins et al., 2002).

Αναλυτικότερα, η αναδιάρθρωση ή η παύση λειτουργίας των οργανώσεων μπορούν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις ευκαιρίες μεταξύ των κατοίκων για αλληλεπίδραση μέσα σε μια κοινότητα. Η παύση λειτουργίας οργανώσεων σε αγροτικές και μικρές περιοχές, προκλήθηκαν είτε από την ίδια την κοινότητα, είτε από τις πολιτικές αναδιάρθρωσης που αναζητούν να βελτιώσουν την αποδοτικότητα

του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών. Τέτοιες ενέργειες έχουν σοβαρές επιπτώσεις στους πλέον ευάλωτους κατοίκους της κοινότητας, ενώ την ίδια στιγμή, μπορούν να επηρεάσουν την ίδια τη βιωσιμότητα των αγροτικών περιοχών. Για παράδειγμα, η παύση λειτουργίας των ταχυδρομικών γραφείων τείνει να έχει την μεγαλύτερη επίδραση πάνω τους συνταξιούχους και τις νέες οικογένειες που λαμβάνουν κοινωνική βοήθεια, μέσω των ταχυδρομείων. Οι επιπτώσεις είναι ιδιαίτερα δυσχερές για τους ηλικιωμένους, οι οποίοι ενδέχεται να διανύουν μεγαλύτερες αποστάσεις και περισσότερες δαπάνες για πρόσβαση σε υπηρεσίες, γεγονός που μπορεί να συμβεί την ίδια στιγμή με τις μειώσεις στα δημόσια μέσα μεταφοράς (Desjardins et al., 2002).

Ο Reed (1999, στο Desjardins et al., 2002) σημειώνει ότι οι αλλαγές ή η μη λειτουργία κοινωνικών υπηρεσιών σε συγκεκριμένες περιοχές πλήττουν τις γυναίκες, οι οποίες έχουν την ευθύνη μιας μονογονεϊκής οικογένειας, καθώς πρέπει να ταξιδέψουν στη σε μεγάλες αποστάσεις για να αποκτήσουν πρόσβαση σε αυτές τις υπηρεσίες.

Η διακοπή λειτουργίας σχολείων σε αγροτικές περιοχές, εν συνεχεία, επηρεάζει νέες οικογένειες, καθώς ενδέχεται να προσεγγίσουν τα παιδιά τους σε νέο σχολείο, πιθανόν αστικής περιοχής. Ωστόσο, δεδομένου ότι πολλά σχολικά κτίρια, ενεργούν ως πολυ-λειτουργικοί χώροι για διαφορετικές ομάδες και δραστηριότητες, είναι πιθανόν επίσης να υπάρξουν επιπτώσεις στην λειτουργία τους (Desjardins et al., 2002).

Γίνεται, λοιπόν, σαφές ότι η ανάπτυξη μιας κοινότητας και η βελτίωση ποιότητας ζωής σε αυτή οφείλονται σε μεγάλο βαθμό τόσο στην ύπαρξη των οργανώσεων, όσο και ακόμη περισσότερο στην ενεργή και ποιοτική δραστηριότητα τους μέσα στην κοινότητα.

1.2 Η Διοίκηση στις Οργανώσεις

Οι θεωρίες διοίκησης των οργανώσεων αποτελούν ένα ευρύ φάσμα πλαισίων, όπου σύμφωνα με τον Weiner ταξινομούνται σε δυο κατηγορίες, εκείνη της Παραδοσιακής και εκείνη της Εξελισσόμενης Θεωρίας.

Η Παραδοσιακή Θεωρία αφορά στη γραφειοκρατία, στην επιστημονική διαχείριση της οργάνωσης, στη διοίκηση, στις ανθρώπινες σχέσεις, στα συστήματα, στη δομική λειτουργία, στην οργανωτική ψυχολογία και στα κοινωνιοτεχνικά συστήματα. Η θεωρία αυτή περιλαμβάνει ιστορικά και εξελικτικά τους τρόπους με τους οποίους οι οργανώσεις επιτυγχάνουν την τάξη, την πρωτοβουλία και τη δημιουργικότητα, πράγμα που βοηθά τα στελέχη των οργανώσεων να ερμηνεύουν τις βασικές αρχές της οργανωτικής δομής και λειτουργίας, το σκεπτικό ιεράρχησης και εξουσίας, τους τρόπους επικοινωνίας για την περιγραφή καθηκόντων, την πολιτική και τις διαδικασίες επιλογής και εκπαίδευσης των μελών της εκάστοτε οργάνωσης και την κατανομή της διοικητικής ευθύνης (Ιατρίδης, 2004).

Η Εξελισσόμενη Θεωρία Διοίκησης των οργανώσεων αναπτύσσεται από τις θεωρίες της συγκυρίας, τη λήψη αποφάσεων, την επικοινωνία και τις ποσοτικές αναλύσεις. Η θεωρία αυτή συμβάλλει στην κατανόηση του ρόλου των μελών μιας οργάνωσης, των ενδοοργανωτικών σχέσεων της και της επιδιωκόμενης αλλαγής, ώστε να εκτιμηθούν η δομή και οι διαδικασίες της οργάνωσης, όπου εξαρτώνται από το σκοπό, τη λειτουργία και τη φύση του έργου της (Ιατρίδης, 2004).

Στο επίκεντρο της διοίκησης αρκετών οργανώσεων είναι ο ηγέτης που τις εκπροσωπεί, ο οποίος πολύ συχνά είναι δημοκρατικά εκλεγμένος από τα μέλη της κάθε οργάνωσης.

Η σύγχρονη αντίληψη για την ηγεσία αναφέρει ότι είναι μια θετική έννοια και ότι διαχωρίζεται από την επιβολή εξουσίας, την οριοθέτηση νόμων και κανονισμών και ότι ουσιαστικά η ηγεσία είναι η προσπάθεια ένωσης των υφιστάμενων σε ένα κοινό όραμα αλλά και στην επίτευξη αλλαγών (Washbush and Clements, 1999). Το θετικό πρόσωπο του ηγέτη δηλώνεται μέσα από το κοινωνικό του πρόσωπο, δηλαδή τη προσπάθεια του να εμπνέει τους άλλους, να παρακινεί τους υφιστάμενους του να τον ακολουθούν, να δημιουργεί αποτελεσματικό περιβάλλον μέσα στην οργάνωση, ενώ τέλος να μη χρησιμοποιεί την ιδιότητα του αυτή για δικό του όφελος.

Το πρόσωπο αυτό χαρακτηρίζεται από την ικανότητά του να εντοπίζει τις ευκαιρίες και τους τρόπους που πρέπει να εκμεταλλεύεται για την επίτευξη των στόχων της οργάνωσης που εκπροσωπεί, από ένα σαφές όραμα σχετικά με τους κοινωνικούς, οικονομικούς και περιβαλλοντικούς στόχους της οργάνωσης και την ικανότητα να δίνει κίνητρα στα μέλη της και την ευρύτερη κοινότητα προκειμένου να στηρίξουν την οργάνωση (Bailey, 2012).

Η ιδιότητα του ηγέτη σε μια οργάνωση συναντάται σε ποικίλους τομείς και διακρίνεται σε διαφορετικούς ηγέτες. Αναλυτικότερα, διακρίνονται τρεις τύποι ηγετών. Ο «ηγέτης οργανώσεων και ιδρυμάτων», όπου διευθύνει συνήθως μεγάλες δραστηριότητες επιχειρήσεις, κυβερνητικές μονάδες, εργατικά και επαγγελματικά σωματεία, εκπαιδευτικά και θρησκευτικά συστήματα. Ο «ηγέτης λήψης αποφάσεων», ο οποίος λαμβάνει ενεργό ρόλο στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, όπως παραδείγματος χάρη τέτοια ιδιότητα λαμβάνουν κρατικοί λειτουργοί και επιστήμονες. Τέλος, «ο ηγέτης δραστηριότητας», όπου συμμετέχει σε συμβούλια εθελοντικών οργανώσεων και ιδρυμάτων με σκοπό τη λήψη αποφάσεων, στερούμενος όμως τη κοινωνική θέση του «ηγέτη οργάνωσης» και όντας μέλος κάποιας μικρότερης κοινοτικής οργάνωσης. Εντούτοις βοηθά στη χάραξη πολιτικών της οργάνωσης, που συμμετέχει ως ηγέτης, για την ανάπτυξη της κοινότητας που δραστηριοποιείται (Ιατρίδης, 2004).

Επίσης, διακρίνεται σε συνάρτηση με τον τρόπο που ασκεί τα καθήκοντα του. Μερικοί ηγέτες τα ασκούν με αυταρχικό τρόπο, περιορίζοντας μέχρι ενός βαθμού την ελευθερία έκφρασης των μελών της οργάνωσης και έχοντας ήδη προαποφασίσει για τη θέση που πρέπει να λάβει εκείνη σε κάποιο θέμα. Όσο, όμως, περισσότερο έντονη και αυταρχική είναι η συμπεριφορά του ηγέτη, τόσο τα μέλη έχουν την αίσθηση ότι χρησιμοποιούνται για να νομιμοποιήσουν ανεπιλημμένες ήδη αποφάσεις, με αποτέλεσμα είτε να αδιαφορούν για τη συμμετοχή τους είτε αποχωρώντας από την οργάνωση. Συνοπτικότερα, η ηγέτης χρησιμοποιεί τη θέση εξουσίας του για να προωθήσει τις αποφάσεις του (Σταθόπουλος, 2000).

Υπάρχουν, επίσης, ηγέτες που ασκούν τα καθήκοντά τους δημοκρατικά, με σκοπό την αύξηση του πεδίου και του ορίου πρωτοβουλίας και συμμετοχής των μελών της οργάνωσης, στοχεύοντας τόσο στη διαμόρφωση των προτάσεων όσο και στη λήψη της τελικής απόφασης για το θέμα. Το πρόσωπο αυτό, κατά βάση, παρουσιάζει τη δική του εκτίμηση για το θέμα που προκύπτει προς συζήτηση αλλά ενθαρρύνει την ανταλλαγή απόψεων και διατύπωση νέων προτάσεων, ώστε η τελική απόφαση να προκύπτει από δημοκρατική διαδικασία. Είναι ευθύνη του ηγέτη, επομένως, να βοηθήσει τα μέλη της οργάνωσης να συναποφασίσουν για την τελική πρόταση, συμβάλλοντας με τις γνώσεις του να είναι όσο το δυνατόν καλύτερη βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, αντιμετωπίζοντας τα αίτια μιας κατάστασης (Σταθόπουλος, 2000).

Γενικότερα, οι βασικές ιδιότητες της προσωπικότητας ενός ηγέτη είναι να μπορεί να ανακαλύπτει την ουσία των πραγμάτων, να έχει την ικανότητα διαχείρισης των συγκρούσεων, να εντοπίζει τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των άλλων, να έχει την ικανότητα να παρακινεί τα μέλη της οργάνωσης που εκπροσωπεί προς δράση και να έχει ανεπτυγμένη την διαπραγματευτική και συνθετική ικανότητα (Σταθόπουλος, 2000).

Είναι εξίσου σημαντικό να γίνει διαχωρισμός των όρων «ανεπίσημος» και «επίσημος» κοινοτικός ηγέτης. Με τον όρο «ανεπίσημος κοινοτικός ηγέτης» νοείται το άτομο το οποίο διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη λήψη κρίσιμων αποφάσεων για την κοινότητα, χωρίς να έχει εκλεγεί σε κάποιο Διοικητικό Συμβούλιο και χωρίς να κατέχει κάποιο δημόσιο αξίωμα. Αντίθετα, ως «επίσημος κοινοτικός ηγέτης» θεωρείται το άτομο στο οποίο το αξίωμα και η θέση που κατέχει του δίνουν τη δυνατότητα να επηρεάζει τη διαδικασία για τη λήψη σημαντικών αποφάσεων που αφορούν στη κοινότητα που δραστηριοποιείται (Σταθόπουλος, 2005).

Επιπλέον, κάθε πρόσωπο που αποκτά την ιδιότητα του ηγέτη διακατέχεται από τα κίνητρα για την άσκηση εξουσίας και τη λήψη αποφάσεων, τα οποία αφορούν στη κάλυψη των προσωπικών αναγκών και συμφερόντων, στην κάλυψη επαγγελματικών – κλαδικών – συντεχνιακών συμφερόντων και στην κάλυψη κοινωνικών – δημόσιων συμφερόντων (Σταθόπουλος, 2005).

Αναλυτικότερα με την κάλυψη προσωπικών αναγκών και συμφερόντων, ο ηγέτης έχει προσωπικό όφελος από την πραγματοποίηση μιας δραστηριότητας ή την επίλυση κάποιου κοινοτικού προβλήματος. Έτσι χρησιμοποιεί το κύρος και τις προσβάσεις που του δίδονται από την ιδιότητα του για την υλοποίηση ανιδιοτελών σκοπών, με οφέλη που συνήθως μπορεί να είναι κοινωνικά, πολιτικά, ακόμη και χρηματικά. Με κίνητρο την κάλυψη επαγγελματικών – κλαδικών – συντεχνιακών συμφερόντων, ο ηγέτης δρα ως «εκπρόσωπος κλαδικών συμφερόντων» σε μια επιτροπή ή ένα σώμα, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα να ακουστούν οι απόψεις των έμμεσα ή άμεσα ενδιαφερόμενων, πριν ληφθούν αποφάσεις. Ως κίνητρο την κάλυψη κοινωνικών – δημόσιων συμφερόντων προωθείται το όφελος ολόκληρης της κοινότητας που ενυπάρχει η οργάνωση δίνοντας την δυνατότητα να διεκδικηθούν πάγια συμφέροντα της. Στο βαθμό που η άσκηση επιρροής και η αξιοποίηση κοινωνικής ισχύος εξυπηρετεί αυτούς του κοινωφελείς σκοπούς, ο ηγέτης επιτελεί κοινωνικό έργο (Σταθόπουλος, 2005).

Στην πραγματικότητα, βέβαια, τα κίνητρα ενός ηγέτη είναι μικτά και δεν είναι εύκολο να οριστεί και να συμφωνηθεί πότε ένας κοινωνικός ηγέτης δρα προς όφελος του συνόλου και πότε προωθεί προσωπικά συμφέροντα (Σταθόπουλος, 2005).

Με βάση τα παραπάνω, γίνεται αντιληπτό ότι η διαδικασία εκπαίδευσης του ηγέτη και γενικότερα ο προσδιορισμός και ο καθορισμός της φιλοσοφίας του, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα θετικά εξίσου το ίδιο με τα αρνητικά χαρακτηριστικά του. Βέβαια, είναι πιο δύσκολο να επισημαίνεις σε κάποιον τα αρνητικά του από ότι να εξυμνείς τα θετικά του στοιχεία. Αυτά που προτείνονται από τους θεωρητικούς σήμερα είναι τα ακόλουθα σε σχέση με τα δύο πρόσωπα της ηγεσίας (Palmer, 1994):

- Αναγνώριση της ηγεσίας και με βάση τα θετικά αλλά και τα αρνητικά της στοιχεία.
- Προσπάθεια παρακίνησης των ηγετών να δουν κυρίως την αρνητική τους πλευρά για να μπορέσουν να τη βελτιώσουν.
- Υποστήριξη της ηγεσίας σε σχέση με τη λειτουργία της μέσα στην οργάνωση και βελτίωση των λανθασμένων κινήσεων της.
- Ανάπτυξη της ανθρώπινης πλευράς των ηγετών.
- Ανάπτυξη της επικοινωνίας και των κινήτρων.
- Ανάπτυξη των ικανοτήτων των ηγετών να ασχολούνται με τα λάθη τους και να προσπαθούν να τα βελτιώσουν.

Ολοκληρώνοντας, αξίζει να αναφερθεί ότι ένας ηγέτης πολλές φορές αποτυγχάνει εξαιτίας της συμπεριφοράς των συνεργατών του. Συγκεκριμένα, όταν οι συνεργάτες έχουν ισχυρή προσωπικότητα αλλά και ισχύ μέσα στην οργάνωση μπορούν να επηρεάσουν τις διοικητικές κατευθύνσεις που δίνονται από τον ηγέτη. Μπορούν μάλιστα πολλές φορές να επηρεάσουν και τη λειτουργία της ηγεσίας μέσα σε μια οργάνωση (Ζωγράφος, 2002).

1.3 Η Οργανωτική Κουλτούρα των Οργανώσεων

Μια σημαντική έννοια που σχετίζεται με τις οργανώσεις είναι η οργανωτική κουλτούρα, την οποία εισήγαγαν και ανέπτυξαν οι μελετητές στο τέλος της δεκαετίας του '70 και στις αρχές της δεκαετίας του '80, δηλώνοντας πόσο σημαντική ήταν για τη λειτουργία των οργανώσεων. Οι περισσότεροι θεωρητικοί της οργάνωσης τόνισαν τη

σημασία της κουλτούρας ως έναν ιδιαίτερο τρόπο ζωής των ανθρώπων μιας κοινότητας. Έτσι, η οργανωτική κουλτούρα αναφέρεται συνήθως στον τρόπο ζωής σε έναν οργανισμό (Hatch, 1997). Σήμερα, υπάρχουν αυξανόμενες ενδείξεις ότι η οργανωτική κουλτούρα είναι ένας καθοριστικός παράγοντας της απόδοσης μέσω της συμπεριφοράς των μελών των οργανώσεων και των προτύπων των αποφάσεων, ειδικά όταν η κουλτούρα είναι ισχυρή (Melé, 2003).

Η έννοια της κουλτούρας αναφέρεται στις κοινές πεποιθήσεις, τα έθιμα και τη συμπεριφορά ενός συνόλου ατόμων, όπως είναι μια οργάνωση. Η κουλτούρα αποτελεί τον κοινωνικό δεσμό σε έναν οργανισμό και δίνει τα πρότυπα συμπεριφοράς σε καινούρια μέλη της οργάνωσης βοηθώντας στην καλλιέργεια και την ανάπτυξη αισθήματος αφοσίωσης. Η κουλτούρα αποτελεί σημαντικό παράγοντα στη διαμόρφωση του χαρακτήρα της οργάνωσης και ειδικότερα της συμπεριφοράς και του τρόπου σκέψης των μελών του οργανισμού. Αρκετοί ερευνητές έχουν χρησιμοποιήσει το όρο «κουλτούρα» για να αναλύσουν το κλίμα και τις πρακτικές που οι οργανώσεις αναπτύσσουν γύρω από τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού ή τις αξίες και τις πεποιθήσεις της (Schein, 2004).

Παραθέτοντας τον ορισμό της οργανωτικής κουλτούρας, αναφέρεται ότι είναι το σύνολο των αντιλήψεων, αξιών, συνηθειών, παραδόσεων και πρακτικών, οι οποίες έχουν διάρκεια και αποτελούν βιώματα και πεποιθήσεις όλων των μελών μίας οργάνωσης. Οι προσδοκίες από την κουλτούρα δημιουργούν πρότυπα αποδεκτής συμπεριφοράς και τρόπους πραγματοποίησης των καθηκόντων. Η κουλτούρα επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο τα μέλη της οργάνωσης συνδέονται μεταξύ τους, καθώς επίσης και τη σχέση τους με τα άτομα που είναι έξω από την οργάνωση (Ζαβλανός, 2002).

Η οργανωτική κουλτούρα είναι ένα σύνολο αξιών, πιστεύω, προτύπων, υποθέσεων και τρόπου σκέψης που αποδέχονται όλα τα μέλη μιας οργάνωσης. Τα πολιτισμικά αυτά στοιχεία μεταφέρονται και στα νέα μέλη της, τα οποία με την πάροδο του χρόνου τα ενστερνίζονται. Γίνεται αντιληπτό, επομένως, ότι η κουλτούρα δείχνει τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί μία οργάνωση και η οποία διαμορφώνει τη συμπεριφορά των μελών και επηρεάζει το έργο που παράγουν (Ζαβλανός, 2002).

Ο Edgar Schein (1985), διακρίνει τρία επίπεδα οργανωτικής κουλτούρας. Το πρώτο επίπεδο αποτελείται από ορατές οργανωτικές δομές και δράσεις, όπως ο κώδικας ντυσίματος, οι εγκαταστάσεις και οι διαδικασίες, στοιχεία τα οποία είναι

εύκολα παρατηρήσιμα. Το δεύτερο επίπεδο αποτελείται από υιοθετημένες αξίες που εκδηλώνονται με τις εικόνες των οργανισμών όπως οι στρατηγικές, οι στόχοι και οι φιλοσοφίες. Ενώ δεν είναι τόσο ορατά όσο τα αντικείμενα που υπάρχουν στο πρώτο επίπεδο, τα χαρακτηριστικά του δεύτερου επιπέδου είναι δυνατόν να διαπιστωθούν από τους κανόνες, δηλαδή από τον τρόπο που τα πράγματα διαμορφώνονται στο εσωτερικό της οργάνωσης. Το τρίτο επίπεδο αποτελείται από βασικές παραδοχές ή ασυνείδητες πεποιθήσεις, αντιλήψεις, σκέψεις και συναισθήματα. Αυτά καθορίζουν τόσο τους κανόνες συμπεριφοράς (ο τρόπος που οι άνθρωποι πρέπει να συμπεριφέρονται) όσο και τις οργανωτικές αξίες μιας οργάνωσης (Valimaa & Ylijoki, 2008).

Έρευνες, οι οποίες αφορούν στη λειτουργία των οργανώσεων σε σχέση με την ύπαρξη οργανωτικής κουλτούρας σε αυτές, αποδεικνύουν ότι η ικανότητα των οργανώσεων για συνεργασία τόσο μεταξύ τους, όσο και με άλλες οργανώσεις είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ύπαρξη οργανωτικής κουλτούρας σε αυτές (Spencer, 2010). Όπως, επίσης, υπάρχουν ενδείξεις ότι η οργανωτική κουλτούρα μιας οργάνωσης τείνει να δημιουργεί εμπιστοσύνη τόσο στο εσωτερικό όσο και το εξωτερικό περιβάλλον της οργάνωσης (Mele, 2003).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

2.1 Ιστορική Αναδρομή και Ορισμοί του Κοινωνικού Κεφαλαίου

Στο κοινωνικό κεφάλαιο σαν έννοια έχει δοθεί βαρύτητα τα τελευταία χρόνια. Κατά καιρούς, στην έννοια του κοινωνικού κεφαλαίου προσδίδονται διάφοροι ορισμοί. Οι ορισμοί του κοινωνικού κεφαλαίου σχετίζονται με το ατομικό επίπεδο, το επίπεδο των σχέσεων που αναπτύσσονται μεταξύ των μελών μιας ομάδας και το επίπεδο της κοινότητας, των πόλεων και των κρατών. Οι προσεγγίσεις των παραπάνω επιπέδων αποσκοπούν στην ανίχνευση των πιθανών οφελών που συσσωρεύει το κοινωνικό κεφάλαιο σε τομείς όπως την εκπαίδευση, την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη τόσο της οικογένειας και της κοινότητας, όσο και των ευρύτερων κοινωνικών σχηματισμών, πόλεων και κρατών (Μουσταΐρας, 2004).

Ο Bourdieu είναι ένας από τους πρώτους αναλυτές του κοινωνικού κεφαλαίου, ο οποίος ασχολήθηκε συστηματικά για να δώσει ένα σαφή ορισμό στην έννοια. Σύμφωνα, λοιπόν, με τον Bourdieu (1985:248), το κοινωνικό κεφάλαιο ορίζεται ως: «το σύνολο των πραγματικών ή δυνητικών πόρων, οι οποίοι συσσωρεύονται σε ένα άτομο ή σε μία ομάδα ατόμων, λόγω της συμμετοχής τους σε ισχυρά δίκτυα, περισσότερο ή λιγότερο θεσμικών σχέσεων αμοιβαίας αναγνώρισης και αποδοχής». Ακόμη, το κοινωνικό κεφάλαιο σαν έννοια περιλαμβάνει και τη διαδικασία της δημιουργίας ισχυρών και ανθεκτικών δεσμών μεταξύ των μελών δικτύων, λειτουργώντας έτσι με βάση το σεβασμό, την υποστήριξη και το αίσθημα της φιλίας (Μουσταΐρας, 2004).

Το κοινωνικό κεφάλαιο για να αναπτυχθεί χρειάζεται ισχυρά και οργανωμένα κοινωνικά δίκτυα, τα οποία να είναι ανθεκτικά στο πέρασμα του χρόνου, καθώς και την τήρηση των κανόνων συμπεριφοράς μέσα σε αυτά. Ο Bourdieu, σημειώνει επίσης, πως τα είδη του κοινωνικού κεφαλαίου (οικονομικό, πολιτισμικό, συμβολικό, κοινωνικό), συνδέονται μεταξύ τους και αλληλοεξαρτώνται καταλήγοντας όλα στο οικονομικό κεφάλαιο (Μουσταΐρας, 2004).

Ωστόσο, ο Coleman υποστήριξε ότι το κοινωνικό κεφάλαιο ορίζεται από τον τρόπο λειτουργίας του και συνδέεται με το κοινωνικό πλαίσιο, ενισχύοντας τη δράση των πολιτών της κοινότητας. Το κοινωνικό κεφάλαιο δεν είναι μία οντότητα, αλλά

μία ποικιλία διαφορετικών οντοτήτων που απορρέουν από τα κοινωνικά δίκτυα. Ακόμη, αναφέρει πως οι παράγοντες που συντελούν στη διατήρηση, την αύξηση ή τη μείωση του κοινωνικού κεφαλαίου σχετίζονται με τις σχέσεις εμπιστοσύνης μεταξύ των μελών, τους κοινούς κώδικες επικοινωνίας και την ιδεολογία τους (Μουσταίρας, 2004).

Ο Coleman (1988) διακρίνει το κεφάλαιο σε τρεις μορφές, το φυσικό κεφάλαιο, το ανθρώπινο κεφάλαιο και το κοινωνικό κεφάλαιο. Το φυσικό κεφάλαιο αποτελείται από τα υλικά αγαθά που περιλαμβάνονται σε μία κοινότητα και τα οποία είναι εύκολα παρατηρήσιμα. Το ανθρώπινο κεφάλαιο είναι λιγότερο παρατηρήσιμο και αυτό λόγω του ότι εμπεριέχει τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που μπορούν να αποκτήσουν τα άτομα που απαρτίζουν την κοινότητα. Το κοινωνικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις σχέσεις μεταξύ των ατόμων, οι οποίες δεν είναι μετρήσιμες, όπως τα υλικά αγαθά και έτσι η καταγραφή τους είναι αρκετά δύσκολη. Ωστόσο, όπως το φυσικό κεφάλαιο και το ανθρώπινο κεφάλαιο, έτσι και το κοινωνικό κεφάλαιο συμβάλει στη διευκόλυνση της παραγωγικής δραστηριότητας.

Ο Coleman (1988 στο Μουσταίρας, 2004), ακόμη, αναφέρει τους παραμέτρους οι οποίοι δύναται να δημιουργήσουν κοινωνικό κεφάλαιο, σημειώνοντας πως το κοινωνικό κεφάλαιο δεν υφίσταται αν δεν ενυπάρχει σε αυτό η παραγωγική δραστηριότητα. Παρακάτω αναφέρονται οι παράμετροι:

- Η πρώτη παράμετρος αφορά στην εμπιστοσύνη που αναπτύσσεται και διατηρείται μεταξύ των μελών των δικτύων, σχετικά με τις ενέργειες και τις διαδικασίες που υλοποιούνται με σκοπό την επίτευξη των κοινών στόχων που έχουν τεθεί. Το κοινωνικό κεφάλαιο δημιουργείται εκεί που οι άνθρωποι εμπιστεύονται ο ένας τον άλλο.
- Η επόμενη παράμετρος αφορά στα πληροφοριακά δίκτυα και στη μετάδοση των πληροφοριών μεταξύ των μελών μιας κοινότητας, αλλά και σε διαφορετικά δίκτυα. Μεταδίδοντας τις πληροφορίες σωστά, χωρίς να είναι ανάγκη να δοθεί η πληροφορία από την πηγή της για να αποδώσει γνώση, βελτιώνεται η επικοινωνία και προωθείται η συνεργασία.
- Μία βασική παράμετρος είναι εκείνη της τήρησης των κανόνων και της επιβολής κυρώσεων. Μέσω αυτής της διαδικασίας ενισχύονται οι υπάρχουσες αποδεκτές συμπεριφορές, ενώ υπόκεινται κυρώσεις στα

μέλη τα οποία έχουν συμπεριφορές οι οποίες δεν είναι κοινά αποδεκτές, όπως η παραβατική συμπεριφορά, με αποτέλεσμα την προτροπή των μελών να εργαστούν για το κοινό όφελος.

- Οι σχέσεις εξουσίας που παρατηρούνται μεταξύ των μελών είναι ακόμα μία παράμετρος. Συγκεκριμένα, δίνονται δικαιώματα ελέγχου σε κάποιον ηγέτη, ο οποίος τα χρησιμοποιεί προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της κοινότητας.
- Ακόμη μία παράμετρος του κοινωνικού κεφαλαίου είναι εκείνη της σύστασης κατάλληλων κοινωνικών οργανώσεων, οι οποίες θα καλύπτουν τις ανάγκες των μελών της κοινότητας και θα είναι σε θέση να εκπληρώνουν τους στόχους τους, στοχεύοντας στην επίτευξη νέων στόχων στο μέλλον.
- Τέλος, η δημιουργία κοινωνικών οργανώσεων στις οποίες θα έχουν πρόσβαση και θα επωφελούνται όλα τα μέλη της κοινότητας, ακόμα και εκείνα τα μέλη του κοινωνικού συνόλου που δεν συμμετείχαν για τη δημιουργία τέτοιων οργανώσεων (Μουσταΐρας, 2004).

Οι παραπάνω παράμετροι φανερώνουν ότι το κοινωνικό κεφάλαιο δεν είναι ιδιοκτησία μόνο εκείνων που συνέβαλαν στη δημιουργία και την ανάπτυξη του, αλλά είναι δημόσιο αγαθό από το οποίο επωφελούνται όλα τα μέλη μιας συγκεκριμένης κοινότητας ανεξαρτήτως. Ο Coleman τονίζει επίσης, ότι η κοινωνική οργάνωση είναι εκείνη η οποία θα προσφέρει το έδαφος για την αλληλεπίδραση μεταξύ των ατόμων, με αποτέλεσμα τη δημιουργία κοινωνικού κεφαλαίου (Μουσταΐρας, 2004).

Έπειτα, ο Putnam (1993) δίνοντας έναν ορισμό, ανέφερε ότι «το κοινωνικό κεφάλαιο αφορά στα χαρακτηριστικά της κοινωνικής οργάνωσης, δηλαδή, την εμπιστοσύνη, του κανόνες και τα δίκτυα τα οποία μπορούν να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα της κοινότητας και να διευκολύνουν τις δράσεις της» (Μουσταΐρας, 2004). Κατά τον Putnam, το κοινωνικό κεφάλαιο σχετίζεται με τη συλλογική δράση και τον βαθμό ενασχόλησης των μελών στα κοινά. Η διατήρηση, η αύξηση ή η μείωση του κοινωνικού κεφαλαίου σε μία κοινότητα, εξαρτάται από τη χρήση του, είναι δηλαδή μία αδιάκοπη διαδικασία. Ο Putnam (1993), πραγματοποιώντας έρευνες στην Ιταλία και τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, θεωρεί ότι το κοινωνικό κεφάλαιο δημιουργείται και διατηρείται μέσω της συμμετοχής των ατόμων σε πολιτικές οργανώσεις και ομάδες. Επίσης, ο ίδιος

εξετάζοντας τους λόγους της μείωσης του κοινωνικού κεφαλαίου, συμπέρανε ότι οφείλεται σε ένα βαθμό η τηλεόραση, η οποία, μειώνει τον ελεύθερο χρόνο των ατόμων και απομονώνει τα άτομα από τους φίλους, τους συγγενείς και τους γείτονες. Με αποτέλεσμα την αποδυνάμωση των ανθρωπίνων σχέσεων (Μουσταίρας, 2004).

Σύμφωνα με τον Dhesi (Ζαϊμάκης, 2002:129), το κοινωνικό κεφάλαιο αποτελεί «τη συσσώρευση ενεργητικών κοινωνικών, ψυχολογικών, πολιτισμικών και θεσμικών παραγόντων που επιδρούν στη συνεργατική συμπεριφορά και συμβάλλουν στη συσσώρευση κοινωνικών αγαθών. Τα δίκτυα σχέσεων μιας κοινότητας μπορούν να αξιοποιούν κοινωνικό κεφάλαιο μέσα από τη γνώση που εκμειύεται από τη συνεργασία με άλλους φορείς και τοπικές κοινωνίες».

Οι Portes και Sensebrenner (1993), ορίζουν το κοινωνικό κεφάλαιο ως «τις προσδοκίες για δράση που υπάρχουν εντός μιας ομάδας και οι οποίες επηρεάζουν τις οικονομικές επιδιώξεις και αναζητήσεις των μελών της, ακόμα και όταν οι προσδοκίες αυτές δεν είναι προσανατολισμένες στον οικονομικό τομέα». Σύμφωνα λοιπόν, με το χαρακτήρα των προσδοκιών οι Portes & Sensebrenner, διακρίνουν στο κοινωνικό κεφάλαιο τις παρακάτω κατηγορίες:

- *Αξιακή παρεμβολή* (value introjection) η οποία ωθεί τα άτομα να λειτουργούν σύμφωνα με την ηθική και τις αξίες, απομακρύνοντας τα άπληστα ένστικτά τους, και να συμπεριφέρονται συλλογικά, στοχεύοντας στο κοινό καλό.
- *Αμοιβαίες συναλλαγές* (reciprocity transactions), τα άτομα θεωρούν ότι οι καλές πράξεις που έχουν κάνει μέσα στην ομάδα εκτιμήθηκαν από τα μέλη και οι οποίες πράξεις κάποια στιγμή θα ανταποδοθούν σε μία ανάλογη περίπτωση ανάγκης, καθώς στηρίζονται στον κανόνα της αμοιβαιότητας και της ανταπόδοσης.
- *Υποχρεωτική αλληλεγγύη* (bounded solidarity), παρατηρείται ανάμεσα στα μέλη οργανώσεων, τα οποία μέσα από την τήρηση των κανόνων αμοιβαίας υποστήριξης είναι σε θέση να επιτύχουν τους στόχους που έχουν τεθεί. Συνήθως συμβαίνει για την αντιμετώπιση μιας δυσχερούς καταστάσεως.
- *Αναγκαστική εμπιστοσύνη* (enforceable trust) την οποία ως ένα βαθμό επιβάλλεται να επιδείξουν τα μέλη, μιας οργάνωσης, μεταξύ τους για την επίτευξη ενός κοινού σκοπού (Portes & Sensebrenner, 1993).

Το κοινωνικό κεφάλαιο δεν είναι η περιουσία μίας οργάνωσης, ή της αγοράς ή του κράτους, παρόλο που όλοι μπορούν να συμβάλουν στη δημιουργία του. Είναι μια διαδικασία «εκ των κάτω» και αφορά πολίτες, ίδιας ή διαφορετικής καταγωγής και κουλτούρας, που συνδέονται κοινωνικά και δημιουργούν δίκτυα και ενώσεις. Όπως, μάλιστα, αναφέρει και η Καραμάνου, το κοινωνικό κεφάλαιο είναι η συνεκτική «κόλλα» που κρατά δεμένες τις κοινωνίες (Καραμάνου, 2006).

Ο Schiff (1992) όρισε το κοινωνικό κεφάλαιο ως το σύνολο των χαρακτηριστικών της κοινωνικής δομής και τα οποία επηρεάζουν τις σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων και αποτελούν τους παραγωγικούς συντελεστές (Μουσταίρας, 2004).

Τέλος, ανεξάρτητα από τον ορισμό του κοινωνικού κεφαλαίου, κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί ότι κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει τη σημαντικότητα του, καθώς συμβάλλει στη βιωσιμότητα της κοινότητας και στην εξελικτική της πορεία. Με την ύπαρξη υψηλών επιπέδων κοινωνικού κεφαλαίου σε μία κοινότητα, μέσω της συμμετοχής των μελών της στα κοινά, δύναται να ενισχυθεί η οικονομία της, μειώνεται η παραβατική συμπεριφορά και η εγκληματικότητα, με αποτέλεσμα τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

2.2 Μορφές του Κοινωνικού Κεφαλαίου

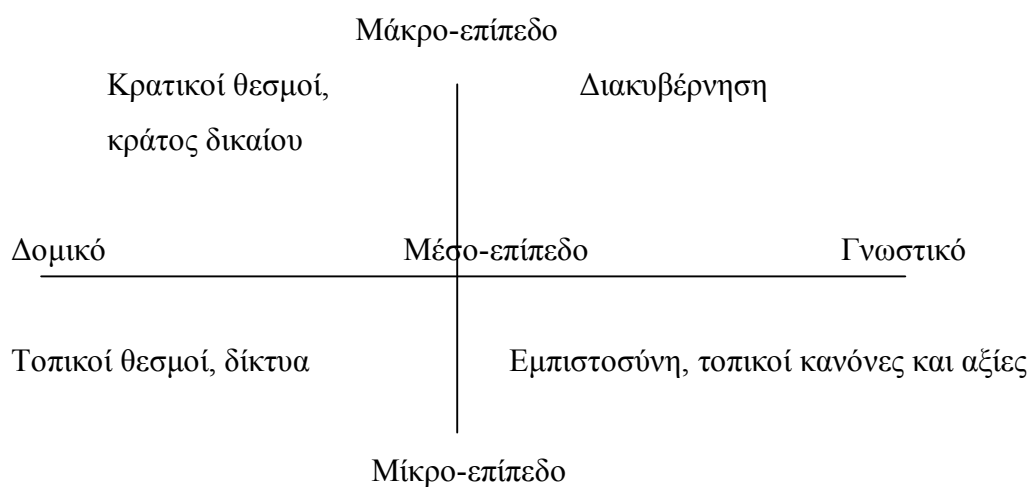
Σύμφωνα με τον Uphoff (2000 στο Grootaert & Bastelaer, 2002), ο οποίος παρουσιάζει ένα ευρύ και γενικό ορισμό για το κοινωνικό κεφάλαιο, διακρίνει σε αυτό δύο μορφές το δομικό (structural) και το γνωστικό (cognitive) κοινωνικό κεφάλαιο. Η πρώτη μορφή που ονομάζεται δομικό κοινωνικό κεφάλαιο, αναφέρεται περισσότερο σε σχετικά αντικειμενικές και εξωτερικές παρατηρήσιμες κοινωνικές δομές, όπως δίκτυα, ενώσεις, ιδρύματα, αλλά και τους κανόνες και τις διαδικασίες που τα ενσωματώνουν. Η δεύτερη μορφή, γνωστικό κοινωνικό κεφάλαιο, περιλαμβάνει υποκειμενικά και άυλα στοιχεία, όπως τις αποδεκτές συμπεριφορές και τα πρότυπα συμπεριφοράς, τις κοινές αξίες, την αμοιβαιότητα και την εμπιστοσύνη που ενυπάρχουν σε μία κοινότητα ή ομάδα ατόμων (Grootaert & Bastelaer, 2002).

Παρά το γεγονός, ότι αυτές οι δύο μορφές του κοινωνικού κεφαλαίου αλληλοενισχύονται, ωστόσο, μπορεί να υπάρξει και η μία χωρίς την άλλη. Η σύσταση οργανώσεων, έπειτα από κυβερνητική εντολή, αντιπροσωπεύει το δομικό

κοινωνικό κεφάλαιο, στο οποίο το θεσμικό στοιχείο δεν είναι απαραίτητο. Ομοίως, πολλές σχέσεις αμοιβαίας εμπιστοσύνης εξακολουθούν να υπάρχουν χωρίς οι οργανώσεις να είναι επίσημες (Grootaert & Bastelaer, 2002).

Άλλη μια διάκριση του κοινωνικού κεφαλαίου, σύμφωνα με τους Grootaert & Bastelaer (2002), η οποία βασίζεται στον σκοπό, στο πεδίο εφαρμογής ή στο εύρος της παρατήρησης είναι το μικρο-επίπεδο, το μέσο-επίπεδο και το μακρο-επίπεδο. Το μικρο-επίπεδο του κοινωνικού κεφαλαίου παρατηρείται με τη μορφή οριζόντιων δικτύων των ατόμων, των νοικοκυριών και των σχετικών κανόνων, προτύπων και αξιών, τα οποία αποτελούν τη βάση αυτών των δικτύων. Το μέσο-επίπεδο διακρίνεται από οριζόντιες και κάθετες σχέσεις μεταξύ των ομάδων, δηλαδή μεταξύ του ατόμου και της κοινωνίας. Το μακρο-επίπεδο του κοινωνικού κεφαλαίου παρατηρείται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο. Αντιπροσωπεύει τη μορφή του θεσμικού και πολιτικού περιβάλλοντος, χρησιμεύοντας στη βάση όλων των οικονομικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων και της ποιότητας του συστήματος διακυβέρνησης.

Στο γράφημα Α παρουσιάζεται το κοινωνικό κεφάλαιο σύμφωνα με τις μορφές και το πεδίο εφαρμογής του, όπου συγκεκριμένες έννοιες του δομικού και γνωστικού κοινωνικού κεφαλαίου παρουσιάζονται κατά μήκος μίας συνέχειας από το μικρο-επίπεδο στο μακρο-επίπεδο. Το εύρος της έννοιας του κοινωνικού κεφαλαίου, όπως παρουσιάζεται στο γράφημα, φανερώνει τόσο τη δύναμη όσο και την αδυναμία της έως σήμερα εννοιολογικής προσέγγισης της.

(Γράφημα Α: Κοινωνικό κεφάλαιο, μορφές και σκοπιμότητα)

Ανάμεσα στα τρία επίπεδα του κοινωνικού κεφαλαίου υπάρχει μία σχέση συμπληρωματικότητας και υποκατάστασης. Τα επίπεδα του κοινωνικού κεφαλαίου δύναται να συμπληρώσουν το ένα το άλλο, όπως για παράδειγμα εθνικοί θεσμοί παρέχουν ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάπτυξη και οργάνωση των τοπικών φορέων μίας κοινότητας. Ωστόσο, η ανάπτυξη των τοπικών μορφών του κοινωνικού κεφαλαίου μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τόσο «καλή» όσο και «κακή» διακυβέρνηση. Μελέτη που διεξήχθη στη Βραζιλία από τον Tendler (1997 στο Grootaert & Bastelaer, 2002), σχετικά με την αποκέντρωση, έδειξε πως η εύρυθμη λειτουργία της κυβέρνησης σε κεντρικό επίπεδο επηρεάζει την επιτυχία των τοπικών προγραμμάτων.

Ομοίως, ο Scoopol (1995 στο Grootaert & Bastelaer, 2002) έδειξε ότι με την πάροδο του χρόνου στις Ηνωμένες Πολιτείες, οι τοπικές ομάδες έχουν επωφεληθεί από τη δύναμη των κρατικών θεσμών. Αντίθετα, τα ανεπίσημα δίκτυα μπορούν να δημιουργηθούν για να ανταποκριθούν σε μία δυσλειτουργική πολιτεία, όπως συνέβη στη Ρωσία σύμφωνα με το Rose (1998 στο Grootaert & Bastelaer, 2002). Με τη σειρά τους το μικρο-επίπεδο και το μέσο-επίπεδο του κοινωνικού κεφαλαίου μπορούν να συνεισφέρουν τόσο σε ανεπτυγμένες όσο και σε μη ανεπτυγμένες λειτουργίες μιας πολιτείας. Η θετική πλευρά του είναι ότι οι τοπικές ενώσεις είναι σε θέση να στηρίζουν τους τοπικούς και εθνικούς θεσμούς και να ενισχύσουν τη νομιμότητα και τη σταθερότητα τους. Η αρνητική πλευρά του είναι ότι, η υπερβολική εθνική ταυτότητα σε τοπικές ενώσεις μπορεί να σταθεί εμπόδιο σε επιτυχημένες πολιτείες ή ακόμη και να οδηγήσει σε βία σύμφωνα με τους Bates (1999), Collette & Cullen [(2000) στο Grootaert & Bastelaer, 2002].

Ένα συγκεκριμένο επίπεδο υποκατάστασης εμφανίζεται μεταξύ των επιπέδων του κοινωνικού κεφαλαίου. Οι κοινότητες σε αναπτυσσόμενες χώρες για παράδειγμα στηρίζονται στη κοινωνική πίεση και τη φήμη για να επιβάλλουν συμφωνίες μεταξύ ατόμων και ομάδων. Όταν το κράτος δικαίου και το δικαστικό σύστημα ενισχύονται από τη θεσμική εξέλιξη, οι τοπικές άτυπες ρυθμίσεις, σχετικά με την επίλυση διαφορών, δεν έχουν την ίδια ισχύ και δύναται να οδηγήσουν στην αποδυνάμωση των κοινωνικών δεσμών που τις υποστηρίζουν. Πιο συγκεκριμένα, ένα μικρο-επίπεδο που εστιάζει σε αυτό το μετασχηματισμό μπορεί να επιδεινώσει τις επιπτώσεις στο κοινωνικό κεφάλαιο, αγνοώντας τις θετικές επιρροές από ένα ισχυρότερο κράτος δικαίου στην κοινωνία στο σύνολό της (Grootaert & Bastelaer, 2002).

Όπως εκφράστηκε από τον Stiglitz (2000:65 στο Grootaert & Bastelaer, 2002), «το σύγχρονο καπιταλιστικό κράτος ωριμάζει, εκπροσωπώντας μορφές διακυβέρνησης με σαφή ιεραρχική δομή και ένα σύστημα νόμων και κανονισμών επιβαλλόμενοι από τις παραδόσεις που αντικαθιστούν την κοινότητα ως θεματοφύλακα των κοινωνικών, επιχειρηματικών και προσωπικών συμβάσεων». Ως εκ τούτου η έννοια του κοινωνικού κεφαλαίου συμπεριλαμβανομένων των διαστάσεων του, μικρο, μέσο και μακρο-επιπέδου, θα βρίσκεται σε πλεονεκτικότερη θέση αν συλλάβει τις επιπτώσεις των δομών και των συμπεριφορών σε όλα τα επίπεδα της κοινωνίας.

Ωστόσο, η περίπτωση αδυναμίας χρήσης μίας σφαιρικής αντίληψης του κοινωνικού κεφαλαίου σε έρευνα και ανάπτυξη προγραμμάτων μπορεί να είναι πολύ ευρεία για να εξαχθούν ειδικά συμπεράσματα σχετικά με τις στάσεις, τις συμπεριφορές ή τις δομές. Ακόμη, στην προσπάθεια της έννοιας του κοινωνικού κεφαλαίου να καλύψει ένα μεγάλο εύρος θεμάτων, είναι δυνατόν να καταλήξει στο να μην καλύψει τίποτα. Η εμπειρία από την Πρωτοβουλία του Κοινωνικού Κεφαλαίου προτείνει, ότι προσεκτικοί ερευνητές αναπτύσσουν μεθοδολογίες και δείκτες που ταιριάζουν με την συγκεκριμένη έννοια την οποία επιλέγουν και μπορούν να παράγουν στέρεα και επαληθεύσιμα αποτελέσματα. Παρά το γεγονός, ότι οι εμπειρικές μελέτες της Πρωτοβουλίας του Κοινωνικού Κεφαλαίου εξετάζουν διαφορετικές μορφές και επίπεδα του κοινωνικού κεφαλαίου, καλύπτοντας όλα τα τεταρτημόρια του γραφήματος Α, η επιλογή τους για αυστηρά συγκεκριμένη μεθοδολογία έρευνας (είτε ποιοτική, είτε ποσοτική) συνέβαλε στην εξασφάλιση κατάλληλων και αναλυτικά εστιασμένων αποτελεσμάτων (Grootaert & Bastelaer, 2002).

2.3 Διαστάσεις του Κοινωνικού Κεφαλαίου

Στο παρόν κεφάλαιο αναφέρονται οι διαστάσεις του κοινωνικού κεφαλαίου όπως η αλληλοβοήθεια – αλληλεγγύη, η κοινωνική συμμετοχή, η κοινωνική εμπιστοσύνη, η ασφάλεια, η ανοχή στη διαφορετικότητα, οι κανόνες και οι αξίες, τα επίσημα και ανεπίσημα κοινωνικά δίκτυα και η πρόδραση. Η ύπαρξη ή όχι, αυτών

των διαστάσεων, υποδηλώνει και την παρουσία κοινωνικού κεφαλαίου σε μία κοινότητα (Κατσάπη, 2010).

2.3.1 Αλληλοβοήθεια – Αλληλεγγύη

Ο Wallis (1998 στο Desjardins et al., 2002) επισήμανε τη σημασία της οικοδόμησης με βάση κοινές αξίες και αμοιβαίες υποχρεώσεις. Στηριζόμενος στον Putnam, ισχυρίστηκε ότι η αμοιβαιότητα αποτελεί τη διασφάλιση των μελών μιας κοινότητας, ώστε οι δράσεις να είναι αλτρουιστικές για να ανταμειφθούν. Αυτή η διασφάλιση της αμοιβαιότητας διασφαλίζει τη προθυμία, των μελών της κοινότητας, να συμβάλλουν.

Η αλληλοβοήθεια – αλληλεγγύη σε σχέση με το κοινωνικό κεφάλαιο, σύμφωνα με την Taylor (1982 στο Bullen & Onyx, 1998) δεν συνεπάγεται και την άμεση ανταλλαγή νομικών και επιχειρησιακών συμβάσεων, αλλά ένα συνδυασμό του βραχυπρόθεσμου αλτρουισμού και του μακροπρόθεσμου συμφέροντος.

Ωστόσο, η αλληλοβοήθεια – αλληλεγγύη που τα άτομα προσφέρουν σε άλλα άτομα ή ενεργούν προς όφελος των άλλων με προσωπικό κόστος, δηλώνει κατά τη γενική προσδοκία ότι αυτή η καλοσύνη θα επιστραφεί σε κάποια απροσδιόριστη στιγμή στο μέλλον. Σε μία κοινότητα, όπου τα επίπεδα της αλληλοβοήθειας – αλληλεγγύης είναι ισχυρά, τα άτομα ενδιαφέρονται για το συμφέρον των άλλων (Bullen & Onyx, 1998).

2.3.2 Κοινωνική συμμετοχή

Η συμμετοχή των κατοίκων στην κοινότητα και στις δομές της συμβάλλει στο μετασχηματισμό των κατακερματισμένων ατομικών αναγκών σε ένα συγκεκριμένο και ορθολογικό πλαίσιο απαιτήσεων, μέσα από το οποίο οι πολίτες προασπίζονται τα δικαιώματά τους και το οποίο συμβάλλει στην οργάνωση της ανθρώπινης δράσης για την αποτελεσματική χρήση και τον έλεγχο των εξωτερικών πηγών, ενώ ενισχύει τη δικτύωση των συλλογικών υποκειμένων (Ζαϊμάκης, 2002).

Η συμμετοχή δίνει τη δυνατότητα στους κατοίκους της κοινότητας να επηρεάσουν την τοπική αυτοδιοίκηση, την κυβέρνηση ή άλλους φορείς και οργανώσεις για θέματα που τους αφορούν άμεσα. Ένας ορισμός της έννοιάς της είναι αυτός του Ιατρίδη (1973), ο οποίος αναφέρει ότι: «η συμμετοχή των κατοίκων και των πληθυσμιακών ομάδων στη λήψη των αποφάσεων που επηρεάζουν τη ζωή τους

δεν είναι μόνο βασική εννοιολογική αρχή ελευθερίας και δημοκρατίας, αλλά αποτελεί επίσης προϋπόθεση επεμβάσεων για σχεδιασμένη κοινωνική αλλαγή και βασικό οργανωτικό στοιχείο της ανάπτυξης της μεταβιομηχανικής κοινωνίας» (Σταθόπουλος, 2001).

Ο όρος «κοινωνική συμμετοχή» εκφράζει τη συμμετοχή των πολιτών, κυρίως σε κοινωνικά και προνοιακά θέματα και καλύπτει τους τομείς κοινωνικής περίθαλψης, υγείας, εκπαίδευσης, κοινωνικής κατοικίας και αστικής ανάπτυξης. Ο πολίτης επιθυμεί να συμμετέχει στα κοινά άμεσα ή έμμεσα, αμφισβητώντας τη κρατική εξουσία, καθώς δεν δέχεται να είναι απλώς ο τελικός αποδέκτης των αποφάσεων που έχουν άμεσες επιπτώσεις και αντίκτυπο στη ζωή του (Σταθόπουλος, 2001).

Ωστόσο, υποστηρικτές της συμμετοχής του πολίτη παρουσίασαν μία σειρά από επιχειρήματα για τη χρησιμότητα, σκοπιμότητα και αναγκαιότητά της:

α) «Η συμμετοχή των άμεσα ενδιαφερομένων δίνει την ευκαιρία για παρουσίαση πληροφοριών και στοιχείων, που οι γραφειοκράτες πιθανώς αγνοούν.

β) Η συμμετοχή των ενδιαφερομένων παρέχει τα αναγκαία στοιχεία σε όσους διαμορφώνουν την κοινωνική πολιτική, για να γνωρίζουν σε ποιόν βαθμό οι αποφάσεις που λαμβάνουν, ικανοποιούν τους πολίτες αποδέκτες.

γ) Η συμμετοχή νομιμοποιεί τις ληφθείσες αποφάσεις και τα θεσμοθετημένα όργανα που είναι υπεύθυνα για τη λήψη τους. Με αποτέλεσμα οι αποφάσεις να γίνονται ευκολότερα αποδεκτές από τους ενδιαφερομένους.

δ) Οι πολίτες συμμετέχοντας στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, αποκτούν ηθική ικανοποίηση και την αίσθηση ότι έχουν ουσιαστικό λόγο για ότι συμβαίνει στη ζωή τους.

ε) Όταν ο σύγχρονος πολίτης συμμετέχει ενεργά και όσο το δυνατό πιο άμεσα στα κοινά, η αντιπροσωπευτική δημοκρατία γίνεται όλα και περισσότερο συμμετοχική δημοκρατία.

στ) Η αρχή της συμμετοχής των πολιτών ενδείκνυται για λόγους ηθικής τάξης, καθώς οι άνθρωποι είναι ουσιαστικά καλοί, αν τους δοθεί η ευκαιρία θα κάνουν το σωστό» (Σταθόπουλος, 2005:186).

2.3.3 Κοινωνική εμπιστοσύνη

Η εμπιστοσύνη θεωρείται απαραίτητη, καθώς δίνει τη δυνατότητα σε άτομα που εμπλέκονται μεταξύ τους να διαμορφώσουν μία σχέση κατάλληλη και με θετικές προσδοκίες. Σε μελέτες έχει αποδειχθεί ότι η εμπιστοσύνη είναι εκείνη που καθορίζει τη φύση της σχέσης ατόμων που συνεργάζονται (Hirschheim et al., 2009).

Η εμπιστοσύνη συνεπάγεται την προθυμία των ατόμων να εμπλακούν σε καταστάσεις, οι οποίες δύναται να επιφέρουν κινδύνους, σε ένα κοινωνικό πλαίσιο, το οποίο βασίζεται σε μία αίσθηση εμπιστοσύνης ότι τα άτομα θα ανταποκριθούν και θα λειτουργήσουν υποστηρικτικά, όπως αναμένεται ή τουλάχιστον ότι δεν έχουν την πρόθεση να βλάψουν κάποιον (Bullen & Onyx, 1998).

Οι Coleman και Putnam υποστήριξαν πως η εμπιστοσύνη αποτελεί το κεντρικό πυρήνα του κοινωνικού κεφαλαίου, ενώ ο Bourdieu ανέφερε ότι η εμπιστοσύνη είναι χαρακτηριστικό του ατόμου και συνεπώς αποτελεί πηγή του κοινωνικού κεφαλαίου (Κατσάπη, 2010).

Ο Fukuyama όρισε την εμπιστοσύνη ως βασικό χαρακτηριστικό του κοινωνικού κεφαλαίου: «Το κοινωνικό κεφάλαιο είναι μία δυνατότητα που προκύπτει από την επικράτηση της εμπιστοσύνης σε μία κοινωνία ή σε ορισμένα τμήματά της» (Fukuyama, 1995:26 στο Field, 2003).

2.3.4 Ασφάλεια

Το αίσθημα της ασφάλειας στα πλαίσια της κοινότητας αποτελεί ένα σημαντικό παράγοντα για τη ποιότητα της κοινότητας και τη διατήρηση της συνοχής. Η εγκληματικότητα από την άλλη αποτελεί ένα δείκτη ορισμένων κοινωνικών δυσλειτουργιών. Επίσης, το αίσθημα της ασφάλειας δίνει την ώθηση στους κατοίκους της κοινότητας να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες της κοινότητας, όπως αθλητισμό, πολιτιστικές δραστηριότητες κ.λ.π. (Australian Bureau of Statistics, 2002).

Ακόμη, υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν τη σχέση μεταξύ κοινωνικού κεφαλαίου, ασφαλέστερων γειτονιών και χαμηλότερων επιπέδων εγκληματικότητας. Ο Putnam (2000) έπειτα από έρευνα στις Ηνωμένες Πολιτείες κατέληξε ότι χώρες με ανεπτυγμένα επίπεδα κοινωνικού κεφαλαίου, παρουσιάζουν χαμηλά ποσοστά ανθρωποκτονιών (Australian Bureau of Statistics, 2002).

Επίσης, ο OECD (2001), αναφέρεται σε εργασία των Kawachi και Kennedy (1997), όπου δείχνει ότι υπάρχει μία αιτιώδης συνάφεια στη σχέση μεταξύ βίαιων εγκλημάτων, κοινωνικής ανισότητας και δυσπιστίας. Όταν η αυτοεκτίμηση, η αξιοπρέπεια και η κοινωνική θέση υπονομεύονται από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό, τότε η εμπιστοσύνη και οι κοινωνικοί δεσμοί υπονομεύονται με ανεπιθύμητες συνέπειες.

Οι Carcach και Huntley (2002 στο Australian Bureau of Statistics, 2002) έπειτα από έρευνα παρατήρησαν ότι τα ποσοστά εγκληματικότητας είναι χαμηλότερα σε κοινότητες, όπου οι κάτοικοι παρουσιάζουν ενεργή συμμετοχή σε δραστηριότητες της κοινότητας. Αφορμή για την υλοποίηση αυτής της έρευνας ήταν ότι η συμμετοχή σε τοπικές οργανώσεις, οδηγεί στην αύξηση των ευκαιριών για κοινωνική αλληλεπίδραση, ενισχύοντας τη συνεργασία για την ικανότητα επίλυσης προβλημάτων, στην υλοποίηση κοινωνικών αξιών, στη πρόβλεψη του ανεπίσημου κοινωνικού ελέγχου για τη μείωση του τοπικού εγκλήματος και την αύξηση των επιπέδων δημόσιας ασφάλειας.

2.3.5 Ανοχή στη διαφορετικότητα

Η διαφορετικότητα διακρίνεται σε δύο τύπους την βιολογική διαφορετικότητα και την κοινωνική διαφορετικότητα. Η βιολογική μπορεί να περιλαμβάνει την ηλικία, το φύλο, τη φυλή, την αναπηρία και την εθνικότητα. Η κοινωνική διαφορετικότητα σχετίζεται με την εκπαίδευση, τη θρησκεία, τη γλώσσα και τη κουλτούρα (Κατσάπη, 2010).

Ο Ζαϊμάκης (2002), διακρίνει δύο τύπους ανοχής στη διαφορετικότητα, την παθητική και την ενεργητική. Η παθητική ανοχή στη διαφορετικότητα μπορεί να λειτουργήσει ως μία νομιμοποιητική μήτρα των υφιστάμενων σχέσεων και ως μία επιφανειακή ανοχή του διαφορετικού, καθώς αυτός ο τύπος αφορά σε αντιλήψεις παγιωμένες από πολιτισμικές παραδόσεις και συνήθειες. Η ενεργητική ανεκτικότητα απαιτεί τη δραστηριοποίηση των φορέων με στόχο τη διεκδίκηση ρυθμίσεων που θα διασφαλίζουν την αναγνώριση και την αποδοχή διαφορετικών πολιτισμικών και θρησκευτικών αντιλήψεων.

Η κοινότητα δεν προϋπήρχε του ατόμου, ούτε έχει κάποιο ηθικό προβάδισμα σε σχέση με αυτό. Η κοινότητα είναι σε θέση να υπερασπιστεί τη πολιτισμική της ταυτότητα και το άτομο μέσα στη κοινότητα έχει το δικαίωμα να εκφράσει τη

διαφορετικότητά του. Ωστόσο, ο σεβασμός στη διαφορετικότητα αφορά και στη κοινότητα και στα άτομα που την απαρτίζουν (Ζαϊμάκης, 2002).

2.3.6 Κανόνες και αξίες

Οι κανόνες και οι αξίες θεωρούνται σημαντικές μέσα σε μία κοινότητα καθώς περικλείουν τις ιδέες της. Οι κανόνες μίας κοινότητας βρίσκονται σε συνάρτηση με την πολιτιστική της ταυτότητα, καθώς αυτοί είναι που ορίζουν τον τρόπο που τα μέλη μίας κοινότητας θα συμμετάσχουν στα κοινά (Κατσάπη, 2010).

Τα κοινωνικά πρότυπα μίας συγκεκριμένης κοινότητας, είναι γενικά άγραφοι κανόνες αλλά συνήθως κατανοητοί και κοινωνικά αποδεκτοί, στους πολίτες, σε ότι αφορά στον προσδιορισμό των συμπεριφορών που αναμένονται στο εκάστοτε πλαίσιο. Τα κοινωνικά πρότυπα μπορούν να θεωρηθούν και ως ένα μέσο κοινωνικού ελέγχου, αποτρέποντας έτσι την ανάγκη για επίσημη αστυνόμευση και θεσμοθετημένες νομικές κυρώσεις (Bullen & Onyx, 1998).

Τα κοινωνικά πρότυπα και οι αξίες αποτελούν διαστάσεις του κοινωνικού κεφαλαίου, οι οποίες περιλαμβάνουν κοινές πολιτιστικές πεποιθήσεις, αλλά και τις επιπτώσεις που οι πεποιθήσεις έχουν στη λειτουργία της κοινότητας. Τα πρότυπα και οι αξίες υποστηρίζουν άλλες μορφές του κοινωνικού κεφαλαίου, καθώς αντιπροσωπεύουν τη γενικότερη μορφή του κοινωνικού κεφαλαίου (Grootaert & Bastelaer, 2002).

2.3.7 Επίσημα και ανεπίσημα κοινωνικά δίκτυα

Με τον όρο κοινωνικό δίκτυο, ορίζεται το άθροισμα των προσωπικών επαφών, μέσω των οποίων το άτομο διατηρεί την κοινωνική του ταυτότητα. Στα πλαίσια του κοινωνικού δικτύου περιλαμβάνεται η συναισθηματική υποστήριξη, η υλική ενίσχυση, η συμμετοχή του ατόμου στις υπηρεσίες, η οποία του δίνει πρόσβαση σε πληροφορίες και τη δυνατότητα να δημιουργήσει νέες κοινωνικές επαφές (Walker et al., 1977 στο Παπάνης, 2007).

Όπως αναφέρει ο Stone (2001 στο Κατσάπη, 2010), τα επίσημα κοινωνικά δίκτυα αφορούν σε οργανώσεις, φορείς, συλλόγους, στους οποίους συμμετέχουν οι κάτοικοι μίας κοινότητας, με εκούσια επιλογή και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις. Τα επίσημα δίκτυα είναι εκείνα τα οποία αναπτύσσονται στη κοινότητα από επίσημους φορείς. Τα ανεπίσημα κοινωνικά δίκτυα σχετίζονται με το οικογενειακό

περιβάλλον, το φιλικό, το περιβάλλον της γειτονιάς και το συγγενικό περιβάλλον. Τα ανεπίσημα δίκτυα αποτελούν τη βάση μίας κοινότητας και δεν επιδέχονται παρεμβάσεις, καθώς χαρακτηρίζονται από ισχυρούς δεσμούς.

2.3.8 Πρόδραση

Η πρόδραση αναφέρεται στην ικανότητα ενός ατόμου να λαμβάνει πρωτοβουλίες, οι οποίες να σχετίζονται με την αλλαγή του περιβάλλοντος στο οποίο ζει και δραστηριοποιείται, με σκοπό την επίτευξη των στόχων του (Pujol et al., 2005).

Σε αρκετές από τις παραπάνω διαστάσεις ενυπάρχει η αίσθηση της προσωπικής και συλλογικής αποτελεσματικότητας. Η ανάπτυξη του κοινωνικού κεφαλαίου, απαιτεί την ενεργό και πρόθυμη συμμετοχή των πολιτών σε μία συμμετοχική κοινωνία. Αυτό είναι βέβαια, εντελώς διαφορετικό από την παθητική αποδοχή των υπηρεσιών, αν και η συμμετοχή είναι αναμφισβήτητα σημαντική. Το κοινωνικό κεφάλαιο αναφέρεται στους ανθρώπους ως δημιουργούς και όχι στους ανθρώπους ως θύματα (Bullen & Onyx, 1998).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΚΥΡΙΕΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

3.1 Το Κοινωνικό Κεφάλαιο ως Ατομικό Αγαθό

Ως οι κυριότεροι θεωρητικοί μελετητές του κοινωνικού κεφαλαίου, χαρακτηρίζονται οι Pierre Bourdieu και James Coleman, οι οποίοι αναφέρονται στο κοινωνικό κεφάλαιο ως χαρακτηριστικό γνώρισμα του ατόμου, το οποίο του επιτρέπει να πραγματοποιεί επωφελείς ενέργειες για το ίδιο, διευκολύνοντας τις κοινωνικές του σχέσεις, ενισχύοντας την εμπιστοσύνη και εξασφαλίζοντας την προστασία του (Πλυτά, 2006).

Ο Pierre Bourdieu (1986), ήταν εκείνος που πρώτος εισήγαγε και ασχολήθηκε με την έννοια του κοινωνικού κεφαλαίου, αν και η έννοια αυτή κατείχε μάλλον δευτερεύουσα σημασία στις έρευνές του, καθώς στη θεώρησή του σχετικά με τις κοινωνικές τάξεις, αναγνωρίζει ως σημαντικότερες μορφές κεφαλαίου το οικονομικό και το πολιτιστικό κεφάλαιο (Bibeau, 2005). Υποστηρίζει ότι το κοινωνικό κεφάλαιο δίνει πρόσβαση σε οικονομικό κεφάλαιο και το διερευνά αποκλειστικά μέσω των σχέσεων που αυτό διατηρεί με το οικονομικό και το πολιτιστικό κεφάλαιο. Θεωρεί ότι το οικονομικό κεφάλαιο αποτελεί τη θεμελιώδη πρόσοδο και το ενδιαφέρον του εστιάζεται στο πώς το κοινωνικό και το πολιτιστικό κεφάλαιο μπορεί να αποτελούν τα μέσα για την αύξηση του ατομικού οικονομικού κεφαλαίου. Για εκείνον το κοινωνικό κεφάλαιο είναι προϊόν ατομικών ή συλλογικών, ενσυνείδητων ή ασυνείδητων στρατηγικών επένδυσης, με σκοπό την εδραίωση ή την αναπαραγωγή κοινωνικών σχέσεων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα. Ο Bourdieu αντιλαμβάνεται το κοινωνικό κεφάλαιο ως το άθροισμα των πραγματικών ή δυνητικών δυνατοτήτων που σχετίζονται με την ύπαρξη ενός σταθερού δικτύου που συνίσταται σε περισσότερο ή λιγότερο θεσμοθετημένες σχέσεις αμοιβαίας αναγνώρισης και το οποίο προσφέρει σε κάθε ένα από τα μέλη του την υποστήριξη του συλλογικού κεφαλαίου, ένα «διαπιστευτήριο» που τους επιτρέπει να ενεργούν με εμπιστοσύνη, με τις διάφορες σημασίες που μπορεί να έχει η λέξη αυτή (Τριανταφυλλόπουλος, 2007).

Πιο συγκεκριμένα, κατά τον Bourdieu, το κοινωνικό κεφάλαιο αποτελεί ατομικό αγαθό, καθώς διευκολύνει τα άτομα να συμμετέχουν σε δίκτυα χρησιμοποιώντας τα με στόχους επικερδής αποκλειστικά για τα ίδια και καθιστώντας έτσι την αλληλεγγύη εντός των δικτύων, δυνατή στις περιπτώσεις που οι συμμετέχοντες έχουν να αποκομίσουν υλικά ή συμβολικά οφέλη. Θεωρώντας, επομένως, ότι μέσα από την ιδιότητα μέλους μπορούν να επιτύχουν τους στόχους τους και να αποκομίσουν σημαντικά οφέλη, τα άτομα δρουν ενισχύοντας την κοινωνική εμπιστοσύνη (Field, 2003).

Μελετώντας το συνολικό έργο του Bourdieu, φαίνεται να δίνεται έμφαση στην κοινωνική ιεραρχία και την ανισότητα, καθώς το κοινωνικό κεφάλαιο βρίσκεται σε άμεση συνάρτηση με το οικονομικό κεφάλαιο, το οποίο μάλιστα αποτελεί και τη βάση για την ύπαρξη των άλλων τύπων κεφαλαίου (Bourdieu, 1986).

Βασική πηγή του κοινωνικού κεφαλαίου αποτελεί η οικογένεια, ενώ το κοινωνικό κεφάλαιο συναντάται στους κοινωνικά ισχυρούς και στις οικογένειες αυτών, οι οποίοι καθορίζονται από την ύπαρξη ή τη μη ύπαρξη κεφαλαίου. Συνεπώς, τα κατώτερα κοινωνικά στρώματα μη έχοντας κεφάλαιο, στερούνται και του κοινωνικού κεφαλαίου (Bourdieu, 1986; Field, 2003). Κεντρικό σημείο, λοιπόν, στη θεωρία του Bourdieu είναι ο ρόλος που διαδραματίζει το κοινωνικό κεφάλαιο στη διαδικασία της διατήρησης και της αναπαραγωγής των ταξικών δομών μέσα στην κοινωνία, ιδίως μέσω της διαμεσολάβησης του οικονομικού κεφαλαίου (Field, 2003).

Εξετάζοντας τις διαφορές ανάμεσα στις επιμέρους μορφές κεφαλαίου, ο Bourdieu (2001), σημειώνει τα χαρακτηριστικά της καθεμιάς που συνοπτικά έχουν ως εξής: Το οικονομικό κεφάλαιο αντιμετωπίζεται ως άμεσα μετατρέψιμο σε χρήμα και θεσμοποιείται με τα ιδιοκτησιακά δικαιώματα. Το πολιτισμικό κεφάλαιο είναι υπό ορισμένες συνθήκες μετατρέψιμο σε οικονομικό κεφάλαιο και τη θεσμική του έκφραση αποτελούν τα διάφορα τεκμήρια σπουδής, όπως είναι οι πανεπιστημιακοί τίτλοι. Τέλος, το κοινωνικό κεφάλαιο απαρτίζεται από κοινωνικές υποχρεώσεις, «διασυνδέσεις», ενώ υπό ορισμένες συνθήκες είναι και αυτό μετατρέψιμο σε οικονομικό κεφάλαιο (Κονιόρδος, 2006).

Ο Bourdieu θεωρεί ότι και οι τρεις μορφές κεφαλαίου (οικονομικό, κοινωνικό και πολιτισμικό) συνδέονται μεταξύ τους και αλληλοεπηρεάζονται, με το οικονομικό κεφάλαιο να αποτελεί την απαρχή όλων (Bourdieu, 1986).

Σε αντίθεση με τον Bourdieu, ο οποίος συσχέτισε το κοινωνικό κεφάλαιο με την ανώτερη κοινωνική τάξη, λίγο αργότερα ο Coleman επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής του στο κοινό συμπεριλαμβάνοντας τις κοινωνικές σχέσεις και των μη-ελίτ ομάδων. Διερευνώντας τους τρόπους με τους οποίους οι πόροι του κοινωνικού κεφαλαίου ενδέχεται να αντισταθμίσουν τα χαμηλά επίπεδα του ανθρώπινου και πολιτιστικού κεφαλαίου, επιδεικνύει απτούς τρόπους με τους οποίους το κοινωνικό κεφάλαιο φαίνεται να αλληλεπιδρά με άλλες πτυχές της κοινωνικής διαστρωμάτωσης (Baron et al., 2000).

Ο Coleman (1994) υποστηρίζει ότι το κοινωνικό κεφάλαιο προορίζεται και για άλλους σκοπούς με το ίδιο να αποτελεί υποπροϊόν των δραστηριοτήτων που ασκούν τα άτομα, επενδύοντας ελάχιστα ή με έμμεσο τρόπο στο κοινωνικό κεφάλαιο. Απομονώνει την αποκλειστική χρήση του κοινωνικού κεφαλαίου με ατομικούς στόχους και προσθέτει τη διάσταση της ακούσιας διαδικασίας συμμεριζόμενος, ωστόσο, τη θέση του Bourdieu ότι το κοινωνικό κεφάλαιο ανήκει σε άτομα ή οικογένειες (Baron et al., 2000).

Συγκεκριμένα, κατά τον ίδιο, το κοινωνικό κεφάλαιο διαμορφώνεται αρχικά μέσα στην οικογένεια και εξελίσσεται στην κοινότητα. Οι σχέσεις που αναπτύσσονται τα μέλη μιας κοινωνίας δε συνιστούν κοινωνικό κεφάλαιο εάν αυτές δεν είναι αρχικά άρρηκτα συνδεδεμένες με την παραγωγική διαδικασία και την αύξηση του οικονομικού κεφαλαίου (Scull, 2001).

Με την προσέγγιση αυτή, ο Coleman (1994 στο Field, 2003), γεφυρώνει τους ατομικούς με τους κοινωνικούς στόχους των ατόμων, βλέποντας το κοινωνικό κεφάλαιο ως «περιουσιακό στοιχείο του κεφαλαίου για το άτομο», καθώς και «συσσώρευση κοινωνικών πόρων», όπως φαίνεται και από τον ορισμό που προσδίδει στο κοινωνικό κεφάλαιο, αναφέροντας πως «είναι το σύνολο των πόρων που ενυπάρχουν στις οικογενειακές σχέσεις και στην κοινωνική οργάνωση της κοινότητας και είναι χρήσιμοι για την γνωστική και την κοινωνική ανάπτυξη ενός παιδιού ή νεαρού ατόμου».

Οι συγκεκριμένοι πόροι διαφέρουν για κάθε άτομο και ενδέχεται να αποτελέσουν σημαντικό πλεονέκτημα για τα παιδιά και τους εφήβους ως προς την ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου τους, καθώς «τα πρότυπα, τα κοινωνικά δίκτυα και οι σχέσεις μεταξύ ενηλίκων και παιδιών έχουν κάποια αξία για το παιδί που

μεγαλώνει. Κοινωνικό κεφάλαιο υπάρχει μέσα στην οικογένεια, αλλά και έξω από την οικογένεια, στην κοινότητα» (Coleman, 1990: Field, 2003).

Κατά τον Coleman (1988) το κοινωνικό κεφάλαιο αποτελεί έννοια σύμφυτη με την κοινωνική δομή, διευκολύνει την ατομική δράση και τη νοηματοδοτεί στο κοινωνικό πλαίσιο, ενώ απαρτίζεται από επικαλυπτόμενα κοινωνικά δίκτυα, τα οποία διαθέτουν κοινές αξίες, εμπιστοσύνη και κοινά κριτήρια αποφάσεων. Σε δίκτυα με υψηλό επίπεδο κοινωνικού κεφαλαίου, επικρατεί η αρχή της αμοιβαιότητας η οποία και συμβάλλει στην ατομική ευημερία, δεδομένου ότι οι συμμετέχοντες έχουν ευχερέστερη πρόσβαση στην πληροφορία ή σε άλλους πόρους, οι οποίοι αυξάνουν τις ευκαιρίες ατομικής ολοκλήρωσης.

Ο Coleman διέκρινε τρεις παραμέτρους του κοινωνικού κεφαλαίου. Εκείνη της εμπιστοσύνης που οικοδομείται μέσα από τα κοινωνικά δίκτυα και διασφαλίζει την ομαλή διεκπεραίωση των υποχρεώσεων και των καθηκόντων των μελών, την παράμετρο της πληροφορίας που διοχετεύεται μέσα από τα κοινωνικά δίκτυα και τέλος, την παράμετρο των κανονιστικών ρυθμίσεων και κυρώσεων που επιβάλλονται στα μέλη των δικτύων, υπαγορεύοντάς τους συγκεκριμένες συμπεριφορές (Παπάνης κ.α., 2007).

Υποστηρίζει ότι το κοινωνικό κεφάλαιο δεν αποτελεί μία ενιαία έννοια, αλλά ένα άθροισμα κοινών στοιχείων, τα οποία αποτελούν πλευρές των κοινωνικών δομών και παράλληλα διευκολύνουν ορισμένες ατομικές ή συλλογικές δράσεις. Προχωρά μάλιστα στη διάκριση του κεφαλαίου, αναφερόμενος στο φυσικό, στο ανθρώπινο και στο κοινωνικό κεφάλαιο. Το φυσικό κεφάλαιο αφορά στον υλικό κόσμο, το ανθρώπινο κεφάλαιο σχετίζεται με τις δεξιότητες και τις γνώσεις των ατόμων που μετέχουν σε μία κοινότητα και το κοινωνικό κεφάλαιο στις διαπροσωπικές σχέσεις μεταξύ των μελών μίας κοινότητας (Coleman, 1988). Λίγο αργότερα, σε μία προσπάθεια να προσδιορίσει τη συσχέτιση του κοινωνικού κεφαλαίου με το ανθρώπινο κεφάλαιο, ο Coleman (1994 στο Field, 2003) κατέληξε στη διαπίστωση ότι η ύπαρξη ανθρώπινου κεφαλαίου δεν σημαίνει αυτόματα και την ύπαρξη κοινωνικού κεφαλαίου. Αποτελούν, ωστόσο, έννοιες αλληλένδετες και συχνά λειτουργούν συμπληρωματικά.

Το κοινωνικό κεφάλαιο σύμφωνα με τον Coleman ενυπάρχει στη δομή των σχέσεων και μπορεί να εμφανιστεί είτε με την μορφή των υποχρεώσεων είτε με τη μορφή των προσδοκιών (Scull, 2001).

Συνοψίζοντας, παρά το γεγονός ότι οι προσεγγίσεις τόσο του Bourdieu όσο και του Coleman για το κοινωνικό κεφάλαιο, αναφέρονται στη μικροκλίμακα της κοινωνικής ζωής, τα άτομα και τα κοινωνικά δίκτυα αποτελούν έκφραση δύο διαφορετικών κοινωνιολογικών προσεγγίσεων (Bibeau, 2005). Για τον Bourdieu, το κοινωνικό κεφάλαιο αποτελεί ατομικό κεφάλαιο, ενώ για τον Coleman αποτελεί δομικό στοιχείο της κοινωνίας (Τριανταφυλλόπουλος, 2007).

3.2 Το Κοινωνικό Κεφάλαιο ως Συλλογικό Αγαθό

Ως ο κυριότερος εκφραστής της έννοιας του κοινωνικού κεφαλαίου θεωρείται ο Robert Putnam, καθώς είναι εκείνος που συνέβαλε περισσότερο στη διάδοση της έννοιας. Όπως μάλιστα σημειώνει ο Paldam (2000), χάρη στις εργασίες του Putnam η έννοια του κοινωνικού κεφαλαίου έπαψε να αποτελεί αποκλειστικά ειδικότητα των κοινωνιολόγων των δικτύων, αλλά σημαντικό πλέον αντικείμενο έρευνας για πολλούς επιστήμονες διαφορετικών ειδικοτήτων (Τριανταφυλλόπουλος, 2007).

Σε σχέση με τους Coleman και Bourdieu, ο Putnam έδωσε μια σημαντικά διευρυμένη και τροποποιημένη διάσταση στην έννοια του κοινωνικού κεφαλαίου. Ενώ για τους πρώτους το κοινωνικό κεφάλαιο αφορά σε ατομικό ή κοινωνικό πόρο, ο Putnam δίνει έμφαση στην κοινότητα και στο συλλογικό, μεταφέροντάς την από την οικογένεια και το άτομο και προτείνοντας μία κατά βάση μακροοικονομική προσέγγιση του κοινωνικού κεφαλαίου (Portes, 1998). Καθιστά το κοινωνικό κεφάλαιο κοινοτικό ή και εθνικό πόρο, χαρακτηριστικό της κοινωνικής οργάνωσης και το συνδέει με τη δημοκρατία και τους θεσμούς που προκαλούν οικονομική ανάπτυξη (Putnam, 1993, Putnam, 1995).

Αναλυτικότερα, για τον Putnam το κοινωνικό κεφάλαιο αποτελεί τα χαρακτηριστικά εκείνα των κοινωνικών οργανισμών, όπως η εμπιστοσύνη, οι νόρμες και τα δίκτυα, τα οποία μπορούν να βελτιώσουν τη συμμετοχή των πολιτών και την αποτελεσματικότητα της κοινωνίας, διευκολύνοντας τις συντονισμένες δράσεις (Putnam, 1993). Βασικά στοιχεία του κοινωνικού κεφαλαίου αποτελούν η κοινωνική εμπιστοσύνη, η οποία σε αντίθεση με τη προσωπική εμπιστοσύνη, προκύπτει από τους κανόνες αμοιβαιότητας και την τήρηση αυτών και τα δίκτυα ή κοινωνικά δίκτυα που ενισχύουν τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά και προάγουν την επικοινωνία.

Μετράει το κοινωνικό κεφάλαιο μέσα από το βαθμό συμμετοχής των ατόμων σε οργανώσεις, την εμπιστοσύνη και την αμοιβαιότητα. Η ύπαρξη των παραπάνω στοιχείων σε μια κοινότητα σημαίνει και την παρουσία κοινωνικού κεφαλαίου, ενώ όσο υψηλότεροι είναι οι δείκτες του κοινωνικού κεφαλαίου τόσο μεγαλύτερες πιθανότητες ανάπτυξης παρουσιάζει μία περιοχή (Putnam, 1995).

Η οργάνωση των κοινωνικών δικτύων (τυπικών και άτυπων), η τήρηση των κανόνων συμπεριφοράς και τα χαρακτηριστικά της κοινωνικής ζωής (τα δίκτυα, οι κανόνες και οι σχέσεις εμπιστοσύνης που ενδυναμώνουν τους συμμετέχοντες ώστε να δρουν από κοινού πιο αποτελεσματικά για την επίτευξη κοινά αποδεκτών στόχων), αποτελούν τα κύρια στοιχεία του κοινωνικού κεφαλαίου (Putnam, 1993).

Ο Putnam (2000), διακρίνει δυο διαστάσεις του κοινωνικού κεφαλαίου: το «bridging» (inclusive), με το οποίο επιχειρείται η γεφύρωση ατόμων που ανήκουν σε διαφορετικές κοινωνικές ομάδες και το «bonding» (exclusive), που τείνει να συνθέσει δεσμούς ανάμεσα σε ανθρώπους που παρουσιάζουν κοινά χαρακτηριστικά ή ανήκουν στην ίδια κοινωνική ομάδα (Field, 2003).

Ο Woolcock (2001), αναπτύσσοντας περισσότερο την θεωρία του Putnam, αναφέρει τρεις διαστάσεις του κοινωνικού κεφαλαίου:

- Bonding (συγκόλληση κοινωνικού κεφαλαίου), η οποία αναφέρεται σε οριζόντιους στενούς δεσμούς ανάμεσα στα άτομα που βρίσκονται σε παρόμοιες συνθήκες, έχει αποκλειστικό χαρακτήρα και είναι περισσότερο προσανατολισμένη στην εσωτερική δομή των ομάδων (χαρακτηρίζει τις σχέσεις των ανθρώπων που είναι σε δεσμούς όπως η οικογένεια, οι φίλοι και οι γείτονες).
- Bridging (γεφύρωση κοινωνικού κεφαλαίου), η οποία αναφέρεται σε ασθενέστερους δεσμούς σε άτομα που μοιράζονται παρόμοια οικονομική και πολιτική θέση, αλλά διαφέρουν όσον αφορά στην τοποθεσία, στο επάγγελμα, ή στην εθνική ομάδα και έχει περιεκτικό χαρακτήρα.
- Linking (διασύνδεση κοινωνικού κεφαλαίου), η οποία αναφέρεται σε κάθετους δεσμούς ανάμεσα σε ετερογενείς κοινωνικές ομάδες ή οργανισμούς, με σκοπό την κινητοποίηση ενός ευρύτατου φάσματος πόρων από αυτές που είναι διαθέσιμες στην κοινότητα.

Ο Woolcock συμπεριζόμενος τη θέση του Putnam για το ότι τα δίκτυα και οι κανόνες αμοιβαιότητας διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στο κοινωνικό κεφάλαιο

προωθώντας τη συλλογική δράση (Putnam, 2001), υποστηρίζει ότι το κοινωνικό κεφάλαιο αποτελεί παραγωγικό πόρο, εμπεριέχει συνεργασία και δράση, μπορεί να λειτουργήσει ως μορφή κοινωνικού ελέγχου, περιλαμβάνει κοινωνικά δίκτυα, υποστηρικτικές δομές, κοινωνική και πολιτική συμμετοχή, εμπιστοσύνη στους ανθρώπους και στους κοινωνικούς θεσμούς και τέλος, αποτελεί δημόσιο αγαθό (Woolcock, 2001).

Μελετητές του κοινωνικού κεφαλαίου όπως ο Fukuyama (1997), ενισχύουν την προσέγγιση του κοινωνικού κεφαλαίου ως δημοσίου αγαθού και υποστηρίζουν ότι το κοινωνικό κεφάλαιο ενισχύεται από την ύπαρξη εμπιστοσύνης στην κοινότητα. Η κοινωνική εμπιστοσύνη μπορεί να ξεκινά από τη μικρότερη μορφή κοινωνικού ιστού, την οικογένεια, και να εξαπλώνεται σε μεγαλύτερες κοινωνικές ομάδες ή σύνολα όπως είναι η κοινότητα ή ακόμη και το κράτος.

Ολοκληρώνοντας, η συμμετοχή των πολιτών στα κοινά, ευνοεί την ανάπτυξη κλίματος εμπιστοσύνης και τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την ανάπτυξη του οικονομικού, ανθρώπινου και κοινωνικού κεφαλαίου, προάγει τη συλλογική αποτελεσματικότητα και κατά συνέπεια προάγει την κοινοτική ανάπτυξη (Putnam, 2000).

3.3. Οφέλη και Χρησιμότητα Κοινωνικού Κεφαλαίου

Η ικανότητα μιας κοινωνίας να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της και να ξεπερνά τις δυσκολίες που παρουσιάζονται σε αναπτυξιακά προγράμματα και σε διαδικασίες μετασχηματισμού της κοινωνίας, εξαρτάται από τις υλικές της συνθήκες και τα αποθέματα κοινωνικού κεφαλαίου που διαθέτει (Ζαϊμάκης, 2002).

Σύμφωνα με τους Cullen και Whiteford (2001), πολλοί ερευνητές υποστηρίζουν ότι υψηλά αποθέματα κοινωνικού κεφαλαίου σε μία κοινωνία μπορούν να επιφέρουν ιδιαίτερα θετικά αποτελέσματα για την εύρυθμη λειτουργία της, όπως την προστασία από την κοινωνική απομόνωση, τη δημιουργία δικτύων κοινωνικής ασφάλειας, τη βελτίωση πολιτικών πτυχών της κοινωνίας, όπως η λειτουργία της δημοκρατίας, την αποτελεσματική διακυβέρνηση, τη μείωση ανισοτήτων στο εσωτερικό μιας κοινωνίας, τη βελτίωση της ευημερίας και της ποιότητας ζωής και τέλος, τη βελτίωση της συνεργασίας και της αμοιβαίας συνδρομής.

3.3.1 Κοινωνικό Κεφάλαιο και Κοινωνική Ανάπτυξη

Το κοινωνικό κεφάλαιο εκφράζει μορφές κοινωνικής οργάνωσης, δίκτυα, θεσμούς συμμετοχής και κοινωνικής εμπιστοσύνης σε τοπικό επίπεδο, δρώντας συνεργατικά προς αμοιβαίο όφελος της κοινότητας. Η κοινωνική αλληλεγγύη και η εμπιστοσύνη, αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις για το σχηματισμό κοινωνικού κεφαλαίου και συνεπώς την άρση του κοινωνικού αποκλεισμού και την επιτάχυνση της κοινωνικής ανάπτυξης (Τσομπάνογλου, χ.χ.).

Η έννοια της κοινωνικής ανάπτυξης αναφέρεται σε εκείνη τη διαδικασία, η οποία στοχεύει στη ανθρώπινη ευημερία, στην ενίσχυση της ποιότητας ζωής και στην κάλυψη των τοπικών αναγκών. Η παραπάνω προσέγγιση για την κοινωνική ανάπτυξη βασίζεται, μεταξύ άλλων, στην αντίληψη της υγιούς κοινότητας, η οποία περιλαμβάνει χαρακτηριστικά, όπως ένα βιώσιμο οικοσύστημα, υπηρεσίες υγείας και εκπαίδευσης με υψηλή ποιότητα και προσβασιμότητα, ευκαιρίες κατάρτισης, μηχανισμούς και δίκτυα αντιμετώπισης αναγκών από το δημόσιο τομέα σε συνεργασία με τοπικές υπηρεσίες και εθελοντικές οργανώσεις (Ζαϊμάκης, 2002).

Η κοινωνική – κοινοτική ανάπτυξη προϋποθέτει την κοινωνική αλλαγή, η οποία στοχεύει στην κάλυψη των αναγκών της κοινότητας και στην αντιμετώπιση των προβληματικών της καταστάσεων. Έτσι, λαμβάνει χώρα όταν η κοινωνική πραγματικότητα μετασχηματίζεται και όταν η τοπική κοινωνία επινοεί νέους τρόπους αντιμετώπισης των προβλημάτων της, αναλαμβάνοντας δράσεις, οι οποίες μετασχηματίζουν το κοινωνικοπολιτισμικό της περιβάλλον. Η κοινοτική αλλαγή με σκοπό την κοινωνική ανάπτυξη, απαιτεί σύνθετες στρατηγικές, οι οποίες απαιτούν δίκτυα συνεργασίας και στρατηγικές συμμαχιών ανάμεσα σε υπηρεσίες και οργανώσεις για την αντιμετώπιση των σύνθετων κοινωνικών προβλημάτων (Ζαϊμάκης, 2002).

Οι οργανώσεις της κοινότητας, επομένως, προκειμένου να καλύψουν ανάγκες των μελών τους, να αντεπεξέλθουν στις δυσκολίες που παρουσιάζονται και να υλοποιήσουν τους στόχους τους, δημιουργούν μηχανισμούς που τους επιτρέπουν την ανάπτυξη συνεργασίας με άλλες οργανώσεις, καθώς πολλές φορές η ίδια η επιβίωση τους εξαρτάται από τις δυνατότητές τους για ικανοποιητική συνεργασία (Σταθόπουλος, 2005).

Οι Levine και White (1961), υποστηρίζουν ότι η συνεργασία μεταξύ των οργανώσεων αφορά σε μία εθελοντική εκούσια δραστηριότητα, με θετικές συνέπειες για την επιτυχία των σκοπών κάθε μιας από τις συναλλασσόμενες οργανώσεις (Σταθόπουλος, 2005), ενώ σύμφωνα με τον Bradshaw, η συνεργασία μεταξύ των διαφορετικών τοπικών οργανώσεων για την εξασφάλιση πηγών και τεχνογνωσίας, οδηγεί σε μία τοπική κοινωνία, η οποία μπορεί να εξασφαλίζει παροχές υπηρεσιών και πόρων, ανταποκρινόμενη στις ανάγκες της (Ζαϊμάκης, 2002).

Η ανάπτυξη δικτύων μεταξύ προσώπων, αλλά κυρίως μεταξύ οργανισμών και φορέων συλλογικής δράσης, αναδομεί ποιοτικά το κοινωνικό και οικονομικό γίνεσθαι, καθώς μετασχηματίζει τις στάσεις των πολιτών και το αίσθημα κοινωνικής ευθύνης, ενώ η συνυπευθυνότητα και η συνεργασία των οργανώσεων, κάνει αποτελεσματικότερα τα μέτρα για κοινωνική και τοπική ανάπτυξη (Παπάνης κ.α., 2007).

Το κοινωνικό κεφάλαιο αυξάνει όταν οι άνθρωποι επικοινωνούν και συνεργάζονται και αυτό επιτυγχάνεται με:

- **Εθελοντική συμμετοχή:** σε δίκτυα, ατόμων ή ομάδων, στη βάση της ισότητας των μελών. Το κοινωνικό κεφάλαιο αφορά οριζόντιες σχέσεις μεταξύ των μελών της κοινότητας και της οικογένειας αλλά και κάθετες μεταξύ των κοινοτήτων και των διαφόρων θεσμών και φορέων.
- **Αμοιβαιότητα:** Τα άτομα παρέχουν υπηρεσίες στους άλλους ή ενεργούν προς όφελος άλλων με προσωπικό κόστος, προσδοκώντας ότι θα υπάρξει ανταπόδοση σε κάποιο απροσδιόριστο χρονικό διάστημα στο μέλλον, όταν οι ίδιοι θα το χρειάζονται. Δημιουργείται, δηλαδή, ένας συνδυασμός βραχυπρόθεσμου αλτρουισμού και μακροπρόθεσμου συμφέροντος.
- **Εμπιστοσύνη:** Η εμπιστοσύνη επιτρέπει την ανάληψη ρίσκου, όταν υπάρχει η πεποίθηση ότι οι άλλοι θα αντιδράσουν θετικά και υποστηρικτικά ή τουλάχιστον δεν θα υπονομεύσουν την πρωτοβουλία. Η εμπιστοσύνη είναι εξαιρετικά σημαντική ακόμη και στο επίπεδο του κράτους, όπου όσο μεγαλύτερη κοινωνική συναίνεση υπάρχει, δηλαδή μεγαλύτερη εμπιστοσύνη μεταξύ των κοινωνικών εταίρων, τόσο μεγαλύτερη η πρόοδος της χώρας.
- **Κανόνες (νόρμες):** Συνήθως είναι άγραφοι αλλά κατανοητοί κοινωνικοί κανόνες και αρχές που παρέχουν το πλαίσιο για ανεπίσημο κοινωνικό

έλεγχο, χωρίς την προσφυγή σε θεσμικές διαδικασίες επιβολής κυρώσεων. Πολλοί υποστηρίζουν, ότι, όπου υπάρχει ισχυρό κοινωνικό κεφάλαιο, εκεί η εγκληματικότητα καθώς και η ανάγκη για αστυνόμευση είναι χαμηλή.

- **Κοινότητα:** Το συνδυασμένο αποτέλεσμα της εμπιστοσύνης, των δικτύων, των κανόνων και της αμοιβαιότητας δημιουργεί μια ισχυρή κοινότητα, ικανή να απομακρύνει τον κίνδυνο οποιουδήποτε επίδοξου ομοιογενιστή που θα επιχειρήσει να εκμεταλλευτεί το κοινωνικό κεφάλαιο της κοινότητας, χωρίς ο ίδιος να έχει προσφέρει. Η κοινότητα δεν είναι ιδιοκτησία κανενός, αλλά αξιοποιείται από όλους. Μόνο όπου υπάρχει ισχυρά αποθέματα εμπιστοσύνης, αμοιβαιότητας και αποτελεσματικών κοινωνικών κυρώσεων εναντίον των παραβατών και των «εισβολέων», η κοινότητα μπορεί να διατηρηθεί στο διηνεκές προς όφελος όλων.
- **Ανθρώπινο και Κοινωνικό Κεφάλαιο:** Το ανθρώπινο κεφάλαιο αντιπροσωπεύει πολύτιμους πόρους, όπως είναι η γνώση κι οι δεξιότητες που εκπορεύονται από την εκπαίδευση, την κατάρτιση και την εμπειρία. Μερικά είδη ανθρώπινου κεφαλαίου, όπως η ομαδική εργασία και η ικανότητα επικοινωνίας λειτουργούν υποστηρικτικά προς το κοινωνικό κεφάλαιο. Επομένως, επενδύσεις στο ανθρώπινο κεφάλαιο συμβάλλουν στην ανάπτυξη και των δύο τύπων κεφαλαίου (Καραμάνου, 2006).

Συνυφασμένη έννοια της κοινωνικής ανάπτυξης, είναι και εκείνη της ενδυνάμωσης, η οποία παραπέμπει στη διαδικασία ενεργοποίησης των δυνάμεων της κοινότητας προς μία αναπτυξιακή κατεύθυνση και αφορά σε μία μέθοδο που διευκολύνει και ενεργοποιεί τις αποδυναμωμένες ομάδες, στοχεύοντας στην ενίσχυση της συμμετοχής τους στα κοινοτικά δίκτυα και στην κοινωνική ζωή (Ζαϊμάκης, 2002). Με τη συμμετοχή στα κοινοτικά δίκτυα και τα διάφορα κέντρα λήψης αποφάσεων, τα μέλη της κοινότητας, πέρα από την ηθική ικανοποίηση, αποκτούν την αίσθηση του ουσιαστικού ελέγχου για ό,τι συμβαίνει στη ζωή τους (Σταθόπουλος, 2005).

Η συμμετοχή των μελών μίας κοινότητας στις δραστηριότητές της, η ενσωμάτωσή τους στην κοινότητα, η πρόσβαση στις υπηρεσίες και οι καθημερινές κοινωνικές αλληλεπιδράσεις, αποτελούν τα στοιχεία εκείνα που προσδιορίζουν μία

κοινότητα με υψηλά επίπεδα κοινωνικής συνοχής και ταυτόχρονα αποτελούν τα σημαντικότερα αποτελέσματα του κοινωνικού κεφαλαίου (Grootaert & Bastelaer, 2002). Η αίσθηση της αυτοεκτίμησης που προκύπτει από τη συμμετοχή σε κοινωνικές δραστηριότητες, θεμελιώνει και αναπαράγει την κοινωνική ανάπτυξη (Παπάνης κ.α., 2007).

Σε κοινότητες με υψηλό επίπεδο κοινωνικού κεφαλαίου, επικρατεί η αρχή της αμοιβαιότητας και της αλληλεγγύης που συμβάλλει στην ατομική ευημερία, δεδομένου ότι οι συμμετέχοντες έχουν ευχερέστερη πρόσβαση στην πληροφορία ή άλλους πόρους, οι οποίοι αυξάνουν τις ευκαιρίες ατομικής ολοκλήρωσης (Κουτσογιάννη, 2012). Αναζητώντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κοινωνικού κεφαλαίου και της οργανωμένης κοινωνίας πολιτών (μιας κοινωνίας δηλαδή που δίνει αξία και προτεραιότητα στην ισότητα, στη δικαιοσύνη, στην αλληλεγγύη, στη συμμετοχή των πολιτών, στη συνεργασία, στο ήθος και στην ακεραιότητα, αλλά και στην οποία οι κοινωνικοί και πολιτικοί ιστοί είναι οργανωμένοι κυρίως οριζόντια) (Στραβοσκούφης, 2006), θα λέγαμε ότι το κριτήριο της εμπιστοσύνης είναι το συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι κοινοτήτων χωρίς συνοχή. Με αυτή την έννοια, υπάρχουν τρεις βασικές παράμετροι οι οποίες μεγιστοποιούν το κοινωνικό κεφαλαίο και οι οποίες αφορούν:

- Στην εμπιστοσύνη, η οποία οικοδομείται μέσα από τα κοινωνικά δίκτυα και διασφαλίζει την ομαλή διεκπεραίωση των υποχρεώσεων και των καθηκόντων των μελών,
- στην πληροφορία, η οποία διοχετεύεται μέσα από τα κοινωνικά δίκτυα και τις κανονιστικές ρυθμίσεις και τις κυρώσεις που επιβάλλονται στα μέλη των δικτύων και
- στη συνεργασία, την οποία εξασφαλίζουν οι ανθρώπινες κοινότητες (Κουτσογιάννη, 2012).

Μία κοινότητα, η οποία δίνει έμφαση στο αίσθημα της αμοιβαιότητας, στη συμμετοχή για κοινούς σκοπούς, στη δημιουργία και τη διατήρηση κοινωνικών αλληλεπιδράσεων, στην ενίσχυση του αισθήματος του «ανήκειν», στην αποτροπή των κινδύνων που οδηγούν στις ανισότητες της κοινωνική ευημερίας μεταξύ ατόμων και ομάδων, παρουσιάζει υψηλά επίπεδα κοινωνικής συνοχής. Από την άλλη, μία κοινότητα η οποία παρουσιάζει έλλειψη κοινωνικής συνοχής, παρουσιάζει

ταυτόχρονα κοινωνικές διαταραχές και συγκρούσεις, μεγάλα επίπεδα κοινωνικής ανισότητας, χαμηλά επίπεδα αλληλεγγύης μεταξύ των κατοίκων και της ευρύτερης κοινότητας, χαμηλή κοινωνική σύνδεση του ατόμου με την κοινότητα (Forrest & Kearns, 2001) και επομένως, χαμηλά επίπεδα κοινωνικού κεφαλαίου.

Η ύπαρξη ή όχι συγκρούσεων και ανισοτήτων σε μια κοινότητα οφείλονται στην ύπαρξη ή μη εμπιστοσύνης και ενός κατάλληλου δομικού κοινωνικού κεφαλαίου, ικανού να επιλύσει τις όποιες διαφορές και να συντελέσει στην ανάπτυξη αισθήματος εμπιστοσύνης και αλληλεγγύης (Grootaert & Bastelaer, 2002).

Όπως αναφέρει ο Coleman (1988), η εμπιστοσύνη είναι στενά συνδεδεμένη με το κοινωνικό κεφάλαιο, καθώς ένα σύστημα που χαρακτηρίζεται από αμοιβαία εμπιστοσύνη, αποτελεί σημαντική μορφή του κοινωνικού κεφαλαίου στην οποία μελλοντικές υποχρεώσεις και προσδοκίες μπορούν να βασίζονται. Οι Nahapiet και Ghoshal (1998 στους Stephenson & Ebrahim, 2004), αντιμετωπίζουν την εμπιστοσύνη ως βασική πτυχή της σχεσιακής διάστασης για το κοινωνικό κεφάλαιο.

Επομένως, οι δείκτες κοινωνικής συνοχής σε μια κοινότητα συνδέονται με το αίσθημα αμοιβαιότητας και συλλογικής δράσης και καθορίζουν κάθε παρέμβαση μέσα στην κοινότητα. Χαμηλοί δείκτες κοινωνικής συνοχής σχετίζονται με την ύπαρξη ανισοτήτων μέσα στην κοινότητα που επηρεάζουν τη σταθερότητα και συνεπώς, την εύρυθμη λειτουργία της (Wilkinson, 1996 ; Field, 2003).

Από τα παραπάνω, γίνεται αντιληπτή η αξία του κοινωνικού κεφαλαίου στη διαδικασία κοινωνικής ανάπτυξης, καθώς συμβάλλει ουσιαστικά στη συσσώρευση αλληλεγγύης, αμοιβαιότητας και κοινής εμπιστοσύνης και στην ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων. Αποτελεί θεμελιώδη αξία για την κοινότητα, μέσα από τη συνεργασία των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και συμβάλλει αποφασιστικά στην κοινωνική αλληλεγγύη, η οποία αποτελεί βασική προϋπόθεση για την κοινωνική ανάπτυξη (Κουτσογιάννη, 2012).

Το κοινωνικό κεφάλαιο αποτελεί ζήτημα κοινωνικοποίησης, εμπιστοσύνης και συνεργασίας σε τοπικό επίπεδο, που συμβάλλει στην ανάπτυξη της κοινότητας, περιλαμβάνοντας όλο το πλέγμα σχέσεων, θεσμών και κανόνων που διαμορφώνουν την ποιότητα των κοινωνικών αλληλοσυσχετίσεων και ωφελειών (Καραμάνου, 2006).

Κατά τον Coleman (1990), το κοινωνικό κεφάλαιο μιας περιοχής μπορεί να ενισχυθεί ή να μειωθεί, καθώς αποτελεί το αποτέλεσμα όλων των συμμετοχικών διαδικασιών της και των δικτύων που ενεργοποιούνται στα όριά της. Η

διαθεσιμότητα των δικτύων αυτών και η εγκαθίδρυση συλλογικής κουλτούρας μέσω της αμοιβαιότητας και της εμπιστοσύνης στην κοινότητα, είναι καθοριστικά για την κοινωνική της ανάπτυξη (Παπάνης κ.α., 2007).

3.3.2 Κοινωνικό Κεφάλαιο και Οικονομική Ανάπτυξη

Τα τελευταία χρόνια, οι οικονομολόγοι δείχνουν αυξανόμενο ενδιαφέρον για το ρόλο του κοινωνικού κεφαλαίου στην οικονομική ανάπτυξη (Musai et al., 2011). Σύμφωνα με τις σύγχρονες θεωρήσεις της έννοιας, το κοινωνικό κεφάλαιο συνιστούν οι θεσμοί, οι τυπικές και άτυπες σχέσεις, οι στάσεις και αξίες που ρυθμίζουν τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των ατόμων, συνεισφέρουν στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη και διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην ερμηνεία των ατομικών συμπεριφορών σε μακροοικονομικό επίπεδο (Iyer et al., 2005). Η δημοτικότητα της έννοιας του κοινωνικού κεφαλαίου οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην όλο και μεγαλύτερη αναγνώριση της αποτυχίας των οικονομικών μοντέλων να εξηγήσουν την άνιση ανάπτυξη διαφόρων περιοχών, από το τοπικό έως το εθνικό επίπεδο, δεδομένης της άσκησης σε αυτές ίδιων οικονομικών πολιτικών (Lee et al., 2005).

Η οικονομική ανάπτυξη σχετίζεται άμεσα με κοινωνίες στις οποίες υπάρχουν ισχυροί κοινωνικοί δεσμοί τόσο μεταξύ των ατόμων όσο και μεταξύ των οργανισμών. Οι ισχυροί δεσμοί αναφέρονται στο σύνολο των αρχών που προωθούν τη συνεργασία, η οποία στηρίζεται στην τήρηση των δεσμεύσεων, στην εμπιστοσύνη, στην αξιόπιστη εκτέλεση των καθηκόντων και στην αμοιβαιότητα και οι οποίοι αποτελούν το κοινωνικό κεφάλαιο μιας κοινωνίας (Ζένιος, 2007).

Όπως έχει προαναφερθεί, ο Putnam (1993) αναφέρεται στο κοινωνικό κεφάλαιο ως τους συνδυασμούς των κοινωνικών οργανώσεων, όπως η εμπιστοσύνη, οι νόρμες και τα δίκτυα, τα οποία μπορούν να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα της κοινωνίας, διευκολύνοντας τις συντονισμένες δράσεις. Η Παγκόσμια Τράπεζα, συμμερίζομενη την παραπάνω άποψη, αναφέρεται στο κοινωνικό κεφάλαιο ως τους κανόνες και τα δίκτυα που επιτρέπουν τη συλλογική δράση, τονίζοντας τα θεσμικά όργανα, τις σχέσεις και τους κανόνες που διαμορφώνουν την ποιότητα και την ποσότητα των κοινωνικών αλληλεπιδράσεων μιας κοινωνίας. Όπως προκύπτει από τον ορισμό του κοινωνικού κεφαλαίου κατά τον Putnam (1993), φαίνεται ότι η

εμπιστοσύνη και τα δίκτυα είναι από τα σημαντικότερα στοιχεία του κοινωνικού κεφαλαίου. Σύμφωνα, μάλιστα, με τον Fukuyama (1995), το κοινωνικό κεφάλαιο με τη μορφή της εμπιστοσύνης, είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχή απόδοση των προηγμένων οικονομιών (Beugelsdijk & Schaik, 2005).

Το κοινωνικό κεφάλαιο δημιουργείται όταν μια ομάδα οργανισμών αναπτύσσει την ικανότητα για συνεργασία για το αμοιβαίο παραγωγικό κέρδος. Η συνεργασία ενισχύει την ανταλλαγή πληροφοριών, οδηγεί σε αμοιβαία κέρδη, ενώ η σημασία της εμπιστοσύνης και της αμοιβαιότητας εξασφαλίζει το «ευ αγωνίζεσθαι» μέσα σε ένα δεδομένο δίκτυο. Το κοινωνικό κεφάλαιο βρίσκεται τόσο στη δυνατότητα κοινής χρήσης πόρων που κατέχονται από τα επιμέρους θεσμικά όργανα σε ένα δίκτυο, καθώς και στη συνολική δομή του δικτύου (Chou, 2006).

Όπως αναφέρουν οι Grootaert & Bastelaer (2002), το κοινωνικό κεφάλαιο επηρεάζει την οικονομική ανάπτυξη, κυρίως με τη διευκόλυνση των συναλλαγών μεταξύ των ατόμων, των νοικοκυριών και των ομάδων στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Μελέτες που έχουν διεξαχθεί από την Παγκόσμια Τράπεζα και άλλους οργανισμούς, δείχνουν ότι το κοινωνικό κεφάλαιο, και ιδιαίτερα η εμπιστοσύνη, έχει σημαντικές συνεισφορές στην οικονομική ανάπτυξη, γεγονός που εξηγεί τις υψηλές οικονομικές επιδόσεις των χωρών με υψηλά επίπεδα κοινωνικής εμπιστοσύνης, όπως οι σκανδιναβικές, οι «Τίγρεις» της Νοτιοανατολικής Ασίας και η Κίνα. Όπως αναφέρει ο Halpern, το κοινωνικό κεφάλαιο και η εμπιστοσύνη, αποτελούν το γράσο στους τροχούς της οικονομίας, επιταχύνοντας τη ροή της πληροφόρησης και μειώνοντας το κόστος συναλλαγών (Μίχας, 2005).

Η μείωση του κόστους των συναλλαγών επιφέρει ομογενοποίηση του κοινωνικού πεδίου και συγκρότηση μιας εύρυθμης λειτουργίας στις κάθε είδους κοινωνικές ανταλλαγές (οικονομικές, πολιτικές). Οι υπηρεσίες και η κυκλοφορία των καταναλωτών - πολιτών αναπτύσσονται, γεγονός που συμβάλλει στην εύρυθμη και οικονομικότερη διανομή των πλουτοπαραγωγικών πηγών (Τσομπάνογλου, χ.χ.).

Σύμφωνα με τον Musai et al. (2011), σε διάφορες μελέτες και έργα αναφέρεται ότι το κοινωνικό κεφάλαιο μπορεί να συμβάλλει στην αποτελεσματικότητα των διαφόρων τμημάτων και των ενώσεων της κοινωνίας με τη μείωση του κόστους και την ανταλλαγή, βοηθώντας τη σταθεροποίηση των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας και άλλες διαφορετικές πτυχές. Μπορεί να προκαλέσει την

αύξηση της συσσώρευσης του ανθρώπινου κεφαλαίου, την οικονομική ανάπτυξη και τις επενδύσεις, την καινοτομία και την αύξηση της δημιουργικότητας (Musai et al., 2011).

Το κοινωνικό κεφάλαιο επηρεάζει τις μακροοικονομικές επιδόσεις λόγω του ότι (i) βοηθά στη συσσώρευση του ανθρώπινου κεφαλαίου, (ii) επηρεάζει την οικονομική ανάπτυξη μέσω της επίδρασής του στη συλλογική εμπιστοσύνη και τις κοινωνικές νόρμες και (iii) διευκολύνει τη συνεργασία και τη δικτύωση των επιχειρήσεων που έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία και τη διάδοση των επιχειρηματικών και τεχνολογικών καινοτομιών. Με βάση αυτή τη θεώρηση, η διαφορά στα επίπεδα του κοινωνικού κεφαλαίου των διαφόρων χωρών, μπορούν να εξηγηθούν με τις διαφορές στις κυβερνητικές πολιτικές (Chou, 2006).

Έρευνα, μάλιστα, που διεξήχθη σε 76 χώρες και αφορούσε τη θετική σημαντική συσχέτιση μεταξύ του κοινωνικού κεφαλαίου και της οικονομικής ανάπτυξης, δείχνει ότι η οικονομική πολιτική μιας χώρας θα πρέπει να δίνει ιδιαίτερη προσοχή στο κοινωνικό κεφάλαιο και την επέκτασή του, εξετάζοντας παράλληλα το φυσικό κεφάλαιο και την απασχόληση, ενώ θεωρεί τις δραστηριότητες που εκτελούνται ως μια χρήσιμη επένδυση με στόχο τη βελτίωση και την προώθηση των κοινωνικών σχέσεων, της εμπιστοσύνης και του κοινωνικού κεφαλαίου, με αποτέλεσμα την αύξηση της οικονομικής ανάπτυξης και της ευημερίας της κοινωνίας. (Musai et al., 2011).

Τυπικά η ιδέα του κοινωνικού κεφαλαίου συνδέεται με τις σχέσεις στην κοινωνία πολιτών. Φυσικά τέτοιες σχέσεις διασυνδέουν και δημόσιους οργανισμούς και θεσμούς. Η δημόσια διακυβέρνηση, η οποία στηρίζεται στην υπόθεση της δημόσιας ευημερίας, διαφάνειας και κοινωνικής συνοχής, αποτελεί τη βάση για την εμπιστοσύνη και την κοινωνική ενσωμάτωση, σχέσεις που ενδυναμώνουν το κοινωνικό κεφάλαιο. Οι πολιτικές, νομικές, κοινωνικές συνθήκες που κυριαρχούν σε μια χώρα εκφράζουν δίκτυα και έθιμα για την κοινωνική συνεργασία. Οι αποτελεσματικοί, λοιπόν, πολιτικοί και κοινωνικοί θεσμοί συμπληρώνουν και ενισχύουν τα δίκτυα της κοινωνίας των πολιτών (Τσομπάνογλου, χ.χ.).

Αυτή η ενίσχυση αποτελεί μια μορφή κοινωνικής διακυβέρνησης η οποία δομεί την συναίνεση μέσω της συνεργασίας τοπικών φορέων με σκοπό την επίλυση όχι μόνο των οικονομικών, αλλά και των πολιτιστικών και κοινωνικών προβλημάτων μέσω της απασχολησιμότητας. Οι κοινωνικές ανάγκες μπορούν να εκπληρωθούν

μέσω ενός πολιτισμού συνέργειας και άμιλλας στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας (Τσομπάνογλου, χ.χ.).

Όπως αναφέρθηκε νωρίτερα, το κοινωνικό κεφάλαιο μειώνει το κόστος προσαρμογής μιας επένδυσης τοπικού χαρακτήρα και, επομένως, μειώνει ταυτόχρονα το κόστος των ανταλλαγών. Με αυτή την έννοια, η ύπαρξη συγκροτημένου κοινωνικού κεφαλαίου, δηλαδή αλληλέγγυας κοινωνίας πολιτών, διευκολύνει την εισροή οικονομικού κεφαλαίου και στη συνέχεια διευκολύνει τη βιωσιμότητα των επενδύσεων προς όφελος της κοινότητας. Έτσι, λαμβάνοντας υπ' όψη τις προσεγγίσεις της οικονομικής ανάπτυξης με βάση τις θεωρίες του κοινωνικού κεφαλαίου, μπορούμε να ερμηνεύσουμε για ποιο λόγο ορισμένες περιοχές έχουν διαφορετικούς βαθμούς ανάπτυξης και να κατανοήσουμε, σε ένα βαθμό, την οικονομική καθυστέρηση χωρών με μακρά παράδοση κρατισμού και περιορισμένη κοινωνία πολιτών, έναντι άλλων. Υπό το πρίσμα αυτό, οι διαφορές στο βαθμό ανάπτυξης δεν δικαιολογούνται αποκλειστικά και μόνο με βάση το σημείο εκκίνησης της οικονομίας, αλλά επηρεάζονται από την ύπαρξη ή όχι κοινωνικού κεφαλαίου, δηλαδή μιας οργανωμένης και δραστήριας κοινωνίας πολιτών (Κουτσογιάννη, 2012).

Στη σύγχρονη οικονομία, το κοινωνικό κεφάλαιο αποτελεί μία θεμελιώδη αξία που διαμορφώνουν οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, τα κοινωνικά δίκτυα, οι θεσμοί αλληλεγγύης και οι φορείς της μη κερδοσκοπικής οικονομίας. Το κοινωνικό κεφάλαιο επενδύει στον άνθρωπο, την κοινωνία και το περιβάλλον και αφορά στο συνεργατισμό και τους θεσμούς αλληλεγγύης που ενώ δεν αποσκοπούν στο κέρδος, συμβάλλουν στο κοινωνικό εισόδημα και αποφέρουν κοινωνικό όφελος. Οι κανονιστικές ρυθμίσεις, ο αξιακός χαρακτήρας και η σχέση του κοινωνικού κεφαλαίου με τα κοινωνικά δίκτυα, αποτελούν βασικούς παράγοντες που εξασφαλίζουν τη βιωσιμότητα επενδυτικών σχεδίων στην οικονομία (Παπάνης κ.α., 2007).

Δίνοντας έμφαση στην κοινωνική δικτύωση, καθώς φαίνεται να διαδραματίζει εξίσου σημαντικό ρόλο στην αποτελεσματική λειτουργία των αγορών, αξίζει να αναφέρουμε ότι τα κοινωνικά δίκτυα βοηθούν στην εξεύρεση εργασίας και παράλληλα υποδεικνύουν στους εργοδότες τους κατάλληλους υποψήφιους (Aldridge & Halpern, 2002). Όπως, άλλωστε, αναφέρει ο Bewley (1999), ο συνηθέστερος τρόπος εξεύρεσης εργασίας σε αγγλοσαξονικές χώρες είναι μέσω γνωστών και φίλων,

οι οποίοι μπορούν να παρέχουν τις καταλληλότερες συστάσεις για τους υποψήφιους εργαζομένους (Παπάνης κ.α., 2007).

Οι Woolcock και Radin (2008) συσχετίζουν την οικονομική ανάπτυξη, και ειδικότερα τη διάσταση της συμμετοχής στην κοινότητα, με τη μείωση της φτώχειας σε μια κοινότητα, ενώ έρευνα της Παγκόσμιας Τράπεζας συσχετίζει την παραγωγικότητα και την οικονομική ανάπτυξη με την έννοια της συμμετοχής και την αξιοποίηση των κοινωνικών δικτύων.

Έχει παρατηρηθεί ότι η κοινωνική δικτύωση συσχετίζεται όχι μόνο με οικονομικούς και κοινωνικούς εξισορροπητικούς για την αγορά εργασίας παράγοντες, αλλά και με υψηλότερα ποσοστά εργασιακής ικανοποίησης (Granovetter, 1985), χαμηλότερα ποσοστά παραιτήσεων (Datcher, 1983) και υψηλότερους μισθούς (Granovetter, 1985). Οι Ludwig (2000) και Topa (2001), παρατήρησαν ότι τα υψηλότερα ποσοστά εργασιακής ικανοποίησης σε εργασίες που επετεύχθησαν μέσω κοινωνικών δικτύων, οφείλονται στο ποιοτικότερο κοινωνικο-συναισθηματικό κλίμα που δημιουργείται (Παπάνης κ.α., 2007).

Οι εμπειρικές έρευνες επιβεβαιώνουν ότι όσο μεγαλύτερο είναι ένα δίκτυο και όσο συχνότερη η επαφή των μελών του, τόσο πιο αποτελεσματική είναι η βοήθεια που μπορεί να προσφέρει. Η ενίσχυση του κοινωνικού κεφαλαίου συσχετίζεται άμεσα με τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά και τις παραγωγικές και οικονομικές λειτουργίες της κοινωνίας, με τα κοινωνικά δίκτυα να αποτελούν τις μορφές οργάνωσης που τα εξασφαλίζουν (Παπάνης κ.α., 2007).

Ολοκληρώνοντας, στην προσπάθεια οικονομικής ανάπτυξης μίας χώρας, το κοινωνικό κεφάλαιο φαίνεται να διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο, όπως αποδεικνύεται και από έρευνες που διεξήχθησαν στην Ιταλία, επισημαίνοντας ότι οι οικονομικές συνεργασίες χωρίς παράλληλα την αξιοποίηση των αποθεμάτων του κοινωνικού κεφαλαίου, δεν είχαν ιδιαίτερα θετικά αποτελέσματα (Putnam, 1993).

Μελετώντας τη συσχέτιση του οικονομικού κεφαλαίου με την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη μιας κοινωνίας, αποδεικνύεται ότι οι διαφορετικές εκφάνσεις του κοινωνικού κεφαλαίου έχουν σημαντικά οφέλη στην οικονομική ανάπτυξη και την ανάπτυξη μιας κοινωνίας γενικότερα (Chou, 2006).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΜΠΕΙΡΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Το ερευνητικό εργαλείο Social Capital Assessment Tool (SO.C.A.T.), το οποίο χρησιμοποιήθηκε για την μέτρηση του κοινωνικού κεφαλαίου των οργανώσεων των Δημοτικών Ενοτήτων Γαζίου και Κρουσώνα του Δήμου Μαλεβιζίου, έχει εφαρμοστεί στο παρελθόν σε αρκετές χώρες εξάγοντας στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα, τα οποία εμφανίζουν θετική συσχέτιση με τους δείκτες οικονομικής ανάπτυξης και σημαντικά οφέλη στην ανάπτυξη δεικτών κοινωνικής συνοχής και συμμετοχής των πολιτών σε δίκτυα και οργανώσεις (Κατσάπη, 2010).

Χαρακτηριστικά παραδείγματα χωρών, που έχει εφαρμοστεί το συγκεκριμένο εργαλείο μέτρησης του κοινωνικού κεφαλαίου, αποτελούν η Αργεντινή και η Βοσνία – Ερζεγοβίνη. Κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν οι χώρες αυτές είναι οι μεγάλες ανισότητες μεταξύ των πολιτών σε οικονομικό επίπεδο και κατά συνέπεια και σε άλλους τομείς ζωής και η αυξημένη εγκληματικότητα (Κατσάπη, 2010).

Ειδικότερα, η Αργεντινή είναι μια χώρα με τεράστιες προκλήσεις, καθώς πρόσφατες μελέτες της World Bank αποδεικνύουν την αύξηση τόσο της ανισότητας και της ανεργίας όσο και της εγκληματικότητας, ως αποτέλεσμα του οικονομικού κραχ και των τριάντα μηνών ύφεσης της χώρας, τα οποία οδήγησαν στην αύξηση της συλλογικής απαισιοδοξίας και απόγνωσης (World Bank, 2002).

Κύριος σκοπός, λοιπόν, της μελέτης στην Αργεντινή ήταν η έναρξη μιας διαδικασίας αύξησης και προώθησης του κοινωνικού κεφαλαίου για την αντιμετώπιση των αυξανόμενων ποσοστών του κοινωνικού αποκλεισμού στην χώρα (World Bank, 2002).

Η συμμετοχή, λοιπόν, των τοπικών φορέων μπορεί να έχει θετικό αντίκτυπο στην ανάπτυξη παρεμβάσεων. Η World Bank και άλλοι φορείς ανάπτυξης τεκμηριώνουν την σημαντικότητα και τα οφέλη από την προώθηση της συμμετοχής στο σχεδιασμό και την υλοποίηση παρεμβάσεων προς όφελος της κοινότητας. Η συμμετοχή τείνει να συμβάλει στην κάλυψη των τοπικών αναγκών, εξασφαλίζοντας ότι οι παρεμβάσεις είναι βιώσιμες και οι δημόσιοι πόροι ασκούνται από διαφανής διαχείριση. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η συλλογική δράση μπορεί, πρώτον, λάβει υπόψη τις ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών που διαφορετικά αποκλείονται, και δεύτερον, παρέχει ένα σημαντικό αντίβαρο στην κυβερνητική δράση (World Bank, 2002).

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της μελέτης παρατηρείται ότι το συνολικό επίπεδο του κοινωνικού κεφαλαίου στην Αργεντινή είναι αρκετά χαμηλό σε σχέση με άλλες αναπτυσσόμενες χώρες, καθώς μόνο το 20% του γενικού πληθυσμού συμμετέχει ως μέλος σε μια άτυπη ομάδα ή οργάνωση. Ένα μικρότερο ποσοστό αυτής της τιμής (2,2%) ανέφερε ότι συμμετέχει σε δύο οργανώσεις και μόνο το 0,2% συμμετέχει σε τρεις οργανώσεις. Το ποσοστό αυτό (20%) συμμετέχει κυρίως σε θρησκευτικές οργανώσεις σε ποσοστό 47% ενώ το 28% συμμετέχει σε ομάδες αυτοβοήθειας, οι οποίες θεωρείται ότι δεν διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαχείριση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι κοινότητες στις οποίες δραστηριοποιούνται (World Bank, 2002).

Τα επίπεδα συμμετοχής παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές στις περιφερειακές περιοχές, όπως η νότια περιοχή της Κούγιο, η οποία κατέχει σημαντικά υψηλότερα ποσοστά συμμετοχής σε σχέση με την μητροπολιτική περιοχή του Μπουένος Άιρες, η οποία διαθέτει χαμηλό επίπεδο συμμετοχής (World Bank, 2002).

Μέσα από τη συμμετοχή σε ομάδες, οι πολίτες προσπαθούν να αναπτύξουν ξανά δίκτυα αυτοβοήθειας και να καλλιεργήσουν την εμπιστοσύνη στο κράτος αλλά και μεταξύ τους. Τα άτομα που φαίνεται να συμμετέχουν περισσότερο είναι εκείνα που εμφανίζουν υψηλό μορφωτικό επίπεδο και υψηλότερη οικονομική και κοινωνική θέση. Αναλυτικότερα, έχει παρατηρηθεί πως οι οργανώσεις που υπάρχουν σε περιοχές που είναι κάτω από το όριο της φτώχειας είναι αυστηρά ιεραρχικές. Αυτό συμβαίνει γιατί τα οικονομικά ασθενέστερα άτομα επιθυμούν μέσα από τη συμμετοχή τους την επίλυση βασικών βιοτικών προβλημάτων τους, ενώ τα οικονομικά ισχυρότερα άτομα διεκδικούν την διατήρηση και την ανάπτυξη της οικονομικής ευμάρειας τους. Οι φτωχοί, λοιπόν, τείνουν να συμμετέχουν λιγότερο από τους εύπορους, ενώ οι ίδιοι τείνουν να συμμετέχουν περισσότερο από τη μεσαία τάξη (World Bank, 2002).

Παράγοντες όπως το φύλο, η ιδιότητα του αρχηγού του νοικοκυριού ή η ηλικία αποτελούν σημαντικούς παράγοντες που επηρεάζουν τη συμμετοχή. Εκείνοι που είναι πιθανότερο να συμμετέχουν σε οργανώσεις είναι οι γυναίκες και οι άνεργοι, άτομα δηλαδή που επιδιώκουν να συμβάλλουν θετικά στην κοινωνία την οποία ζουν και να αισθάνονται μέρος μιας μεγαλύτερης ομάδας, γεγονός που απορρέει ως αποτέλεσμα της περιθωριοποίησης, που τους καθιστά την ανάγκη να

συμπεριληφθούν σε μια ομάδα. Παρόλο που στην μελέτη παρουσιάζεται ότι οι άνδρες συμμετέχουν λιγότερο από τις γυναίκες σε οργανώσεις, εκείνοι τείνουν να είναι αυτοί που της διοικούν (World Bank, 2002).

Οι λόγοι για τη συμμετοχή σε οργανώσεις που ανέφεραν οι ερωτηθέντες συνοψίζονται στους εξής: α) αίσθηση χρησιμότητας, β) προσφορά στον συνάνθρωπο, γ) πνευματική ανάπτυξη, δ) αίσθηση μοναξιάς, ε) συμμετοχή σε δραστηριότητες και στ) εκμάθηση νέων δεξιοτήτων. Η αίσθηση της χρησιμότητας είναι ο πιο συχνός λόγος για τη συμμετοχή, και αυτό είναι ακόμη πιο σημαντικό για τους ανέργους. Επίσης, υπάρχει μεγαλύτερη πιθανότητα οι γυναίκες, έγγαμες και άγαμες, να συμμετέχουν στην εκμάθηση νέων δεξιοτήτων περισσότερο σε σχέση από τους άντρες (World Bank, 2002).

Οι δημόσιοι φορείς στην Αργεντινή, με την εξαίρεση την εκπαίδευση, έχουν αμαυρώσει την εικόνα τους. Σύμφωνα με αποτελέσματα μελέτης που διεξήχθη από το Ινστιτούτο Gallup, το 1997, παρουσιάζει ότι τα επίπεδα εμπιστοσύνης στους δημόσιους φορείς της χώρας ήταν ανησυχητικά χαμηλά. Εξαίρεση αποτελούν τα σχολεία, οι εκκλησίες και κάποιες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, όπου εμπνέουν περισσότερη εμπιστοσύνη από τη δημοτική ή την εθνική κυβέρνηση της χώρας (World Bank, 2002).

Στο πλαίσιο αυτό του χαμηλού βαθμού εμπιστοσύνης στους δημόσιους θεσμούς και παρά την εκρηκτική αύξηση του αριθμού των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, τα συνολικά επίπεδα συμμετοχής στην Αργεντινή είναι χαμηλά, συγκριτικά με άλλες χώρες. Παγκόσμια έρευνα που διεξήχθη από το Πανεπιστήμιο του Michigan επιβεβαιώνει ότι τα ποσοστά της διαπροσωπικής εμπιστοσύνης και της συμμετοχής στην Αργεντινή είναι σημαντικά χαμηλότερα από ό,τι άλλες χώρες, τόσο αναπτυσσόμενες όσο και αναπτυγμένες (World Bank, 2002).

Μια έκθεση της Latin American Faculty of Social Sciences (FLACSO) το 1997 στην Αργεντινή επιβεβαιώνει τα χαμηλά ποσοστά συμμετοχής και επίσης παρουσιάζει τις δραστηριότητες των οργανώσεων των πολιτών, με βάση τα στοιχεία από 3.678 οργανώσεις (1997). Σύμφωνα με τα αποτελέσματα αυτά, λοιπόν, μόνο το 20% των πόλεων της Αργεντινής τείνουν να συμμετάσχουν σε οργανώσεις. Επίσης, οι γυναίκες (22%) τείνουν να συμμετέχουν περισσότερο από τους άνδρες (17%), και είναι πιο πιθανό να εμπλακούν τα άτομα με υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο (29%) από εκείνους οι οποίοι δεν ολοκληρώσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση (17%). Στην

μελέτη, ακόμη, φαίνεται ότι το 44% των οργανώσεων των πολιτών προσφέρουν άμεσες υπηρεσίες, κατά κύριο λόγο στην υγεία, στην εκπαίδευση και την εργασία. Οι περισσότερες οργανώσεις δραστηριοποιούνται ασχολούμενοι με παιδιά και νέους (47%), 125 ασχολούνται με ηλικιωμένους, 115 εργάζονται με αγρότες και μόνο το 8% είναι με τα Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ). Τα δεδομένα της FLACSO που συλλέγονται, παρουσιάζουν επίσης σημαντικές περιφερειακές διαφορές στην πυκνότητα των οργανισμών. Οι περισσότεροι οργανισμοί είναι σε μεγαλύτερες αστικές περιοχές, όπως το Μπουένος Άιρες, την Κόρδοβα, το Σάντα Φε και την πόλη του Μεξικού (World Bank, 2002).

Όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων στις οργανώσεις θεωρείται ότι το 79% επιτρέπει στα μέλη να συμμετέχουν στις αποφάσεις της γενικής συνέλευσης, το 70% επιτρέπει οργανωτικά στα μέλη να επιλέγουν τους ηγέτες, στο 60% ο ηγέτης της οργάνωσης είναι άνδρας και το 58% επιτρέπει στα μέλη να συμμετέχουν στη διαχείριση των κονδυλίων της οργάνωσης (World Bank, 2002).

Ωστόσο, όταν αυτά τα οργανωτικά χαρακτηριστικά συσχετιστούν έναντι του οικονομικού επίπεδου των συμμετεχόντων σε οργανώσεις, είναι πιο πιθανό οι άνθρωποι με υψηλότερα εισοδήματα να συμμετέχουν στην επιλογή των ηγετών και στη διαχείριση των κεφαλαίων της οργάνωσης. Αντίθετα, οι οργανώσεις των χαμηλότερων οικονομικών στρωμάτων τείνουν να είναι πιο ιεραρχικές και ως εκ τούτου να συμμετέχουν λιγότερο ενεργά στη διαδικασία λήψης αποφάσεων των οργανώσεων. Ως αποτέλεσμα αυτού απορρέει το γεγονός ότι ο περιορισμός της δυνατότητας τους να εκπαιδευτούν μέσα από την εμπειρία της συμμετοχής και να αποκτήσουν νέες δεξιότητες σε θεσμικά θέματα (World Bank, 2002).

Τέλος, διαπιστώθηκε ότι στις οργανώσεις που οι συμμετέχοντες λαμβάνουν μέρος στην επιλογή των ηγετών και στη διαχείριση των οικονομικών τείνουν να έχουν υψηλότερα επίπεδα διαπροσωπικής εμπιστοσύνης μεταξύ τους. Αυτό σημαίνει ότι οι μη ιεραρχικές οργανώσεις τείνουν να προωθούν μια πιο οριζόντια διαπροσωπική εμπιστοσύνη από τις ιεραρχικές (World Bank, 2002).

Με βάση τα παραπάνω αποτελέσματα από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην Αργεντινή, τέθηκε ως βασικός στόχος η ενίσχυση των κοινωνικών θεσμών και η αύξηση του κοινωνικού κεφαλαίου. Η επίτευξη αυτού του στόχου εξαρτάται από την εφαρμογή συγκεκριμένων διαδικασιών που αφορούν στην δημιουργία ευνοϊκού

περιβάλλοντος για την ανάπτυξη του κοινωνικού κεφαλαίου και στην προώθηση των αρχών του κοινωνικού κεφαλαίου (World Bank, 2002).

Αναλυτικότερα, όσον αφορά στην δημιουργία ευνοϊκού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη του κοινωνικού κεφαλαίου προτείνεται α) η ενίσχυση της εμπιστοσύνης στους δημόσιους οργανισμούς, καθώς αυτά τα θεσμικά όργανα αντιμετωπίζουν μια σοβαρή κρίση αξιοπιστίας στην Αργεντινή και κατ' επέκταση συμβάλλουν στα χαμηλά επίπεδα του κοινωνικού κεφαλαίου. Επίσης, σημαντική θεωρείται β) η αποκέντρωση των υπηρεσιών, καθώς αποτελεί μια ισχυρή στρατηγική για να εξασφαλιστεί η συμμετοχή των ανθρώπων στη λήψη αποφάσεων και ουσιαστικά με τον τρόπο αυτό οι υπηρεσίες έχουν την ικανότητα να ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες τους. Ακόμη, προτείνεται γ) εκπαίδευση για τη δράση των πολιτών, καθώς η αλλαγή βαθιά ριζωμένων αξιών και πρακτικών είναι μια διαδικασία αργής γενομένης με την εκπαίδευση και την πρακτική. Ο σχεδιασμός ενός τέτοιου είδους καλά σχεδιασμένου προγράμματος θα μπορούσε να συμβάλλει στην «αγωγή του πολίτη» (World Bank, 2002).

Η προώθηση των αρχών του κοινωνικού κεφαλαίου μπορεί να επιτευχθεί μέσω της δημιουργίας κατάλληλου περιβάλλοντος που θα διευκολύνεται η ελεύθερη ροή πληροφοριών με την αξιοποίηση των τοπικών οργανώσεων και των μέσων επικοινωνίας. Με τον τρόπο αυτό θα επιτευχθεί η εμπιστοσύνη στις οργανώσεις καθώς και η προσβασιμότητα των πολιτών σε αυτές. Παράλληλα, απαραίτητη κρίνεται η ενίσχυση της εμπιστοσύνης και της συμμετοχής των ατόμων από χαμηλά οικονομικά στρώματα σε υπηρεσίες εφόσον εκείνες παρουσιάζονται χαμηλές. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω μιας σειράς δράσεων με την αξιοποίηση των ικανοτήτων των ατόμων αυτών, με στόχο την οικοδόμηση της θεσμικής ικανότητας τους να διαχειρίζονται τις δικές τους οργανώσεις με δημοκρατικό τρόπο (World Bank, 2002).

Όπως προαναφέρθηκε, μία ακόμη έρευνα σχετικά με την ανάλυση του κοινωνικού κεφαλαίου σε θεσμικό επίπεδο πραγματοποιήθηκε στη Βοσνία – Ερζεγοβίνη έξι χρόνια μετά το τέλος του πολέμου σε δείγμα 200.000 ατόμων, αριθμός ο οποίος αντιστοιχεί στο 50% του συνολικού πληθυσμού της χώρας (World Bank, 2002).

Σκοπός της μελέτης αυτής ήταν η ανάλυση του κοινωνικού κεφαλαίου σε θεσμικό επίπεδο, καθώς και η σχέση του με τη λειτουργία των θεσμών σε τοπικό

επίπεδο, κάτι το οποίο είναι ζωτικής σημασίας για τις οργανώσεις, ως προς την επίλυση συγκρούσεων, την αποτελεσματική παροχή δημόσιων υπηρεσιών και την αειφόρο ανάπτυξη (World Bank, 2002).

Παρότι έχουν πραγματοποιηθεί πολλές μελέτες στη Βοσνία – Ερζεγοβίνη, καμία δεν είχε αναλύσει το κοινωνικό κεφάλαιο μέσω μιας γενικής αξιολόγησης για την διαπροσωπική εμπιστοσύνη στους δημόσιους θεσμούς. Η μελέτη αυτή, όμως, επεκτείνει την ιδέα να συμπεριλάβει τις δραστηριότητες συμμετοχής στα κοινά (όπως φαίνεται από τη συμμετοχή σε τυπικές εθελοντικές οργανώσεις) και εξετάζει την επίδραση του κοινωνικού κεφαλαίου στην ικανότητα των Βοσνίων πολιτών να δράσουν συλλογικά και να επιφέρουν θετικές αλλαγές στην παροχή των δημόσιων υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, δεν εστιάζει μόνο στις αλληλεπιδράσεις μεταξύ του μεγαλύτερου συνόλου του πληθυσμού και στα σχετικά στοιχεία του κοινωνικού κεφαλαίου, αλλά και στο πως η διαπροσωπική εμπιστοσύνη, η πολιτική δέσμευση και η εμπιστοσύνη στους δημόσιους θεσμούς επηρεάζουν τη συχνότητα και το πεδίο εφαρμογής της συλλογικής δράσης, καθώς και το αντίστροφο (World Bank, 2002).

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης μελέτης, στη Βοσνία - Ερζεγοβίνη υπήρχαν δύο κύριοι τύποι εθελοντικών οργάνωσεων, οι παραδοσιακές οργανώσεις πολιτών, όπου επιδοτούνταν από τους δήμους και οι νέες Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (Μ.Κ.Ο.) που χρηματοδοτούνταν από τη διεθνή κοινότητα.

Η συμμετοχή παρουσιάζεται συνηθέστερη στις παραδοσιακές οργανώσεις πολιτών, καθώς κατά τη διάρκεια του πολέμου, οι περισσότερες παραδοσιακές οργανώσεις πολιτών δημιουργήθηκαν μαζικά εκπροσωπώντας νέες κοινωνικές ομάδες. Οι παραδοσιακές οργανώσεις των πολιτών πραγματοποιούσαν είτε δραστηριότητες αναψυχής ή δραστηριότητες για τις ανάγκες μιας συγκεκριμένης εθνοτικής ή κοινωνικής ομάδας. Οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις προσανατολίζονταν στην παροχή υπηρεσιών και νέων ειδών εκπαιδευτικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων για τη νεότερη γενιά (World Bank, 2002).

Επίσης, θεωρείται ότι σχεδόν το ένα τρίτο των ερωτηθέντων ανήκουν σε κάποια μορφή εθελοντική οργάνωση. Συγκεκριμένα, το 19,3% συμμετέχει σε οργανώσεις ενδιαφέροντος, το 14,7% σε οργανώσεις ψυχαγωγίας, το 9,5% σε θρησκευτικές οργανώσεις, το 4,7% σε πολιτικά κόμματα, το 6,6% σε κοινοτικές οργανώσεις και το 5,7% σε Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (Μ.Κ.Ο.). Τα υψηλότερα

επίπεδα συμμετοχής σε εθελοντικές οργανώσεις σχετίζονται με υψηλότερα επίπεδα οικονομικού και πολιτιστικού κεφαλαίου. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για οργανώσεις ψυχαγωγίας και Μ.Κ.Ο. (World Bank, 2002).

Σημαντικό εύρημα της μελέτης αποτελεί το ότι ο αριθμός των οργανώσεων έχει μειωθεί σημαντικά, γεγονός που οφείλεται στην μη παροχή ή στην έλλειψη οικονομικών πόρων. Πράγμα το οποίο δεν φαίνεται να συμβαίνει με τις οργανώσεις ενδιαφέροντος, οι οποίες έχουν την ικανότητα να αυτοσυντηρούνται, μέσω των δραστηριοτήτων που παρέχουν (World Bank, 2002). Αποτέλεσμα αυτού είναι η μείωση ή η μη παροχή υπηρεσιών στους πολίτες και ως εκ τούτου η μη κάλυψη αναγκών τους.

Οι οργανώσεις ενδιαφέροντος, από την πλευρά τους, συχνά θεωρείται ότι ενσαρκώνουν τη συγκόλληση του κοινωνικού κεφαλαίου, δεδομένου ότι εκπροσωπούν τα συμφέροντα συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων. Στην πραγματικότητα, όμως, αυτές οι οργανώσεις συμβάλλουν στη διατήρηση και την παραγωγή της γεφύρωσης και της σύνδεσης του κοινωνικού κεφαλαίου, με την διαμεσολάβηση μεταξύ των πολιτών και των επίσημων θεσμικών οργάνων και λαμβάνοντας μέρος σε διάφορες μορφές αμοιβαίας βοήθειας.

Οι οργανώσεις ψυχαγωγίας, επίσης, διατηρούν ζωντανή την ανάπτυξη διαπροσωπικών σχέσεων και άτυπων κοινωνικών δικτύων και συμβάλουν στη διάδοση βασικών αξιών, όπως η ευγενής άμιλλα, η ανεκτικότητα και η ευγένεια της αστικής ζωής (World Bank, 2002).

Παράλληλα, φαίνεται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των Βοσνίων πολιτών που κατοικούν σε αγροτικές περιοχές απευθύνεται στις παραδοσιακές οργανώσεις για την λήψη βοήθειας, σε σχέση με τις νέες Μ.Κ.Ο, ενώ οι κάτοικοι των αστικών κέντρων και τα άτομα που ανήκουν σε ασθενέστερα οικονομικά στρώματα στρέφονται πιο συχνά σε εθελοντικές οργανώσεις. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων, όμως, φαίνεται να απευθύνεται σε θρησκευτικές οργανώσεις. Το εύρημα αυτό επιβεβαιώνει το σημαντικό ρόλο των θρησκευτικών οργανώσεων μέσα στην κοινότητα για τη παροχή υλικής βοήθειας στα μέλη της (World Bank, 2002).

Όσον αφορά, το επίπεδο της συμμετοχής στη συλλογική δράση εκείνο φαίνεται να σχετίζεται με τις διαφορές στο φύλο, στην ηλικία, στο εισόδημα και στην εκπαίδευση. Ως εκ τούτου, οι άνδρες συμμετέχουν πιο συχνά σε εθελοντικές εργασίες και διαδηλώσεις, ενώ οι γυναίκες συμμετέχουν πιο συχνά σε εράνους και σε δράσεις

που στοχεύουν στον καλλωπισμό της κοινότητας τους. Οι μεσήλικες, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της μελέτης, συμμετέχουν πιο συχνά σε εράνους και συλλογικά έργα, οι ηλικιωμένοι συμμετέχουν κατά κύριο λόγο σε δράσεις καθαρισμού και συγκεντρώσεις πολιτών, ενώ οι νέοι φαίνεται να συμμετέχουν λιγότερο σε συλλογικές δράσεις γενικότερα (World Bank, 2002).

Οι ερωτηθέντες με υψηλότερο επίπεδο εισοδήματος συμμετέχουν συχνότερα σε συγκεντρώσεις πολιτών και εράνους, ενώ εκείνοι με χαμηλό επίπεδο εισοδήματος είναι πιο πιθανό να συμμετέχουν σε δράσεις που στοχεύουν στον καθαρισμό της κοινότητας. Επίσης, εκείνοι που διαθέτουν υψηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης συμμετέχουν περισσότερο σε δράσεις που στοχεύουν στον καθαρισμό και τα άτομα εκείνα με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο είναι πιο πιθανό να συμμετέχουν σε συλλογικά έργα (World Bank, 2002).

Η ετοιμότητα των διαφόρων κοινωνικών ομάδων να συμμετέχουν σε συλλογικές δράσεις εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την αναγκαιότητα δράσεων και παροχής υπηρεσιών σε κάθε κοινότητα. Οι κάτοικοι της υπαίθρου, λοιπόν, παρουσιάζουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για την επισκευή των δρόμων, των εγκαταστάσεων υδάτων και του συστήματος αποχέτευσης και των σχολικών κτιρίων, ενώ οι κάτοικοι των αστικών κέντρων ενδιαφέρονται περισσότερο για τις δράσεις που στοχεύουν στον καθαρισμό, την επισκευή αθλητικών και πολιτιστικών υποδομών και την υλοποίηση δράσεων για τους νέους σε κάθε αστική περιοχή, πράγμα για το οποίο φαίνεται να ενδιαφέρονται και οι νέοι στις αστικές περιοχές (World Bank, 2002).

Ως εκ τούτου, γίνεται φανερό ότι οι κάτοικοι στην εκάστοτε κοινότητα είναι διατεθειμένοι να συμμετέχουν σε συλλογικές δράσεις, οι οποίες στοχεύουν στην κάλυψη αναγκών της περιοχής τους για την βελτίωση της ποιότητας ζωής σε αυτήν.

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν, ακόμη, ότι υπάρχει εμπιστοσύνη μεταξύ των κατοίκων της ίδιας κοινότητας σε αντίθεση με άτομα ή οργανώσεις εκτός της κοινότητας, γεγονός που εντείνεται από τον κατακερματισμό των υπηρεσιών και των οργανώσεων. Ένα προτεινόμενο μέτρο της έρευνας για την ανάπτυξη εμπιστοσύνης είναι η ολοκληρωμένη και ορθή ενημέρωση των πολιτών για τις διαθέσιμες οργανώσεις στην κοινότητά τους, με σκοπό τη συμμετοχή των πολιτών στις υπηρεσίες για την υλοποίηση των αιτημάτων τους (World Bank, 2002).

Επειδή το μεγαλύτερο ποσοστό της συλλογικής ζωής είναι συνδεδεμένο με τις παραδοσιακές οργανώσεις των πολιτών, την εξέλιξη της συνεργατικής ζωής και της

κοινωνίας των πολιτών γενικότερα, θα μπορούσε να μετρηθεί με τη χρήση του αριθμού των οργανώσεων ως δείκτη (World Bank, 2002).

Όσον αφορά το κοινωνιολογικό προφίλ των ηγετών των τοπικών συλλογικών οργανώσεων, εκείνοι φαίνεται να είναι κατά κύριο λόγο άνδρες που κατέχουν υψηλό προσωπικό κύρος και δίκτυο επαφών μέσα στην κοινότητα που δραστηριοποιούνται και υψηλό επίπεδο εισοδήματος και εκπαίδευσης. Επίσης, η δραστηριοποίηση συνταξιοδοτημένων ατόμων σε ηγετικές θέσεις φαίνεται να είναι υψηλή, λόγω ελεύθερου προσωπικού χρόνου, εξασφαλισμένου εισοδήματος, καθώς και της επαφής τους με τους κατοίκους της κάθε περιοχής, ως απόρροια του προηγούμενου επαγγέλματος τους (World Bank, 2002).

Κοινό χαρακτηριστικό, όμως, πολλών ηγετών των τοπικών οργανώσεων φαίνεται να είναι οι οργανωτικές δεξιότητες που είχαν αποκτήσει πριν από τον πόλεμο στη Βοσνία – Ερζεγοβίνη. Η ηγεσία είναι σαφές, λοιπόν, ότι συνδέεται με την εμπειρία, έτσι σύμφωνα με την μελέτη, αυτοί που συνδέονται με μια εθελοντική οργάνωση είναι πολύ πιο πιθανό να συμμετέχουν σε αυτήν έχοντας ηγετικό ρόλο από εκείνους που δεν συνδέονται με κάποια οργάνωση (10 έναντι 1%) (World Bank, 2002).

Τέλος, οι εθελοντικές οργανώσεις διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην κινητοποίηση των πολιτών, στη διαμεσολάβηση μεταξύ αυτών και των επίσημων θεσμών αλλά και στην πρόληψη των βίαιων διαμαρτυριών. Ο διαμεσολαβητικός ρόλος των εθελοντικών οργανώσεων συνεπάγεται ότι, σε μέρη όπου η συλλογική ζωή είναι αδύναμη, ο κίνδυνος βίαιων διαμαρτυριών είναι υψηλότερος (World Bank, 2002).

Εν κατακλείδι, τα κυριότερα ευρήματα της έρευνας αυτής παρουσιάζουν την επαρκή ύπαρξη των οργανώσεων και των υπηρεσιών, την αδυναμία τους, ωστόσο, να ανταποκριθούν στις ανάγκες των πολιτών και τη μη ύπαρξη πεδίου που να ενθαρρύνει την συμμετοχή τους σε συλλογικές δράσεις. Γίνεται σαφές, επομένως, ότι το σοβαρότερο πλήγμα παρατηρείται στους τομείς της δημόσιας φροντίδας, την κοινωνική βοήθεια, την δημόσια ασφάλεια, την εκπαίδευση, την έκδοση δημόσιων εγγράφων, την στέγαση όσων πλήγηκαν από τον πόλεμο και την καταπολέμηση της διαφθοράς των υπηρεσιών (World Bank Bosnia and Herzegovina, 2002).

Για όλα τα παραπάνω ζητήματα που προκύπτουν μέσα από την ανάλυση των δεδομένων της μελέτης για τη Βοσνία – Ερζεγοβίνη, τα μέτρα και οι παρεμβάσεις που προτείνονται αφορούν:

- Στην ανάπτυξη κοινωνικών υπηρεσιών που θα συμβάλλουν στην ενδυνάμωση των συνεκτικών δεσμών της κοινωνίας.
- Στην ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων δημόσιας διοίκησης.
- Στην ανάπτυξη νομοθετικού πλαισίου που να ενθαρρύνει τη δημιουργία τοπικών επιτροπών και την ενεργή και ουσιαστική συμμετοχή των πολιτών.
- Στην ανάπτυξη προγραμμάτων με συμμετοχή των πολιτών σε τομείς όπως το περιβάλλον, η υγεία και η εκπαίδευση (Κατσάπη, 2010).

Από τις δυο μελέτες που παρουσιάστηκαν και αναλύθηκαν παραπάνω διαφαίνεται αφενός η χρησιμότητα του κοινωνικού κεφαλαίου και αφετέρου τα οφέλη που μπορεί να αποκομίσει μια κοινωνία από την ανάλυση και την γνώση του (Κατσάπη, 2010). Ειδικότερα σύμφωνα με τους Grootaert & Bastelaer (2002), τα οφέλη που παρέχει το κοινωνικό κεφάλαιο αφορούν:

- Στη συλλογική δράση, καθώς οι κοινότητες γνωρίζουν το παραγωγικό τους κοινωνικό κεφάλαιο.
- Στην ελαχιστοποίηση του κόστους συνδιαλλαγής, καθώς σε κοινότητες με υψηλό κοινωνικό κεφάλαιο ενθαρρύνεται η συμμετοχή των πολιτών.
- Στην ενθάρρυνση του θετικού δυναμικού της κοινότητας.
- Στην ορθολογική διαχείριση των διαθέσιμων πηγών της κοινότητας.

Β' ΜΕΡΟΣ: ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι η μέτρηση του οργανωτικού προφίλ της Δημοτικής Ενότητας Γαζίου και Κρουσώνα του Δήμου Μαλεβιζίου, η αξιολόγηση των εσωτερικών χαρακτηριστικών των τοπικών οργανώσεων των Δημοτικών Ενοτήτων και η σκιαγράφηση των σχέσεων και των δικτύων με άλλες οργανώσεις της κοινότητας.

Οι επιμέρους στόχοι της έρευνας είναι:

- Η αναζήτηση και καταγραφή των οργανώσεων των Δημοτικών Ενοτήτων Γαζίου και Κρουσώνα.
- Η καταγραφή του ιστορικού και της εξέλιξης της κάθε οργάνωσης.
- Η σκιαγράφηση των σχέσεων, των συνεργασιών και των δικτύων με άλλες οργανώσεις της κοινότητας.
- Η διατύπωση προτάσεων για την ανάπτυξη παρεμβάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

6.1 Ερευνητική Στρατηγική

Η ερευνητική στρατηγική, η οποία χρησιμοποιήθηκε για τη διεξαγωγή της έρευνας είναι η περιγραφική, η οποία ασχολείται με την συνοπτική παρουσίαση και περιγραφή ενός συνόλου, ώστε να εξαχθούν χρήσιμες πληροφορίες. Κύριο χαρακτηριστικό της είναι η διενέργειά της στο φυσικό περιβάλλον των υποκειμένων και περιορίζεται στην παρατήρηση και την καταγραφή των διαφόρων εκφάνσεων του υπό μελέτη φαινομένου.

6.2 Στατιστική Ανάλυση

Αφού ολοκληρώθηκε η κωδικοποίηση των ερωτηματολογίων και έγινε ποιοτικός έλεγχος των δεδομένων για τυχόν λανθασμένες τιμές κατά την εισαγωγή των ερωτηματολογίων, πραγματοποιήθηκε η στατιστική ανάλυση. Για τη στατιστική ανάλυση χρησιμοποιήθηκε περιγραφική στατιστική και το στατιστικό τεστ χ^2 (Pearson's Chi-square test). Σε πίνακες διπλής εισόδου παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα του χ^2 ελέγχου και σε πίνακες μονής εισόδου τα περιγραφικά χαρακτηριστικά των τριών ερωτηματολογίων.

6.3 Πληθυσμός Μελέτης

Ο πληθυσμός μελέτης είναι το σύνολο των οργανώσεων που υπάγονται στις Δημοτικές Ενότητες Γαζίου και Κρουσώνα του Δήμου Μαλεβιζίου. Ο ακριβής αριθμός των οργανώσεων είναι 151 και πιο συγκεκριμένα στην Δημοτική Ενότητα Γαζίου αριθμούνται στις 109 και στην Δημοτική Ενότητα Κρουσώνα στις 42. Τα παραπάνω στοιχεία προκύπτουν μετά από αναζήτηση και καταγραφή των οργανώσεων του Δήμου Μαλεβιζίου στα πλαίσια πρακτικής άσκησης σπουδαστριών του τμήματος Κοινωνικής Εργασίας του Τ.Ε.Ι. Κρήτης, κατά την περίοδο Απρίλιος - Σεπτέμβριος 2011.

Οι οργανώσεις των Δημοτικών Ενοτήτων Γαζίου και Κρουσώνα μελετήθηκαν συλλέγοντας στοιχεία μέσω μιας ομάδας τριών ερωτηματολογίων, όπου το πρώτο

αφορούσε στον ηγέτη της εκάστοτε οργάνωσης, το δεύτερο σε ένα μέλος αυτής και το τρίτο σε ένα μη μέλος της.

Ο ηγέτης της εκάστοτε οργάνωσης, γνωρίζοντας τα άτομα της κοινότητας που είναι ή δεν είναι μέλη στην οργάνωση που εκπροσωπεί υπέδειξε στην ερευνητική ομάδα τρία μέλη και τρία μη μέλη της οργάνωσής του (μη τυχαία δειγματοληψία μέσω δειγματοληψίας χιονοστιβάδας) και η ίδια στη συνέχεια επέλεξε ένα μέλος και ένα μη μέλος για κάθε οργάνωση για την συμμετοχή τους στην ερευνητική διαδικασία μετά από κλήρωση (απλή τυχαία δειγματοληψία).

Το ερωτηματολόγιο τόσο του ηγέτη όσο και του μέλους και του μη μέλους ήταν αυτοσυμπληρούμενο, με χρονικό περιθώριο επιστροφής πέντε ημερών από την ημερομηνία παράδοσής του. Το σύνολο των ερωτηματολογίων, τα οποία δόθηκαν στις οργανώσεις των Δημοτικών Ενοτήτων Γαζίου και Κρουσώνα ήταν 151 (όσο δηλαδή και ο αριθμός των οργανώσεων). Τα ερωτηματολόγια τα οποία συμπληρώθηκαν και επεστράφησαν στο ερωτηματολόγιο του ηγέτη ήταν 88 στο σύνολο, ενώ εκείνα τα οποία δεν συμπληρώθηκαν ήταν 63. Όσον αφορά το ερωτηματολόγιο του μέλους, επεστράφησαν συμπληρωμένα 67 ερωτηματολόγια, ενώ τα 84 δεν συμπληρώθηκαν. Τέλος, στο ερωτηματολόγιο του μη μέλους συγκεντρώθηκαν 62 συμπληρωμένα ερωτηματολόγια και 89 ασυμπλήρωτα.

6.4 Ερευνητικό Εργαλείο

Το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε για τη διεξαγωγή της έρευνας είναι το SO.C.A.T. (Social Capital Assessment Tool), το οποίο παρουσιάζει δύο βασικά χαρακτηριστικά: την αναγνώριση της πολιτιστικής διαφοροποίησης της κοινότητας και τη διασφάλιση της ισορροπίας του συστήματος. Βασικός στόχος του είναι ο προσδιορισμός και η αξιολόγηση του δομικού και του γνωστικού κοινωνικού κεφαλαίου, ενώ μετρά και τη συμμετοχή των κατοίκων σε ενέργειες που προωθούν την συλλογική δράση.

Το SO.C.A.T. έχει τρία επίπεδα μέτρησης, τα οποία αφορούν:

- το προφίλ της κοινότητας,
- την έρευνα του νοικοκυριού και
- το προφίλ των οργανώσεων (Grootaert & Bastelaer, 2002).

Στην έρευνα που πραγματοποιήθηκε, χρησιμοποιήθηκε το επίπεδο μέτρησης που αφορά στο προφίλ των οργανώσεων και το οποίο αποτυπώνει τα χαρακτηριστικά των επίσημων και ανεπίσημων οργανώσεων μιας κοινότητας. Στόχος του είναι να γίνει κατανοητή η φύση των τοπικών οργανώσεων της κοινότητας, η αναπτυξιακή τους πορεία κατά την διάρκεια του χρόνου, οι δράσεις τους, η ηγεσία και η ιδιότητα μέλους, καθώς και οι σχέσεις τους με άλλες οργανώσεις και την κοινότητα. Το οργανωτικό προφίλ επιδιώκει να αξιολογήσει τα εσωτερικά χαρακτηριστικά των τοπικών οργανώσεων και να σκιαγραφήσει τις σχέσεις και τα δίκτυα με άλλες οργανώσεις (Grootaert & Bastelaer, 2002).

Στην παρούσα έρευνα μελετήθηκε το οργανωτικό προφίλ των Δημοτικών Ενοτήτων Γαζίου και Κρουσώνα του Δήμου Μαλεβιζίου, με τις παρακάτω θεματικές ενότητες:

- **Η ηγεσία της οργάνωσης.** Σε αυτήν την ενότητα εξετάζεται η εναλλαγή της ηγεσίας της οργάνωσης, η πυκνότητα και η διαθεσιμότητα των μελών για ηγετικές θέσεις στην κοινότητα, η αντιπροσωπευτικότητα όλων των ομάδων του πληθυσμού στην ηγεσία, η ποιότητα και οι ικανότητες των ηγετών σε τομείς σημαντικούς για την λειτουργία της οργάνωσης.
- **Η συμμετοχή στην οργάνωση.** Εξετάζει τη συχνότητα των συναντήσεων, το είδος των αποφάσεων που πάρθηκαν τον τελευταίο χρόνο και με ποιον τρόπο κατέληξαν σε αυτές και τέλος ποιος ο ρόλος των γυναικών, των νέων, των κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων και των οικογενειών elite της κοινότητας στη λειτουργία της οργάνωσης.
- **Η οργανωτική κουλτούρα.** Εδώ ερευνάται ο αριθμός των μελών της οργάνωσης που γνωρίζουν για τις διαδικασίες, τους κανονισμούς και τα καθήκοντά της, η προθυμία της οργάνωσης για την αντιμετώπιση των σοβαρών προβλημάτων που προκύπτουν με τα μέλη της και το αν επιβάλλονται κυρώσεις στα μέλη όταν αυτό κριθεί απαραίτητο.
- **Η οργανωτική ικανότητα και υποστήριξη του οργανισμού διαφαίνεται από την αξιολόγηση σε σημαντικούς τομείς.** Σε αυτήν την ενότητα μελετάται η διεξαγωγή εξειδικευμένων καθηκόντων, η εποπτεία και η επικοινωνία με ειδικευμένους συμβούλους ή προσωπικό, η προετοιμασία οικονομικών αναφορών, η ανάπτυξη συγκεκριμένων σχεδίων και η επίλυση προβλημάτων και διενέξεων στα πλαίσια της οργάνωσης. Σε ότι αφορά την

συλλογική δράση και τη διατύπωση αιτημάτων, ερευνάται αν υπάρχουν τρόποι έκφρασης αιτημάτων των μελών, είτε επίσημοι είτε ανεπίσημοι, αν αξιοποιούνται και πώς ανταποκρίνεται η οργάνωση σε αυτά.

6.5 Προετοιμασία Πεδίου Έρευνας

Για την υλοποίηση της έρευνας αναπτύχθηκε συνεργασία με το Δήμο Μαλεβιζίου στοχεύοντας στη νομιμοποίηση της παρουσίας, της προσέγγισης των οργανώσεων και της παρέμβασης της ερευνητικής ομάδας στις Δημοτικές Ενότητες Γαζίου και Κρουσώνα. Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε γνωριμία με τις υπό μελέτη κοινότητες μέσω μελέτης αρχειακού υλικού από υπηρεσίες του Δήμου Μαλεβιζίου και μέσω επισκέψεων στις περιοχές του Γαζίου και του Κρουσώνα.

Έπειτα, προσεγγίστηκαν οι υπό μελέτη οργανώσεις των Δημοτικών Ενοτήτων, μέσω τηλεφωνικής και προσωπικής επικοινωνίας, με σκοπό την ενημέρωσή τους για την έναρξη της έρευνας και τα προσδοκώμενα οφέλη για την κοινότητα από τη συμμετοχή τους σε αυτήν. Τέλος, πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με την εκάστοτε οργάνωση για την παράδοση και τη συμπλήρωση του σετ των ερωτηματολογίων.

6.6 Δυσκολίες και Περιορισμοί Έρευνας

Σημαντική δυσκολία για την υλοποίηση της έρευνας αποτέλεσε η προσέγγιση του ηγέτη της εκάστοτε οργάνωσης, καθώς δεν υπήρχε συγκεντρωτική πληροφόρηση με τα προσωπικά τους στοιχεία και για πολλούς ηγέτες, λόγω της φύσης της οργάνωσης, δεν υπήρχε σταθερός χώρος ή ωράριο εργασίας. Για την αντιμετώπιση της δυσκολίας προσεγγίστηκαν πρόσωπα - κλειδιά στις συγκεκριμένες κοινότητες, τα οποία συνέβαλαν στην εύρεση των ηγετών.

Μία ακόμη δυσκολία που προέκυψε αφορούσε και στην προσέγγιση του μέλους και του μη μέλους της εκάστοτε οργάνωσης, καθώς δεν αποτελούν σταθερά πρόσωπα της οργάνωσης και επομένως δεν ήταν εύκολα ανιχνεύσιμα. Βοηθητικό ρόλο για τη συγκεκριμένη δυσκολία, διαδραμάτισε ο ηγέτης της εκάστοτε οργάνωσης, ο οποίος γνωρίζοντας τα άτομα της κοινότητας που είναι ή δεν είναι μέλη στην οργάνωση που εκπροσωπεί, υπέδειξε στην ερευνητική ομάδα τρία μέλη

και τρία μη μέλη της οργάνωσής του και η ίδια στην συνέχεια επέλεξε ένα μέλος και ένα μη μέλος για κάθε οργάνωση για την συμμετοχή τους στην ερευνητική διαδικασία, μετά από κλήρωση. Μετά την κλήρωση, ο ηγέτης (λόγω του μεγάλου αριθμού των οργανώσεων που υπάγονται στις Δημοτικές Ενότητες Γαζίου και Κρουσώνα) παρέλαβε το σετ των τριών ερωτηματολογίων με σκοπό να παραδώσει στο μέλος και το μη μέλος το αντίστοιχο ερωτηματολόγιο. Ωστόσο, όπως προέκυψε από τα αποτελέσματα της έρευνας, αυτό σε συνδυασμό με το ότι τα ερωτηματολόγια ήταν αυτοσυμπληρούμενα, οδήγησαν στην ύπαρξη μεγάλου αριθμού κενών ερωτήσεων αλλά και ερωτηματολογίων στο σύνολό τους.

Επιπλέον, ο μεγάλος όγκος του ερωτηματολογίου, κυρίως του ηγέτη αλλά και του μέλους, η λανθασμένη δόμησή του σε κάποια σημεία (πολλές ερωτήσεις σε μία σελίδα αυξάνοντας τα περιθώριά της) και οι ασάφειες σε κάποιες ερωτήσεις (λόγω της μετάφρασης), δυσκόλεψαν σημαντικά τους συμμετέχοντες ως προς τη συμπλήρωσή του, καθώς είτε δεν αντιλαμβάνονταν την έννοια των ερωτήσεων είτε δεν τις έβλεπαν, ενώ συχνά ανέφεραν ότι η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, λόγω του όγκου του, τους κούρασε.

Τέλος, μία ακόμη δυσκολία αποτέλεσε το γεγονός ότι στο σετ των ερωτηματολογίων υπήρχαν αρκετές ποιοτικές – ανοικτού τύπου ερωτήσεις, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να παρουσιαστούν τα αποτελέσματα των ερωτήσεων αυτών και η πληροφορία τους να είναι δύσκολα αξιοποιήσιμη.

6.7 Ηθικά Ζητήματα

Στη συγκεκριμένη έρευνα, δεν υπήρξαν ηθικά ζητήματα, τα οποία έπρεπε να ληφθούν υπόψη, καθώς το περιεχόμενο των ερωτήσεων δεν αφορούσε σε ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Στο κεφάλαιο αυτό θα παρουσιαστούν τα αποτελέσματα, τα οποία προκύπτουν από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε κατά το διάστημα από τον Απρίλιο έως το Σεπτέμβριο του 2011 στην περιοχή του Δήμου Μαλεβιζίου και συγκεκριμένα στις Δημοτικές Ενότητες Γαζίου και Κρουσώνα. Η έρευνα αφορούσε όλες τις οργανώσεις που υπάγονται στις παραπάνω Δημοτικές Ενότητες και είχε ως σκοπό τη μέτρηση του οργανωτικού προφίλ της Δημοτικής Ενότητας Γαζίου και Κρουσώνα, την αξιολόγηση των εσωτερικών χαρακτηριστικών των τοπικών οργανώσεων των Δημοτικών Ενοτήτων και τη σκιαγράφηση των σχέσεων και των δικτύων με άλλες οργανώσεις της κοινότητας.

Η έρευνα βασίστηκε στο εργαλείο Social Capital Assessment Tool (Grootaert & Bastelaer, 2002), το οποίο για τη διεξαγωγή της έρευνας και της προσαρμογής του στα δεδομένα της, μεταφράστηκε στα ελληνικά και στη συνέχεια μετατράπηκε σε ποσοτικό, υπό την καθοδήγηση της επιβλέπουσας καθηγήτριας της πτυχιακής εργασίας κ. Κούτρα Κλειώ, για τη λειτουργικότητά του στη συμπλήρωση λόγω του μεγάλου αριθμού των οργανώσεων που υπάγονται στις Δημοτικές Ενότητες Γαζίου και Κρουσώνα.

Παρακάτω παρατίθενται περιγραφικά τα αποτελέσματα της έρευνας, με βάση τους άξονες του εργαλείου για κάθε Δημοτική Ενότητα και ερωτηματολόγιο (ηγέτη, μέλους και μη μέλους) ξεχωριστά.

7.1 Παρουσίαση Αποτελεσμάτων Δημοτικής Ενότητας Γαζίου

Προτού παρατεθούν τα αποτελέσματα της έρευνας, είναι σκόπιμο να αναφερθεί ότι όσον αφορά στο ερωτηματολόγιο του ηγέτη για τη Δημοτική Ενότητα Γαζίου οι οργανώσεις που το συμπλήρωσαν ήταν 57 από τις 109 που αριθμούνται συνολικά στην περιοχή. Σχετικά με το ερωτηματολόγιο του μέλους εκείνο απαντήθηκε από 42 οργανώσεις, ενώ του μη μέλους από 36.

7.1.1 Ηγέτης

Προέλευση και Ανάπτυξη Οργάνωσης

Όσον αφορά στην ιδιότητα των ατόμων που ηγούνται των οργανώσεων της Δημοτικής Ενότητας Γαζίου, προκύπτει ότι το 54,4% αυτών είναι πρόεδροι και το 45,6% υπεύθυνοι (πίνακας 1).

Οι συνηθέστερες νομικές μορφές οργάνωσης που συναντώνται είναι ο Σύλλογος με ποσοστό 40,4%, το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) με ποσοστό 22,8%, οι Υπηρεσίες Παιδείας και τα Αθλητικά Σωματεία με ποσοστό 7% αντίστοιχα, ενώ το υπόλοιπο 22,9% αναφέρεται σε Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ) μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, σε Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ) κερδοσκοπικού χαρακτήρα, σε Προγράμματα Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε Υπηρεσίες Υγείας, σε Θρησκευτικές Οργανώσεις, Αγροτικούς Συνεταιρισμούς ή κάποια άλλη μορφή οργάνωσης (πίνακας 2, πίνακας 3).

Αναφορικά με τη διοίκηση της οργάνωσης, το 72,2% των οργανώσεων διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο, το 11,1% από Προϊστάμενο και το 7,4% από Εποπτεύουσα Αρχή. Το υπόλοιπο 9,4% διοικείται από Διοικητικό και Επιστημονικό Διευθυντή και Επιστημονικό Συμβούλιο (πίνακας 4).

Όσον αφορά στους φορείς χρηματοδότησης των οργανώσεων, το 49,1% αυτών χρηματοδοτείται από Εισφορές Μελών, με το 60% να προσφέρει σε ποσοστό 75%-100% και με τακτική ροή χρημάτων σε ποσοστό 52,4%. Οι Έκτακτες Χορηγίες φτάνουν το 28,6% (πίνακας 25 έως πίνακας 29). Το 30,2% χρηματοδοτείται από Δωρεές και Χορηγίες με το 54,6% να προσφέρει το 75% της χρηματοδότησης, το 45,5% να προσφέρει έως 25% και το 55,6% να αφορά Έκτακτες Χορηγίες. Η ροή των χρημάτων όσον αφορά στις Δωρεές και στις Χορηγίες είναι τακτική με ποσοστό 23,1% (πίνακας 30 έως πίνακας 34). Το 26,4% χρηματοδοτείται από την Τοπική Αυτοδιοίκηση σε ποσοστό 62,5% για το 75%-100% της χρηματοδότησης, με τη ροή των χρημάτων να είναι τακτική για το 62,5%, ενώ οι Έκτακτες Χορηγίες αφορούν το 66,7% της χρηματοδότησης (πίνακας 40 έως πίνακας 44). Το 15,1% των οργανώσεων χρηματοδοτείται από το Υπουργείο, με το 66,7% να καλύπτει το 75%-100% της χρηματοδότησης, με τακτική ροή χρημάτων 100% (πίνακας 5 έως πίνακας 9). Το 15,1% χρηματοδοτείται από Δημοτικές Επιχειρήσεις, εκδηλώσεις, ενοικιάσεις αποθηκών, ιδιώτες, κέρδη από παροχές υπηρεσιών και προσφορές πιστών, με τη ροή

των χρημάτων να χαρακτηρίζεται τακτική για το 33,3% (πίνακας 45 έως 50). Τέλος, το 20,7% ανέφερε ότι χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (πίνακας 10 έως πίνακα; 14), από Συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα (πίνακας 15 έως 19) και από Παζάρι (πίνακας 35 έως πίνακας 39).

Οι οργανώσεις της Δημοτικής Ενότητας Γαζίου ιδρύθηκαν κατά κύριο λόγο από Πρωτοβουλία Πολιτών με ποσοστό 48,2%, το 22,2% ιδρύθηκε από το Δήμο και το 20,4% από το Κράτος, το 5,6% από την Κοινότητα και το 3,7% από την Ευρωπαϊκή Ένωση (πίνακας 51, πίνακας 52), με χρονολογικό εύρος ίδρυσης από το 1926 έως το 2011 (πίνακας 53).

Οι κύριες δραστηριότητες των οργανώσεων αφορούν σε Πολιτιστικές με ποσοστό 56,6% (πίνακας 56), σε Εκπαιδευτικές και Επιμορφωτικές δραστηριότητες με ποσοστό 39,6% αντίστοιχα (πίνακας 54, πίνακας 55), σε Εξωραϊστικές με ποσοστό 28,3% (πίνακας 63), σε Εθελοντικές με ποσοστό 26,4% (πίνακας 62), σε Φιλανθρωπικές με ποσοστό 24,5% (πίνακας 60), σε Αθλητικές με ποσοστό 20,8% (πίνακας 59) και σε Θρησκευτικές δραστηριότητες με ποσοστό 18,9% (πίνακας 61). Το 17% των ηγετών συμπληρώνει ότι οι δραστηριότητές τους σχετίζονται με την επίτευξη των στόχων των οργανώσεων που εκπροσωπούν (πίνακας 64, πίνακας 65). Μικρότερα ποσοστά παρουσιάζουν οι παραγωγικές και οι οικονομικές με ποσοστό 5,7% (πίνακας 57) και 3,8% (πίνακας 58) αντίστοιχα.

Η δομή των οργανώσεων σε ποσοστό 94,5% χαρακτηρίζεται τυπική (πίνακας 66), ενώ για το 90,9% η δομή και ο σκοπός τους δεν έχει αλλάξει από την ίδρυσή τους μέχρι σήμερα (πίνακας 67). Αντίστοιχα για το 5,5% η δομή χαρακτηρίζεται άτυπη (πίνακας 66), ενώ για το 9,1% η δομή και ο σκοπός των οργανώσεων έχει αλλάξει μέχρι σήμερα (πίνακας 67), με τρόπους που αφορούν εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις και μετατροπή του χαρακτήρα της οργάνωσης (πίνακας 68).

Κατά την εξελικτική τους πορεία, το 58,2% των οργανώσεων έλαβε εξωτερική βοήθεια (πίνακας 69), όπου για το 41,5% ήταν οικονομική από δημόσιους φορείς χρηματοδότησης, συλλόγους και ιδιώτες, με πρωτοβουλία των μελών ή της ηγεσίας των οργανώσεων και με υλικοτεχνικά κατά κύριο λόγο οφέλη (πίνακας 70 έως πίνακας 74). Το 31,7% έλαβε συμβουλευτική στήριξη από δημόσιους φορείς με πρωτοβουλία της ίδιας της οργάνωσης και με οφέλη που αφορούν στην κάλυψη των αναγκών των μελών των οργανώσεων (πίνακας 85 έως πίνακας 89). Το 19,5% έλαβε τεχνική βοήθεια από δημόσιους φορείς, συλλόγους και ιδιώτες με πρωτοβουλία της

ηγεσίας των οργανώσεων και με τεχνικά κυρίως οφέλη, όπως η κατασκευή δρόμων και η υδροδότηση (πίνακας 75 έως πίνακας 79). Για το 9,8% η βοήθεια που λήφθηκε ήταν υποδομών από δημόσιους φορείς και ιδιώτες, με πρωτοβουλία της ηγεσίας της οργάνωσης και με οφέλη που αφορούν στην κάλυψη των αναγκών των μελών των οργανώσεων (πίνακας 80 έως πίνακας 84). Το 41,8% των ηγετών αναφέρει ότι δεν έχει λάβει κανενός είδους στήριξη (πίνακας 69).

Ιδιότητα Μέλους

Όσον αφορά στα εγγεγραμμένα και ενεργά συμμετέχοντα μέλη των οργανώσεων της περιοχής, το 55,6% αναφέρει ότι παρουσιάζει έλλειψη σε αυτά, ενώ το 44,4% όχι (πίνακας 96). Το 38,2% αναφέρει ότι στην οργάνωση εμπλέκονται όλοι οι άνθρωποι της κοινότητας, ενώ το 61,8% αναφέρει ότι δεν εμπλέκονται άτομα (πίνακας 97), τα οποία κατά κύριο λόγο δεν πληρούν τα κριτήρια συμμετοχής, όπως η ηλικία για τη συμμετοχή στο Κ.Α.Π.Η. και τον τόπο διαμονής για τη συμμετοχή σε κάποιο Πολιτιστικό Σύλλογο συγκεκριμένης περιοχής (πίνακας 98). Οι λόγοι για τους οποίους κάποια από τα μέλη της κοινότητας δεν συμμετέχουν αναφέρεται ότι αφορούν κυρίως στα κριτήρια συμμετοχής, στην αδιαφορία, στην έλλειψη ελεύθερου χρόνου και σε προσωπικές πεποιθήσεις (πίνακας 99).

Όπως ακόμη υποστηρίζουν οι ηγέτες των οργανώσεων, το 37,5% των εργαζομένων είναι πρόθυμο να συμμετέχει και να υποστηρίξει την οργάνωση λόγω επαγγελματικής συνείδησης, προσωπικής ανέλιξης και πεποιθήσεων (πίνακας 100, πίνακας 101). Το 44,9% των αιρετών φαίνεται να είναι πρόθυμο λόγω υπευθυνότητας και προσφοράς στο κοινωνικό σύνολο ή για την επιδίωξη προσωπικών ωφελειών (πίνακας 102, πίνακας 103). Το 32,7% των ηγετών συμμετέχει και υποστηρίζει την οργάνωση για επαγγελματικούς λόγους, για λόγους προσφοράς στο κοινωνικό σύνολο και ανάδειξης του προσωπικού τους προφίλ (πίνακας 104, πίνακας 105). Το 63,3% των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου των οργανώσεων παρουσιάζει προθυμία υποστήριξης της οργάνωσης κυρίως για την ανάδειξη του έργου της και για την ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας (πίνακας 106, πίνακας 107). και το 57,1% των μελών, για την προσφορά στο κοινωνικό σύνολο και για τη χρήση των υπηρεσιών της οργάνωσης (πίνακας 108, πίνακας 109). Τέλος, το 46,9% των εθελοντών, συμμετέχει και υποστηρίζει την οργάνωση για ανθρωπιστικούς λόγους, την ανάπτυξη της κοινότητας και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου (πίνακας 110, πίνακας 111).

Σχετικά με το βαθμό δυσκολίας ώστε να συνεχίσουν να είναι δραστήρια τα άτομα μέσα στην οργάνωση, το 12,5% αναφέρει ότι είναι «πολύ δύσκολο», το 22,9% ότι είναι «δύσκολο», το 35,4% ότι είναι «λίγο δύσκολο» και το 29,2% ότι δεν είναι «καθόλου δύσκολο» να συνεχίσουν να συμμετέχουν (πίνακας 112).

Όσον αφορά στις προσδοκίες των μελών από την ηγεσία και την εκάστοτε οργάνωση που συμμετέχουν, οι ηγέτες μεταξύ άλλων ανέφεραν τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής της περιοχής που εξυπηρετούν, την ανάπτυξη δράσεων και την επίτευξη των στόχων της οργάνωσης (πίνακας 113).

Το 67,9% των ηγετών αναφέρουν, ακόμη, ότι τα ενεργά μέλη της οργάνωσής τους τείνουν να συμμετέχουν και σε άλλες οργανώσεις στην κοινότητα (πίνακας 114), ενώ το 44,4% αυτών υποστηρίζουν ότι το ποσοστό συμμετοχής τους φτάνει έως το 25% (πίνακας 115). Η συμμετοχή συναντάται περισσότερο σε Πολιτιστικούς Συλλόγους (16,2%) ανά περιοχή, Αθλητικά Σωματεία (11,7%) και Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων (9%) (πίνακας 116).

Οι κύριοι λόγοι που τα άτομα τείνουν να είναι μέλη στην οργάνωσή τους, κατά την άποψη των ηγετών, είναι η κοινωνικοποίηση σε ποσοστό 35,2% (πίνακας 118), η ψυχαγωγία με ποσοστό 33,3% (πίνακας 123), ακολουθεί η αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου με ποσοστό 31,5% (πίνακας 117), η χρήση των υπηρεσιών (πίνακας 119) και επιμορφωτικοί λόγοι (πίνακας 121) με ποσοστό 29,6% αντίστοιχα, το αίσθημα του «ανήκειν» με ποσοστό 27,8% (πίνακας 122), οι εκπαιδευτικοί λόγοι με ποσοστό 24,1% (πίνακας 120), ενώ το 18,5% των ηγετών αναφέρει ότι τα μέλη συμμετέχουν για άλλους λόγους, όπως ιατρική και νοσηλευτική φροντίδα και προς όφελος της περιοχής (πίνακας 127, πίνακας 128). Η απόκτηση κύρους και δύναμης (πίνακας 124) και οι πολιτικοί (πίνακας 126), σύμφωνα με τους ηγέτες, φαίνεται να αποτελούν λόγους συμμετοχής στην οργάνωση για το 3,7% των μελών, καθώς και το προσωπικό όφελος για το 9,3% (πίνακας 125).

Ηγεσία

Κάνοντας λόγο για τα χαρακτηριστικά που θα πρέπει να διαθέτει ένας ηγέτης ώστε να αντεπεξέλθει στις ανάγκες της οργάνωσής του, εκείνα που αναφέρονται συχνότερα είναι η αποφασιστικότητα, η εργατικότητα, η επιστημονική κατάρτιση, η διάθεση οράματος η εντιμότητα, η επιμονή και η έντονη δραστηριότητά του (πίνακας

129 έως πίνακας 131). Στην ερώτηση του αν ο σημερινός ηγέτης της οργάνωσης πληροί τα προαναφερθέντα για εκείνον χαρακτηριστικά, το 93,3% υποστηρίζει πως τα πληροί (πίνακας 132).

Οι αποφάσεις στις οργανώσεις της Δημοτικής Ενότητας Γαζίου, σύμφωνα με τις θέσεις των ηγετών, φαίνεται κατά κύριο λόγο να λαμβάνονται μετά από συνεδρίαση και ομόφωνη απόφαση όλων των μελών, όπως αποδεικνύεται με το ποσοστό του 69,6%, ενώ σε ποσοστό 17,9% ο ηγέτης της οργάνωσης ρωτά τη γνώμη των μελών και μετά αποφασίζει. Το 5,4% των ηγετών υποστηρίζει ότι ο ηγέτης της οργάνωσης αποφασίζει και ενημερώνει τα μέλη (πίνακας 133), ενώ το 7,1% των ηγετών προσδιορίζει άλλους τρόπους λήψης των αποφάσεων εντός της οργάνωσης, όπως το ότι το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει ή συγκαλεί τη γενική συνέλευση (πίνακας 134).

Η κοινοποίηση των αποφάσεων φαίνεται να συμβαίνει μέσω Ανακοινώσεων με ποσοστό 82,1% (πίνακας 136), ακολουθούν οι Ομιλίες με 39,3% (πίνακας 139), η Τοπική Κοινότητα με ποσοστό 37,5% (πίνακας 140) και μέσω Εκδηλώσεων με ποσοστό 32,1% (πίνακας 138). Μέσω των Μ.Μ.Ε. για το 17,9% (πίνακας 135), μέσω Διαδικτύου για το 25% (πίνακας 137) και με άλλους τρόπους για το 7,1% των ηγετών, όπως μέσω τηλεφωνικής ενημέρωσης των μελών και ενημερώνοντας τους κατοίκους πόρτα πόρτα (πίνακας 141, πίνακας 142). Στην περίπτωση που οι αποφάσεις δεν είναι αρεστές από τα μέλη ή τους κατοίκους της περιοχής, οι ηγέτες σε ποσοστό 96,4% υποστηρίζουν ότι μπορούν να το εκφράσουν (πίνακας 143), κυρίως προφορικά, σε ποσοστό 90,2% και γραπτά σε ποσοστό 9,8%. Όπως γίνεται αντιληπτό, το 3,6% των ηγετών υποστηρίζει ότι στην περίπτωση που οι αποφάσεις δεν είναι αρεστές, τα μέλη δεν μπορούν να το εκφράσουν (πίνακας 144).

Η σωστή λήψη των αποφάσεων μέσα από το διοικητικό συμβούλιο της οργάνωσης φαίνεται να διασφαλίζεται σε ποσοστό 98,1% (πίνακας 145), για λόγους που αφορούν στην επίτευξη των στόχων της οργάνωσης (86,8%) (πίνακας 146), στη διασφάλιση των δημοκρατικών διαδικασιών (62,3%) (πίνακας 147) και στην απόκτηση κύρους και δύναμης (15,1%) (πίνακας 148).

Ικανότητες της Οργάνωσης

Ηγεσία Οργάνωσης

Η ποιότητα της ηγεσίας των οργανώσεων, αξιολογείται από τη σταθερότητα της ηγεσίας, τον αριθμό των διαθέσιμων ηγετών, την ανομοιογένεια στην ηγεσία, την ποιότητα και τις ικανότητες των ηγετών, τις σχέσεις των ηγετών με το προσωπικό-μέλη και τις σχέσεις των ηγετών με την κοινότητα, σε κλίμακα που κυμαίνεται μεταξύ των «πολύ καλά», «καλά», «μέτρια» και «άσχημα». Όσον αφορά στη σταθερότητα της ηγεσίας, εκείνη χαρακτηρίζεται «πολύ καλή» σε ποσοστό 61,1%, «καλή» για το 31,5%, «μέτρια» για το 5,6% και «άσχημη» για το 5,9% των ηγετών (πίνακας 151). Ο αριθμός των διαθέσιμων ηγετών παρουσιάζεται «πολύ καλός» και «καλός» σε ποσοστό 31,9% αντίστοιχα, «μέτριος» για το 29,8% και «άσχημος» για το 6,4% (πίνακας 152). Η ανομοιογένεια στην ηγεσία (όπως το φύλο, η ηλικία και η εκπαίδευση) παρουσιάζεται «πολύ καλή» για το 42,2%, «καλή» για το 33,3% «μέτρια» για το 13,3% και «άσχημη» για το 11,1% των ηγετών (πίνακας 153). Αξιολογώντας την ποιότητα και τις ικανότητες των ηγετών, παρουσιάζονται σε ποσοστό 53,1% «πολύ καλές», «καλές» για το 38,8% των ηγετών και «μέτριες» για το 8,2% (πίνακας 154). Οι σχέσεις των ηγετών με το προσωπικό-μέλη φαίνεται να είναι «πολύ καλές» για το 75%, «καλές» για το 20,8% και «μέτριες» για το 4,2% (πίνακας 155). Τέλος, οι σχέσεις των ηγετών με την κοινότητα παρουσιάζονται «πολύ καλές» για το 76,5%, «καλές» για το 19,6% και «μέτριες» για το 3,9% των ηγετών (πίνακας 156).

Συμμετοχή στην Οργάνωση

Η ποιότητα της συμμετοχής στην οργάνωση, αξιολογείται από τη συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων εντός της οργάνωσης, τη συμμετοχή στις εσωτερικές συναντήσεις της οργάνωσης, τη συμμετοχή σε συναντήσεις εκτός της οργάνωσης με άλλες οργανώσεις, τις ανεπίσημες ευκαιρίες για να συζητηθούν οι αποφάσεις, τις συμβουλές από τη βάση-μέλη της οργάνωσης ή την κοινότητα, το επίπεδο συμμετοχής των οικογενειών που θεωρούνται προνομιούχες, το αν οι «ελίτ» είναι υποστηρικτικοί και συμμετοχικοί, την ανοικτή συζήτηση με αντίθετες απόψεις και ειλικρίνεια και τη μετάδοση των σχετικών πληροφοριών πριν από τη λήψη μιας απόφασης. Όπως φαίνεται από τα αποτελέσματα της έρευνας, η συμμετοχή στη λήψη των αποφάσεων εντός της οργάνωσης χαρακτηρίζεται «πολύ καλή» με ποσοστό

64,7% «καλή» για το 21,6% «μέτρια» για το 11,8% και «άσχημη» για το 2% των ηγετών (πίνακας 157). Η συμμετοχή στις εσωτερικές συναντήσεις της οργάνωσης παρουσιάζεται «πολύ καλή» σε ποσοστό 67,3%, «καλή» σε ποσοστό 15,4% και «μέτρια» σε ποσοστό 17,3% (πίνακας 158). Η συμμετοχή σε συναντήσεις εκτός της οργάνωσης με άλλες οργανώσεις, φαίνεται να είναι «καλή» για το 42,3%, «πολύ καλή» για το 28,8% των ηγετών, «μέτρια» για το 21,2% και «άσχημη» για το 7,7% (πίνακας 159). Οι ανεπίσημες ευκαιρίες για να συζητηθούν οι αποφάσεις αξιολογούνται ως «καλές» για το 49%, «πολύ καλές» για το 25,5%, «μέτριες» για το 19,6% και «άσχημες» για το 5,9% των ηγετών (πίνακας 160). Οι συμβουλές από τη βάση-μέλη της οργάνωσης ή την κοινότητα παρουσιάζονται στην κλίμακα ως «καλές» για 49%, «πολύ καλές» για το 33,3%, «μέτριες» για το 15,7% και «άσχημες» για το 2% (πίνακας 161). Σχετικά με το επίπεδο συμμετοχής των οικογενειών που θεωρούνται προνομιούχες, εκείνες φαίνεται να συμμετέχουν «μέτρια» με ποσοστό 35,6% και «καλά» για το 33,3%, «άσχημα» για το 17,8% και «πολύ καλά» για το 13,3% των ηγετών (πίνακας 162). Στην ερώτηση του αν οι «ελίτ» είναι υποστηρικτικοί και συμμετοχικοί ως προς την οργάνωση, οι ηγέτες απαντούν «καλά» σε ποσοστό 31,8%, «μέτρια» σε ποσοστό 27,3%, «άσχημα» σε ποσοστό 22,7% και «πολύ καλά» για το 18,2% (πίνακας 163). Σε ότι αφορά στην ανοικτή συζήτηση με αντίθετες απόψεις και ειλικρίνεια, οι ηγέτες τη χαρακτηρίζουν «καλή» σε ποσοστό 51,9%, «πολύ καλή» σε ποσοστό 38,5%, «μέτρια» σε ποσοστό 5,8% και «άσχημη» με 3,8% (πίνακας 164). Τέλος, η μετάδοση των σχετικών πληροφοριών πριν από τη λήψη μίας απόφασης, χαρακτηρίζεται «καλή» για το 45,8%, «πολύ καλή» για το 25% των ηγετών «μέτρια» για το 16,7% και «άσχημη» για το 12,5% (πίνακας 165).

Οι κοινωνικές ομάδες οι οποίες συγκεντρώνουν υψηλά ποσοστά συμμετοχής στις οργανώσεις, σύμφωνα με τους ηγέτες, είναι οι γυναίκες με ποσοστό 86,7% (πίνακας 166), οι άνδρες με 77,8% (πίνακας 167), οι νέοι με 44,4% (πίνακας 168), οι ηλικιωμένοι με 37,8% (πίνακας 169) και τα άτομα των χαμηλότερων οικονομικών στρωμάτων με ποσοστό 28,9% (πίνακας 170). Μικρότερα ποσοστά συμμετοχής παρουσιάζουν οι μετανάστες με ποσοστό 24,4% (πίνακας 172) και τα ΑμεΑ με ποσοστό 17,8% (πίνακας 171). Οι ηγέτες στην ερώτηση που αφορά στον αποκλεισμό κοινωνικών ομάδων από την οργάνωση, απάντησαν θετικά σε ποσοστό 32,1% (πίνακας 173), αποτέλεσμα που προκύπτει κυρίως από το σκοπό και τη φύση της εκάστοτε οργάνωσης, όπως για παράδειγμα συμβαίνει με το Κ.Α.Π.Η., όπου

αποκλείονται άτομα κάτω των 58 ετών όπως φαίνεται από τις απαντήσεις των ερωτώμενων (πίνακας 174). Το 67,9% απαντά αρνητικά στην ερώτηση αυτή υποστηρίζοντας ότι δεν αποκλείονται ομάδες από τις οργανώσεις (πίνακας 173).

Οργανωτική κουλτούρα

Όσον αφορά στην οργανωτική κουλτούρα της οργάνωσης, εκείνη αξιολογείται από χαρακτηριστικά, όπως το επίπεδο γνώσης των ηγετών για τις διαδικασίες και τις πολιτικές και την εφαρμογή αυτών, την ύπαρξη προβλημάτων από τη μη συμμετοχή σε συναντήσεις και την έλλειψη μέσων ή προμηθειών, τους μηχανισμούς επίλυσης προβλημάτων εντός της κοινότητας και της οργάνωσης και την ύπαρξη συγκρούσεων ανάμεσα στην οργάνωση και τα μέλη της κοινότητας. Το επίπεδο γνώσης των ηγετών για τις διαδικασίες και τις πολιτικές, στα αποτελέσματα της έρευνας, με την κλίμακα να κυμαίνεται μεταξύ των «πολύ καλά», «καλά», «μέτρια» και «άσχημα», φαίνεται να είναι «πολύ καλό» για το 52%, «καλό» για το 42% και «μέτριο» για το 6% των ηγετών (πίνακας 175). Η εφαρμογή τους παρουσιάζεται «πολύ καλή» για το 51%, «καλή» για το 42,9% και «μέτρια» για το 6,1% των ηγετών (πίνακας 176). Η ύπαρξη προβλημάτων από τη μη συμμετοχή σε συναντήσεις και την έλλειψη μέσων ή προμηθειών χαρακτηρίζεται «μέτρια» για το 36%, «καλή» για το 30%, «πολύ καλή» για το 26% και «άσχημη» για το 8% των ηγετών (πίνακας 177). Οι μηχανισμοί επίλυσης προβλημάτων εντός της κοινότητας και της οργάνωσης αξιολογούνται με βάση την κλίμακα ως «καλοί» για το 56,9%, «πολύ καλοί» για το 25,5% των ηγετών και «μέτριοι» για το 17,6% (πίνακας 178). Τέλος, οι συγκρούσεις ανάμεσα στην οργάνωση και τα μέλη της κοινότητας στην οποία δραστηριοποιείται, φαίνεται να είναι «καλές» για το 38%, «πολύ καλές» και «μέτριες» για το 26% των ηγετών αντίστοιχα και «άσχημες» για το 10% των ηγετών (πίνακας 179).

Η οργανωτική ικανότητα και η υποστήριξη του οργανισμού διαφαίνεται από την αξιολόγηση σε σημαντικούς τομείς

Οι ικανότητες της οργάνωσης αξιολογούνται από την παροχή των εξειδικευμένων δραστηριοτήτων και προγραμμάτων, την εποπτεία και τη συμβουλευτική, την προετοιμασία οικονομικών αναφορών, το σχεδιασμό μελλοντικών δράσεων, την εμπειρία από προηγούμενες δράσεις, τον προβληματισμό

και την άντληση διδαγμάτων από προηγούμενες εμπειρίες, καθώς και την αντίδραση σε μεταβαλλόμενες συνθήκες. Η παροχή εξειδικευμένων δραστηριοτήτων και προγραμμάτων φαίνεται να είναι «πολύ καλή» σε ποσοστό 36,7%, «καλή» σε ποσοστό 32,7%, «μέτρια» με 24,5% και «άσχημη» για το 6,1% (πίνακας 180). Η εποπτεία και η συμβουλευτική αξιολογούνται με βάση την κλίμακα ως «καλές» με 42,6%, «πολύ καλές» για το 34%, «μέτριες» για το 21,3% και «άσχημες» για το 2,1% των ηγετών (πίνακας 181). Η προετοιμασία των οικονομικών αναφορών χαρακτηρίζεται «καλή» για το 38,8%, «πολύ καλή» για το 36,7%, «μέτρια» για το 18,4% και «άσχημη» για το 6,1% των ηγετών (πίνακας 182). Όσον αφορά στο σχεδιασμό μελλοντικών δράσεων των οργανώσεων, αυτός φαίνεται σύμφωνα με την κλίμακα να είναι «πολύ καλός» για το 60%, «καλός» για το 30% και «μέτριος» για το 10% των ηγετών (πίνακας 183). Ακόμη, η εμπειρία από προηγούμενες δράσεις παρουσιάζεται «πολύ καλή» με ποσοστό 54,9%, «καλή» με 25,5% και «μέτρια» με 19,6% (πίνακας 184). Σχετικά με προβληματισμό και την άντληση διδαγμάτων από προηγούμενες εμπειρίες, αυτός φαίνεται να είναι «πολύ καλός» με ποσοστό 60,8%, «καλός» με 29,4%, «μέτριος» με 7,8% και «άσχημος» με 2% (πίνακας 185). Τέλος, αξιολογώντας την αντίδραση σε μεταβαλλόμενες συνθήκες, εκείνη φαίνεται να είναι «καλή» για το 44%, «πολύ καλή» για το 38% και «μέτρια» για το 18% των ηγετών (πίνακας 186).

Συνεργασίες Οργάνωσης

Συνεργασία μεταξύ των οργανώσεων εντός και εκτός της κοινότητας

Διερευνώντας τις συνεργασίες μεταξύ των οργανώσεων μέσα στην κοινότητα, εκείνες φαίνεται να αναπτύσσονται μεταξύ των οργανώσεων που βρίσκονται στην ίδια περιοχή με τις σχέσεις αυτών να χαρακτηρίζονται σε μεγάλο ποσοστό «πολύ καλές» (64,5%), «καλές» σε ποσοστό 25,8%, «μέτριες» σε ποσοστό 6,5% και «άσχημες» σε πολύ μικρό ποσοστό της τάξης του 3,2% (πίνακας 187). Από τα αποτελέσματα της έρευνας προκύπτει ακόμη ότι οι οργανώσεις εδραιώνουν συνεργασία με κάποια άλλη οργάνωση της κοινότητας για την επίλυση προβλημάτων σε ποσοστό 75% (πίνακας 189), για την επίτευξη ενός κοινού σκοπού σε ποσοστό 71,2% (πίνακας 188), για τη διασύνδεση των φορέων στην κοινότητα σε ποσοστό 28,8% (πίνακας 191), λόγω οικονομικών ωφελειών σε ποσοστό 15,4% (πίνακας 192), ενώ ένα μικρότερο ποσοστό (5,8%) αναφέρει την απόκτηση κύρους και δύναμης

(πίνακας 190). Η διάρκεια των συνεργασιών μεταξύ των οργανώσεων εντός της κοινότητας, φαίνεται να είναι συχνότερα μεταξύ 3 έως 5 ετών και άνω με ποσοστό 55,1%, 1 έως 2 έτη με ποσοστό 32,7% και 2 έως 5 έτη με ποσοστό 12,2% (πίνακας 193).

Οι οργανώσεις της Δημοτικής Ενότητας Γαζίου φαίνεται να αναπτύσσουν συνεργασίες και με οργανώσεις έξω από την κοινότητά τους σε ποσοστό 60% (πίνακας 194), με τις σχέσεις των συνεργασιών να χαρακτηρίζονται μόνιμες για το 52,9% και περιστασιακές για το 47,1% (πίνακας 195).

Ενημέρωση ηγετών για τα δημοτικά / κρατικά / ευρωπαϊκά προγράμματα

Ο βαθμός ενημέρωσης των ηγετών των οργανώσεων για τα δημοτικά, κρατικά, ευρωπαϊκά προγράμματα και τις δραστηριότητές τους φαίνεται να είναι ισόβαθμος, καθώς απαντούν θετικά και αρνητικά με ποσοστό 50% αντίστοιχα για την ενημέρωσή τους (πίνακας 196). Οι πηγές πληροφόρησής τους για τα προγράμματα είναι κυρίως το Διαδίκτυο με ποσοστό 61,3% (πίνακας 198), οι Εφημερίδες με ποσοστό 48,4% (πίνακας 197), οι Δημοτικές Υπηρεσίες με 45,2% (πίνακας 200), τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (Μ.Μ.Ε.) με 38,7% (πίνακας 199), ενώ το ποσοστό του 6,5% των ηγετών αναφέρει ότι πληροφορείται από άλλες πηγές (πίνακας 201), όπως φορείς με τους οποίους συνεργάζονται και μέσω προσωπικής επαφής (πίνακας 202).

Κοινοποίηση υπηρεσιών και προγραμμάτων στην κοινότητα

Η κοινοποίηση των υπηρεσιών και των προγραμμάτων στην κοινότητα, φαίνεται να συμβαίνει «συχνά» (42,1%) μέσα από την τοπική κοινότητα, όπως υποστηρίζει το 71,7% των ηγετών και ο βαθμός ικανοποίησης από το συγκεκριμένο τρόπο ενημέρωσης θεωρείται «καλός» για το 40% (πίνακας 209 έως πίνακας 211). Η κοινοποίηση των υπηρεσιών και των προγραμμάτων μέσω των Υπηρεσιών, αναφέρεται σε ποσοστό 60,4%, με βαθμό συχνότητας «συχνά» (46,9%) και «μέτριο» βαθμό ικανοποίησης από την ενημέρωση για το 44,8% των ηγετών (πίνακας 206 έως πίνακας 208). Αξιοσημείωτο ποσοστό ενημέρωσης κατέχουν και τα Μ.Μ.Ε. για το 58,5% με βαθμό συχνότητας «συχνά» (58,6%), ενώ η ικανοποίηση από την ενημέρωση θεωρείται «μέτρια» για το 60,7% των ηγετών (πίνακας 203 έως πίνακας 205). Ακόμη, τα μέλη των οργανώσεων «συχνά» (40%) κοινοποιούν υπηρεσίες και προγράμματα στην κοινότητα, όπως αναφέρει το 47,2% με την ικανοποίηση της

παραπάνω ενημέρωσης να χαρακτηρίζεται «μέτρια» για το 42,9% (πίνακας 212 έως πίνακας 214). Οι Εκδηλώσεις φαίνεται να αποτελούν έναν ακόμα τρόπο κοινοποίησης υπηρεσιών και προγραμμάτων στην κοινότητα για το 39,6% των ηγετών, με την ενημέρωση αυτή να συμβαίνει «συχνά» (33,3%) και με «καλό» βαθμό ικανοποίησης για το 33,3% (πίνακας 215 έως πίνακας 217). Τέλος, η κοινοποίηση των προγραμμάτων και των υπηρεσιών στην κοινότητα, φαίνεται να συμβαίνει και με άλλους τρόπους, όπως το Διαδίκτυο και οι Ανακοινώσεις σε ποσοστό 11,3%, με τη συχνότητα αυτή της ενημέρωσης να χαρακτηρίζεται «πάντα» για το 75% των ηγετών και με βαθμό ικανοποίησης «πολύ» από αυτά τα είδη ενημέρωσης για το 40% (πίνακας 218 έως πίνακας 221).

Διεκδίκηση βοήθειας από το Δήμο ή το κράτος

Στην ερώτηση του αν οι ηγέτες έχουν διεκδικήσει βοήθεια από το Δήμο ή το κράτος απαντούν θετικά σε ποσοστό 84,9% (πίνακας 222), με τον πρώην Δήμο Γαζίου να συμβάλλει σε ποσοστό 52,3% για τη λήψη της υποστήριξης (πίνακας 227), τον ηγέτη της οργάνωσης να συμβάλλει σε ποσοστό 43,2% (πίνακας 223), το προσωπικό της οργάνωσης σε ποσοστό 38,6% (πίνακας 224), τα μέλη της οργάνωσης σε ποσοστό 36,4% (πίνακας 225), η Δημοτική Κοινότητα που υπάγεται η οργάνωση σε ποσοστό 25% (πίνακας 226), η περιφέρεια σε ποσοστό 15,9% (πίνακας 228) και το κράτος σε ποσοστό 11,4% (πίνακας 229).

Η δημοτική κοινότητα, ο δήμος, η περιφέρεια και το κράτος φαίνεται να έχουν συγκεκριμένα αιτήματα από την εκάστοτε οργάνωση σύμφωνα με το 54,9%, ενώ το 45,1% των ηγετών απαντά αρνητικά (πίνακας 230).

Συνεργασία των οργανώσεων με τοπικά, δημοτικά, εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα

Όσον αφορά στη συνεργασία των οργανώσεων με τοπικά, δημοτικά, εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα, οι ερωτώμενοι απαντούν κατά κύριο λόγο αρνητικά με ποσοστό 77,8%, ενώ ένα μικρό ποσοστό του 22,2% απαντά ότι συνεργάζεται με κάποιο από τα παραπάνω προγράμματα (πίνακας 231) και συγκεκριμένα σε δημοτικό επίπεδο με ποσοστό 50% (πίνακας 233), κρατικό (πίνακας 234) και ευρωπαϊκό επίπεδο (πίνακας 235) με ποσοστό 35,7% αντίστοιχα και τοπικό επίπεδο με 14,3% (πίνακας 232). Ο ρόλος που φαίνεται να διαδραματίζουν οι συγκεκριμένες

οργανώσεις στα προγράμματα με τα οποία συνεργάζονται είναι εκτελεστικός για το 54,5% (πίνακας 241), συντονιστικός για το 45,5% (πίνακας 236), συμβουλευτικός για το 27,3% (πίνακας 239), διοικητικός (πίνακας 237) και εμπειρογνωμοσύνης (πίνακας 240) για το 18,2% αντίστοιχα, οικονομικός (πίνακας 238) και εκπαιδευτικός (όπως πρόσθεσαν οι ηγέτες) για το 9,1% (πίνακας 242, πίνακας 243)). Η συνεργασία που αναπτύσσεται με το εκάστοτε πρόγραμμα φαίνεται να διευκολύνει την εκάστοτε οργάνωση στην αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών της σε ποσοστό 91,7% (πίνακας 244).

Τεκμηρίωση των υπηρεσιών και των δράσεων της οργάνωσης

Το 78,3% των ηγετών αναφέρει ότι έχει προσπαθήσει να δώσει αποτελέσματα ή τεκμηρίωση των υπηρεσιών και των δράσεων της εκάστοτε οργάνωσης (πίνακας 245), κυρίως σε τοπικό επίπεδο με ποσοστό 72,2% (πίνακας 246), σε δημοτικό επίπεδο με 41,7% (πίνακας 247), κρατικό επίπεδο σε ποσοστό 19,4% (πίνακας 248) και ευρωπαϊκό για το 5,6% των ηγετών (πίνακας 249). Τα αποτελέσματα της τεκμηρίωσης αυτής χαρακτηρίζονται από τους ηγέτες «θετικά» για το 69,4%, «πολύ θετικά» για το 32,4% και «αρνητικά» για το 2,7% (πίνακας 250).

Συμμετοχή των οργανώσεων σε διαδικασίες σχεδιασμού

Οι οργανώσεις της Δημοτικής Ενότητας Γαζίου έχουν προσκληθεί να συμμετέχουν σε διαδικασίες σχεδιασμού που αναπτύσσει ο Δήμος σε ποσοστό 71,4% (πίνακας 251), το Υπουργείο σε ποσοστό 16% (πίνακας 252), η Ευρωπαϊκή Ένωση σε ποσοστό 12,5% (πίνακας 254) και το κράτος σε ποσοστό 8,7% (πίνακας 253). Η άποψη των ηγετών για αυτούς τους μηχανισμούς σχεδιασμού χαρακτηρίζεται «θετική» για το 67,4%, «αρνητική» για το 20,9%, «πολύ θετική» για το 9,3% και «πολύ αρνητική» για το 2,3% (πίνακας 255). Τα αποτελέσματα αυτής της συμμετοχής φαίνεται να είναι «θετικά» για το 83,8% και «πολύ θετικά» και «αρνητικά» για το 8,1% των ηγετών αντίστοιχα (πίνακας 256).

Αξιολόγηση της επιρροής της οργάνωσης στις βαθμίδες του κράτους

Η επιρροή που φαίνεται να ασκούν οι περισσότερες οργανώσεις ως προς τη λήψη αποφάσεων σε τοπικό επίπεδο για τη δημοτική κοινότητα χαρακτηρίζεται «καλή» για το 41,9%, «πολύ καλή» για το 34,9% και «μέτρια» - «άσχημη» για το

11,6% αντίστοιχα (πίνακας 257). Η επιρροή που ασκούν οι οργανώσεις στο Δήμο αξιολογείται ως «καλή» για το 44,9%, «πολύ καλή» για το 24,5%, «μέτρια» για το 18,4% και «άσχημη» για το 12,2% (πίνακας 258). Όσον αφορά στην περιφέρεια, η επιρροή χαρακτηρίζεται «μέτρια» για το 41,2%, «άσχημη» για το 32,4%, «καλή» για το 17,6% και «πολύ καλή» για το 8,8% των ηγετών (πίνακας 259). Η επιρροή που ασκούν οι οργανώσεις στο κράτος φαίνεται να είναι «άσχημη» για το 59,4%, «μέτρια» για το 21,9%, «καλή» για το 12,5% και «πολύ καλή» για το 6,3% (πίνακας 260). Η επιρροή που ασκείται σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης θεωρείται «άσχημη» για το 68,8%, «καλή» για το 15,6%, «μέτρια» για το 12,5% και «πολύ καλή» για το 3,1% (πίνακας 261).

Η μορφή αυτής της επιρροής στη λήψη αποφάσεων είναι συμβουλευτική για το 62,5% (πίνακας 265), εμπειρογνομosύνης για το 17,5% (πίνακας 266), συντονιστική για το 12,5% (πίνακας 262), διοικητική (πίνακας 263) και οικονομική για το 7,5% αντίστοιχα (πίνακας 264).

Παραχώρηση αρμοδιοτήτων σε τοπικό επίπεδο

Η ενδεχόμενη παραχώρηση περισσότερων αρμοδιοτήτων σε τοπικό επίπεδο θα ήταν «πολύ σημαντική» για το 58,8% των ηγετών, «σημαντική» για το 33,3% και «ουδέτερη» για το 7,8% (πίνακας 269), δηλώνοντας πως θα αξιοποιούσαν τις αρμοδιότητες αυτές προς όφελος των μελών και της περιοχής στην οποία δραστηριοποιούνται, αναπτύσσοντας δράσεις και προγράμματα και επιλύοντας, άμεσα, προβλήματα που προκύπτουν (πίνακας 270). Με την παραχώρηση περισσότερων αρμοδιοτήτων σε τοπικό επίπεδο το 51,1% των ηγετών πιστεύει ότι η παρούσα κατάσταση θα άλλαζε «θετικά», το 40% «πολύ θετικά» και το 8,9% «αρνητικά» (πίνακας 271).

Συνεργασία των οργάνωσεων με δημόσιες υπηρεσίες

Σχετικά με την ύπαρξη συνεργασιών των οργάνωσεων με δημόσιες υπηρεσίες του κράτους, οι ηγέτες απαντούν θετικά με ποσοστό 66,7% (πίνακας 272), αναπτύσσοντας δράσεις και συμμετέχοντας σε προγράμματα (πίνακας 273), με τα αποτελέσματα των συνεργασιών αυτών να είναι «θετικά» για τις οργανώσεις σε ποσοστό 59,4%, «πολύ θετικά» σε ποσοστό 28,1%, «αρνητικά» για το 9,4% και «πολύ αρνητικά» για το 3,1% (πίνακας 274). Ακόμη, σε ποσοστό 75,5% οι

οργανώσεις της κοινότητας φαίνεται να αναπτύσσουν συνεργασίες μεταξύ τους για την επίτευξη ενός στόχου κοινής ωφέλειας (πίνακας 275), όπως η ευαισθητοποίηση σε περιβαλλοντικά θέματα, η αγωγή υγείας κ.λ.π.

Διακοπή επιχορηγήσεων

Στην ερώτηση που αφορά στην περίπτωση της διακοπής των επιχορηγήσεων από το δήμο, οι ηγέτες απαντούν πως οι οργανώσεις θα επηρεάζονταν «πολύ αρνητικά» και «αρνητικά» για το 36,4% και ουδέτερα για το 27,3% (πίνακας 276). Όσον αφορά στη διακοπή των επιχορηγήσεων από το κράτος, οι οργανώσεις θα επηρεάζονταν «πολύ αρνητικά» σύμφωνα με το 37,1% των ηγετών, «ουδέτερα» για το 34,3% και «αρνητικά» για το 28,6% (πίνακας 277). Τέλος, η διακοπή επιχορηγήσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση χαρακτηρίζεται «πολύ αρνητική» και «ουδέτερη» για το 41,4%, καθώς και «αρνητική» για το 17,2% των ηγετών (πίνακας 278). Οι κυριότερες προκλήσεις που θα καλούνταν να αντιμετωπίσουν οι οργανώσεις με τη διακοπή των επιχορηγήσεων σε κάθε επίπεδο, σχετίζονται κατά κύριο λόγο με τη διακοπή των δράσεών τους και τη μη υλοποίηση των στόχων τους (πίνακας 279).

7.1.2 Μέλος

Ιστορικό και Δομή Οργάνωσης

Σύμφωνα με τον πληθυσμό των μελών που συμμετείχαν στην έρευνα, η ίδρυση των οργανώσεων στη Δημοτική Ενότητα Γαζίου οφείλεται κυρίως στην ανάγκη για παροχή υπηρεσιών για την κάλυψη αναγκών, στην πρωτοβουλία των κατοίκων της εκάστοτε περιοχής, ενώ αρκετοί είναι εκείνοι που δεν γνωρίζουν την αιτία δημιουργία των οργανώσεων (πίνακας 280).

Ηγεσία

Όσον αφορά στην ηγεσία της οργάνωσης, το 50% των μελών αναφέρει ότι εκείνη έχει αλλάξει (πίνακας 281), κυρίως λόγω του καταστατικού το οποίο προβλέπει εκλογές (πίνακας 282). Το ποσοστό του 50% απαντά ότι η ηγεσία δεν έχει αλλάξει με την πάροδο του χρόνου (πίνακας 281).

Κάνοντας λόγο για τα δυνατά σημεία της ηγεσίας, τα μέλη μεταξύ άλλων αναφέρονται στην ικανότητα οργάνωσης, στην αποφασιστικότητα, στην εργατικότητα, στην κοινωνικότητα και στην ομαδικότητα (πίνακας 283 έως πίνακας 285).

Οι ηγέτες των οργανώσεων της περιοχής της Δημοτικής Ενότητας Γαζίου, σύμφωνα με το 66,7% των μελών, επιλέγονται μετά από εκλογές από τη βάση της εκάστοτε οργάνωσης (πίνακας 286), το 26,2% υποστηρίζει ότι η επιλογή του ηγέτη γίνεται μέσω διορισμού από κάποιον δημόσιο φορέα, το 43,8% μετά από εισήγηση προηγούμενου διοικητικού συμβουλίου ή του προέδρου της οργάνωσης και για το 2,4% οι ηγέτες επιλέγονται μετά από χρίσμα πολιτικού κόμματος (πίνακας 287).

Όσον αφορά στον τρόπο με τον οποίο λαμβάνονται οι αποφάσεις στις οργανώσεις, το 78,6% των μελών υποστηρίζει ότι όλα τα μέλη συνεδριάζουν και αποφασίζουν ομόφωνα, το 19% αναφέρει ότι ο ηγέτης της οργάνωσης ρωτά τη γνώμη των μελών και μετά αποφασίζει (πίνακας 288), ενώ το 2,4% υποστηρίζει ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται από το διοικητικό συμβούλιο (πίνακας 289).

Ιδιότητα Μέλους

Οι κύριοι λόγοι για τους οποίους τα μέλη υποστηρίζουν ότι συμμετέχουν στις οργανώσεις, είναι η αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου με ποσοστό 42,9% (πίνακας 290) και άλλοι λόγοι, όπως η βελτίωση της ποιότητας ζωής, η ηθική ικανοποίηση και η προσφορά στην περιοχή με ποσοστό επίσης 42,9% (πίνακας 300, πίνακας 301). Ακόμη, αναφέρονται η κοινωνικοποίηση με ποσοστό 38,1% (πίνακας 291), η χρήση των υπηρεσιών με 31% (πίνακας 292), το αίσθημα του «ανήκειν» με ποσοστό 26,2% (πίνακας 295), επιμορφωτικοί (πίνακας 294) και ψυχαγωγικοί λόγοι με ποσοστό 21,4% (πίνακας 296) αντίστοιχα, εκπαιδευτικοί (πίνακας 293) και πολιτικοί λόγοι για το 7,1% (πίνακας 299) των μελών αντίστοιχα, η απόκτηση κύρους και δύναμης (πίνακας 297), καθώς και το προσωπικό όφελος για το 2,4% (πίνακας 298) αντίστοιχα.

Τα οφέλη της συμμετοχής τους έγκεινται, μεταξύ άλλων, στη χρήση των υπηρεσιών της εκάστοτε οργάνωσης για την κάλυψη αναγκών, στην ηθική και προσωπική ικανοποίηση, στα κοινωνικά και συναισθηματικά οφέλη, ενώ αναφέρεται επίσης ότι τα μέλη της οργάνωσης δεν έχουν κανένα όφελος από τη συμμετοχή τους σε αυτές (πίνακας 302).

Κάνοντας λόγο για προτάσεις των μελών ώστε η εκάστοτε οργάνωση να είναι περισσότερο αποτελεσματική, μεταξύ άλλων, αναφέρονται η προσέγγιση περισσότερων μελών και η διάθεση περισσότερου χρόνου για συμμετοχή (πίνακας 317 έως πίνακας 319).

Ρόλος των οργανώσεων

Σύμφωνα με την κλίμακα που κυμαίνεται μεταξύ των «πολύ», «αρκετά», «μέτρια», «λίγο» και «καθόλου», το 55% των μελών αναφέρει ότι οι οργανώσεις αντιπροσωπεύουν «αρκετά» τις ανησυχίες για τον έξω κόσμο και το κράτος, το 30% υποστηρίζει ότι οι οργανώσεις τις αντιπροσωπεύουν «πολύ», το 10% «μέτρια», ενώ «λίγο» και «καθόλου» θεωρεί το 2,5% των μελών το βαθμό αντιπροσώπευσης των οργανώσεων για τις ανησυχίες για τον έξω κόσμο και το κράτος (πίνακας 303). Στην ερώτηση του αν οι οργανώσεις αντιπροσωπεύουν τις ανάγκες των πολιτών της κοινότητας, το 52,5% των μελών απαντά «πολύ», το 37,5% «αρκετά», το 5% «λίγο» και «μέτρια» - «καθόλου» απαντά το 2,5% των μελών (πίνακας 304).

Οι κυριότεροι λόγοι για τους οποίους κάποια άτομα δεν είναι μέλη στην εκάστοτε οργάνωση της Δημοτικής Ενότητας, αναφέρεται ότι σχετίζονται με αδιαφορία, έλλειψη ελεύθερου χρόνου και λόγω των κριτηρίων συμμετοχής, τα οποία σε κάποιες περιπτώσεις δεν πληρούνται (πίνακας 305).

Σε ποσοστό 81,1% τα μέλη αισθάνονται ότι οι οργανώσεις στο σύνολό τους συμπληρώνουν τις δραστηριότητες των τοπικών οργανώσεων στην κοινότητα (πίνακας 306), για λόγους που αφορούν κυρίως στην ανάπτυξη συνεργασιών και στην ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας (πίνακας 307). Σε ποσοστό 82,6% υποστηρίζεται ότι οι οργανώσεις δεν αντικαθιστούν τις δραστηριότητες των τοπικών οργανώσεων και το 100% (πίνακας 308) των μελών αναφέρει ότι οι οργανώσεις δεν ανταγωνίζονται τις δραστηριότητες των τοπικών οργανώσεων στην κοινότητα (πίνακας 310).

Όσον αφορά στις δραστηριότητες των μη κυβερνητικών οργανώσεων, όπως οι περιβαλλοντικές, τα μέλη σε ποσοστό 50% υποστηρίζουν ότι οι οργανώσεις τις συμπληρώνουν, ενώ ένα ακόμη 50% των μελών απαντά αρνητικά (πίνακας 311). Το 87,5% αναφέρει ότι οι οργανώσεις δεν αντικαθιστούν τις δραστηριότητες των μη κυβερνητικών οργανώσεων (πίνακας 313) και τέλος, το 88% των μελών θεωρεί ότι οι οργανώσεις δεν ανταγωνίζονται τις δραστηριότητες των μη κυβερνητικών οργανώσεων (πίνακας 315).

Ικανότητες της Οργάνωσης

Ηγεσία οργάνωσης

Η ποιότητα της ηγεσίας των οργανώσεων, αξιολογείται από τη σταθερότητα της ηγεσίας, τον αριθμό των διαθέσιμων ηγετών, την ανομοιογένεια στην ηγεσία, την ποιότητα και τις ικανότητες των ηγετών, τις σχέσεις των ηγετών με το προσωπικό-μέλη και τις σχέσεις των ηγετών με την κοινότητα, σε κλίμακα που κυμαίνεται μεταξύ των «πολύ καλά», «καλά», «μέτρια» και «άσχημα». Όσον αφορά στη σταθερότητα της ηγεσίας, εκείνη χαρακτηρίζεται από τα μέλη «πολύ καλή» για το 80,6%, «καλή» για το 16,7% και «μέτρια» για το 2,8% (πίνακας 320). Ο αριθμός των διαθέσιμων ηγετών παρουσιάζεται «πολύ καλός» για το 42,9%, «καλός» για το 31,4% των μελών, «μέτριος» για το 14,3% και «άσχημος» για το 11,4% (πίνακας 321). Η ανομοιογένεια στην ηγεσία (όπως το φύλο, η ηλικία και η εκπαίδευση) παρουσιάζεται «πολύ καλή» για το 46,9% των μελών, «καλή» για το 21,9%, «μέτρια» για το 18,8% και «άσχημη» για το 12,5% (πίνακας 322). Αξιολογώντας την ποιότητα

και τις ικανότητες των ηγετών, παρουσιάζονται από τα μέλη «πολύ καλές» σε ποσοστό 77,1% και «καλές» για το 22,9% (πίνακας 323). Οι σχέσεις των ηγετών με το προσωπικό-μέλη φαίνεται να είναι «πολύ καλές» για το 80% των μελών, «καλές» για το 17,1% και «μέτριες» για το 2,9% (πίνακας 324). Τέλος, οι σχέσεις των ηγετών με την κοινότητα χαρακτηρίζονται «πολύ καλές» για το 77,1% των μελών, «καλές» για το 17,1% και «μέτριες» για το 5,7% (πίνακας 325).

Συμμετοχή στην οργάνωση

Η ποιότητα της συμμετοχής στην οργάνωση, αξιολογείται από τη συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων εντός της οργάνωσης, τη συμμετοχή στις εσωτερικές συναντήσεις της οργάνωσης, τη συμμετοχή σε συναντήσεις εκτός της οργάνωσης με άλλες οργανώσεις, τις ανεπίσημες ευκαιρίες για να συζητηθούν οι αποφάσεις, τις συμβουλές από τη βάση-μέλη της οργάνωσης ή την κοινότητα, το επίπεδο συμμετοχής των οικογενειών που θεωρούνται προνομιούχες, το αν οι «ελίτ» είναι υποστηρικτικοί και συμμετοχικοί, την ανοικτή συζήτηση με αντίθετες απόψεις και ειλικρίνεια και τη μετάδοση των σχετικών πληροφοριών πριν από τη λήψη μιας απόφασης. Όπως φαίνεται από τα αποτελέσματα της έρευνας, η συμμετοχή στη λήψη των αποφάσεων εντός της οργάνωσης χαρακτηρίζεται «πολύ καλή» για το 82,1% των μελών και «καλή» για το 17,9% (πίνακας 326), ενώ η συμμετοχή στις εσωτερικές συναντήσεις της οργάνωσης «πολύ καλή» σε ποσοστό 76,3%, «καλή» σε ποσοστό 26,1% και «μέτρια» σε ποσοστό 2,6% (πίνακας 327). Η συμμετοχή σε συναντήσεις εκτός της οργάνωσης με άλλες οργανώσεις, φαίνεται να είναι «πολύ καλή» σύμφωνα με τα μέλη σε ποσοστό 52,6%, «καλή» σε ποσοστό 28,9% και «μέτρια» για το 18,4% (πίνακας 328). Οι ανεπίσημες ευκαιρίες για να συζητηθούν οι αποφάσεις αξιολογούνται ως «πολύ καλές» για το 50%, «καλές» για το 30,6% των μελών, «μέτριες» για το 13,9% και «άσχημες» για το 5,6% (πίνακας 329). Οι συμβουλές από τη βάση-μέλη της οργάνωσης ή την κοινότητα παρουσιάζονται στην κλίμακα ως «πολύ καλές» με 64,9%, «καλές» με 24,3%, «μέτριες» με 8,1% και «άσχημες» με ποσοστό 2,7% (πίνακας 330). Σχετικά με το επίπεδο συμμετοχής των οικογενειών που θεωρούνται προνομιούχες, εκείνες κατά τα μέλη φαίνεται να συμμετέχουν «πολύ καλά» για το 45,2%, «μέτρια» για το 32,3%, «καλά» για το 19,4% και «άσχημα» για το 3,2% (πίνακας 331). Στην ερώτηση του αν οι «ελίτ» είναι υποστηρικτικοί και συμμετοχικοί ως προς την οργάνωση, το 36,7% των μελών απαντά «πολύ καλά», το

30% «μέτρια», «καλά» για το 23,3% και «άσχημα» για το 10% (πίνακας 332). Σε ότι αφορά στην ανοικτή συζήτηση με αντίθετες απόψεις και ειλικρίνεια, τα μέλη τη χαρακτηρίζουν «πολύ καλή» σε ποσοστό 63,9%, «καλή» σε ποσοστό 27,8%, «μέτρια» σε ποσοστό 5,6% και «άσχημη» με 2,8% (πίνακας 333). Ολοκληρώνοντας, η μετάδοση των σχετικών πληροφοριών πριν από τη λήψη μίας απόφασης, φαίνεται να είναι «πολύ καλή» για το 48,5% των μελών, «καλή» για το 27,3%, «άσχημη» για το 15,2% και «μέτρια» για το 9,1% (πίνακας 334).

Οι κοινωνικές ομάδες οι οποίες συγκεντρώνουν υψηλά ποσοστά συμμετοχής στις οργανώσεις, σύμφωνα με τα μέλη, είναι οι γυναίκες (πίνακας 335) και οι άνδρες (πίνακας 336) με ποσοστό 81,8% αντίστοιχα, οι νέοι με 45,5% (πίνακας 337) και οι ηλικιωμένοι με 31,8% (πίνακας 338). Μικρότερα ποσοστά συμμετοχής παρουσιάζουν τα άτομα των χαμηλότερων οικονομικών στρωμάτων με ποσοστό 27,3% (πίνακας 339), τα ΑμεΑ με 18,2% (πίνακας 340) και οι μετανάστες με ποσοστό 9,1% (πίνακας 341). Τα μέλη στην ερώτηση που αφορά στον αποκλεισμό κοινωνικών ομάδων από την οργάνωση, απάντησαν θετικά σε ποσοστό 27,5% (πίνακας 342), αποτέλεσμα που προκύπτει κυρίως από το σκοπό και τη φύση της εκάστοτε οργάνωσης, όπως για παράδειγμα συμβαίνει με το Κ.Α.Π.Η., όπου αποκλείονται άτομα κάτω των 58 ετών, ενώ υπάρχουν απαντήσεις που αναφέρουν ότι αποκλείονται οι Ρομά και τα πολιτικοποιημένα άτομα (πίνακας 343). Το 72,5% απαντά αρνητικά στην ερώτηση αυτή υποστηρίζοντας ότι δεν αποκλείονται ομάδες από τις οργανώσεις (πίνακας 342).

Οργανωτική κουλτούρα

Όσον αφορά στην οργανωτική κουλτούρα της οργάνωσης, εκείνη αξιολογείται από χαρακτηριστικά, όπως το επίπεδο γνώσης των ηγετών για τις διαδικασίες και τις πολιτικές και την εφαρμογή αυτών, την ύπαρξη προβλημάτων από τη μη συμμετοχή σε συναντήσεις και την έλλειψη μέσων ή προμηθειών, τους μηχανισμούς επίλυσης προβλημάτων εντός της κοινότητας και της οργάνωσης και την ύπαρξη συγκρούσεων ανάμεσα στην οργάνωση και τα μέλη της κοινότητας. Το επίπεδο γνώσης των ηγετών για τις διαδικασίες και τις πολιτικές, στα αποτελέσματα της έρευνας, με την κλίμακα να κυμαίνεται μεταξύ των «πολύ καλά», «καλά», «μέτρια» και «άσχημα», φαίνεται να είναι «πολύ καλό», σύμφωνα με τα μέλη, σε ποσοστό 65,8%, «καλό» σε ποσοστό 28,9% και «μέτριο» σε ποσοστό 5,3% (πίνακας 344). Η εφαρμογή τους παρουσιάζεται «πολύ καλή» για το 48,6%, «καλή» για το

45,7% και «μέτρια» για το 5,7% των μελών (πίνακας 345). Η ύπαρξη προβλημάτων από τη μη συμμετοχή σε συναντήσεις και την έλλειψη μέσων ή προμηθειών χαρακτηρίζεται «μέτρια» για το 45,7%, «πολύ καλή» για το 28,6%, «άσχημη» για το 14,3% και «καλή» για το 11,4% των μελών (πίνακας 346). Οι μηχανισμοί επίλυσης προβλημάτων εντός της κοινότητας και της οργάνωσης αξιολογούνται με βάση την κλίμακα «πολύ καλοί» για το 50%, «καλοί» για το 38,9% των μελών, «μέτριοι» για το 8,3% και «άσχημοι» για το 2,8% (πίνακας 347). Τέλος, οι συγκρούσεις ανάμεσα στην οργάνωση και τα μέλη της κοινότητας στην οποία δραστηριοποιείται, χαρακτηρίζονται από τα μέλη «καλές» και «μέτριες» σε ποσοστό 34,3% αντίστοιχα, «πολύ καλές» για το 25,7% των μελών και «άσχημες» για το 5,7% (πίνακας 348).

Η οργανωτική ικανότητα και η υποστήριξη του οργανισμού διαφαίνεται από την αξιολόγηση σε σημαντικούς τομείς

Οι ικανότητες της οργάνωσης αξιολογούνται από την παροχή των εξειδικευμένων δραστηριοτήτων και προγραμμάτων, την εποπτεία και τη συμβουλευτική, την προετοιμασία οικονομικών αναφορών, το σχεδιασμό μελλοντικών δράσεων, την εμπειρία από προηγούμενες δράσεις, τον προβληματισμό και την άντληση διδαγμάτων από προηγούμενες εμπειρίες, καθώς και την αντίδραση σε μεταβαλλόμενες συνθήκες. Η παροχή εξειδικευμένων δραστηριοτήτων και προγραμμάτων φαίνεται να είναι, σύμφωνα με τα μέλη, «πολύ καλή» σε ποσοστό 40,5%, «καλή» για το 35,1%, «μέτρια» για το 16,2% και «άσχημη» για το 8,1% (πίνακας 349). Η εποπτεία και η συμβουλευτική αξιολογούνται με βάση την κλίμακα ως «πολύ καλές» για το 48,6%, «καλές» για το 37,8% και «μέτριες» για το 13,5% των μελών (πίνακας 350), ενώ η προετοιμασία των οικονομικών αναφορών χαρακτηρίζεται «καλή» για το 60%, «πολύ καλή» για το 34,3% και «μέτρια» - «άσχημη» για το 2,9% αντίστοιχα (πίνακας 351). Όσον αφορά στο σχεδιασμό μελλοντικών δράσεων των οργανώσεων, αυτός φαίνεται σύμφωνα με την κλίμακα να είναι «πολύ καλός» για το 65,8%, «καλός» για το 26,3%, «μέτριος» για το 5,3% και «άσχημος» για το 2,6% (πίνακας 352). Η εμπειρία από προηγούμενες δράσεις παρουσιάζεται «πολύ καλή» για τα μέλη με ποσοστό 59,5%, «καλή» για το 32,4% και «μέτρια» για το 8,1% (πίνακας 353). Σχετικά με τον προβληματισμό και την άντληση διδαγμάτων από προηγούμενες εμπειρίες, αυτός φαίνεται να είναι «πολύ καλός» για το 59,5% των μελών, «καλός» για το 35,1% και «μέτριος» - «άσχημος» για το 2,7%

(πίνακας 354). Τέλος, αξιολογώντας την αντίδραση σε μεταβαλλόμενες συνθήκες, εκείνη, χαρακτηρίζεται από τα μέλη ως «καλή» σε ποσοστό 47,1%, «πολύ καλή» για το 38,2% των μελών, «μέτρια» για το 8,8% και «άσχημη» για το 5,9% (πίνακας 355).

7.1.3 Μη Μέλος

Ρόλος των οργανώσεων

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των μη μελών, το 88,6% θεωρεί ότι τα οφέλη των οργανώσεων παρέχονται και σε άτομα τα οποία δεν είναι μέλη τους (πίνακας 356), κυρίως μέσω της άμεσης επίλυσης των προβλημάτων της περιοχής και μέσω δράσεων που απευθύνονται στο σύνολο του πληθυσμού (πίνακας 357). Από την άλλη πλευρά, το 11,4% θεωρεί ότι τα οφέλη των οργανώσεων δεν παρέχονται και σε άτομα τα οποία δεν είναι μέλη τους (πίνακας 356).

Στην ερώτηση του αν οι οργανώσεις της Δημοτικής Ενότητας Γαζίου συμπληρώνουν άλλες οργανώσεις της περιοχής, τα μη μέλη σε ποσοστό 48,6% απαντούν «πολύ», σε ποσοστό 34,3% απαντούν «αρκετά» το 8,6% απαντά «μέτρια», το 5,7% «καθόλου» και το 2,9% «λίγο» (πίνακας 358). Στην ερώτηση που αφορά στο αν οι οργανώσεις ανταγωνίζονται άλλες οργανώσεις της κοινότητας, το 69,6% των μη μελών αναφέρει «καθόλου», το 13% «μέτρια» και το 8,7% αναφέρει «αρκετά» και «λίγο» αντίστοιχα (πίνακας 359).

Όσον αφορά στο αν οι οργανώσεις επηρεάζονται από τα πολιτικά δίκτυα στη σχέση τους με το κράτος, το 69,7% των μη μελών αναφέρει «καθόλου», το 15,2% «αρκετά», το 12,1% «πολύ» και το 3% «καθόλου» (πίνακας 360). Σχετικά με τα κομματικά δίκτυα, αναφέρεται ότι οι οργανώσεις επηρεάζονται «καθόλου» για το 72,7%, «λίγο» για το 12,1%, «πολύ» για το 9,1% και «αρκετά» για το 6,1% (πίνακας 361). Τα συντεχνιακά δίκτυα φαίνεται να επηρεάζουν τις οργανώσεις «καθόλου» για το 67,7%, «λίγο» για το 25,8% και «πολύ» - «αρκετά» για το 3,2% των μη μελών αντίστοιχα (πίνακας 362). Όσον αφορά στα οικογενειακά/συγγενικά δίκτυα, εκείνα επηρεάζουν τις οργανώσεις «καθόλου» για το 50%, «λίγο» για το 23,5% των μη μελών, «αρκετά» για το 17,6% και «πολύ» για το 8,8% (πίνακας 363). Τέλος, τα οικονομικά δίκτυα πιστεύεται ότι επηρεάζουν τις οργανώσεις «καθόλου» για το

51,4%, «πολύ» για το 22,9%, «αρκετά» για το 17,1% και «λίγο» για το 8,6% (πίνακας 364).

Ολοκληρώνοντας, κάνοντας λόγο για το αν οι οργανώσεις επηρεάζονται από τα πολιτικά δίκτυα στη σχέση τους με άλλες οργανώσεις που δρουν στην κοινότητα, αναφέρεται από τα μη μέλη «καθόλου» για το 73,3%, «αρκετά» - «λίγο» για το 10% αντίστοιχα και «πολύ» για το 6,7% (πίνακας 365). Σχετικά με τα κομματικά δίκτυα, εκείνα επηρεάζουν τις οργανώσεις «καθόλου» για το 80%, «λίγο» για το 13,3% και «πολύ» για το 6,7% (πίνακας 366). Οι οργανώσεις επηρεάζονται από τα συντεχνιακά δίκτυα «καθόλου» για το 66,7%, «λίγο» για το 30%, και «πολύ» για το 3,3% (πίνακας 367). Τα οικογενειακά/συγγενικά δίκτυα επηρεάζουν τις οργανώσεις στη σχέση τους με άλλες οργανώσεις που δρουν στην κοινότητα, «καθόλου» σε ποσοστό 61,3%, «αρκετά» σε ποσοστό 19,4%, «λίγο» σε ποσοστό 12,9% και «πολύ» για το 6,5% (πίνακας 368). Τέλος τα οικονομικά δίκτυα υποστηρίζεται ότι επηρεάζουν τις οργανώσεις «καθόλου» για το 54,8%, «πολύ» για το 19,4%, «αρκετά» για το 16,1% και «λίγο» για το 9,7% των μη μελών (πίνακας 369).

Λόγοι μη συμμετοχής

Οι λόγοι για τους οποίους κάποια άτομα της περιοχής δεν αποτελούν μέλη των οργανώσεων, έγκεινται, κατά κύριο λόγο, όπως υποστηρίζουν τα μη μέλη που συμμετείχαν στην έρευνα, στην έλλειψη ελεύθερου χρόνου, στην αδιαφορία και στην έλλειψη πληροφόρησης (πίνακας 370 έως πίνακας 372). Παράλληλα, οι λόγοι για τους οποίους τα ίδια τα άτομα που συμμετείχαν στην έρευνα δεν αποτελούν μέλη των οργανώσεων, αφορούν κυρίως στην έλλειψη ελεύθερου χρόνου και στην αδιαφορία (πίνακας 373, πίνακας 374).

7.2 Παρουσίαση Αποτελεσμάτων Δημοτικής Ενότητας Κρουσώνα

Προτού παρατεθούν τα αποτελέσματα της έρευνας για τη Δημοτική Ενότητα Κρουσώνα, είναι σκόπιμο να αναφερθεί ότι όσον αφορά στο ερωτηματολόγιο του ηγέτη οργανώσεις που το συμπλήρωσαν ήταν 31 από τις 42 που αριθμούνται συνολικά στην περιοχή. Σχετικά με το ερωτηματολόγιο του μέλους εκείνο απαντήθηκε από 25 οργανώσεις, ενώ του μη μέλους από 26.

7.2.1 Ηγέτης

Προέλευση και Ανάπτυξη Οργάνωσης

Η ιδιότητα των ατόμων που ηγούνται των οργάνωσεων της Δημοτικής Ενότητας Κρουσώνα, φαίνεται να είναι κατά μεγαλύτερο ποσοστό πρόεδροι (61,3%) και υπεύθυνοι για το 38,7% των οργάνωσεων (πίνακας 1).

Οι συνηθέστερες νομικές μορφές οργάνωσης που συναντώνται είναι ο Σύλλογος με ποσοστό 32,3%, ο Αγροτικός Συνεταιρισμός και το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΙΔΔ) με ποσοστό 16,1% αντίστοιχα και τα Αθλητικά Σωματεία με ποσοστό 9,7%. Το υπόλοιπο 25,9% αναφέρεται σε Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ) μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, σε Προγράμματα Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε Υπηρεσίες Υγείας, σε Υπηρεσίες Παιδείας και σε Θρησκευτικές Οργανώσεις (πίνακας 2).

Όσον αφορά στη διοίκηση των οργάνωσεων το 70% διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο και το 20% από Προϊστάμενο. Το υπόλοιπο 10% διοικείται από Διοικητικό Διευθυντή και Εποπτεύουσα Αρχή (πίνακας 4).

Σχετικά με τους φορείς χρηματοδότησης των οργάνωσεων, το 48,3% αυτών χρηματοδοτείται από Εισφορές Μελών, με το 35,7% να προσφέρει σε ποσοστό 75%-100% και με τακτική ροή χρημάτων σε ποσοστό 55,6%. Οι Έκτακτες Χορηγίες φτάνουν το 83,3% (πίνακας 25 έως πίνακας 29). Το 34,5% των οργάνωσεων χρηματοδοτείται από Δωρεές και Χορηγίες, με το 62,5% να καλύπτει έως 25% της χρηματοδότησης (πίνακας 30 έως 34). Το 24,1% χρηματοδοτείται από το Υπουργείο, με το 50% να προσφέρει το 75%-100% της χρηματοδότησης και τη ροή των χρημάτων να χαρακτηρίζεται τακτική για το 57,1%, ενώ οι έκτακτες χορηγίες καταλαμβάνουν το 14,3% (πίνακας 5 έως 9). Το 20,7% χρηματοδοτείται από την

Τοπική Αυτοδιοίκηση σε ποσοστό 66,7%, ενώ το 13,8% χρηματοδοτείται από εκδηλώσεις, παραγωγή και εμπόριο προϊόντων (πίνακας 40 έως πίνακας 44). Το 13,7% ανέφερε ότι χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (πίνακας 10 έως πίνακας 14), από Ενορίες (πίνακας 20 έως πίνακας 24) και από Παζάρι (πίνακας 35 έως πίνακας 39). Τέλος, το 7,5% αναφέρει ότι χρηματοδοτείται από συνχρηματοδοτούμενα προγράμματα με το 75% να καλύπτει το 75%-100% της χρηματοδότησης, με ασταθή ροή χρημάτων για το 100% και χωρία να λαμβάνουν έκτακτες χορηγίες όπως απαντά το 100% των ηγετών (πίνακας 15 έως πίνακας 19).

Κατά κύριο λόγο οι οργανώσεις της Δημοτικής Ενότητας Κρουσώνα ιδρύθηκαν από Πρωτοβουλία Πολιτών με ποσοστό 67,8%, από το Κράτος με ποσοστό 17,9%, και από την Κοινότητα και το Δήμο για το 7,1% αντίστοιχα (πίνακας 51, πίνακας 52), με χρονολογικό εύρος ίδρυσης από το 1836 έως το 2010 (πίνακας 53).

Οι δραστηριότητες των οργανώσεων έγκειται σε Πολιτιστικές (πίνακας 56) και Επιμορφωτικές (πίνακας 55) με ποσοστό 36,7% αντίστοιχα, σε Εκπαιδευτικές δραστηριότητες με ποσοστό 30% (πίνακας 54), Αθλητικές με ποσοστό 20% (πίνακας 59), σε Παραγωγικές (πίνακας 57), Θρησκευτικές (πίνακας 61) και Εθελοντικές (πίνακας 62) με ποσοστό 16,7% αντίστοιχα, σε Οικονομικές (πίνακας 58) και Φιλανθρωπικές (πίνακας 60), Εξωραϊστικές (πίνακας 63) και άλλες δραστηριότητες (πίνακας 64), όπως αγωγής υγείας και κατ' οίκον κοινωνικής φροντίδας σε ποσοστό 13,3% (πίνακας 65).

Όσον αφορά στη δομή των οργανώσεων εκείνη χαρακτηρίζεται τυπική για το 100% του πληθυσμού (πίνακας 66), με τη δομή και το σκοπό τους να μην έχει αλλάξει από την ίδρυσή τους μέχρι σήμερα σύμφωνα με το 93,3% των ηγετών (πίνακας 67).

Κατά την εξελικτική τους πορεία, οι οργανώσεις έλαβαν εξωτερική βοήθεια σε ποσοστό 50% (πίνακας 69), όπου για το 50% των οργανώσεων ήταν οικονομική από δημόσιους φορείς χρηματοδότησης, με πρωτοβουλία των μελών ή της ηγεσίας των οργανώσεων και με υλικοτεχνικά οφέλη (πίνακας 70 έως πίνακας 74). Για το 25% η βοήθεια που λήφθηκε ήταν υποδομών από δημόσιους φορείς, με κοινή πρωτοβουλία της οργάνωσης και των φορέων αυτών και με οφέλη που αφορούσαν στις εγκαταστάσεις των οργανώσεων (πίνακας 80 έως πίνακας 84). Το 20% των οργανώσεων έλαβε συμβουλευτική στήριξη από δημόσιους φορείς, με πρωτοβουλία

των ίδιων και με διοικητικά οφέλη (πίνακας 85 έως πίνακας 89), το 10% δηλώνει ότι έλαβε τεχνική βοήθεια από φορείς υγείας (πίνακας 75 έως πίνακας 79), ενώ το 5% έλαβε εκπαιδευτική στήριξη από φορείς υγείας για την εκπαίδευση των μελών (πίνακας 90 έως πίνακας 95). Το 50% αναφέρει ότι δεν έχει λάβει κανενός είδους βοήθεια (πίνακας 69).

Ιδιότητα Μέλους

Όσον αφορά στα εγγεγραμμένα και ενεργά συμμετέχοντα μέλη των οργανώσεων της περιοχής, το 58,8% των ηγετών δηλώνει ότι παρουσιάζει έλλειψη, ενώ το 41,2% απαντά αρνητικά (πίνακας 96). Το 51,6% αναφέρει ότι εμπλέκονται όλοι οι άνθρωποι της κοινότητας στην οργάνωση (πίνακας 97), ενώ το 48,4% αναφέρει ότι δεν εμπλέκονται τα άτομα εκείνα, τα οποία δεν πληρούν τα κριτήρια συμμετοχής, όπως το φύλο για τη συμμετοχή σε Γυναικείο Αγροτικό Συνεταιρισμό και τον τόπο διαμονής για τη συμμετοχή σε κάποιο Πολιτιστικό Σύλλογο συγκεκριμένης περιοχής (πίνακας 98). Οι λόγοι για τους οποίους ορισμένα μέλη της κοινότητας δεν συμμετέχουν, φαίνεται να αφορούν κυρίως στα κριτήρια συμμετοχής και στην αδιαφορία (πίνακας 99).

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των ηγετών, το 38,5% των εργαζομένων είναι πρόθυμο να συμμετέχει και να υποστηρίζει (πίνακας 100) την οργάνωση λόγω επαγγελματικής συνείδησης και στόχων ανάπτυξής της (πίνακας 101). Το 38,5% των αιρετών παρουσιάζει προθυμία υποστήριξης της οργάνωσης (πίνακας 102), επιδιώκοντας κοινωνική αναγνώριση, εξυπηρέτηση των κατοίκων της περιοχής και ανάπτυξη της οργάνωσης (πίνακας 103) και το 26,9% των ηγετών (πίνακας 104) για επαγγελματικούς λόγους, για λόγους προσφοράς στο κοινωνικό σύνολο και ανάδειξης του προσωπικού τους προφίλ (πίνακας 105). Το 46,2% των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου συμμετέχει και υποστηρίζει την οργάνωση (πίνακας 106) για επαγγελματικούς λόγους, για την προσφορά στο κοινωνικό σύνολο και την επίλυση προβλημάτων (πίνακας 107) και το 34,6% των μελών (πίνακας 108) για την προσφορά στο κοινωνικό σύνολο και για τη χρήση των υπηρεσιών της οργάνωσης (πίνακας 109). Τέλος, το 50% των εθελοντών, συμμετέχει και υποστηρίζει την οργάνωση (πίνακας 110) για ανθρωπιστικούς κυρίως λόγους (πίνακας 111). Όσον αφορά στο βαθμό δυσκολίας ώστε να συνεχίσουν να είναι δραστήρια τα άτομα μέσα στην οργάνωση, το 10,7% των ηγετών απαντά ότι είναι «πολύ δύσκολο», το 21,4%

«δύσκολο», το 25% «λίγο δύσκολο» και το 42,9% αναφέρει ότι δεν είναι «καθόλου δύσκολο» να συνεχίσουν να συμμετέχουν (πίνακας 112).

Οι προσδοκίες των μελών από την ηγεσία και την εκάστοτε οργάνωση που συμμετέχουν, σύμφωνα με τους ηγέτες, σχετίζονται με τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και την επίτευξη των στόχων της οργάνωσης (πίνακας 113).

Το 75% των ηγετών αναφέρουν, ακόμη, ότι τα ενεργά μέλη της οργάνωσής τους τείνουν να συμμετέχουν και σε άλλες οργανώσεις στην κοινότητα (πίνακας 114), ενώ το 35% αυτών υποστηρίζει ότι το ποσοστό συμμετοχής τους κυμαίνεται κυρίως από 25% έως 50% (πίνακας 115). Η συμμετοχή συναντάται περισσότερο σε Πολιτιστικούς Συλλόγους ανά περιοχή (21,6%), Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων (16,8%) και Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (9,6%) (πίνακας 116).

Οι κύριοι λόγοι που τα άτομα τείνουν να είναι μέλη στην οργάνωσή τους, κατά την άποψη των ηγετών, είναι η αξιοποίηση ελεύθερου χρόνου (πίνακας 117) και οι επιμορφωτικοί λόγοι (πίνακας 121) με ποσοστό 37,9% αντίστοιχα, η ψυχαγωγία με ποσοστό 31,3% (πίνακας 123), η κοινωνικοποίηση με ποσοστό 27,6% (πίνακας 118), η χρήση των υπηρεσιών (πίνακας 119) και άλλοι λόγοι (πίνακας 127), όπως η προσφορά στο κοινωνικό σύνολο με ποσοστό 24,1% αντίστοιχα, οι εκπαιδευτικοί λόγοι με 20,7% (πίνακας 128), ενώ το 6,9% αναφέρει ότι τα μέλη τείνουν να συμμετέχουν στις οργανώσεις για προσωπικό όφελος (πίνακας 125), απόκτηση κύρους και δύναμης (πίνακας 124) και για το αίσθημα του «ανήκειν» (πίνακας 122).

Ηγεσία

Παραθέτοντας τα χαρακτηριστικά που θα πρέπει να διαθέτει ένας ηγέτης ώστε να ανταποκριθεί στις ανάγκες της οργάνωσής του, εκείνα που εμφανίζονται συχνότερα είναι η αποφασιστικότητα, η έντονη δραστηριότητά του, η δημοκρατικότητα, η υπευθυνότητα, η εργατικότητα και η ικανότητα συνεργασίας και οργάνωσης. Αντίστοιχα (πίνακας 129 έως πίνακας 131). Στην ερώτηση που αφορά στο αν ο σημερινός ηγέτης της οργάνωσης πληροί τα προαναφερθέντα για εκείνον χαρακτηριστικά, το 96% απαντά θετικά (πίνακας 132).

Οι αποφάσεις στις οργανώσεις της Δημοτικής Ενότητας Κρουσώνα, σύμφωνα με τις απόψεις των ηγετών, λαμβάνονται μετά από συνεδρίαση των μελών και ομόφωνη απόφαση σε ποσοστό 63,3%, το 16,7% απαντά ότι ο ηγέτης της οργάνωσης ρωτά τη γνώμη των μελών και μετά αποφασίζει (πίνακας 133), ενώ το 13,3%

προσδιορίζει άλλους τρόπους λήψης των αποφάσεων εντός της οργάνωσης, όπως το ότι το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει και συγκαλεί τη γενική συνέλευση (πίνακας 134).

Η κοινοποίηση των αποφάσεων φαίνεται να λαμβάνει χώρα μέσω Ανακοινώσεων με ποσοστό 82,8% (πίνακας 136), μέσω της Τοπικής Κοινότητας με ποσοστό 34,5% (πίνακας 140), μέσω Εκδηλώσεων (πίνακας 138) και Ομιλιών (πίνακας 139) με ποσοστό 27,6% αντίστοιχα, μέσω Διαδικτύου για το 25% (πίνακας 137), μέσω των Μ.Μ.Ε. για το 17,9% (πίνακας 135) και με άλλους τρόπους για το 10,3% (πίνακας 141, όπως η συνέλευση μεταξύ των μελών (πίνακας 142). Αξιοσημείωτο αποτελεί το ποσοστό του 100% των ηγετών, το οποίο υποστηρίζει ότι στην περίπτωση που οι αποφάσεις δεν είναι αρεστές και υπάρχει διαφωνία, τα μέλη και οι κάτοικοι της κοινότητας μπορούν να το εκφράσουν (πίνακας 143), κυρίως προφορικά, για το 84% και γραπτά για το 16% (πίνακας 144).

Η σωστή λήψη των αποφάσεων φαίνεται να διασφαλίζεται μέσα από το διοικητικό συμβούλιο για το 88,9% των οργανώσεων (πίνακας 145), για λόγους που κυρίως αφορούν στην επίτευξη των στόχων της οργάνωσης με ποσοστό 85,2% (πίνακας 146), τη διασφάλιση των δημοκρατικών διαδικασιών με 63% (πίνακας 147) και την απόκτηση κύρους και δύναμης με ποσοστό 18,5% (πίνακας 148).

Ικανότητες της Οργάνωσης

Ηγεσία Οργάνωσης

Η ποιότητα της ηγεσίας των οργανώσεων, αξιολογείται από τη σταθερότητα της ηγεσίας, τον αριθμό των διαθέσιμων ηγετών, την ανομοιογένεια στην ηγεσία, την ποιότητα και τις ικανότητες των ηγετών, τις σχέσεις των ηγετών με το προσωπικό-μέλη και τις σχέσεις των ηγετών με την κοινότητα, σε κλίμακα που κυμαίνεται μεταξύ των «πολύ καλά», «καλά», «μέτρια» και «άσχημα». Όσον αφορά στη σταθερότητα της ηγεσίας, εκείνη χαρακτηρίζεται «πολύ καλή» σε ποσοστό 72,4%, «καλή» σε ποσοστό 20,7% και «μέτρια» για το 6,9% (πίνακας 151). Ο αριθμός των διαθέσιμων ηγετών παρουσιάζεται «καλός» σε ποσοστό 43,5%, «πολύ καλός» - «μέτριος» σε ποσοστό 26,1% αντίστοιχα και «άσχημος» για το 4,3% (πίνακας 152). Σχετικά με την ανομοιογένεια στην ηγεσία (όπως το φύλο, η ηλικία και η εκπαίδευση) φαίνεται εκείνη να χαρακτηρίζεται από τρεις διαφορετικές απόψεις που αφορούν στο «πολύ καλά», «καλά» και «μέτρια» με ποσοστό 30% αντίστοιχα, ενώ το

10% των ηγετών τη χαρακτηρίζει «άσχημη» (πίνακας 153). Αξιολογώντας την ποιότητα και τις ικανότητες των ηγετών, παρουσιάζονται σε ποσοστό 70,4% «πολύ καλές», «καλές» με ποσοστό 22,2% και «μέτριες» με ποσοστό 7,4% (πίνακας 154). Οι σχέσεις των ηγετών με το προσωπικό-μέλη φαίνεται να είναι επίσης «πολύ καλές» με ποσοστό 79,2% και «καλές» σε ποσοστό 20,8% (πίνακας 155). Τέλος, οι σχέσεις των ηγετών με την κοινότητα χαρακτηρίζονται «πολύ καλές» για το 82,8% και «καλές» για το 17,2% των ηγετών (πίνακας 156).

Συμμετοχή στην Οργάνωση

Η ποιότητα της συμμετοχής στην οργάνωση, αξιολογείται από τη συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων εντός της οργάνωσης, τη συμμετοχή στις εσωτερικές συναντήσεις της οργάνωσης, τη συμμετοχή σε συναντήσεις εκτός της οργάνωσης με άλλες οργανώσεις, τις ανεπίσημες ευκαιρίες για να συζητηθούν οι αποφάσεις, τις συμβουλές από τη βάση-μέλη της οργάνωσης ή την κοινότητα, το επίπεδο συμμετοχής των οικογενειών που θεωρούνται προνομιούχες, το αν οι «ελίτ» είναι υποστηρικτικοί και συμμετοχικοί, την ανοικτή συζήτηση με αντίθετες απόψεις και ειλικρίνεια και τη μετάδοση των σχετικών πληροφοριών πριν από τη λήψη μιας απόφασης. Όπως φαίνεται από τα αποτελέσματα της έρευνας, η συμμετοχή στη λήψη των αποφάσεων εντός της οργάνωσης χαρακτηρίζεται «πολύ καλή» με ποσοστό 79,3%, «καλή» με ποσοστό 13,8% και «μέτρια» - «άσχημη» για το 3,4% (πίνακας 157). Η συμμετοχή στις εσωτερικές συναντήσεις της οργάνωσης φαίνεται να είναι «πολύ καλή» σε ποσοστό 75,9%, «καλή» - «μέτρια» σε ποσοστό 10,3% αντίστοιχα και «άσχημη» για το 3,4% (πίνακας 158). Η συμμετοχή σε συναντήσεις εκτός της οργάνωσης με άλλες οργανώσεις, φαίνεται να είναι «πολύ καλή» σε ποσοστό 42,9% , «καλή» για το 35,7% των ηγετών και «μέτρια» για το 21,4% (πίνακας 159). Οι ανεπίσημες ευκαιρίες για να συζητηθούν οι αποφάσεις αξιολογούνται ως «καλές» για το 38,5%, «πολύ καλές» για το 34,6%, «μέτριες» για το 19,2% και «άσχημες» για το 7,7% των ηγετών (πίνακας 160). Οι συμβουλές από τη βάση-μέλη της οργάνωσης ή την κοινότητα παρουσιάζονται στην κλίμακα ως «πολύ καλές» για το 50%, «καλές» για το 42,3% και «μέτριες» για το 7,7% των ηγετών (πίνακας 161). Σχετικά με το επίπεδο συμμετοχής των οικογενειών που θεωρούνται προνομιούχες, εκείνες φαίνεται να συμμετέχουν «καλά» με ποσοστό 57,9%, «μέτρια» για το 21,1%, «πολύ καλά» για το 15,8% και «άσχημα» για το 5,3% (πίνακας 162). Στην ερώτηση του αν οι «ελίτ»

είναι υποστηρικτικοί και συμμετοχικοί ως προς την οργάνωση, οι ηγέτες απαντούν «καλά» σε ποσοστό 65%, «πολύ καλά» σε ποσοστό 20% «άσχημα» με 10% και «μέτρια» με ποσοστό 5% (πίνακας 163). Σε ότι αφορά στην ανοικτή συζήτηση με αντίθετες απόψεις και ειλικρίνεια, οι ηγέτες τη χαρακτηρίζουν «πολύ καλή» σε ποσοστό 60,7%, «καλή» για το 35,7% και «μέτρια» με ποσοστό 3,6% (πίνακας 164). Τέλος, η μετάδοση των σχετικών πληροφοριών πριν από τη λήψη μίας απόφασης, φαίνεται να είναι «καλή» σε ποσοστό 41,7%, «πολύ καλή» για το 37,5% των ηγετών, «μέτρια» για το 12,5% και «άσχημη» για το 8,3% (πίνακας 165).

Οι κοινωνικές ομάδες οι οποίες συγκεντρώνουν υψηλά ποσοστά συμμετοχής στις οργανώσεις, σύμφωνα με τους ηγέτες, είναι οι γυναίκες με ποσοστό 79,2% (πίνακας 166), οι άνδρες με 62,5% (πίνακας 167), οι νέοι με 41,7% (πίνακας 168) και τέλος, οι ηλικιωμένοι (πίνακας 169) και τα ΑμεΑ (πίνακας 170) με ποσοστό 25% αντίστοιχα. Μικρότερα ποσοστά συμμετοχής παρουσιάζουν οι μετανάστες (πίνακας 172) και τα άτομα των χαμηλότερων οικονομικών στρωμάτων (πίνακας 170) με ποσοστό 20,8% και για τις δύο κοινωνικές ομάδες. Οι ηγέτες στην ερώτηση που αφορά στον αποκλεισμό κοινωνικών ομάδων από την οργάνωση, απάντησαν θετικά σε ποσοστό 33,3% (πίνακας 173), αποτέλεσμα που προκύπτει τόσο από το σκοπό και τη φύση της εκάστοτε οργάνωσης όσο και από χαρακτηριστικά συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων που διέπουν την κοινωνική τους συμπεριφορά όπως είναι τα παραβατικά άτομα, τα οποία αναφέρουν οι ηγέτες (πίνακας 174). Το 66,7% απαντά αρνητικά στην ερώτηση αυτή υποστηρίζοντας ότι δεν αποκλείονται ομάδες από τις οργανώσεις (πίνακας 173).

Οργανωτική κουλτούρα

Όσον αφορά στην οργανωτική κουλτούρα της οργάνωσης, εκείνη αξιολογείται από χαρακτηριστικά, όπως το επίπεδο γνώσης των ηγετών για τις διαδικασίες και τις πολιτικές και την εφαρμογή αυτών, την ύπαρξη προβλημάτων από τη μη συμμετοχή σε συναντήσεις και την έλλειψη μέσων ή προμηθειών, τους μηχανισμούς επίλυσης προβλημάτων εντός της κοινότητας και της οργάνωσης και την ύπαρξη συγκρούσεων ανάμεσα στην οργάνωση και τα μέλη της κοινότητας. Το επίπεδο γνώσης των ηγετών για τις διαδικασίες και τις πολιτικές, στα αποτελέσματα της έρευνας, με την κλίμακα να κυμαίνεται μεταξύ των «πολύ καλά», «καλά», «μέτρια» και «άσχημα», φαίνεται να είναι «πολύ καλό» σε ποσοστό 63% και «καλό»

για το 37% των ηγετών (πίνακας 175), ενώ η εφαρμογή τους παρουσιάζεται «καλή» για το 56%, «πολύ καλή» για το 40% των ηγετών και «μέτρια» για το 4% (πίνακας 176). Η ύπαρξη προβλημάτων από τη μη συμμετοχή σε συναντήσεις και την έλλειψη μέσων ή προμηθειών χαρακτηρίζεται «μέτρια» για το 47,6%, «καλή» για το 19%, «άσχημη» για το 19% των ηγετών και «πολύ καλή» για το 14,3% (πίνακας 177). Οι μηχανισμοί επίλυσης προβλημάτων εντός της κοινότητας και της οργάνωσης αξιολογούνται με βάση την κλίμακα «πολύ καλοί» για το 56,5%, «καλοί» για το 30,4% και «μέτριοι» για το 13% (πίνακας 178). Τέλος, οι συγκρούσεις ανάμεσα στην οργάνωση και τα μέλη της κοινότητας στην οποία δραστηριοποιείται, φαίνεται να είναι «πολύ καλές» σε ποσοστό 36,8%, «μέτριες» για το 31,6% και «καλές» - «άσχημες» για το 15,8% των ηγετών αντίστοιχα (πίνακας 179).

Η οργανωτική ικανότητα και η υποστήριξη του οργανισμού διαφαίνεται από την αξιολόγηση σε σημαντικούς τομείς

Οι ικανότητες της οργάνωσης αξιολογούνται από την παροχή των εξειδικευμένων δραστηριοτήτων και προγραμμάτων, την εποπτεία και τη συμβουλευτική, την προετοιμασία οικονομικών αναφορών, το σχεδιασμό μελλοντικών δράσεων, την εμπειρία από προηγούμενες δράσεις, τον προβληματισμό και την άντληση διδαγμάτων από προηγούμενες εμπειρίες, καθώς και την αντίδραση σε μεταβαλλόμενες συνθήκες. Η παροχή εξειδικευμένων δραστηριοτήτων και προγραμμάτων φαίνεται να είναι «πολύ καλή» για το 54,2%, «καλή» για το 33,3% και «μέτρια» για το 12,5% των ηγετών (πίνακας 180). Η εποπτεία και η συμβουλευτική αξιολογούνται με βάση την κλίμακα ως «πολύ καλές» για το 50%, «καλές» για το 45,8% των ηγετών και «μέτριες» για το 4,2% (πίνακας 181). Η προετοιμασία των οικονομικών αναφορών χαρακτηρίζεται επίσης «πολύ καλή» για το 48,1%, «καλή» για το 37%, «άσχημη» για το 11,1% και «μέτρια» για το 3,7% (πίνακας 182). Όσον αφορά στο σχεδιασμό μελλοντικών δράσεων των οργανώσεων, αυτός φαίνεται σύμφωνα με την κλίμακα να είναι «πολύ καλός» για το 65,4% και «καλός» για το 34,6% (πίνακας 183), ενώ η εμπειρία από προηγούμενες δράσεις παρουσιάζεται «πολύ καλή» για το 67,9% των ηγετών, «καλή» για το 28,6% και «μέτρια» για το 3,6% (πίνακας 184). Σχετικά με τον προβληματισμό και την άντληση διδαγμάτων από προηγούμενες εμπειρίες, αυτός φαίνεται να είναι «πολύ καλός» με ποσοστό 57,7%, «καλός» για το 34,6% των ηγετών και «μέτριος» για το 7,7%

(πίνακας 185). Τέλος, αξιολογώντας την αντίδραση σε μεταβαλλόμενες συνθήκες, εκείνη φαίνεται να είναι «καλή» για το 48%, «πολύ καλή» για το 40% και «μέτρια» για το 12% των ηγετών (πίνακας 186).

Συνεργασίες Οργάνωσης

Συνεργασία μεταξύ των οργανώσεων εντός και εκτός της κοινότητας

Διερευνώντας τις συνεργασίες μεταξύ των οργανώσεων μέσα στην κοινότητα, εκείνες φαίνεται να αναπτύσσονται μεταξύ των οργανώσεων που βρίσκονται στην ίδια περιοχή με τις σχέσεις αυτών να χαρακτηρίζονται σε μεγάλο ποσοστό «πολύ καλές» (70%), «καλές» σε ποσοστό 20% και «άσχημες» σε ποσοστό 10% (πίνακας 187). Από τα αποτελέσματα της έρευνας προκύπτει ακόμη ότι οι οργανώσεις εδραιώνουν συνεργασία με κάποια άλλη οργάνωση της κοινότητας για την επίλυση προβλημάτων για το 92,9% των ηγετών (πίνακας 189), για την επίτευξη ενός κοινού σκοπού για το 89,3% (πίνακας 188), για τη διασύνδεση των φορέων στην κοινότητα για το 32,1% (πίνακας 191), λόγω οικονομικών ωφελειών για το 28,6% (πίνακας 192), ενώ ένα μικρότερο ποσοστό (7,1%) αναφέρει την απόκτηση κύρους και δύναμης (πίνακας 190). Οι συνεργασίες μεταξύ των οργανώσεων εντός της κοινότητας, φαίνεται να διαρκούν συχνότερα μεταξύ 3 έως 5 ετών και άνω σε ποσοστό 54,2%, 1 έως 2 έτη για το 33,3% και 2 έως 5 έτη για το 12,5% (πίνακας 193).

Οι οργανώσεις της Δημοτικής Ενότητας Κρουσώνα φαίνεται να αναπτύσσουν συνεργασίες και με οργανώσεις έξω από την κοινότητά τους σε ποσοστό 58,6% (πίνακας 194), με τις σχέσεις των συνεργασιών να χαρακτηρίζονται μόνιμες για το 76,5% και περιστασιακές για το 23,5% (πίνακας 195).

Ενημέρωση ηγετών για τα δημοτικά / κρατικά / ευρωπαϊκά προγράμματα

Ο βαθμός ενημέρωσης των ηγετών των οργανώσεων για τα δημοτικά, κρατικά, ευρωπαϊκά προγράμματα και τις δραστηριότητές τους, σύμφωνα με τις απαντήσεις τους, δεν είναι ιδιαίτερα υψηλός καθώς το 62,1% δεν αισθάνεται αρκετά ενημερωμένο, ενώ το 37,9% απαντά θετικά για την ενημέρωσή του (πίνακας 196). Οι πηγές πληροφόρησης για τους ηγέτες που αισθάνονται ενημερωμένοι για τα παραπάνω προγράμματα και τις δραστηριότητές τους, είναι από το Διαδίκτυο με ποσοστό 69,2% (πίνακας 198), τα Μ.Μ.Ε με ποσοστό 69,1% (πίνακας 199), τις

Εφημερίδες με 53,8% (πίνακας 197), από τις Δημοτικές Υπηρεσίες με 30,8% (πίνακας 200), ενώ το ποσοστό του 15,4% των ηγετών δηλώνει ότι πληροφορείται από άλλες πηγές (πίνακας 201), όπως φορείς με τους οποίους συνεργάζονται (πίνακας 202).

Κοινοποίηση υπηρεσιών και προγραμμάτων στην κοινότητα

Η κοινοποίηση των υπηρεσιών και των προγραμμάτων στην κοινότητα, φαίνεται να συμβαίνει «συχνά» (68,4%) μέσα από την τοπική κοινότητα, όπως υποστηρίζει το 76,9% και ο βαθμός ικανοποίησης από το συγκεκριμένο τρόπο ενημέρωσης είναι «μέτριος» σύμφωνα με το 68,8% των ηγετών (πίνακας 209 έως πίνακας 211). Η κοινοποίηση των υπηρεσιών και των προγραμμάτων μέσω των Μ.Μ.Ε, υποστηρίζεται ότι συμβαίνει «συχνά» (73,3%), όπως υποστηρίζει το 69,2% και ο βαθμός ικανοποίησης από την ενημέρωση είναι «μέτριος» για το 68,8% (πίνακας 203 έως πίνακας 205). Αξιοσημείωτο ποσοστό ενημέρωσης κατέχουν και οι Υπηρεσίες με βαθμό συχνότητας «συχνά» (70,6%), όπως αναφέρει το 65,4% των ηγετών, ενώ η ικανοποίηση από την ενημέρωση θεωρείται «μέτρια» για το 69,2% (πίνακας 206 έως 208). Ακόμη, τα μέλη των οργανώσεων «συχνά» (38,5%) κοινοποιούν υπηρεσίες και προγράμματα στην κοινότητα σύμφωνα με το 50% των ηγετών με την ικανοποίηση της παραπάνω ενημέρωσης να χαρακτηρίζεται «μέτρια» για το 60% αυτών (πίνακας 212 έως πίνακας 214). Οι Εκδηλώσεις «σπάνια» φαίνεται να αποτελούν έναν ακόμη τρόπο κοινοποίησης των υπηρεσιών και των προγραμμάτων στην κοινότητα για το 50% και το βαθμό ικανοποίησης να είναι «καλός» και «μέτριος» για το 50% αντίστοιχα (πίνακας 215 έως πίνακας 217). Τέλος, η κοινοποίηση φαίνεται να συμβαίνει και με άλλους τρόπους, όπως οι Ανακοινώσεις, η προσωπική επαφή και η τηλεφωνική επικοινωνία για το 15,4% των ηγετών με τη συχνότητα της ενημέρωσης αυτής να χαρακτηρίζεται «πάντα» για το 50% και το βαθμό ικανοποίησης να είναι «πολύ» και «μέτρια» για το 50% αντίστοιχα (πίνακας 218 έως 221).

Διεκδίκηση βοήθειας από το Δήμο ή το κράτος

Στην ερώτηση του αν οι ηγέτες έχουν διεκδικήσει βοήθεια από το Δήμο ή το κράτος απαντούν θετικά σε ποσοστό 76,7% (πίνακας 222), με τον πρώην Δήμο Κρουσώνα να συμβάλλει σε ποσοστό 58,3% για τη λήψη της υποστήριξης (πίνακας

227), τον ηγέτη της οργάνωσης να συμβάλλει σε ποσοστό 50% (πίνακας 223), το προσωπικό της οργάνωσης σε ποσοστό 37,5% (πίνακας 224), τη δημοτική κοινότητα στο 33,3% (πίνακας 226), την περιφέρεια (πίνακας 228) και τα μέλη της οργάνωσης (πίνακας 225) σε ποσοστό 29,2% αντίστοιχα και τέλος, το κράτος σε ποσοστό 20,8% (πίνακας 229).

Η δημοτική κοινότητα, ο Δήμος, η περιφέρεια και το κράτος φαίνεται να μην έχουν συγκεκριμένα αιτήματα από την εκάστοτε οργάνωση της περιοχής σύμφωνα με το 51,7%, σε αντίθεση με το 48,3% των ηγετών το οποίο απαντά θετικά στην ερώτηση αυτή (πίνακας 230).

Συνεργασία των οργανώσεων με τοπικά, δημοτικά, εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα

Όσον αφορά στη συνεργασία των οργανώσεων με τοπικά, δημοτικά, εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα, οι ηγέτες απαντούν κατά κύριο λόγο αρνητικά με ποσοστό 83,3%, ενώ ένα μικρό ποσοστό του 16,7% απαντά ότι συνεργάζεται με κάποιο από τα παραπάνω προγράμματα (πίνακας 231) και συγκεκριμένα σε δημοτικό επίπεδο με ποσοστό 66,7% (πίνακας 233), κρατικό με ποσοστό 50% (πίνακας 234) και σε ευρωπαϊκό επίπεδο με ποσοστό 66,7% (πίνακας 235). Οι ρόλοι που φαίνεται να διαδραματίζουν οι συγκεκριμένες οργανώσεις στα προγράμματα με τα οποία συνεργάζονται, είναι εκτελεστικοί με ποσοστό 57,1% (πίνακας 241), συμβουλευτικοί με 42,9% (πίνακας 239), συντονιστικοί με ποσοστό 28,6% (πίνακας 236), διοικητικοί (πίνακας 237), οικονομικοί (πίνακας 238), εμπειρογνομosύνης (πίνακας 240) και εκτελεστικοί (πίνακας 241) για το 14,3% αντίστοιχα. Για το 83,3% των ηγετών που απαντούν, η συνεργασία που αναπτύσσεται με το εκάστοτε πρόγραμμα, φαίνεται να διευκολύνει την εκάστοτε οργάνωση στην αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών της (πίνακας 244).

Τεκμηρίωση των υπηρεσιών και των δράσεων της οργάνωσης

Το ποσοστό του 84% των ηγετών αναφέρει ότι έχει προσπαθήσει να δώσει αποτελέσματα ή τεκμηρίωση των υπηρεσιών και των δράσεων της εκάστοτε οργάνωσης (πίνακας 245), σε τοπικό επίπεδο με ποσοστό 57,1% (πίνακας 246), σε δημοτικό επίπεδο με 33,3% (πίνακας 247), σε κρατικό επίπεδο με 28,6% (πίνακας 248) και ευρωπαϊκό επίπεδο με 4,8% (πίνακας 249), με τα αποτελέσματα της

τεκμηρίωσης αυτής να χαρακτηρίζονται «θετικά» για το 70%, «πού θετικά» για το 25% και «αρνητικά» για το 5% των ηγετών (πίνακας 250).

Συμμετοχή των οργανώσεων σε διαδικασίες σχεδιασμού

Το 58,6% των ερωτώμενων αναφέρει ότι η οργάνωση που εκπροσωπεί έχει προσκληθεί να συμμετέχει σε διαδικασίες σχεδιασμού που αναπτύσσει ο Δήμος σε ποσοστό 58,6% (πίνακας 251), το Υπουργείο σε ποσοστό 26,3% (πίνακας 252), το κράτος σε ποσοστό 17,6% (πίνακας 253) και η Ευρωπαϊκή Ένωση με ποσοστό 11,8% (πίνακας 254). Η άποψη των ηγετών για τους μηχανισμούς σχεδιασμού χαρακτηρίζεται «θετική» για το 52%, «αρνητική» για το 32%, «πολύ θετική» για το 8% και «πολύ αρνητική» για το 8% επίσης (πίνακας 255). Τα αποτελέσματα αυτής της συμμετοχής φαίνεται να είναι «θετικά» για το 75%, «αρνητικά» για το 20% και «πολύ θετικά» για το 5% (πίνακας 256).

Αξιολόγηση της επιρροής της οργάνωσης στις βαθμίδες του κράτους

Η επιρροή που φαίνεται να ασκούν οι περισσότερες οργανώσεις ως προς τη λήψη αποφάσεων σε τοπικό επίπεδο, χαρακτηρίζεται «πολύ καλή» για τη δημοτική κοινότητα για το 40,9%, «μέτρια» για το 31,8%, «καλή» για το 18,2% και «άσχημη» για το 9,1% των ηγετών (πίνακας 257). Όσον αφορά την επιρροή των οργανώσεων στο Δήμο, εκείνη χαρακτηρίζεται «καλή» για το 36,4%, «μέτρια» για το 31,8%, «πολύ καλή» για το 22,7% και «άσχημη» για το 9,1% (πίνακας 258). Σχετικά με την περιφέρεια, «μέτρια» απαντά το 57,1%, «καλά» το 21,4%, «άσχημα» το 14,3% και «πολύ καλά» το 7,1% (πίνακας 259). Η επιρροή που ασκούν οι οργανώσεις στο κράτος, χαρακτηρίζεται «μέτρια» για το 46,2%, «καλή» για το 30,8% και «άσχημη» για το 23,1% των ηγετών (πίνακας 260). Τέλος, όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση, η επιρροή φαίνεται να είναι «μέτρια» για το 41,7%, «καλή» - «άσχημη» για το 25% αντίστοιχα και «πολύ καλή» για το 8,3% (πίνακας 261).

Η μορφή της επιρροής αυτής ως προς τη λήψη αποφάσεων είναι συμβουλευτική για το 77,3% (πίνακας 265), οικονομική για το 18,2% (πίνακας 264) και συντονιστική (πίνακας 262), διοικητική (πίνακας 263) και εμπειρογνωμοσύνης (πίνακας 266) για το 13,6% αντίστοιχα.

Παραχώρηση αρμοδιοτήτων σε τοπικό επίπεδο

Η ενδεχόμενη παραχώρηση περισσότερων αρμοδιοτήτων σε τοπικό επίπεδο, χαρακτηρίζεται «πολύ σημαντική» από τους ηγέτες των οργανώσεων με ποσοστό 55,6% και «σημαντική» για το 37% (πίνακας 269), δηλώνοντας πως θα τις αξιοποιούσαν προς όφελος της οργάνωσης και της περιοχής στην οποία δραστηριοποιούνται και αναπτύσσοντας δράσεις και προγράμματα (πίνακας 270), με την παρούσα κατάσταση να πιστεύεται ότι θα άλλαζε «θετικά» σε ποσοστό 64%, «πολύ θετικά» σε ποσοστό 32% και «πολύ αρνητικά» για το 4% (πίνακας 271). Για το 3,7% των ηγετών, η παραχώρηση αρμοδιοτήτων σε τοπικό επίπεδο θεωρείται «ουδέτερη» και «πολύ ασήμαντη» αντίστοιχα (πίνακας 269).

Συνεργασία των οργανώσεων με δημόσιες υπηρεσίες

Σχετικά με την ύπαρξη συνεργασιών των οργανώσεων με δημόσιες υπηρεσίες του κράτους, οι ηγέτες απαντούν θετικά με ποσοστό 62,1% (πίνακας 272), αναπτύσσοντας δράσεις και συμμετέχοντας σε προγράμματα για την κάλυψη των αναγκών των μελών των οργανώσεων (πίνακας 273), με τα αποτελέσματα των συνεργασιών αυτών να είναι «θετικά» για το 76,5% των οργανώσεων και «πολύ θετικά» για το 23,5% (πίνακας 274). Ακόμη, σε ποσοστό 85,2% οι οργανώσεις της κοινότητας φαίνεται να αναπτύσσουν συνεργασίες μεταξύ τους για την επίτευξη ενός στόχου κοινής ωφέλειας (πίνακας 275), όπως η ενημέρωση και η πρόληψη για θέματα υγείας, επιμόρφωσης, εκπαίδευσης κ.λ.π.

Διακοπή επιχορηγήσεων

Στην ερώτηση που αφορά στην περίπτωση της διακοπής των επιχορηγήσεων από το Δήμο, οι ηγέτες απαντούν πως οι οργανώσεις θα επηρεάζονταν «πολύ αρνητικά» σε ποσοστό 38,1%, «ουδέτερα» σε ποσοστό 33,3% και «αρνητικά» σε ποσοστό 28,6% (πίνακας 276). Όσον αφορά στη διακοπή των επιχορηγήσεων από το κράτος, οι οργανώσεις θα επηρεάζονταν «ουδέτερα» σύμφωνα με το 41,2% των ηγετών, «αρνητικά» και «πολύ αρνητικά» για το 29,4% αντίστοιχα (πίνακας 277). Τέλος, η διακοπή επιχορηγήσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση χαρακτηρίζεται «ουδέτερη» για το 53,8%, «αρνητική» για το 30,8% και «πολύ αρνητική» για το 15,4% των ηγετών (πίνακας 278). Οι κυριότερες προκλήσεις που θα καλούνταν να αντιμετωπίσουν οι οργανώσεις με τη διακοπή των επιχορηγήσεων σε κάθε επίπεδο,

σχετίζονται κατά κύριο λόγο με τη διακοπή των δράσεών τους και τη μη υλοποίηση των στόχων τους (πίνακας 279).

7.2.2 Μέλος

Ιστορικό και Δομή Οργάνωσης

Σύμφωνα με τις θέσεις των μελών, η ίδρυση των υπό μελέτη οργανώσεων στη Δημοτική Ενότητα Κρουσώνα οφείλεται κυρίως στην πρωτοβουλία των κατοίκων της εκάστοτε περιοχής και στην ανάγκη για παροχή υπηρεσιών για την κάλυψη αναγκών (πίνακας 280).

Ηγεσία

Όσον αφορά στην ηγεσία της οργάνωσης, το 45,5% των μελών αναφέρει ότι εκείνη έχει αλλάξει (πίνακας 281), κυρίως λόγω του καταστατικού το οποίο προβλέπει εκλογές (πίνακας 282), ενώ το 54,5% των μελών απαντά ότι η ηγεσία δεν έχει αλλάξει με την πάροδο του χρόνου (πίνακας 281).

Κάνοντας λόγο για τα δυνατά σημεία της ηγεσίας, τα μέλη μεταξύ άλλων αναφέρονται στην ικανότητα οργάνωσης, στην υπευθυνότητα και στην ικανότητα επικοινωνίας και τέλος, στην αποφασιστικότητα και στην εργατικότητα (πίνακας 283 έως πίνακας 285).

Οι ηγέτες των οργανώσεων της περιοχής της Δημοτικής Ενότητας Κρουσώνα, σύμφωνα με το 80% των μελών, επιλέγονται μετά από εκλογές από τη βάση της εκάστοτε οργάνωσης, μετά από εισήγηση προηγούμενου διοικητικού συμβουλίου ή του προέδρου της οργάνωσης για το 15% (πίνακας 286) και με άλλους τρόπους, οι οποίοι δεν προσδιορίζονται, σύμφωνα με το 5% (πίνακας 287).

Όσον αφορά στον τρόπο με τον οποίο λαμβάνονται οι αποφάσεις στις οργανώσεις, το 77,3% των μελών υποστηρίζει ότι όλα τα μέλη συνεδριάζουν και αποφασίζουν ομόφωνα, το 13,6% αναφέρει ότι ο ηγέτης της οργάνωσης ρωτά τη γνώμη των μελών και μετά αποφασίζει και το 9,1% απαντά πως ο ηγέτης της οργάνωσης αποφασίζει και ενημερώνει τα μέλη (πίνακας 288).

Ιδιότητα Μέλους

Οι κύριοι λόγοι για τους οποίους τα μέλη υποστηρίζουν ότι συμμετέχουν στις οργανώσεις, είναι η αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου (πίνακας 290), η κοινωνικοποίηση (πίνακας 291) και η χρήση των υπηρεσιών (πίνακας 292) με ποσοστό 36% αντίστοιχα, επιμορφωτικοί (πίνακας 294) και ψυχαγωγικοί λόγοι (πίνακας 296) με ποσοστό 32% αντίστοιχα, το αίσθημα του «ανήκειν» για το 24% (πίνακας 295), εκπαιδευτικοί λόγοι για το 16% (πίνακας 293), άλλοι λόγοι (πίνακας 300), όπως η διάθεση προσφοράς για το 12% (πίνακας 301), το προσωπικό όφελος για το 8% (πίνακας 298) και απόκτηση κύρους και δύναμης για το 4% των μελών (πίνακας 297).

Τα οφέλη της συμμετοχής των μελών έχουν να κάνουν με τη χρήση των υπηρεσιών της εκάστοτε οργάνωσης για την κάλυψη αναγκών και την ηθική ικανοποίηση, ενώ τα μέλη αναφέρουν ακόμη ότι δεν έχουν κανένα όφελος από τη συμμετοχή τους (πίνακας 302).

Κάνοντας λόγο για προτάσεις των μελών ώστε η εκάστοτε οργάνωση να είναι περισσότερο αποτελεσματική, μεταξύ άλλων αναφέρονται η προσέγγιση περισσότερων μελών και η διάθεση περισσότερου χρόνου για συμμετοχή (πίνακας 317 έως πίνακας 319).

Ρόλος των οργανώσεων

Σύμφωνα με την κλίμακα που κυμαίνεται μεταξύ των «πολύ», «αρκετά», «μέτρια», «λίγο» και «καθόλου», το 45% των μελών αναφέρει ότι οι οργανώσεις αντιπροσωπεύουν τις ανησυχίες για τον έξω κόσμο και το κράτος με βαθμό «αρκετά», «πολύ» σύμφωνα με το 20%, «μέτρια» για το 15% και «λίγο» - «καθόλου» για το 10% (πίνακας 303). Στην ερώτηση του αν οι οργανώσεις αντιπροσωπεύουν τις ανάγκες των πολιτών της κοινότητας, το 54,5% των μελών απαντά «αρκετά», το 31,8% «πολύ», το 9,1% «μέτρια» και το 4,5% «λίγο» (πίνακας 304).

Οι λόγοι για τους οποίους κάποια άτομα δεν είναι μέλη στην εκάστοτε οργάνωση της Δημοτικής Ενότητας, αναφέρεται ότι σχετίζονται με αδιαφορία, έλλειψη ελεύθερου χρόνου και έλλειψη πληροφόρησης (πίνακας 305).

Σε ποσοστό 78,9% τα μέλη αισθάνονται ότι οι οργανώσεις στο σύνολό τους συμπληρώνουν τις δραστηριότητες των τοπικών οργανώσεων στην κοινότητα (πίνακας 306) για λόγους που αφορούν κυρίως στην ανάπτυξη νέων δράσεων

(πίνακας 307). Σε ποσοστό 85,7% υποστηρίζεται ότι οι οργανώσεις δεν αντικαθιστούν τις δραστηριότητες των τοπικών οργανώσεων (πίνακας 308) και σε ποσοστό 77,8% τα μέλη αναφέρουν ότι οι οργανώσεις δεν ανταγωνίζονται τις δραστηριότητες των τοπικών οργανώσεων στην κοινότητα (πίνακας 310).

Όσον αφορά στις δραστηριότητες των μη κυβερνητικών οργανώσεων, τα μέλη σε ποσοστό 60% υποστηρίζουν ότι οι οργανώσεις τις συμπληρώνουν (πίνακας 311), ενώ το 83,3% αναφέρει ότι οι οργανώσεις δεν αντικαθιστούν τις δραστηριότητες των μη κυβερνητικών οργανώσεων (πίνακας 313). Τέλος, το 100% των μελών θεωρεί ότι οι οργανώσεις δεν ανταγωνίζονται τις δραστηριότητες των μη κυβερνητικών οργανώσεων (πίνακας 315).

Ικανότητες της Οργάνωσης

Ηγεσία οργάνωσης

Η ποιότητα της ηγεσίας των οργανώσεων, αξιολογείται από τη σταθερότητα της ηγεσίας, τον αριθμό των διαθέσιμων ηγετών, την ανομοιογένεια στην ηγεσία, την ποιότητα και τις ικανότητες των ηγετών, τις σχέσεις των ηγετών με το προσωπικό-μέλη και τις σχέσεις των ηγετών με την κοινότητα, σε κλίμακα που κυμαίνεται μεταξύ των «πολύ καλά», «καλά», «μέτρια» και «άσχημα». Όσον αφορά στη σταθερότητα της ηγεσίας, εκείνη χαρακτηρίζεται από τα μέλη «πολύ καλή» σε ποσοστό 68,2% και «καλή» σε ποσοστό 31,8% (πίνακας 320), ενώ ο αριθμός των διαθέσιμων ηγετών παρουσιάζεται «καλός» για το 43,8%, «πολύ καλός» για το 31,3%, «μέτριος» για το 18,8% και «άσχημος» για το 6,3% των μελών (πίνακας 321). Η ανομοιογένεια στην ηγεσία (όπως το φύλο, η ηλικία και η εκπαίδευση) παρουσιάζεται «καλή» με ποσοστό 69,2% και «πολύ καλή» με ποσοστό 30,8% (πίνακας 322). Αξιολογώντας την ποιότητα και τις ικανότητες των ηγετών, παρουσιάζονται από τα μέλη σε ποσοστό 57,9% «πολύ καλά» και «καλά» για το 42,1% (πίνακας 323). Οι σχέσεις των ηγετών με το προσωπικό-μέλη φαίνεται να είναι «πολύ καλές» για το 53,3% των μελών και «καλές» για το 46,7% (πίνακας 324), ενώ οι σχέσεις των ηγετών με την κοινότητα «πολύ καλές» για το 66,7% των μελών και «καλές» για το 33,3% (πίνακας 325).

Συμμετοχή στην οργάνωση

Η ποιότητα της συμμετοχής στην οργάνωση, αξιολογείται από τη συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων εντός της οργάνωσης, τη συμμετοχή στις εσωτερικές συναντήσεις της οργάνωσης, τη συμμετοχή σε συναντήσεις εκτός της οργάνωσης με άλλες οργανώσεις, τις ανεπίσημες ευκαιρίες για να συζητηθούν οι αποφάσεις, τις συμβουλές από τη βάση-μέλη της οργάνωσης ή την κοινότητα, το επίπεδο συμμετοχής των οικογενειών που θεωρούνται προνομιούχες, το αν οι «ελίτ» είναι υποστηρικτικοί και συμμετοχικοί, την ανοικτή συζήτηση με αντίθετες απόψεις και ειλικρίνεια και τη μετάδοση των σχετικών πληροφοριών πριν από τη λήψη μιας απόφασης. Όπως φαίνεται από τα αποτελέσματα της έρευνας, η συμμετοχή στη λήψη των αποφάσεων εντός της οργάνωσης χαρακτηρίζεται «πολύ καλή» για το 71,4% των μελών και «καλή» για το 28,6% (πίνακας 326). Η συμμετοχή στις εσωτερικές συναντήσεις της οργάνωσης θεωρείται «πολύ καλή» για το 63,2% και «καλή» για το 36,8% (πίνακας 327). Η συμμετοχή σε συναντήσεις εκτός της οργάνωσης με άλλες οργανώσεις, φαίνεται να είναι «πολύ καλή» σύμφωνα με τα μέλη σε ποσοστό 44,4%, «καλή» για το 33,3% και «μέτρια» για το 22,2% (πίνακας 328). Οι ανεπίσημες ευκαιρίες για να συζητηθούν οι αποφάσεις αξιολογούνται ως «πολύ καλές» για το 44,4%, «καλές» για το 33,3% και «μέτριες» για το 22,2% (πίνακας 329). Οι συμβουλές από τη βάση-μέλη της οργάνωσης ή την κοινότητα παρουσιάζονται στην κλίμακα ως «πολύ καλές» για το 52,9% των μελών, «καλές» για το 35,3% και «μέτριες» για το 11,8% (πίνακας 3030. Σχετικά με το επίπεδο συμμετοχής των οικογενειών που θεωρούνται προνομιούχες, εκείνες κατά τα μέλη φαίνεται να συμμετέχουν «καλά» για το 42,9%, «μέτρια» για το 28,6% και «πολύ καλά» - «άσχημα» για το 14,3% αντίστοιχα (πίνακας 331). Στην ερώτηση του αν οι «ελίτ» είναι υποστηρικτικοί και συμμετοχικοί ως προς την οργάνωση, το 42,9% των μελών απαντά «καλά», το 28,6% «μέτρια» και το 14,3% «πολύ καλά» και «άσχημα» αντίστοιχα (πίνακας 332). Σε ότι αφορά στην ανοικτή συζήτηση με αντίθετες απόψεις και ειλικρίνεια, τα μέλη τη χαρακτηρίζουν «πολύ καλή» σε ποσοστό 50%, «καλή» σε ποσοστό 37,5% και «μέτρια» σε ποσοστό 12,5% (πίνακας 333). Ολοκληρώνοντας, η μετάδοση των σχετικών πληροφοριών πριν από τη λήψη μίας απόφασης, φαίνεται να είναι «πολύ καλή» για το 50%, «καλή» - «μέτρια» για το 21,4% των μελών και «άσχημη» για το 7,1% (πίνακας 334).

Οι κοινωνικές ομάδες οι οποίες συγκεντρώνουν υψηλά ποσοστά συμμετοχής στις οργανώσεις, σύμφωνα με τα μέλη, είναι οι γυναίκες (πίνακας 335) και οι άνδρες (πίνακας 336) με ποσοστό 57,9% αντίστοιχα, οι νέοι με 31,6% (πίνακας 337) και οι μετανάστες με ποσοστό 10,5% (πίνακας 341). Μικρότερα ποσοστά συμμετοχής παρουσιάζουν οι ηλικιωμένοι (πίνακας 338) και τα άτομα των χαμηλότερων οικονομικών στρωμάτων (πίνακας 339) με ποσοστό με 5,3% αντίστοιχα, ενώ τα ΑμεΑ φαίνεται από τις απαντήσεις των μελών να μη συμμετέχουν (πίνακας 340). Τα μέλη στην ερώτηση που αφορά στον αποκλεισμό κοινωνικών ομάδων από την οργάνωση, απάντησαν θετικά σε ποσοστό 28,6% (πίνακας 342), αποτέλεσμα που προκύπτει κυρίως από τη μη ύπαρξη ανάγκης χρήσης των υπηρεσιών, όπως υποστηρίζουν (πίνακας 343). Το 71,4% απαντά αρνητικά στην ερώτηση αυτή υποστηρίζοντας ότι δεν αποκλείονται ομάδες από τις οργανώσεις. (πίνακας 342)

Οργανωτική κουλτούρα

Όσον αφορά στην οργανωτική κουλτούρα της οργάνωσης, εκείνη αξιολογείται από χαρακτηριστικά, όπως το επίπεδο γνώσης των ηγετών για τις διαδικασίες και τις πολιτικές και την εφαρμογή αυτών, την ύπαρξη προβλημάτων από τη μη συμμετοχή σε συναντήσεις και την έλλειψη μέσων ή προμηθειών, τους μηχανισμούς επίλυσης προβλημάτων εντός της κοινότητας και της οργάνωσης και την ύπαρξη συγκρούσεων ανάμεσα στην οργάνωση και τα μέλη της κοινότητας. Το επίπεδο γνώσης των ηγετών για τις διαδικασίες και τις πολιτικές, στα αποτελέσματα της έρευνας, με την κλίμακα να κυμαίνεται μεταξύ των «πολύ καλά», «καλά», «μέτρια» και «άσχημα», φαίνεται να είναι «πολύ καλό» και «καλό», σύμφωνα με τις απαντήσεις των μελών, σε ποσοστό 44,4% αντίστοιχα και «μέτριο» για το 11,1% (πίνακας 344). Η εφαρμογή τους παρουσιάζεται «καλή» για το 62,5% και «πολύ καλή» - «μέτρια» για το 18,8% αντίστοιχα (πίνακας 345). Η ύπαρξη προβλημάτων από τη μη συμμετοχή σε συναντήσεις και την έλλειψη μέσων ή προμηθειών χαρακτηρίζεται «μέτρια» για το 53,8%, «καλή» για το 38,5% και «πολύ καλή» για το 7,7% των μελών (πίνακας 346). Οι μηχανισμοί επίλυσης προβλημάτων εντός της κοινότητας και της οργάνωσης αξιολογούνται με βάση την κλίμακα «πολύ καλά» και «καλά» ταυτόχρονα για το 43,8% και «μέτρια» - «άσχημα» για το 6,3% (πίνακας 3047). Τέλος, οι συγκρούσεις ανάμεσα στην οργάνωση και τα μέλη της κοινότητας στην οποία δραστηριοποιείται, χαρακτηρίζονται από τα μέλη «μέτριες» σε ποσοστό

36,4%, «καλές» για το 27,3% των μελών και «πολύ καλές» - «άσχημες» για το 18,2% των μελών (πίνακας 348).

Η οργανωτική ικανότητα και η υποστήριξη του οργανισμού διαφαίνεται από την αξιολόγηση σε σημαντικούς τομείς

Οι ικανότητες της οργάνωσης αξιολογούνται από την παροχή των εξειδικευμένων δραστηριοτήτων και προγραμμάτων, την εποπτεία και τη συμβουλευτική, την προετοιμασία οικονομικών αναφορών, το σχεδιασμό μελλοντικών δράσεων, την εμπειρία από προηγούμενες δράσεις, τον προβληματισμό και την άντληση διδαγμάτων από προηγούμενες εμπειρίες, καθώς και την αντίδραση σε μεταβαλλόμενες συνθήκες. Η παροχή εξειδικευμένων δραστηριοτήτων και προγραμμάτων φαίνεται να είναι, σύμφωνα με τα μέλη, «καλή» για το 41,2%, «πολύ καλή» για το 35,3%, «μέτρια» για το 17,6% και «άσχημη» για το 5,9% (πίνακας 349). Η εποπτεία και η συμβουλευτική αξιολογούνται με βάση την κλίμακα ως «πολύ καλές» και «καλές» ταυτόχρονα για το 40% των μελών και «μέτριες» για το 20% (πίνακας 350). Η προετοιμασία των οικονομικών αναφορών χαρακτηρίζεται «καλή» για το 50%, «πολύ καλή» για το 31,3% και «μέτρια» για το 18,8% των μελών (πίνακας 351). Όσον αφορά στο σχεδιασμό μελλοντικών δράσεων των οργανώσεων, αυτός φαίνεται να είναι «καλός» για το 50%, «πολύ καλός» για το 44,4% και «άσχημος» για το 5,6% των μελών (πίνακας 352). Η εμπειρία από προηγούμενες δράσεις παρουσιάζεται «πολύ καλή» για τα μέλη με ποσοστό 66,7%, «καλή» για το 16,7%, «μέτρια» για το 11,1% και «άσχημη» για το 5,6% (πίνακας 353). Σχετικά με τον προβληματισμό και την άντληση διδαγμάτων από προηγούμενες εμπειρίες, αυτός φαίνεται να είναι «πολύ καλός» για το 52,9% των μελών, «καλός» για το 35,3% και «μέτριος» για το 11,8% (πίνακας 354). Τέλος, αξιολογώντας την αντίδραση σε μεταβαλλόμενες συνθήκες, εκείνη χαρακτηρίζεται από τα μέλη ως «πολύ καλή» για το 47,1%, «καλή» για το 41,2% και «μέτρια» για το 11,8% (πίνακας 355).

7.2.3 Μη Μέλος

Ρόλος των οργανώσεων

Σύμφωνα με το 66,7% των μη μελών, τα οφέλη των οργανώσεων παρέχονται και σε άτομα τα οποία δεν είναι μέλη τους (πίνακας 356), κυρίως μέσω εκδηλώσεων (πίνακας 357). Από την άλλη πλευρά το 33,3% θεωρεί ότι τα οφέλη των οργανώσεων δεν παρέχονται στα μη μέλη (πίνακας 356).

Στην ερώτηση του αν οι οργανώσεις της Δημοτικής Ενότητας Κρουσώνα συμπληρώνουν άλλες οργανώσεις της περιοχής, το 47,8% των μη μελών υποστηρίζει «πολύ», το 30,4% «αρκετά», το 13% «μέτρια» και το 8,7% «καθόλου» (πίνακας 358), ενώ στην ερώτηση που αφορά στο αν οι οργανώσεις ανταγωνίζονται άλλες οργανώσεις της κοινότητας, το 60% των μη μελών αναφέρει «καθόλου» και το 20% «αρκετά» και «λίγο» αντίστοιχα (πίνακας 359).

Όσον αφορά στο αν οι οργανώσεις επηρεάζονται από τα πολιτικά δίκτυα στη σχέση τους με το κράτος, το 55,6% των μη μελών αναφέρει «καθόλου», το 22,2% «λίγο», το 16,7% «αρκετά» και το 5,6% «πολύ» (πίνακας 360). Σχετικά με τα κομματικά δίκτυα, αναφέρεται ότι οι οργανώσεις επηρεάζονται «καθόλου» για το 66,7%, «λίγο» για το 22,2% και «πολύ» - «αρκετά» για το 5,6% (πίνακας 361). Τα συντεχνιακά δίκτυα φαίνεται να επηρεάζουν τις οργανώσεις «καθόλου» για το 50%, «λίγο» για το 27,8% και «πολύ» - «αρκετά» για το 11,1% των μη μελών αντίστοιχα (πίνακας 362). Όσον αφορά στα οικογενειακά/συγγενικά δίκτυα, εκείνα επηρεάζουν τις οργανώσεις «καθόλου» για το 33,3%, «λίγο» για το 27,8% των μη μελών, «πολύ» για το 22,2% και «αρκετά» για το 16,7% (πίνακας 363). Τέλος, τα οικονομικά δίκτυα πιστεύεται ότι επηρεάζουν τις οργανώσεις «πολύ» για το 45%, «λίγο» για το 25%, «καθόλου» για το 20% και «αρκετά» για το 10% (πίνακας 364).

Ολοκληρώνοντας, κάνοντας λόγο για το αν οι οργανώσεις επηρεάζονται από τα πολιτικά δίκτυα στη σχέση τους με άλλες οργανώσεις που δρουν στην κοινότητα, αναφέρεται από τα μη μέλη «καθόλου» για το 76,5%, «λίγο» για το 17,6% και «πολύ» για το 5,9% (πίνακας 365). Σχετικά με τα κομματικά δίκτυα, εκείνα επηρεάζουν τις οργανώσεις «καθόλου» για το 93,8% και «λίγο» για το 6,3% (πίνακας 366). Οι οργανώσεις επηρεάζονται από τα συντεχνιακά δίκτυα «καθόλου» για το 64,7%, «λίγο» για το 23,5% και «πολύ» - «αρκετά» για το 5,9% (πίνακας 367). Τα οικογενειακά/συγγενικά δίκτυα επηρεάζουν τις οργανώσεις στη σχέση τους με άλλες

οργανώσεις που δρουν στην κοινότητα, «καθόλου» σε ποσοστό 58,8%, «αρκετά» σε ποσοστό 17,6% και «πολύ» - «λίγο» σε ποσοστό 11,8% (πίνακας 368). Τέλος τα οικονομικά δίκτυα υποστηρίζεται ότι επηρεάζουν τις οργανώσεις «καθόλου» για το 42,1%, «πολύ» για το 31,6%, «λίγο» για το 21,1% και «αρκετά» για το 5,3% των μη μελών (πίνακας 369).

Λόγοι μη συμμετοχής

Οι λόγοι για τους οποίους κάποια άτομα της περιοχής δεν αποτελούν μέλη των οργανώσεων, έγκεινται, κατά κύριο λόγο, όπως υποστηρίζουν τα μη μέλη που συμμετείχαν στην έρευνα, στην έλλειψη ελεύθερου χρόνου και στην αδιαφορία, στην ηλικία ως κριτήριο συμμετοχής στις οργανώσεις και στην έλλειψη πληροφόρησης (πίνακας 370 έως πίνακας 372). Παράλληλα, οι λόγοι για τους οποίους τα ίδια τα άτομα που συμμετείχαν στην έρευνα δεν αποτελούν μέλη των οργανώσεων, αφορούν κυρίως στην έλλειψη ελεύθερου χρόνου (πίνακας 373, πίνακας 374).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο της πτυχιακής εργασίας θα ακολουθήσει ο σχολιασμός των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στις οργανώσεις των Δημοτικών Ενοτήτων Γαζίου και Κρουσώνα του Δήμου Μαλεβιζίου. Για το γεγονός ότι τα αποτελέσματα δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερες διαφορές, δεν θεωρήθηκε σκόπιμος ο ξεχωριστός σχολιασμός τους. Με τον τρόπο αυτό θα μπορέσει να γίνει αντιληπτή η ύπαρξη κοινωνικού κεφαλαίου στις παρούσες Δημοτικές Ενότητες.

Πιο συγκεκριμένα, από τα αποτελέσματα της έρευνας φαίνεται η ξεκάθαρη ύπαρξη δομικού κοινωνικού κεφαλαίου αλλά και γνωστικού κοινωνικού κεφαλαίου στο Δήμο Μαλεβιζίου. Παρόλο που και οι δύο αυτές μορφές κοινωνικού κεφαλαίου τις περισσότερες φορές είναι αλληλένδετες, υπάρχουν περιπτώσεις που μπορεί να υπάρξουν η μία χωρίς την άλλη (Grootaert & Bastelaer, 2002). Στην περίπτωση των Δημοτικών Ενοτήτων Γαζίου και Κρουσώνα φαίνεται να υπάρχουν και οι δύο αυτές μορφές και στις περισσότερες των περιπτώσεων να αλληλοενισχύονται.

Ωστόσο, αξιοσημείωτο γεγονός αποτελεί η μη συμμετοχή αρκετών οργανώσεων στην έρευνα, με αποτέλεσμα η εμφανής ύπαρξη δομικού και γνωστικού κοινωνικού κεφαλαίου στο Δήμο Μαλεβιζίου να σχετίζεται με τις οργανώσεις εκείνες που συμμετείχαν στην έρευνα. Οι λόγοι για τους οποίους αρκετές οργανώσεις δεν συμπλήρωσαν το σετ των ερωτηματολογίων, αφορούν αρχικά στο ότι η παράδοσή τους πραγματοποιήθηκε την καλοκαιρινή περίοδο, λόγω πρακτικής άσκησης, με αποτέλεσμα αρκετές οργανώσεις να μη λειτουργούν την περίοδο εκείνη (π.χ Δομές Εκπαίδευσης) και η εύρεση του ηγέτη να καθίσταται ιδιαίτερα δύσκολη. Ακόμη, η αδιαφορία από την πλευρά κάποιων οργανώσεων αποτέλεσε έναν ακόμη ανασταλτικό παράγοντα συμμετοχής, ενώ ο μεγάλος όγκος του ερωτηματολογίου και η ασάφεια κάποιων ερωτήσεων σε αυτό, κούρασε τους συμμετέχοντες με αποτέλεσμα να μην το απαντήσουν. Τέλος, υπήρξαν οργανώσεις οι οποίες ενώ υφίστανται δεν λειτουργούσαν ώστε να πραγματοποιηθεί επικοινωνία με τους ηγέτες τους.

Πιο αναλυτικά:

8.1 Δομικό Κοινωνικό Κεφάλαιο

Από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε εντοπίστηκαν οι διαθέσιμες τοπικές οργανώσεις και υπηρεσίες, η δραστηριότητα των οργανώσεων, η διαδικασία λήψης αποφάσεων και η ιδιότητα μέλους του ατόμου που διαμένει στο Δήμο Μαλεβιζίου.

Οι αποφάσεις για τα κοινοτικά θέματα φαίνεται να λαμβάνονται κυρίως από τα μέλη της οργάνωσης και πιο συγκεκριμένα από το Διοικητικό Συμβούλιο της εκάστοτε οργάνωσης, όπως αυτά έχουν εκλεγεί μέσα από δημοκρατικές διαδικασίες.

Οι κάτοικοι τόσο του Γαζίου όσο και του Κρουσώνα, φαίνεται να υιοθετούν έναν ενεργό τρόπο συμμετοχής στις οργανώσεις του Δήμου τους. Αυτό διαφαίνεται και από το γεγονός ότι η πλειοψηφία των οργανώσεων είναι αποτέλεσμα πρωτοβουλιών των κατοίκων. Τα μέλη της κοινότητας επιδεικνυαν και εξακολουθούν ακόμη να επιδεικνύουν ενδιαφέρον για την κάλυψη των αναγκών τους και την ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας, γεγονός που συνδέεται με το ότι πρόκειται για μία περιοχή που κατοικείται πολλά χρόνια και η ιστορία της αποτελεί συνδεδετικό κρίκο των κατοίκων. Οι οργανώσεις, άλλωστε, σε μια κοινότητα εξασφαλίζουν τη σταθερότητα και την ποιότητα ζωής, παρέχοντας μια ισχυρή βάση για την εγκατάσταση των κατοίκων σε αυτήν και συνεπώς τη διατήρηση της ύπαρξής της (Desjardins et al., 2002). Το γεγονός, λοιπόν, ότι υπάρχει ενεργή συμμετοχή των κατοίκων του Δήμου στις οργανώσεις, ενισχύει και αυξάνει τον δείκτη του δομικού κοινωνικού κεφαλαίου, αλλά ενισχύει, επίσης, τις δημοκρατικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων (Grootaert & Bastelaer, 2002) και τις έννοιες της συνεργασίας και της ιδιότητας μέλους (Putnam, 1993).

Η αναδιάρθρωση ή η παύση λειτουργίας των οργανώσεων μπορούν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις ευκαιρίες μεταξύ των κατοίκων για αλληλεπίδραση μέσα σε μια κοινότητα, ενώ τέτοιες ενέργειες έχουν σοβαρές επιπτώσεις στους πλέον εύάλωτους κατοίκους και την ίδια στιγμή, μπορούν να επηρεάσουν την ίδια τη βιωσιμότητα των αγροτικών περιοχών. Είναι πιθανόν, επομένως, η μη ύπαρξη ή η αναδιάρθρωση της λειτουργίας των οργανώσεων σε μια κοινότητα να οδηγούσε στην εγκατάλειψη και την ερήμωση της, καθώς οι κάτοικοι της θα αναζητούσαν υπηρεσίες και δραστηριότητες σε άλλες κοινότητες και κυρίως σε μεγάλα αστικά κέντρα (Desjardins et al., 2002).

Στις Δημοτικές Ενότητες Γαζίου και Κρουσώνα παρατηρήθηκε ότι οι σχέσεις μεταξύ των οργανώσεων είναι αμφίδρομες και ότι στις περισσότερες περιπτώσεις

υπάρχει συνεργασία μεταξύ των οργανώσεων των κοινοτήτων αλλά και με οργανώσεις που βρίσκονται εκτός των κοινοτήτων. Άλλωστε, όπως αναφέρει και ο Σταθόπουλος, οι σχέσεις που δημιουργούνται μεταξύ των οργανώσεων συμβάλλουν στην εύρυθμη λειτουργία της κοινότητας και αρκετές φορές απαιτείται η συντονισμένη συνεργασία μεταξύ δύο ή περισσότερων οργανώσεων, προκειμένου να επιλυθούν προβλήματα που αφορούν στους κατοίκους και γενικά την κοινότητα (Σταθόπουλος, 2001). Φαίνεται να υπάρχουν συντονισμένες κινήσεις από πλευράς ηγεσιών αλλά και των μελών για την ορθότερη λειτουργία των οργανώσεων και της συνεχούς ανάπτυξης των κοινοτήτων τους.

Όσον αφορά στην κοινοτική στήριξη, οι οργανώσεις διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ενδυνάμωση των μελών της κοινότητας, ώστε αυτά να συμμετέχουν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για τυχόν προβλήματα που προκύπτουν. Δημιουργούνται, επίσης, κοινωνικά δίκτυα και κανόνες επιτρέποντας στους κατοίκους της κοινότητας να εργαστούν συλλογικά για κοινούς στόχους και την επίτευξη στρατηγικών που οδηγούν στην κοινωνική αλλαγή (Reisch & Guyet, 2007). Τα συγκεκριμένα θεωρητικά μοντέλα φαίνεται να αναπτύσσονται ξεκάθαρα τόσο στη Δημοτική Ενότητα Γαζίου όσο και στη Δημοτική Ενότητα Κρουσώνα. Πιο συγκεκριμένα, τα μέλη αλλά και οι ηγέτες των οργανώσεων δίνουν την εικόνα ότι υπάρχει μια πολύ καλή μεταξύ τους συνεργασία και ότι ενδιαφέρονται αμοιότροποι για την ανάπτυξη του τόπου τους.

Παρόμοια, όμως εικόνα παρουσιάζεται και από τα μη μέλη των οργανώσεων. Εκείνοι, παρόλο που δεν είναι μέλη, κυρίως λόγω έλλειψης ελεύθερου χρόνου αδιαφορίας, υποστήριξαν ότι είναι αρκετά ικανοποιημένοι από την ύπαρξη των οργανώσεων και ότι έχουν απολαύσει κάποια στιγμή κάποια από τα οφέλη που παρέχουν οι εν λόγω οργανώσεις. Η άποψη των μη μελών σχετικά με τα οφέλη των οργανώσεων τα οποία παρέχονται και στα μη μέλη, φανερώνει την ικανότητα των οργανώσεων να ενεργούν προς όφελος του συνόλου των κατοίκων της περιοχής και όχι μόνο αποκλειστικά προς όφελος των μελών τους, δείγμα γνήσιου ενδιαφέροντος για την κάλυψη αναγκών των κατοίκων της περιοχής και την επίλυση των προβλημάτων της.

Κατά την επεξεργασία των αποτελεσμάτων της έρευνας, δεν διαπιστώθηκαν περιπτώσεις κοινωνικού αποκλεισμού τόσο στις οργανώσεις του Γαζίου όσο και σε αυτές του Κρουσώνα. Φαίνεται ότι τόσο οι ντόπιοι όσο και οι αλλοδαποί

απολαμβάνουν ισότιμα τις παροχές της κοινότητας. Υπάρχουν ελάχιστες περιπτώσεις κατά τις οποίες οι κάτοικοι δεν απολαμβάνουν τα οφέλη κάποιας οργάνωσης. Αυτές είναι κυρίως οι περιπτώσεις των Κ.Α.Π.Η., στα οποία υπάρχει όριο ηλικίας το οποίο απαιτείται να έχει συμπληρωθεί από τον εκάστοτε ενδιαφερόμενο και οι Πολιτιστικοί Σύλλογοι στους οποίους έχει τεθεί ως κριτήριο ο τόπος διαμονής του ατόμου. Σε γενικές, όμως, γραμμές αναφέρεται ότι όλοι είναι σε θέση, εφόσον ενδιαφέρονται, να συμμετέχουν σε κάποια από τις οργανώσεις.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι δεν παρατηρήθηκε κάποια ιδιαίτερη διαφοροποίηση ως προς την προσπελασιμότητα των οργανώσεων από πλευράς των κατοίκων. Φαίνεται ότι η πλειοψηφία των κατοίκων και των δυο Δημοτικών Ενοτήτων, ανεξάρτητα από τα φυσικά χαρακτηριστικά τους, συμμετέχουν ενεργά. Μάλιστα, αξίζει να σημειωθεί το γεγονός ότι οι γυναίκες είναι εκείνες που συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής στις οργανώσεις και έπειτα ακολουθούν οι άνδρες. Με μικρότερα ποσοστά συμμετοχής εμφανίζονται οι νέοι, οι μετανάστες και τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Η ποικιλομορφία αυτή και ο μη αποκλεισμός των ιδιαίτερων ομάδων, όπως είναι οι μετανάστες και τα άτομα με ειδικές ανάγκες, από τη συμμετοχή τους στις υπάρχουσες οργανώσεις, δείχνει ότι δεν υπάρχουν κοινωνικές ανισότητες και δεν αποκλείονται πληθυσμιακές ομάδες από την κοινωνικοοικονομική, πολιτισμική και πολιτική ζωή της κοινότητας. Όπως αναφέρει και η World Bank (2002), η συμμετοχή στις οργανώσεις έχει θετικό αντίκτυπο στην ανάπτυξη της κοινότητας. Διαδραματίζουν επίσης, σημαντικό ρόλο, καθώς επιτρέπουν στους κατοίκους να εργάζονται συλλογικά για το κοινό καλό και την ανάπτυξη του τόπου τους (Reisch & Guyet, 2007). Με αυτόν τον τρόπο αποφεύγονται, επίσης, και οι παραβατικές συμπεριφορές και υπάρχει ευημερία στην κοινότητα.

Όπως φαίνεται, λοιπόν, το γεγονός ότι δεν υπάρχουν διακρίσεις συμμετοχής στις οργανώσεις, ενισχύει την ανάπτυξη του κοινωνικού κεφαλαίου στις συγκεκριμένες περιοχές. Βάσει, λοιπόν, της θεωρίας, όταν μια κοινότητα είναι ανοικτή και δεκτική απέναντι στη διαφορετικότητα, αυτό της δίνει την ευκαιρία να υπάρχει κοινοτική ανάπτυξη, να μην διασπάται η εμπιστοσύνη μεταξύ των κατοίκων και να ενισχύεται η δράση τους με σκοπό της εξέλιξη τόσο των ίδιων όσο και της κοινότητας στην οποία ζουν. Επιπλέον, το γεγονός ότι και οι δυο Δημοτικές Ενότητες δίνουν στην γυναίκα ευκαιρίες ενεργής συμμετοχής και ανάπτυξής της μέσα στην

κοινότητα, αποτελεί, σύμφωνα με τη World Bank (2002), σημαντικό παράγοντα ανάπτυξης και ευημερίας της κοινότητας, αλλά και διατήρησης και ενίσχυσης του κοινωνικού κεφαλαίου.

Ακόμη, από την έρευνα προέκυψε ότι πολλά από τα ενεργά μέλη μιας οργάνωσης τείνουν να συμμετέχουν και σε άλλες οργανώσεις, κυρίως, όπως ανέφεραν για λόγους κοινωνικοποίησης και ψυχαγωγίας. Η συμμετοχή των κατοίκων συναντάται περισσότερο σε Πολιτιστικούς Συλλόγους, Αθλητικά Σωματεία και Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων. Το ενδιαφέρον των κατοίκων για τη συμμετοχή τους στους Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων μειώνει, σύμφωνα με τον Putnam (2000), το ενδιαφέρον του εφήβου για εκμάθηση παραβατικών συμπεριφορών. Επιπλέον, μέσα από τους Συλλόγους αυτούς και γενικότερα από την ύπαρξη οργανώσεων εκπαιδευτικού χαρακτήρα, παρέχονται δυνατότητες και ευκαιρίες ανάπτυξης σχέσεων, συνεργασιών και εμπιστοσύνης που μπορεί να οδηγήσουν σε νέες συνεργασίες και νέες επιλογές παροχής υπηρεσιών στην κοινότητα (Desjardins et al., 2002).

Επιπλέον, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων ηγετών, μελών και μη μελών φάνηκε να μην αντιμετωπίζει κάποιο ιδιαίτερο πρόβλημα από τον τρόπο ηγεσίας των οργανώσεων. Ανέφεραν ότι είναι αρκετά ικανοποιημένοι από τον ηγέτη της εκάστοτε οργάνωσης και ότι υπάρχει ομοφωνία στη λήψη αποφάσεων για τα θέματα που τους απασχολούν. Επίσης, αναφέρθηκε ότι είναι αρκετά ικανοποιημένοι τόσο από το μορφωτικό επίπεδο των ηγετών όσο και από την ανομοιογένεια που υπάρχει στα πρόσωπα, ενώ δεν παρατηρήθηκαν προβλήματα στον τρόπο με τον οποίο λαμβάνονται οι αποφάσεις και ενημερώνονται τα μέλη. Παράλληλα, ο τρόπος με τον οποίο οι ηγέτες των οργανώσεων ασκούν τα καθήκοντά τους διαδραματίζει σημαντικό ρόλο. Το γεγονός ότι οι ηγέτες ακολουθούν τις δημοκρατικές διαδικασίες και λαμβάνουν υπόψη τις γνώμες των κατοίκων, συνεισφέρει στην αύξηση του πεδίου και του ορίου πρωτοβουλίας και συμμετοχής των μελών της οργάνωσης και στην ανάπτυξη της κοινότητας. Σε διαφορετική περίπτωση, όπως αναφέρει ο Σταθόπουλος, οι ηγέτες που ασκούν τα καθήκοντά τους με αυταρχικό τρόπο, περιορίζουν μέχρι ενός βαθμού την ελευθερία έκφρασης των μελών της οργάνωσης. Επίσης, όσο περισσότερο έντονη και αυταρχική είναι η συμπεριφορά του ηγέτη, τόσο τα μέλη έχουν την αίσθηση ότι χρησιμοποιούνται για να νομιμοποιήσουν ανεπιλημμένες ήδη αποφάσεις, με

αποτέλεσμα είτε να αδιαφορούν για τη συμμετοχή τους είτε να αποχωρούν από την οργάνωση (Σταθόπουλος, 2000).

Επίσης, οι αποφάσεις μέσα στις οργανώσεις λαμβάνονται κυρίως μετά από συνεδρίαση και ομόφωνη απόφαση όλων των μελών, αποδεικνύοντας την ύπαρξη δημοκρατικών διαδικασιών και την επιθυμία των ηγετών να αντιπροσωπεύονται τα μέλη. Με αυτόν τον τρόπο αυξάνεται το πεδίο και το όριο πρωτοβουλίας και συμμετοχής των μελών της οργάνωσης, στοχεύοντας τόσο στη διαμόρφωση των προτάσεων όσο και στη λήψη της τελικής απόφασης για το θέμα. Αυτός ο τύπος του ηγέτη ενθαρρύνει την ανταλλαγή απόψεων και τη διατύπωση νέων προτάσεων από τα μέλη της οργάνωσης, γεγονός που αποδεικνύει την ικανότητά του να παρακινεί τα ίδια τα μέλη να αποφασίζουν τον τρόπο αντιμετώπισης των αναγκών και των προβλημάτων τους, καθώς επιθυμεί η τελική απόφαση να είναι απόρροια δημοκρατικών διαδικασιών (Σταθόπουλος, 2000). Επιπλέον, σύμφωνα με τον Bailey (2012), ο ηγέτης χαρακτηρίζεται από την ικανότητά του να εντοπίζει τις ευκαιρίες και τους τρόπους για την επίτευξη των στόχων της οργάνωσης που εκπροσωπεί, από ένα σαφές όραμα σχετικά με τους κοινωνικούς, οικονομικούς και περιβαλλοντικούς στόχους της οργάνωσης και την ικανότητα να δίνει κίνητρα στα μέλη της και την ευρύτερη κοινότητα προκειμένου να στηρίξουν την οργάνωση.

Ακόμη, διαπιστώθηκε ότι υπάρχει αρκετά καλή συνεργασία μεταξύ των οργανώσεων αλλά και με άλλες οργανώσεις που βρίσκονται εκτός των Δημοτικών Ενοτήτων με σκοπό την ανάπτυξη και την εξέλιξη της κοινότητας. Η συνεργασία με οργανώσεις εκτός της κοινότητας, παρέχει στις τοπικές οργανώσεις ερεθίσματα και ιδέες για την κάλυψη περισσότερων αναγκών των μελών τους. Έρευνες, οι οποίες αφορούν στη λειτουργία των οργανώσεων σε σχέση με την ύπαρξη οργανωτικής κουλτούρας σε αυτές, αποδεικνύουν ότι η ικανότητα των οργανώσεων για συνεργασία τόσο μεταξύ τους, όσο και με άλλες οργανώσεις είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ύπαρξη οργανωτικής κουλτούρας σε αυτές (Spencer, 2010).

Ωστόσο, παρουσιάστηκε δυσκολία στον τρόπο με τον οποίο οι ηγέτες ενημερώνονται για δημοτικά/κρατικά /ευρωπαϊκά προγράμματα. Υπάρχει ελλειπής ενημέρωση πάνω σε αυτά και ό,τι γίνεται είναι κυρίως από προσωπικό ενδιαφέρον των ηγετών, οι οποίοι χρησιμοποιούν κυρίως το διαδίκτυο προκειμένου να βρουν προγράμματα που θα συνέβαλαν στην ανάπτυξη της κοινότητάς τους. Παρόλα αυτά, το γεγονός ότι οι ίδιοι ενδιαφέρονται και αναζητούν τρόπους και προγράμματα και

ότι συνεργάζονται σε μεγάλο βαθμό με άλλες οργανώσεις αλλά και με το ίδιο το κράτος, είναι ένα σημάδι βελτίωσης και ανάπτυξης της τοπικής κοινότητας.

8.2 Γνωστικό Κοινωνικό Κεφάλαιο

Όσον αφορά στο γνωστικό κοινωνικό κεφάλαιο, αυτό διέπεται από υποκειμενικά και άυλα στοιχεία, όπως είναι οι γενικά αποδεκτές συμπεριφορές, οι κοινές αξίες, η αμοιβαιότητα και η εμπιστοσύνη (Grootaert & Bastelaer, 2002). Στην περίπτωση των Δημοτικών Ενοτήτων Γαζίου και Κρουσώνα, παρατηρήθηκε αναπτυγμένο γνωστικό κοινωνικό κεφάλαιο.

Συγκεκριμένα, οι κάτοικοι των περιοχών αυτών έδειξαν να έχουν υψηλά επίπεδα εμπιστοσύνης και αλληλεγγύης μεταξύ τους αλλά και ύπαρξη ενδιαφέροντος για ευημερία και κοινοτική ανάπτυξη. Το γεγονός αυτό, βέβαια, σχετίζεται και με το ότι υπάρχουν χαμηλά επίπεδα παραβατικότητας και εγκληματικότητας από πλευράς των νέων στις περιοχές αυτές. Οι κοινωνικοί κανόνες και γενικότερα οι κανόνες που διέπουν τις συγκεκριμένες κοινότητες, σχετίζονται άμεσα με τη λειτουργία της κοινωνικοποίησης. Το άτομο μέσα από αυτούς μαθαίνει να υπακούει και να συμμορφώνεται με τους υπάρχοντες κανόνες και αυτό κατά συνέπεια συνεισφέρει στην ευημερία της κοινότητας γενικότερα. Κυριότερος φορέας κοινωνικοποίησης των νέων αποτελεί αναμφισβήτητα το σχολείο. Στις περιπτώσεις των κοινοτήτων Γαζίου και Κρουσώνα, εφόσον σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας τα πράγματα δείχνουν να λειτουργούν σωστά και οι Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων αναπτύσσουν ενεργή δράση, αυτό συμβάλει θετικά στο να υιοθετήσουν οι νέοι των περιοχών θετικές και όχι αποκλίνουσες συμπεριφορές, με αποτέλεσμα τη γενικότερη κοινοτική ευημερία.

Ακόμη, το γεγονός ότι στις Δημοτικές Ενότητες Γαζίου και Κρουσώνα, διαφαίνονται υψηλά επίπεδα κοινωνικού κεφαλαίου, αυτό συμβάλει στην εξάλειψη παραβατικών συμπεριφορών και δημιουργείται αίσθημα ασφάλειας και αυτοπεποίθησης τόσο στους νέους όσο και στους υπόλοιπους κατοίκων των περιοχών αυτών.

Επιπλέον, το γεγονός ότι οι κάτοικοι των συγκεκριμένων Δημοτικών Ενοτήτων φαίνεται να μην αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα μεταξύ τους, αλλά αντίθετα φαίνεται να παρουσιάζουν υψηλά επίπεδα αμοιβαιότητας και εμπιστοσύνης μεταξύ τους, είναι σίγουρα απόρροια των υψηλών επιπέδων των συνεργατικών

σχέσεων, της αλληλεγγύης προς τον συνάνθρωπο αλλά και τη δημιουργία μιας κοινότητας ικανής να αντιμετωπίζει από κοινού προβλήματα με απώτερο σκοπό την κοινή ωφέλεια και το κοινό καλό (Grootaert & Bastelaer, 2002).

Ολοκληρώνοντας και λαμβάνοντας υπόψη τη συζήτηση των αποτελεσμάτων, γίνεται αντιληπτό ότι οι Δημοτικές Ενότητες Γαζίου και Κρουσώνα παρουσιάζουν υψηλά επίπεδα κοινωνικού κεφαλαίου, κρίνοντας από το μεγάλο αριθμό των ενεργών οργανώσεων ανά Δημοτική Ενότητα και την ύπαρξη ενδιαφέροντος για συμμετοχή των κατοίκων σε αυτές, καλύπτοντας προσωπικές και κοινωνικές τους ανάγκες. Η σημαντικότητα της ύπαρξης και της δράσης των οργανώσεων της περιοχής, επιβεβαιώνεται τόσο από το εσωτερικό των οργανώσεων όσο και από τα μη μέλη τους τα οποία δεν συμμετέχουν για προσωπικούς λόγους, αναγνωρίζουν, ωστόσο, τα οφέλη που αποκομίζει η κοινότητα στο σύνολό της μέσω των δράσεων και των προγραμμάτων που οι οργανώσεις αναπτύσσουν.

Ιδιαίτερα σημαντική παρουσιάζεται ακόμη και η ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ των οργανώσεων σε τοπικό και υπερτοπικό επίπεδο, προκειμένου να καλύψουν ανάγκες των μελών τους, να αντεπεξέλθουν στις δυσκολίες που παρουσιάζονται και να υλοποιήσουν τους στόχους τους. Άλλωστε, η ικανότητα μιας κοινωνίας να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της και να ξεπερνά τις δυσκολίες που παρουσιάζονται, εξαρτάται από τις υλικές της συνθήκες και τα αποθέματα κοινωνικού κεφαλαίου που διαθέτει (Ζαϊμάκης, 2002). Η ανάπτυξη δικτύων μεταξύ προσώπων, αλλά κυρίως μεταξύ οργανισμών και φορέων συλλογικής δράσης, αναδομεί ποιοτικά το κοινωνικό και οικονομικό γίγνεσθαι, καθώς μετασχηματίζει τις στάσεις των πολιτών και το αίσθημα κοινωνικής ευθύνης, ενώ η συνυπευθυνότητα και η συνεργασία των οργανώσεων, κάνει αποτελεσματικότερα τα μέτρα για κοινωνική και τοπική ανάπτυξη (Παπάνης κ.α., 2007).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Έπειτα από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στις οργανώσεις των Δημοτικών Ενοτήτων Γαζίου και Κρουσώνα, εξήχθησαν αρκετά συμπεράσματα τα οποία μπορούν να φανούν χρήσιμα για τη σκιαγράφηση των σχέσεων, των συνεργασιών και των δικτύων μεταξύ των οργανώσεων της κοινότητας.

Αρχικά, διαπιστώνεται ότι οι οργανώσεις της περιοχής εργάζονται προς την επίτευξη των στόχων τους, την κάλυψη των αναγκών των μελών τους και της ευρύτερης κοινότητας και προσπαθώντας να βελτιώνουν συνεχώς τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους.

Ακόμη, συμπεραίνεται ότι υπάρχει σύσφιξη σχέσεων στο εσωτερικό των οργανώσεων, καθώς τόσο τα μέλη μεταξύ τους όσο και με τους ηγέτες αλληλεπιδρούν ουσιαστικά και συνεργάζονται προς το κοινό όφελος.

Επίσης, οι οργανώσεις διαδραματίζουν ενεργό ρόλο στην ενδυνάμωση των μελών της κοινότητας και δεν αποκλείουν συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες από το εσωτερικό τους.

Ένα, ακόμη, συμπέρασμα που προκύπτει αφορά στην ύπαρξη συνεργασιών μεταξύ των οργανώσεων σε τοπικό και υπερτοπικό επίπεδο, γεγονός που συμβάλλει στην ανταλλαγή απόψεων για προτεινόμενες δράσεις και τη βελτίωση των υπηρεσιών τους για την κάλυψη περισσότερων αναγκών.

Το πέμπτο συμπέρασμα αφορά στην ελλιπή πληροφόρηση των ηγετών για τα προγράμματα στα οποία μπορούν να συμμετέχουν, γεγονός που μπορεί να αποτελέσει ανασταλτικό παράγοντα ως προς τη λειτουργία και τη βιωσιμότητα της εκάστοτε οργάνωσης.

Επιπλέον, συμπεραίνεται ότι πολλά από τα μέλη των οργανώσεων συμμετέχουν ενεργά σε αυτές, θεωρώντας τις μέσο κοινωνικοποίησης και ψυχαγωγίας και καλύπτοντας, ταυτόχρονα, προσωπικές και κοινωνικές τους ανάγκες.

Παράλληλα, διαπιστώνεται η ύπαρξη εμπιστοσύνης και αλληλεγγύης μεταξύ των κατοίκων, καθώς και ενδιαφέρον για ευημερία και κοινοτική ανάπτυξη.

Ολοκληρώνοντας, τα μη μέλη θεωρούν σημαντική την ύπαρξη των οργανώσεων στην κοινότητα, καθώς οι δράσεις, οι υπηρεσίες και τα προγράμματά τους λειτουργούν προς όφελος της τοπικής κοινωνίας στο σύνολό της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10: ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Έχοντας αποκτήσει σφαιρική άποψη για τις οργανώσεις των Δημοτικών Ενοτήτων Γαζίου και Κρουσώνα, παρακάτω παρατίθενται προτάσεις οι οποίες θα συνέβαλαν στην περισσότερο αποτελεσματική λειτουργία τους και στην ενίσχυση του ήδη υπάρχοντος κοινωνικού κεφαλαίου της περιοχής.

Θεωρείται σημαντική η ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ του Δήμου και των οργανώσεων, ώστε να υπάρχει συνολική ενημέρωση για τα προγράμματα που μπορούν να αξιοποιηθούν στην περιοχή, μέσω ενός ιστοτόπου ή συναντήσεων μεταξύ των Διοικητικών Συμβουλίων των οργανώσεων με την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου, σε τακτά χρονικά διαστήματα, για την εξυπηρέτηση των ατόμων που δεν είναι εξοικειωμένα με τη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή και του διαδικτύου.

Σημαντική είναι και η συμβολή ενός κοινοτικού στελέχους που θα αποτελεί συνδεδετικό κρίκο ανάμεσα στις οργανώσεις της κοινότητας αλλά και μεταξύ εκείνων και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Το κοινοτικό στέλεχος θα διευκολύνει τη συνεργασία τους σε περιπτώσεις που επιθυμούν να επιτύχουν κοινούς στόχους, καθώς θα έχει την ικανότητα να γνωρίζει τους στόχους και το έργο των οργανώσεων και με την εμπειρία του θα συνεισφέρει στην ενθάρρυνση και την ενίσχυση των μελών της κοινότητας, παρέχοντας ιδέες για αποτελεσματική δράση και αναγνωρίζοντας πραγματικές ανάγκες μέσα στην κοινότητα.

Η συμμετοχή των μη ενεργών μελών και των μη μελών στις οργανώσεις θα μπορούσε να ενισχυθεί μέσω ενημερώσεων των παρεχόμενων υπηρεσιών και δράσεων που αναπτύσσονται από την εκάστοτε οργάνωση και των ωφελειών που μπορούν να αποκομίσουν συμμετέχοντας σε αυτές. Ιδιαίτερα χρήσιμη κρίνεται και η δημιουργία διαδικτυακής σελίδας για την εκάστοτε οργάνωση για την κοινοποίηση των δράσεών της, αλλά και η συχνή ενημέρωσή της για τις οργανώσεις που ήδη διαθέτουν κάποιον ιστότοπο. Παράλληλα, με αυτόν τον τρόπο κοινοποίησης των δράσεων, θα δίνεται το ερέθισμα συμμετοχής και σε άτομα νεαρής ηλικίας, καθώς στις μέρες μας οι νέοι ενημερώνονται για δράσεις που αφορούν στα ενδιαφέροντά τους κυρίως μέσω του διαδικτύου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Διαλυνάκη, Ε. (2004) Σημειώσεις Μαθήματος: *Οργάνωση και Διοίκηση Κοινωνικών Υπηρεσιών*. Ηράκλειο: Τ.Ε.Ι. Κρήτης, Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας.

Ζαϊμάκης, Ι. (2002) *Κοινοτική Εργασία και Τοπικές Κοινωνίες*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Ζαβλανός, Μ. (2002) *Οργανωτική Συμπεριφορά*. Αθήνα: Σταμούλη.

Ζένιος, Σ. (2007) *Καινοτομία και Οικονομική ανάπτυξη*. Δοκίμια Κοινωνικού Προβληματισμού. Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Ζωγράφος, Α. (2002) *Κοινωνική εργασία με κοινότητα. Θεωρία, πράξη, προβληματισμοί*. Αθήνα: Τυπωθήτω

Ιατρίδης, Δ. (2004) *Σχεδιασμός Κοινωνικής Πολιτικής. Θεωρία και Πράξη του Κοινωνικού Σχεδιασμού*. Αθήνα: Gutenberg.

Καλτσόγια-Τουρναβίτου, Ν. (1974) *Ο άνθρωπος της οργανώσεως*. Αθήνα: χ.ε.

Καραμάνου, Α. (2006) *Κοινωνικό Κεφάλαιο και μετανάστευση*. Πανεπιστήμιο Αθηνών, ΠΜΣ: «Ευρωπαϊκές και Διεθνείς Σπουδές».

Κατσάπη, Χ. (2010) *Πολιτισμική προσαρμογή και πιλοτική εφαρμογή του εργαλείου του κοινωνικού κεφαλαίου (SOCAT) σε επίπεδο νοικοκυριών σε αστική και αγροτική κοινότητα του Δήμου Γαζίου*. Μεταπτυχιακή Εργασία. Πανεπιστήμιο Κρήτης

Κονιόρδος, Σ. (2006) «Κοινωνικό κεφάλαιο: μεταξύ θεωρητικής σαφήνειας και σύγχυσης», *Επιστήμη και Κοινωνία: Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας*, τεύχος 16. http://www2.media.uoa.gr/sas/issues/16_issue/intro.html [πρόσβαση 18 Νοεμβρίου 2012].

Κουτσογιάννη, Ξ. (2012) *Κοινωνικό Κεφάλαιο. Μια διαδικασία «εκ των κάτω»*. Διαπολιτισμικό Ινστιτούτο Αλληλεγγύης. http://www.endiaferomai.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=394:-l-r&catid=79:2012-03-11-13-52-19&Itemid=126 [πρόσβαση 19 Νοεμβρίου 2012].

Μίχας, Τ. (2005) «Γιατί είναι σημαντικό το κοινωνικό κεφάλαιο» *Ελευθεροτυπία*. <http://www.oikosocial.gr> [πρόσβαση 19 Νοεμβρίου 2012].

Μουσταΐρας, Π. (2004) «*Κοινωνικό κεφάλαιο και προσδοκίες των μαθητών- Μια μελέτη για τους παράγοντες των εκπαιδευτικών και εκπαιδευτικών προσδοκιών των μαθητών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης*». Πανεπιστήμιο Πατρών.

Παναγιωτοπούλου, Ρ. (1997) *Η επικοινωνία στις οργανώσεις*. Αθήνα: Κριτική.

- Παπάνης, Ε., Αγνή, Β. και Γιαβρίμης, Π. (2007) «Κοινωνικό κεφάλαιο, ποιότητα ζωής, τοπική ανάπτυξη και σχεδιασμός προγραμμάτων για ΑμεΑ και ψυχικώς πάσχοντες» *Ελληνική Κοινωνική Έρευνα*. http://epapanis.blogspot.gr/2007/09/blog-post_13.html [πρόσβαση 19 Νοεμβρίου 2012].
- Παπάνης, Ε., Ρουμελιώτου, Μ. και Γιαβρίμης, Π. (2007) «Κοινωνικό Κεφάλαιο και Κοινωνικά Δίκτυα» *Ελληνική Κοινωνική Έρευνα*. http://epapanis.blogspot.gr/2007/09/blog-post_2224.html [πρόσβαση 18 Νοεμβρίου 2012].
- Παπάνης, Ε., Ρουμελιώτου, Μ. και Γιαβρίμης, Π. (2007) «Κοινωνικό Κεφάλαιο και Κοινωνική Ανάπτυξη» *Ελληνική Κοινωνική Έρευνα*. http://epapanis.blogspot.gr/2007/09/blog-post_2224.html [πρόσβαση 18 Νοεμβρίου 2012].
- Παυλόπουλος, Π. (1985) *Μαθήματα Διοικητικής Επιστήμης*. Αθήνα: Σάκκουλας.
- Πλυτά, Τ. (2006) Επιστήμη και Κοινωνία: «Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας», τεύχος 16 http://www2.media.uoa.gr/sas/issues/16_issue/intro.html [πρόσβαση 18 Νοεμβρίου 2012].
- Σταθόπουλος, Π. (2000) *Κοινοτική Εργασία, Διαδικασία, Μέθοδοι και τεχνικές παρέμβασης*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Σταθόπουλος, Π. (2001) *Κοινοτική εργασία. Θεωρία και πράξη*. Αθήνα: Έλλην.
- Σταθόπουλος, Π. (2005) *Κοινοτική Εργασία - Θεωρητική προσέγγιση*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Στραβοσκούφης, Θ. (2006) «Κοινωνική Ανάπτυξη, Κοινωνία Πολιτών και ΜΚΟ. Ένας διαδραστικός θεσμικός μηχανισμός» *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τεύχος 120, σ. 93-133. http://www.grsr.gr/pdf/120_93-133.pdf [πρόσβαση 19 Νοεμβρίου 2012].
- Τριανταφυλλόπουλος, Ν. (2007) «Κοινωνικό κεφάλαιο και Τοπική ανάπτυξη», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, (123), σ. 31-54. http://www.grsr.gr/issue.php?i_id=45 [πρόσβαση 18 Νοεμβρίου 2012].
- Τσομπάνογλου, Γ. (χ.χ.) *Κοινωνική Οικονομία, Κοινωνικό Κεφάλαιο, Τοπική Ανάπτυξη μέσω Καινοτόμων Δράσεων* <http://users.auth.gr/kpap/Seminars/tsobanoglou.pdf> [πρόσβαση 19 Νοεμβρίου 2012].

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Aldridge, S., Halpern, D. with Fitzpatrick, S. (2002) *Social Capital: A Discussion Paper*. London, England: Performance and Innovation Unit.

Australian Bureau of Statistics (2002) *Social capital and social wellbeing*.
<http://www.oecd.org/dataoecd/2/30/2380806.pdf> [πρόσβαση 19 Νοεμβρίου 2012].

Australian Bureau of Statistics (2004) Information Paper: *Measuring Social Capital: An Australian Framework and Indicators*.

Bailey, N. (2012) “The role, organisation and contribution of community enterprise to urban regeneration policy in the UK”. *Progress in Planning*, issue 77, pp. 1-35.

Baron, S., Field, J. & Schuller, T. (2000) *Social capital. Critical perspectives*. Oxford: University Press.

Beugelsdijk, S. & Schaik, T. (2005) “Social capital and growth in European regions: an empirical test” *European Journal of Political Economy*, issue 21, pp. 301–324.

Bibeau, G. (2005) “Le “capital social”: vicissitudes d’un concept”, 10(2), pp. 134-168. http://www.medsp.umontreal.ca/ruptures/pdf/articles/rup102_134.pdf [πρόσβαση 18 Νοεμβρίου 2012].

Blumberg, H., Hare, P., Valerien Kent, M. & Davies, M. (2011) *Small Group Research*. New York: Springer.

Bourdieu, P. (1986) “The Forms of Capital” in: Richardson, J. G. (ed.) *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education*. New York: Greenwood Press.

Bourdieu, P. (2001) “Forms of Capital” in M. Granovetter & R. Swedberg (ed.) *The Sociology of Economic Life*. Β’ Έκδοση, Boulder: Westview.

Bullen, P. & Onyx, J. (1998) *Measuring Social Capital in Five Communities in NSW A Practitioner's Guide*. Sydney: Centre for Australian Community Organisations and Management (CACOM), University of Technology.
<http://www.mapl.com.au/A2.htm> [πρόσβαση 19 Νοεμβρίου 2012].

Chou, Y. (2006) “Three simple models of social capital and economic growth”. *The Journal of Socio-Economics*, issue 35, pp. 889-912.
http://www.vwl.tuwien.ac.at/hanappi/AgeSo/rp/Chow_2006.pdf [πρόσβαση 19 Νοεμβρίου 2012].

Coleman, J. (1988) *Social capital in the creation of human capital*. *American Journal of Sociology*, issue 94, pp. 95–120.

Cullen, M. & Whiteford, H. (2001) *The Interrelations of Social Capital with Health and Mental Health*. Discussion paper, World bank, Commonwealth of Australia.

Desjardins, S., Halseth, G., Leblanc, P. & Ryser, L. (2002) *Services, Social Cohesion, and Social Capital: A Literature Review*. U.K.: New Rural Economy Project.

Field, J. (2003) *Social capital*. Routledge, New York: Taylor & Francis Group.

Forrest, R. & Kearns, A. (2001) "Social Cohesion, Social Capital and the Neighbourhood", *Urban Studies*, 38(12), pp. 2125-2143.

Fukuyama, F. (1997) *The grate disruption*. Tanner lectures Brasenose College, Oxford University.

González, C., Johnson, N. & Lundy, M. (2006) Social Capital and Organizational Structure in Colombian Enterprises. Coli: Research Workshop on Collective Action and Market Access for Smallholders.

Grootaert, C. & Baestaler, T. (2002) "*Understanding and Measuring Social Capital. A multidisciplinary tool for practitioners*". Washington D.C.: The World Bank.

Hatch, M. (1997) *Organizational Theory. Modern, Symbolic and Postmoderns Prespecribes*. New York: Oxford University Press.

Iyer, S., Kitson, M.I. & Toh, B. (2005) "Social capital, economic growth and regional Development", *Regional Studies*, 39(8), pp. 1015-1040.

Lee, J., Arnason, A., Nightingale, A. & Shucksmith, A. (2005) "Networking: Social capital in european rural development", *Sociologia Ruralis*, 45(4), pp. 269-283.

Lee, J., Guynh, M. & Hirschheim, R. (2009) "Exploring the Role of Initial Trust, Initial Distrust, and Trust through Knowledge Sharing in IT Outsourcing: From a Service Receiver's Perspective" στο Hirschheim, R., Heinzl, A. & Dibbern, J. (ed) *Information Systems Outsourcing. Enduring Themes, Global Challenges, and Process Opportunities*. Springer, pp. 55-74.

Melé, D. (2003) "Organizational Humanizing Cultures: Do They Generate Social Capital?", *Journal of Business Ethics*, issue 45, pp. 3-14. Netherlands: Kluwer Academic Publishers.

Musai, M., Abhari, M. & Fakhr, S. (2011) "Effects of Social Capital on Economic Growth (International Comparison)", *American Journal of Scientific Research*, issue 16, pp.107-116. http://www.eurojournals.com/AJSR_16_14.pdf [πρόσβαση 19 Νοεμβρίου 2012].

OECD (2001) *The Wellbeing of Nations: The Role of Human and Social Capital, Education and Skill*. OECD Centre for Educational Research and Innovation, Paris, France.

Palmer, P. (1994) "Leading from within: out of the shadows, into the light" in Conger, J. (ed.) *Spirit at Work: Discovering the Spirituality in Leadership*. San Francisco, CA: Jossey-Bass, pp. 19-40.

- Portes, A. (1998) "Social capital: Its origins and applications in Modern Sociology". *Annual Review of Sociology*, issue 24, pp. 1-24.
- Portes, A. & Sensenbrenner, J. (1993) "*Embeddedness and Immigration: Notes on the Social Determinants of Economic Action*". *American Journal of Sociology*, issue 98, pp. 1320-50.
- Pugh, D.S. (1990) *Organization Theory: Selected Readings*. Β' Έκδοση. New York: Penguin.
- Pujol, J., Flache, A., Delgado, J. & Sanguesa, R. (2005) "How Can Social Networks Ever Become Complex? Modelling the Emergence of Complex Networks from Local Social Exchanges." *Journal of Artificial Societies and Social Simulation*, 8(4). <http://jasss.soc.surrey.ac.uk/8/4/12.html>
- Putnam, R. D. (1993). "The Prosperous Community: Social capital and public life". *The American Prospect*, 4(13).
- Putnam, R. (1993) *Making democracy work: civic tradition in modern Italy*. Princeton: Princeton University Press.
- Putnam, R. (1995) "Bowling alone: America's Declining Social Capital". *Journal of Democracy*, issue 67.
- Putnam, R. D. (2000) *Bowling Alone: The collapse and revival of American community*. New York: Touchstone.
- Reisch, M. & Guyet, D. (2007) "Communities as "Big Small Groups": Culture and Social Capital" στο Cnaan, R. & Milofsky, C. (ed) *Handbook of Community Movements and Local Organizations*. Springer, pp. 163-178.
- Schein, E. (2004) *Organizational Culture and Leadership*. Γ' Έκδοση. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Scull, S. (2001) *Social Capital*. A Briefing Paper for Module Development.
- Spencer, S. (2010) "Culture as Structure in Emerging Civic Organizations in Russia". *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 40(6), pp. 1073-1091.
- Stephenson, M. & Ebrahim, A. (2004) *Trust, Social Capital, and Organizational Effectiveness*. Major paper submitted to the Faculty of the Virginia Polytechnic Institute and State University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Public and International Affairs
- Stone, W. (2001) "Measuring social capital Towards a theoretically informed measurement framework for researching social capital in family and community life". *Australian Institute of Family Studies*, Research Paper, 24.

Valimaa, J. & Ylijoki, O. (2008) *Cultural Perspectives on Higher Education*. Finland: Springer.

Washbush, J. & Clements, C. (1999) "The two faces of leadership", *Career Development International*, 4(3), pp.146-148.

World Bank (2002) *Together we stand, divided we fall-Levels and Determinants of Social Capital in Argentina*.

World Bank (2002) *Bosnia and Hersegovina - Local level institutions and social capital study*. Report No 26404 World Bank.

Woolcock, M. (2001) "The place of social capital in understanding social and economic outcomes", *Canadian Journal of Policy Research*. 2(1), pp. 1-27.

Woolcock, M. & Radin, E. (2008) *A relational approach to the theory and practices of economic development*. The Handbook of Social Capital, Oxford University Press.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΗΓΕΤΗΣ

Προέλευση και Ανάπτυξη Οργάνωσης

Πίνακας 1: Ιδιότητα Ηγέτη

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πρόεδρος	31	28,4	54,4
Υπεύθυνος	26	23,9	45,6
Σύνολο	57	52,3	100
Ελλείπουσες τιμές	52	47,7	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πρόεδρος	19	45,2	61,3
Υπεύθυνος	12	28,6	38,7
Σύνολο	31	73,8	100
Ελλείπουσες τιμές	11	26,2	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 2: Νομική Μορφή Οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
ΝΠΔΔ	13	11,9	22,8
ΝΠΔΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα	3	2,8	5,3
ΝΠΔΔ κερδοσκοπικού χαρακτήρα	2	1,8	3,5
Πρόγραμμα Ε.Ε.	2	1,8	3,5
Υπηρεσία Υγείας	1	0,9	1,8
Υπηρεσία Παιδείας	4	3,7	7
Θρησκευτική Οργάνωση	2	1,8	3,5
Σύλλογος	23	21,1	40,4
Αγροτικός Συνεταιρισμός	2	1,8	3,5
Αθλητικό Σωματείο	4	3,7	7
Άλλο (προσδιορίστε)	1	0,9	1,8
Σύνολο	57	52,3	100
Ελλείπουσες τιμές	52	47,7	

Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
ΝΠΔΔ	5	11,9	16,1
ΝΠΔΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα	2	4,8	6,5
Πρόγραμμα Ε.Ε.	1	2,4	3,2
Υπηρεσία Υγείας	2	4,8	6,5
Υπηρεσία Παιδείας	2	4,8	6,5
Θρησκευτική Οργάνωση	1	2,4	3,2
Σύλλογος	10	23,8	32,3
Αγροτικός Συνεταιρισμός	5	11,9	16,1
Αθλητικό Σωματείο	3	7,1	9,7
Σύνολο	31	73,8	100
Ελλείπουσες τιμές	11	26,2	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 3: Νομική Μορφή Οργανώσεων (προσδιορισμός)

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι	108	99,1	99,1
Όργανο του Δήμου	1	0,9	0,9
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 4: Διοίκηση Οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Διοικητικός Διευθυντής	3	2,8	5,6
Προϊστάμενος	6	5,5	11,1
Επιστημονικός Διευθυντής	1	0,9	1,9
Διοικητικό Συμβούλιο	39	35,8	72,2
Επιστημονικό Συμβούλιο	1	0,9	1,9
Εποπτεύουσα αρχή	4	3,7	7,4
Σύνολο	54	49,5	100
Ελλείπουσες τιμές	55	50,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Διοικητικός Διευθυντής	1	2,4	3,3
Προϊστάμενος	6	14,3	20

Διοικητικό Συμβούλιο	21	50	70
Εποπτεύουσα αρχή	2	4,8	6,7
Σύνολο	30	71,4	100
Ελλείπουσες τιμές	12	28,6	
Σύνολο	42	100	

Φορείς Χρηματοδότησης Οργανώσεων

Πίνακας 5: Υπουργείο

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	8	7,3	15,1
Όχι	45	41,3	84,9
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	7	16,7	24,1
Όχι	22	52,4	75,9
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 6: Ποσοστό

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
0-25%	1	0,9	33,3
75-100%	2	1,8	66,7
Σύνολο	3	2,8	100
Ελλείπουσες τιμές	106	97,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
0-25%	1	2,4	16,7
50-75%	2	4,8	33,3
75-100%	3	7,1	50
Σύνολο	6	14,3	100
Ελλείπουσες τιμές	36	85,7	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 7: Τακτική ροή χρημάτων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	3	2,8	100
Ελλείπουσες τιμές	106	97,2	
	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	4	9,5	57,1
Όχι	3	7,1	42,9
Σύνολο	7	16,7	100
Ελλείπουσες τιμές	35	83,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 8: Ασταθής ροή χρημάτων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Όχι	3	2,8	100
Ελλείπουσες τιμές	106	97,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	3	7,1	42,9
Όχι	4	9,5	57,1
Σύνολο	7	16,7	100
Ελλείπουσες τιμές	35	83,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 9: Έκτακτες χορηγίες

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	2	1,8	50
Όχι	2	1,8	50
Σύνολο	4	3,7	100
Ελλείπουσες τιμές	105	96,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	1	2,4	14,3

Όχι	6	14,3	85,7
Σύνολο	7	16,7	100
Ελλείπουσες τιμές	35	83,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 10: Ευρωπαϊκή Ένωση

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	3	2,8	5,7
Όχι	50	45,9	94,3
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	1	2,4	3,4
Όχι	28	66,7	96,6
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 11: Ποσοστό

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
0-25%	1	0,9	33,3
75-100%	2	1,8	66,7
Σύνολο	3	2,8	100
Ελλείπουσες τιμές	106	97,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
0-25%	1	2,4	100
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 12: Τακτική ροή χρημάτων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Όχι	2	1,8	100
Ελλείπουσες τιμές	107	98,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Όχι	1	2,4	100
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 13: Ασταθής ροή χρημάτων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	2	1,8	100
Ελλείπουσες τιμές	107	98,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	1	2,4	100
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 14: Έκτακτες χορηγίες

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	1	0,9	50
Όχι	1	0,9	
Σύνολο	2	1,8	
Ελλείπουσες τιμές	107	98,2	100
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Όχι	1	2,4	100
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 15: Συνγρηματοδοτούμενα Προγράμματα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	4	3,7	7,5
Όχι	49	45	92,5
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Όχι	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 16: Ποσοστό

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
0-25%	1	0,9	25
75-100%	3	2,8	75
Σύνολο	4	3,7	100
Ελλείπουσες τιμές	105	96,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ελλείπουσες τιμές	42	100	

Πίνακας 17: Τακτική ροή χρημάτων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Όχι	4	3,7	100
Ελλείπουσες τιμές	105	96,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ελλείπουσες τιμές	42	100	

Πίνακας 18: Ασταθής ροή χρημάτων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	4	3,7	100
Ελλείπουσες τιμές	105	96,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ελλείπουσες τιμές	42	100	

Πίνακας 19: Έκτακτες χορηγίες

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Όχι	2	1,8	100
Ελλείπουσες τιμές	107	98,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ελλείπουσες τιμές	42	100	

Πίνακας 20: Ενορίες

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Όχι	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	2	4,8	6,9
Όχι	27	64,3	93,1
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 21: Ποσοστό

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ελλείπουσες τιμές	109	100	
Κρουσώνας			
75-100%	1	2,4	100
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 22: Τακτική ροή χρημάτων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ελλείπουσες τιμές	109	100	
Κρουσώνας			
Όχι	1	2,4	100
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 23: Ασταθής ροή χρημάτων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ελλείπουσες τιμές	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	1	2,4	100
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 24: Έκτακτες χορηγίες

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ελλείπουσες τιμές	109	100	
Κρουσώνας			
Ελλείπουσες τιμές	42	100	

Πίνακας 25: Εισφορές Μελών

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	26	23,9	49,1
Όχι	27	24,8	50,9
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	14	33,3	48,3
Όχι	15	35,7	51,7
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 26: Ποσοστό

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
0-25%	3	2,8	12
25-50%	2	1,8	8
50-75%	5	4,6	20
75-100%	15	13,8	60
Σύνολο	25	22,9	100
Ελλείπουσες τιμές	84	77,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
0-25%	3	7,1	21,4
25-50%	4	9,5	28,6
50-75%	2	4,8	14,3
75-100%	5	11,9	35,7
Σύνολο	14	33,3	100
Ελλείπουσες τιμές	28	66,7	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 27: Τακτική ροή χρημάτων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	11	10,1	52,4
Όχι	10	9,2	47,6
Σύνολο	21	19,3	100
Ελλείπουσες τιμές	88	80,7	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	5	11,9	55,6
Όχι	4	9,5	44,4
Σύνολο	9	21,4	100
Ελλείπουσες τιμές	33	78,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 28: Ασταθής ροή χρημάτων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	10	9,2	47,6
Όχι	11	10,1	52,4
Σύνολο	21	19,3	100
Ελλείπουσες τιμές	88	80,7	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	4	9,5	44,4
Όχι	5	11,9	55,6
Σύνολο	9	21,4	100
Ελλείπουσες τιμές	33	78,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 29: Έκτακτες χορηγίες

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	4	3,7	28,6
Όχι	10	9,2	71,4

Σύνολο	14	12,8	100
Ελλείπουσες τιμές	95	87,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	5	11,9	83,3
Όχι	1	2,4	16,7
Σύνολο	6	14,3	100
Ελλείπουσες τιμές	36	85,7	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 30: Δωρεές - Χορηγίες

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	16	14,7	30,2
Όχι	37	33,9	69,8
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	10	23,8	34,5
Όχι	19	45,2	65,5
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 31: Ποσοστό

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
0-25%	5	4,6	45,5
25-50%	3	2,8	27,3
75-100%	3	2,8	27,3
Σύνολο	11	10,1	100
Ελλείπουσες τιμές	98	89,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
0-25%	5	11,9	62,5
25-50%	3	7,1	37,5
Σύνολο	8	19	100
Ελλείπουσες τιμές	34	81	

Σύνολο	42	100	
--------	----	-----	--

Πίνακας 32: Τακτική ροή χρημάτων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	3	2,8	23,1
Όχι	10	9,2	76,9
Σύνολο	13	11,9	100
Ελλείπουσες τιμές	96	88,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Όχι	8	19	100
Ελλείπουσες τιμές	34	81	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 33: Ασταθής ροή χρημάτων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	10	9,2	76,9
Όχι	3	2,8	23,1
Σύνολο	13	11,9	100
Ελλείπουσες τιμές	96	88,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	8	19	100
Ελλείπουσες τιμές	34	81	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 34: Έκτακτες χορηγίες

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	5	4,6	55,6
Όχι	4	3,7	44,4
Σύνολο	9	8,3	100
Ελλείπουσες τιμές	100	91,7	
Σύνολο	109	100	

Κρουσώνας			
Ναι	6	14,3	100
Ελλείπουσες τιμές	36	85,7	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 35: Παζάρι

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	4	3,7	7,5
Όχι	49	45	92,5
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	1	2,4	3,4
Όχι	28	66,7	96,6
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 36: Ποσοστό

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
0-25%	1	0,9	50
75-100%	1	0,9	50
Σύνολο	2	1,8	100
Ελλείπουσες τιμές	107	98,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
25-50%	1	2,4	100
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 37: Τακτική ροή χρημάτων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Όχι	3	2,8	100
Ελλείπουσες τιμές	106	97,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Όχι	1	2,4	100
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 38: Ασταθής ροή χρημάτων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	3	2,8	100
Ελλείπουσες τιμές	106	97,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	1	2,4	100
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 39: Έκτακτες χορηγίες

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Όχι	1	0,9	100
Ελλείπουσες τιμές	108	99,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ελλείπουσες τιμές	42	100	

Πίνακας 40: Τοπική Αυτοδιοίκηση

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	14	12,8	26,4
Όχι	39	35,8	73,6
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	6	14,3	20,7
Όχι	23	54,8	79,3
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 41: Ποσοστό

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
0-25%	3	2,8	37,5
75-100%	5	4,6	62,5
Σύνολο	8	7,3	100
Ελλείπουσες τιμές	101	92,7	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
0-25%	2	4,8	33,3
75-100%	4	9,5	66,7
Σύνολο	6	14,3	100
Ελλείπουσες τιμές	36	85,7	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 42: Τακτική ροή χρημάτων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	5	4,6	62,5
Όχι	3	2,8	37,5
Σύνολο	8	7,3	100

Ελλείπουσες τιμές	101	92,7	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	4	9,5	66,7
Όχι	2	4,8	33,3
Σύνολο	6	14,3	100
Ελλείπουσες τιμές	36	85,7	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 43: Ασταθής ροή χρημάτων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	3	2,8	37,5
Όχι	5	4,6	62,5
Σύνολο	8	7,3	100
Ελλείπουσες τιμές	101	92,7	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	2	4,8	33,3
Όχι	4	9,5	66,7
Σύνολο	6	14,3	100
Ελλείπουσες τιμές	36	85,7	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 44: Έκτακτες χορηγίες

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	4	3,7	66,7
Όχι	2	1,8	33,3
Σύνολο	6	5,5	100
Ελλείπουσες τιμές	103	94,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	1	2,4	20
Όχι	4	9,5	80
Σύνολο	5	11,9	100
Ελλείπουσες τιμές	37	88,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 45: Άλλοι φορείς χρηματοδότησης

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	8	7,3	15,1
Όχι	45	41,3	84,9
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	4	9,5	13,8
Όχι	25	59,5	86,2
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 46: Άλλοι φορείς χρηματοδότησης (προσδιορισμός)

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Δ.Ε.Π.Α.Γ	1	0,9	0,9
Εκδηλώσεις	2	1,8	1,8
Ενοικίαση αποθηκών	1	0,9	0,9
Ιδιώτες	1	0,9	0,9
Κέρδη από παροχή υπηρεσιών	1	0,9	0,9
Προσφορές πιστών	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	102	93,6	93,6
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Εκδηλώσεις	1	2,4	2,4
Έκθεση βιβλίου, έκδοση ημερολογίου, αποκριάτικη εκδήλωση	1	2,4	2,4
Παραγωγή και εμπόριο προϊόντων του Συνεταιρισμού	1	2,4	2,4
Προσφορές πιστών	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	38	90,5	90,5
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 47: Ποσοστό

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	2	1,8	50
Όχι	2	1,8	50
Σύνολο	4	3,7	100
Ελλείπουσες τιμές	105	96,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Όχι	2	4,8	100
Σύνολο	2	4,8	100
Ελλείπουσες τιμές	40	95,2	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 48: Τακτική ροή χρημάτων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	1	0,9	33,3
Όχι	2	1,8	66,7
Σύνολο	3	2,8	100
Ελλείπουσες τιμές	106	97,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Όχι	1	2,4	100
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 49: Ασταθής ροή χρημάτων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	2	1,8	100
Ελλείπουσες τιμές	107	98,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	1	2,4	100
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	

Σύνολο	42	100	
--------	----	-----	--

Πίνακας 50: Έκτακτες χορηγίες

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	3	2,8	100
Ελλείπουσες τιμές	106	97,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	1	2,4	100
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 51: Φορείς Ίδρυσης Οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Κοινότητα	3	2,8	5,6
Δήμος	12	11	22,2
Κράτος	11	10,1	20,4
Πρωτοβουλία πολιτών	25	22,9	46,3
Ευρωπαϊκή Ένωση	2	1,8	3,7
Άλλο (Προσδιορίστε)	1	0,9	1,9
Σύνολο	54	49,5	100
Ελλείπουσες τιμές	55	50,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Κοινότητα	2	4,8	7,1
Δήμος	2	4,8	7,1
Κράτος	5	11,9	17,9
Πρωτοβουλία πολιτών	17	40,5	60,7
Άλλο (Προσδιορίστε)	2	4,8	7,1
Σύνολο	28	66,7	100
Ελλείπουσες τιμές	14	33,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 52: Φορείς Ίδρυσης Οργανώσεων (προσδιορισμός)

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πρωτοβουλία εμπόρων Γαζίου	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	108	99,1	99,1
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Πρωτοβουλία γονέων	2	4,8	4,8
Ελλείπουσες τιμές	40	95,2	95,2
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 53: Έτος Ίδρυσης Οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
1926	1	0,9	2,7
1929	1	0,9	2,7
1970	1	0,9	2,7
1974	1	0,9	2,7
1977	1	0,9	2,7
1980	1	0,9	2,7
1982	1	0,9	2,7
1983	1	0,9	2,7
1984	1	0,9	2,7
1985	1	0,9	2,7
1987	1	0,9	2,7
1992	1	0,9	2,7
1994	2	1,8	5,4
1995	2	1,8	5,4
1996	2	1,8	5,4
1997	2	1,8	5,4
1998	1	0,9	2,7
1999	2	1,8	5,4
2000	1	0,9	2,7
2002	3	2,8	8,1
2003	4	3,7	10,8
2004	1	0,9	2,7
2005	1	0,9	2,7
2007	1	0,9	2,7
2010	2	1,8	5,4

2011	1	0,9	2,7
Σύνολο	37	33,9	100
Ελλείπουσες τιμές	72	66,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
1836	1	2,4	4,2
1885	1	2,4	4,2
1930	1	2,4	4,2
1936	1	2,4	4,2
1940	1	2,4	4,2
1946	1	2,4	4,2
1960	1	2,4	4,2
1968	1	2,4	4,2
1975	1	2,4	4,2
1978	1	2,4	4,2
1980	2	4,8	8,3
1981	1	2,4	4,2
1985	1	2,4	4,2
1986	1	2,4	4,2
1987	2	4,8	8,3
1995	1	2,4	4,2
1999	1	2,4	4,2
2000	1	2,4	4,2
2001	1	2,4	4,2
2002	1	2,4	4,2
2003	1	2,4	4,2
2010	1	2,4	4,2
Σύνολο	24	57,1	100
Ελλείπουσες τιμές	18	42,9	
Σύνολο	42	100	

Κύριες Δραστηριότητες Οργανώσεων

Πίνακας 54: Εκπαιδευτικές

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	21	19,3	39,6
Όχι	32	29,4	60,4
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			

Ναι	9	21,4	30
Όχι	21	50	70
Σύνολο	30	71,4	100
Ελλείπουσες τιμές	12	28,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 55: Επιμορφωτικές

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	21	19,3	39,6
Όχι	32	29,4	60,4
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	11	26,2	36,7
Όχι	19	45,2	63,3
Σύνολο	30	71,4	100
Ελλείπουσες τιμές	12	28,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 56: Πολιτιστικές

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	30	27,5	56,6
Όχι	23	21,1	43,4
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	11	26,2	36,7
Όχι	19	45,2	63,3
Σύνολο	30	71,4	100
Ελλείπουσες τιμές	12	28,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 57: Παραγωγικές

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	3	2,8	5,7
Όχι	50	45,9	94,3
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	5	11,9	16,7
Όχι	25	59,5	83,3
Σύνολο	30	71,4	100
Ελλείπουσες τιμές	12	28,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 58: Οικονομικές

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	2	1,8	3,8
Όχι	51	46,8	96,2
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	4	9,5	13,3
Όχι	26	61,9	86,7
Σύνολο	30	71,4	100
Ελλείπουσες τιμές	12	28,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 59: Αθλητικές

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	11	10,1	20,8
Όχι	42	38,5	79,2
Σύνολο	53	48,6	100

Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	6	14,3	20
Όχι	24	57,1	80
Σύνολο	30	71,4	100
Ελλείπουσες τιμές	12	28,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 60: Φιλανθρωπικές

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	13	11,9	24,5
Όχι	40	36,7	75,5
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	4	9,5	13,3
Όχι	26	61,9	86,7
Σύνολο	30	71,4	100
Ελλείπουσες τιμές	12	28,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 61: Θρησκευτικές

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	10	9,2	18,9
Όχι	43	39,4	81,1
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	5	11,9	16,7
Όχι	25	59,5	83,3
Σύνολο	30	71,4	100
Ελλείπουσες τιμές	12	28,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 62: Εθελοντικές

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	14	12,8	26,4
Όχι	39	35,8	73,6
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	5	11,9	16,7
Όχι	25	59,5	83,3
Σύνολο	30	71,4	100
Ελλείπουσες τιμές	12	28,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 63: Εξωραϊστικές

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	15	13,8	28,3
Όχι	38	34,9	71,7
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	4	9,5	13,3
Όχι	26	61,9	86,7
Σύνολο	30	71,4	100
Ελλείπουσες τιμές	12	28,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 64: Άλλες δραστηριότητες

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	9	8,3	17
Όχι	44	40,4	83
Σύνολο	53	48,6	100

Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	4	9,5	13,3
Όχι	26	61,9	86,7
Σύνολο	30	71,4	100
Ελλείπουσες τιμές	12	28,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 65: Άλλες δραστηριότητες (προσδιορισμός)

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αγορά υλικοτεχνικών μέσων για το Δημοτικό σχολείο Γαζίου	1	0,9	0,9
Επεξεργασία ελαιοκάρπου, διεκπεραίωση επιδοτήσεων, εμπόριο γεωργικών εφοδίων	1	0,9	0,9
Επίλυση προβλημάτων των ιδιοκτητών αυθαιρέτων	1	0,9	0,9
Κοινωνική ενσωμάτωση , προώθηση και ενίσχυση της απασχόλησης μέσω της λειτουργίας κοινωνικών δομών φύλαξης παιδιών, παιδιών με αναπηρία και ηλικιωμένων	1	0,9	0,9
Παροχή υπηρεσιών ιατροκοινωνικής στήριξης	1	0,9	0,9
Πρωτοβάθμια περίθαλψη ηλικιωμένων	1	0,9	0,9
Πρωτοβάθμια υγεία	1	0,9	0,9
Ύδρευση, αποχέτευση	1	0,9	0,9
Υπηρεσίες συναισθηματικής στήριξης και φροντίδας υγείας, ηλικιωμένων και ΑμεΑ	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	100	91,7	91,7
Σύνολο	109	100	100

Κρουσώνας			
Κατ' οίκον κοινωνική φροντίδα	1	2,4	2,4
Υγεία	2	4,8	4,8
Ελλείπουσες τιμές	39	92,9	92,9
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 66: Δομή Οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Τυπική	52	47,7	94,5
Άτυπη	3	2,8	5,5
Σύνολο	55	50,5	100
Ελλείπουσες τιμές	54	49,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Τυπική	31	73,8	100
Ελλείπουσες τιμές	11	26,2	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 67: Αλλαγή σκοπού και δομής των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	5	4,6	9,1
Όχι	50	45,9	90,9
Σύνολο	55	50,5	100
Ελλείπουσες τιμές	54	49,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	2	4,8	6,7
Όχι	28	66,7	93,3
Σύνολο	30	71,4	100
Ελλείπουσες τιμές	12	28,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 68: Τρόποι αλλαγής σκοπού και δομής των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις	1	0,9	0,9
Μετατροπή του χαρακτήρα της οργάνωσης	2	1,8	1,8
Ελλείπουσες τιμές	106	97,2	97,2
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Μετατροπή του χαρακτήρα της οργάνωσης	2	4,8	4,8
Ελλείπουσες τιμές	40	95,2	95,2
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 69: Λήψη εξωτερικής βοήθειας κατά την εξελικτική πορεία των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	32	29,4	58,2
Όχι	23	21,1	41,8
Σύνολο	55	50,5	100
Ελλείπουσες τιμές	54	49,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	15	35,7	50
Όχι	15	35,7	50
Σύνολο	30	71,4	100
Ελλείπουσες τιμές	12	28,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 70: Οικονομική βοήθεια

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	17	15,6	41,5
Όχι	24	22	58,5
Σύνολο	41	37,6	100
Ελλείπουσες τιμές	68	62,4	

Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	10	23,8	50
Όχι	10	23,8	50
Σύνολο	20	47,6	100
Ελλείπουσες τιμές	22	52,4	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 71: Φορέας

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Δήμος Μαλεβιζίου	4	3,7	3,7
Ε.Σ.Π.Α.	1	0,9	0,9
Ενορίες άνω και κάτω Καλεσσών	1	0,9	0,9
Ιδιώτες	2	1,8	1,8
Κρατικά λαχεία	1	0,9	0,9
Νέα Γενιά	1	0,9	0,9
Πιστοί	1	0,9	0,9
Πρώην Δήμος Γαζίου	1	0,9	0,9
Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Νηπιαγωγείου και Δημοτικού σχολείου Ρογδιάς	1	0,9	0,9
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Υ.Α.Α.Τ.)	1	0,9	0,9
Υπουργείο Παιδείας	1	0,9	0,9
Υπουργείο Πολιτισμού	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	93	85,3	85,3
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Πρώην Δήμος Κρουσώνα, Αγροτικός Συνεταιρισμός Λουτρακίου	1	2,4	2,4
Δήμος Μαλεβιζίου	2	4,8	4,8
Ολοκληρωμένο πρόγραμμα ανάπτυξης αγροτικού χώρου (Ο.Π.Α.Χ.)	1	2,4	2,4
Πρώην Δήμος Κρουσώνα	1	2,4	2,4
Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων 2ου Δημοτικού	1	2,4	2,4

σχολείου Κρουσώνα			
Υπουργείο Παιδείας	1	2,4	2,4
Υπουργείο Παιδείας	1	2,4	2,4
Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	33	78,6	78,6
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 72: Πρωτοβουλία

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Γονέων	1	0,9	0,9
Διοικητικού Συμβουλίου	1	0,9	0,9
Εκκλησιαστικού Συλλόγου	1	0,9	0,9
Ιερέως	1	0,9	0,9
Κατοίκων της περιοχής	1	0,9	0,9
Πολιτιστικού Συλλόγου	1	0,9	0,9
Αμμουδάρας			
Προέδρου	1	0,9	0,9
Συλλόγου	1	0,9	0,9
Τοπικού Συμβουλίου Νέων (ΤΟ.Σ.Υ.Ν.) Γαζίου	1	0,9	0,9
Υπουργείου Αθλητισμού	1	0,9	0,9
Υπουργείου Ανάπτυξης	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	98	89,9	89,9
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Δημάρχου	1	2,4	2,4
Διευθνή	1	2,4	2,4
Κοινή μεταξύ οργάνωσης και Υπουργείου Παιδείας	1	2,4	2,4
Κράτους	1	2,4	2,4
Προέδρου	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	37	88,1	88,1
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 73: Οφέλη

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αγορά χώρου για την κατασκευή γηπέδου	1	0,9	0,9
Ανέγερση κωδωνοστασίου	1	0,9	0,9
Εκσυγχρονισμός μηχανολογικού εξοπλισμού	1	0,9	0,9
Ενίσχυση εκπαιδευτικών εκδρομών	1	0,9	0,9
Λειτουργικά έξοδα	1	0,9	0,9
Μείωση αναγκών του σχολείου	1	0,9	0,9
Οικονομικά	2	1,8	1,8
Τρέχοντα έξοδα	1	0,9	0,9
Υλικοτεχνική υποδομή στο σχολείο	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	99	90,8	90,8
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Αγορά υλικού για το Λύκειο Κρουσώνα	1	2,4	2,4
Εξοπλισμός του κτιρίου του Συλλόγου	1	2,4	2,4
Επιδότηση εξοπλισμού	1	2,4	2,4
Οικονομικά	2	4,8	4,8
Προς την κοινότητα	1	2,4	2,4
Υποδομή σχολείου	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	35	83,3	83,3
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 74: Περιορισμοί

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Κανένας	7	6,4	6,4
Περιμένουν έργο	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	101	92,7	92,7
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Κανένας	3	7,1	7,1

Ελλείπουσες τιμές	39	92,9	92,9
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 75: Τεχνική βοήθεια

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	8	7,3	19,5
Όχι	33	30,3	80,5
Σύνολο	41	37,6	100
Ελλείπουσες τιμές	68	62,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	2	4,8	10
Όχι	18	42,9	90
Σύνολο	20	47,6	100
Ελλείπουσες τιμές	22	52,4	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 76: Φορέας

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Δήμος Μαλεβιζίου	3	2,8	2,8
Δήμος Μαλεβιζίου	1	0,9	0,9
Ιδιώτες	1	0,9	0,9
Πολιτιστικός Σύλλογος Ρογδιάς	1	0,9	0,9
Υπουργείο Παιδείας	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	102	93,6	93,6
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Κέντρο Υγείας Αγίας Βαρβάρας	2	4,8	4,8
Ελλείπουσες τιμές	40	95,2	95,2
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 77: Πρωτοβουλία

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Διοικητικού Συμβουλίου	1	0,9	0,9
Ιατρού	1	0,9	0,9
Σχολείου	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	106	97,2	97,2
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Ελλείπουσες τιμές	42	100	100

Πίνακας 78: Οφέλη

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Εργασίες	1	0,9	0,9
Κατασκευή δρόμου, υδροδότηση, φωτισμός	1	0,9	0,9
Πρακτικά	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	106	97,2	97,2
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Ελλείπουσες τιμές	42	100	100

Πίνακας 79: Περιορισμοί

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Κανένας	3	2,8	2,8
Ελλείπουσες τιμές	106	97,2	97,2
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Ελλείπουσες τιμές	42	100	100

Πίνακας 80: Βοήθεια Υποδομών

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	4	3,7	9,8
Όχι	37	33,9	90,2
Σύνολο	41	37,6	100
Ελλείπουσες τιμές	68	62,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	5	11,9	25
Όχι	15	35,7	75
Σύνολο	20	47,6	100
Ελλείπουσες τιμές	22	52,4	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 81: Φορέας

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης (B.O.A.K.)	1	0,9	0,9
Δήμος Μαλεβιζίου	1	0,9	0,9
Ιδιώτες	2	1,8	1,8
Ελλείπουσες τιμές	105	96,3	96,3
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Ελλείπουσες τιμές	37	88,1	88,1
Δήμος Μαλεβιζίου	3	7,1	7,1
Υπουργείο Παιδείας	1	2,4	2,4
Υπουργείο Πολιτισμού	1	2,4	2,4
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 82: Πρωτοβουλία

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ιατρού	1	0,9	0,9
Συλλόγου	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	107	98,2	98,2

Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Κοινή μεταξύ οργάνωσης και Υπουργείου	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	97,6
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 83: Οφέλη

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Μείωση αναγκών του σχολείου	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	108	99,1	99,1
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Ως προς την εγκατάσταση της οργάνωσης	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	97,6
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 84: Περιορισμοί

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Κανένας	2	1,8	1,8
Ελλείπουσες τιμές	107	98,2	98,2
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Κανένας	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	97,6
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 85: Συμβουλευτική βοήθεια

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	13	11,9	31,7
Όχι	28	25,7	68,3
Σύνολο	41	37,6	100

Ελλείπουσες τιμές	68	62,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	4	9,5	20
Όχι	16	38,1	80
Σύνολο	20	47,6	100
Ελλείπουσες τιμές	22	52,4	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 86: Φορέας

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αρχιεπισκοπή Κρήτης	2	1,8	1,8
Δήμος Μαλεβιζίου	1	0,9	0,9
Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης	2	1,8	1,8
Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης	1	0,9	0,9
ΕΤΑΜ	1	0,9	0,9
Ιδιώτης	1	0,9	0,9
Ινστιτούτο Θαλάσσιας Βιολογίας Κρήτης (Ι.ΘΑ.ΒΙ.Κ.)	1	0,9	0,9
Σχολές Γονέων	1	0,9	0,9
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Υ.Α.Α.Τ)	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	98	89,9	89,9
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης (Ν.Ε.Λ.Ε.)	1	2,4	2,4
Αρχιεπισκοπή Κρήτης	1	2,4	2,4
Εργατικό Κέντρο Ηρακλείου	1	2,4	2,4
Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης (Ν.Ε.Λ.Ε.)	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	38	90,5	90,5
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 87: Πρωτοβουλία

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αγροτικού Συνεταιρισμού	1	0,9	0,9
Ενορίας	1	0,9	0,9
Ιερέως	1	0,9	0,9
Παιδικού Σταθμού	1	0,9	0,9
Προϊσταμένη του φορέα	1	0,9	0,9
Πρώην Δήμου Γαζίου	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	103	94,5	94,5
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Αρχιεπισκοπή Κρήτης	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	97,6
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 88: Οφέλη

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Βελτίωση παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου	1	0,9	0,9
Ενημέρωση για ασθένειες της αγροτικής παραγωγής και μέτρα αντιμετώπισής τους	1	0,9	0,9
Επιμορφωτικά	1	0,9	0,9
Παροχή υπηρεσιών στα παιδιά	1	0,9	0,9
Πνευματική καθοδήγηση πιστών	1	0,9	0,9
Ποιμαντικά	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	103	94,5	94,5
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Καλύτερη διοίκηση της ενορίας	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	97,6
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 89: Περιορισμοί

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Κανένα	2	1,8	1,8
Κόστος	1	0,9	0,9
Περιμένουν έργο	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	105	96,3	96,3
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Ελλείπουσες τιμές	42	100	100

Πίνακας 90: Άλλη μορφή στήριξης / βοήθειας

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	2	1,8	4,9
Όχι	39	35,8	95,1
Σύνολο	41	37,6	100
Ελλείπουσες τιμές	68	62,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	1	2,4	5
Όχι	19	45,2	95
Σύνολο	20	47,6	100
Ελλείπουσες τιμές	22	52,4	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 91: Άλλη μορφή στήριξης / βοήθειας (προσδιορισμός)

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Συνεργασία	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	108	99,1	99,1
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Εκπαίδευση	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	97,6
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 92: Φορέας

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Κέντρο Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Κ.Ε.Ε.), Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης (ΝΕ.ΛΕ.), Δημοτικός Οργανισμός Νεολαίας, Αθλητισμού Γαζίου (Δ.Ο.Ν.Α.Γ.)	1	0,9	0,9
Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Δημοτικού σχολείου Καλεσσών	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	107	98,2	98,2
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Ε.Κ.Α.Β.	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	97,6
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 93: Πρωτοβουλία

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Κ.Α.Π.Η. Γαζίου, Κοινή πρωτοβουλία	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	108	99,1	99,1
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Ε.Κ.Α.Β. και Σ.Ε.Κ.Φ.Ε.Ο.	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	97,6
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 94: Οφέλη

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Οργάνωση προγραμμάτων	1	0,9	0,9

Ελλείπουσες τιμές	108	99,1	99,1
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Εκπαίδευση στις πρώτες βοήθειες	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	97,6
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 95: Περιορισμοί

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Κανένας	1	0,9	0,9
Περιορισμένο χρονικό διάστημα - στόχοι	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	107	98,2	98,2
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Κανένας	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	97,6
Σύνολο	42	100	100

Ιδιότητα Μέλους

Πίνακας 96: Έλλειψη οργανώσεων σε εγγεγραμμένα και ενεργά συμμετέχοντα μέλη

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	20	18,3	55,6
Όχι	16	14,7	44,4
Σύνολο	36	33	100
Ελλείπουσες τιμές	73	67	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	10	23,8	58,8
Όχι	7	16,7	41,2
Σύνολο	17	40,5	100
Ελλείπουσες τιμές	25	59,5	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 97: Συμμετοχή όλων των μελών της κοινότητας στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	21	19,3	38,2
Όχι	34	31,2	61,8
Σύνολο	55	50,5	100
Ελλείπουσες τιμές	54	49,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	16	38,1	51,6
Όχι	15	35,7	48,4
Σύνολο	31	73,8	100
Ελλείπουσες τιμές	11	26,2	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 98: Προσδιορισμός των μελών της κοινότητας που δεν συμμετέχουν

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Άθεοι και αλλόθρησκοι	1	0,9	0,9
Άτομα κάτω των 18 ετών	1	0,9	0,9
Άτομα κάτω των 58 ετών	2	1,8	1,8
Άτομα κάτω των 6 και άνω των 12 ετών	1	0,9	0,9
Άτομα που δεν είναι αγρότες	1	0,9	0,9
Άτομα που δεν έχουν αθλητικό πνεύμα και δεν ασχολούνται με το ποδόσφαιρο	1	0,9	0,9
Άτομα που δεν έχουν διάθεση να ασχοληθούν με τα κοινά	1	0,9	0,9
Γονείς	1	0,9	0,9
Ηλικιωμένοι	1	0,9	0,9
Ηλικιωμένοι, κάτοικοι της κοινότητας Ρογδιάς	1	0,9	0,9
Ιδιοκτήτες αυθαιρέτων	1	0,9	0,9
Κάτοικοι της κοινότητας Αμμουδάρας	1	0,9	0,9
Κάτοικοι της κοινότητας Γαζίου	1	0,9	0,9
Κάτοικοι της κοινότητας Καλεσσών	2	1,8	1,8

Κάτοικοι της κοινότητας Μαδέ	1	0,9	0,9
Κάτοικοι της κοινότητας Ρογδιάς	2	1,8	1,8
Κάτοικοι της περιοχής Αχλάδας	1	0,9	0,9
Μετανάστες και κάτοικοι της κοινότητας Αμμουδάρας	1	0,9	0,9
Νήπια	1	0,9	0,9
Παιδιά	1	0,9	0,9
Πολίτες	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	85	78	78
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Άτομα που δεν ασχολούνται με τον αθλητισμό και το ποδόσφαιρο	1	2,4	2,4
Άτομα που δεν είναι έμποροι	1	2,4	2,4
Αυτοεξυπηρετούμενα άτομα και άτομα που δεν ανήκουν στην κατηγορία ΑμεΑ	1	2,4	2,4
Γονείς	3	7,1	7,1
Γυναίκες	1	2,4	2,4
Ηλικιωμένοι	1	2,4	2,4
Κάτοικοι της κοινότητας Κρουσώνα	2	4,8	4,8
Πολίτες	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	31	73,8	73,8
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 99: Λόγοι μη συμμετοχής όλων των μελών της κοινότητας στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αδιαφορία	2	1,8	1,8
Αμέλεια	1	0,9	0,9
Ανομοιογένεια της κοινότητας	1	0,9	0,9
Βάση καταστατικού δεν τους επιτρέπεται	1	0,9	0,9
Για προσωπικούς λόγους	2	1,8	1,8
Δεν διαθέτουν αγροτεμάχια	1	0,9	0,9
Δεν είναι έμπορο	1	0,9	0,9
Δεν έχουν αθλητικό πνεύμα και δεν ασχολούνται με το	1	0,9	0,9

ποδόσφαιρο			
Δεν έχουν παιδιά στο σχολείο	3	2,8	2,8
Είναι αδιάφοροι για τις δράσεις	1	0,9	0,9
Είναι εγγεγραμμένα σε άλλα ολοήμερα νηπιαγωγεία	1	0,9	0,9
Είναι εμπορική εταιρία	1	0,9	0,9
Έλλειψη ελεύθερου χρόνου και διάθεσης	1	0,9	0,9
Ηλικία	1	0,9	0,9
Ηλικία, δεν ασχολούνται με τον αθλητισμό	1	0,9	0,9
Λόγω Φ.Ε.Κ.	2	1,8	1,8
Με πρόσχημα την έλλειψη ελεύθερου χρόνου	1	0,9	0,9
Μετανάστες λόγω διαφορετικών θρησκειών και κάτοικοι λόγω απουσίας τους στην ύπαιθρο τα Σαββατοκύριακα	1	0,9	0,9
Όσοι δεν ενδιαφέρονται για το κοινό καλό	1	0,9	0,9
Πεποιθήσεις	1	0,9	0,9
Προσωπικοί	1	0,9	0,9
Φοιτούν σε τεχνικά ή Νυχτερινά Λύκεια	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	82	75,2	75,2
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Αδιαφορία	1	2,4	2,4
Δεν είναι ιδρυτικά μέλη του Συνεταιρισμού	1	2,4	2,4
Δεν ενδιαφέρονται για το συγκεκριμένο άθλημα	1	2,4	2,4
Δεν έχουν παιδιά στο Δημοτικό σχολείο	1	2,4	2,4
Δεν έχουν παιδιά στον παιδικό σταθμό	1	2,4	2,4
Δεν έχουν παιδιά στο Δημοτικό σχολείο	1	2,4	2,4
Δεν χρήζουν κατ' οίκον κοινωνικής φροντίδας	1	2,4	2,4
Φύση επαγγέλματος	1	2,4	2,4
Ηλικία	1	2,4	2,4
Φύση επαγγέλματος	2	4,8	4,8
Ελλείπουσες τιμές	31	73,8	73,8
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 100: Προθυμία υπαλλήλων για συμμετοχή και υποστήριξη των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	18	16,5	37,5
Όχι	30	27,5	62,5
Σύνολο	48	44	100
Ελλείπουσες τιμές	61	56	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	10	23,8	38,5
Όχι	16	38,1	61,5
Σύνολο	26	61,9	100
Ελλείπουσες τιμές	16	38,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 101: Λόγοι προθυμίας υπαλλήλων για συμμετοχή και υποστήριξη των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αγάπη προς το Θεό	1	0,9	0,9
Εθελοντισμός	1	0,9	0,9
Εκπαιδευτικοί	2	1,8	1,8
Επαγγελματική συνείδηση	1	0,9	0,9
Επαγγελματικοί	8	7,3	7,3
Ζήλος για την εργασία	1	0,9	0,9
Κοινοφελείς	1	0,9	0,9
Πίστη στον Τριαδικό Θεό και στο Ορθόδοξο Δόγμα	1	0,9	0,9
Προσφορά στα παιδιά	1	0,9	0,9
Προσωπική ανέλιξη, υπευθυνότητα, συνείδηση	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	91	83,5	83,5
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Διέξοδος για τα παιδιά της κοινότητας	1	2,4	2,4
Εκπαιδευτικοί στόχοι	1	2,4	2,4
Επαγγελματικοί	5	11,9	11,9

Οικονομικοί	1	2,4	2,4
Πίστη	1	2,4	2,4
Στήριξη και ανάπτυξη της οργάνωσης	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	32	76,2	76,2
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 102: Προθυμία αιρετών για συμμετοχή και υποστήριξη των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	22	20,2	44,9
Όχι	27	24,8	55,1
Σύνολο	49	45	100
Ελλείπουσες τιμές	60	55	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	10	23,8	38,5
Όχι	16	38,1	61,5
Σύνολο	26	61,9	100
Ελλείπουσες τιμές	16	38,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 103: Λόγοι προθυμίας αιρετών για συμμετοχή και υποστήριξη των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ανάδειξη Δήμου Μαλεβιζίου	1	0,9	0,9
Ανάπτυξη της τοπικής αγοράς Γαζίου	1	0,9	0,9
Εθελοντισμός	1	0,9	0,9
Ενδιαφέρον για τον τόπο τους	1	0,9	0,9
Εξυπηρέτηση των κατοίκων της Ρογδιάς	1	0,9	0,9
Επαγγελματικοί	1	0,9	0,9
Επιδίωξη προσωπικών ωφελειών, ενδιαφέρον για τα κοινά	1	0,9	0,9
Ευημερία και ανάπτυξη της κοινότητας Καλεσσών	1	0,9	0,9

Κερδοφορία της επιχείρησης	1	0,9	0,9
Κοινωνική πολιτική	1	0,9	0,9
Κοινωνικοί	1	0,9	0,9
Κοινοφελείς	1	0,9	0,9
Μεγάλος αριθμός ιδιοκτητών αυθαιρέτων	1	0,9	0,9
Ομαλή λειτουργία του Νηπιαγωγείου	1	0,9	0,9
Πίστη	1	0,9	0,9
Πίστη στον Τριαδικό Θεό και στο Ορθόδοξο Δόγμα	1	0,9	0,9
Προαγωγή του αθλητισμού	1	0,9	0,9
Προσφορά στα παιδιά	1	0,9	0,9
Προσφορά στο κοινωνικό σύνολο	1	0,9	0,9
Υποχρέωση	2	1,8	1,8
Ελλείπουσες τιμές	88	80,7	80,7
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Εξυπηρέτηση των κατοίκων της περιοχής	1	2,4	2,4
Εξυπηρέτηση των συνεταιριζόμενων	1	2,4	2,4
Κοινωνική αναγνώριση	1	2,4	2,4
Κοινωνικοί	1	2,4	2,4
Ομαλή λειτουργία του Νηπιαγωγείου	1	2,4	2,4
Πίστη	1	2,4	2,4
Στήριξη και ανάπτυξη της οργάνωσης	1	2,4	2,4
Τοπική ανάπτυξη	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	34	81	81
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 104: Προθυμία ηγετών για συμμετοχή και υποστήριξη των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	16	14,7	32,7
Όχι	33	30,3	67,3
Σύνολο	49	45	100
Ελλείπουσες τιμές	60	55	

Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	7	16,7	26,9
Όχι	19	45,2	73,1
Σύνολο	26	61,9	100
Ελλείπουσες τιμές	16	38,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 105: Λόγοι προθυμίας ηγετών για συμμετοχή και υποστήριξη των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ανάδειξη του προσωπικού τους προφίλ	1	0,9	0,9
Εθελοντισμός	1	0,9	0,9
Επαγγελματική συνείδηση, ζήλος, επαγγελματική καταξίωση	1	0,9	0,9
Επαγγελματικοί	1	0,9	0,9
Κοινωνική πολιτική	1	0,9	0,9
Κοινοφελείς	1	0,9	0,9
Πάθος για τον αθλητισμό και το ποδόσφαιρο	1	0,9	0,9
Πίστη	1	0,9	0,9
Πίστη στον Τριαδικό Θεό και στο Ορθόδοξο Δόγμα	1	0,9	0,9
Πολιτικοί	1	0,9	0,9
Προαγωγή του αθλητισμού	1	0,9	0,9
Προσφορά στα παιδιά	1	0,9	0,9
Προσφορά στο κοινωνικό σύνολο	1	0,9	0,9
Συνέχιση λειτουργίας του Συλλόγου	1	0,9	0,9
Το Κ.Δ.Α.Π. παρέχει δημιουργικές δραστηριότητες, ομαδικές και ατομικές δράσεις και εποικοδομητικές ασχολίες	1	0,9	0,9
Υποχρέωση	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	93	85,3	85,3
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Εκπαιδευτικοί στόχοι	1	2,4	2,4
Ευθύνη και πρόοδος	1	2,4	2,4

Κοινωνικοί	1	2,4	2,4
Πίστη	1	2,4	2,4
Προσφορά	1	2,4	2,4
Προφίλ	1	2,4	2,4
Στήριξη και ανάπτυξη της οργάνωσης	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	35	83,3	83,3
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 106: Προθυμία μελών Δ.Σ. για συμμετοχή και υποστήριξη των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	31	28,4	63,3
Όχι	18	16,5	36,7
Σύνολο	49	45	100
Ελλείπουσες τιμές	60	55	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	12	28,6	46,2
Όχι	14	33,3	53,8
Σύνολο	26	61,9	100
Ελλείπουσες τιμές	16	38,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 107: Λόγοι προθυμίας μελών Δ.Σ. για συμμετοχή και υποστήριξη των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ανάδειξη οργάνωσης	1	0,9	0,9
Ανάδειξη του έργου τους	1	0,9	0,9
Ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας των Καλεσσών	1	0,9	0,9
Αφορά τα παιδιά μας	1	0,9	0,9
Βελτίωση της περιοχής	1	0,9	0,9
Για να βοηθήσουν στην οργάνωση της ενορίας	1	0,9	0,9
Διαπαιδαγώγηση των παιδιών	1	0,9	0,9
Διαφύλαξη των πολιτιστικών	1	0,9	0,9

παραδόσεων της περιοχής			
Εθελοντικοί	1	0,9	0,9
Εθελοντικοί	1	0,9	0,9
Ενδιαφέρον για τα κοινά	1	0,9	0,9
Επαγγελματικοί	1	0,9	0,9
Επιθυμία βελτίωσης βιοτικού επιπέδου	1	0,9	0,9
Επίλυση των προβλημάτων της περιοχής	1	0,9	0,9
Ευημερία και ανάπτυξη της κοινότητας	1	0,9	0,9
Θέλουν να δραστηριοποιούνται	1	0,9	0,9
Κοινωνική πολιτική	1	0,9	0,9
Κοινωνικοί και πολιτικοί	1	0,9	0,9
Κοινοφελείς	1	0,9	0,9
Μεγάλα προβλήματα	1	0,9	0,9
Πάθος για τον αθλητισμό και το ποδόσφαιρο	1	0,9	0,9
Παραγωγή έργου	1	0,9	0,9
Πίστη στον Τριαδικό Θεό και στο Ορθόδοξο Δόγμα	1	0,9	0,9
Προσφορά στα παιδιά	1	0,9	0,9
Προσφορά στο κοινωνικό σύνολο	1	0,9	0,9
Συμφέροντα της κοινότητας	1	0,9	0,9
Συνείδηση και υποχρέωση απέναντι στο Σύλλογο	1	0,9	0,9
Συνολικό καλό της Ρογδιάς	1	0,9	0,9
Το Κ.Δ.Α.Π. δίνει τη δυνατότητα δημιουργικής απασχόλησης του ελεύθερου χρόνου των παιδιών	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	80	73,4	73,4
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Εθελοντική συμμετοχή	1	2,4	2,4
Επαγγελματικοί	1	2,4	2,4
Επίλυση κοινών προβλημάτων που αφορούν και τους ίδιους	1	2,4	2,4
Ευαισθησία και ευθύνη	1	2,4	2,4
Κοινωνικοί	1	2,4	2,4
Οργάνωση δραστηριοτήτων και διεύρυνση του ορίζοντα των παιδιών	1	2,4	2,4
Πίστη	1	2,4	2,4

Προσφορά	1	2,4	2,4
Στήριξη και ανάπτυξη της οργάνωσης	1	2,4	2,4
Συντονισμός εργασιών	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	32	76,2	76,2
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 108: Προθυμία μελών για συμμετοχή και υποστήριξη των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	28	25,7	57,1
Όχι	21	19,3	42,9
Σύνολο	49	45	100
Ελλείπουσες τιμές	60	55	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	9	21,4	34,6
Όχι	17	40,5	65,4
Σύνολο	26	61,9	100
Ελλείπουσες τιμές	16	38,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 109: Λόγοι προθυμίας μελών για συμμετοχή και υποστήριξη των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αγάπη για το αντικείμενο	1	0,9	0,9
Αγάπη προς το Θεό	1	0,9	0,9
Αφορά τα παιδιά μας	1	0,9	0,9
Για να βοηθήσουν στο φιλανθρωπικό έργο της ενορίας	1	0,9	0,9
Δημιουργία ψυχαγωγικών και εκπαιδευτικών εκδηλώσεων	1	0,9	0,9
Δημιουργική απασχόληση των παιδιών	1	0,9	0,9
Εθελοντισμός	1	0,9	0,9
Επιθυμία βελτίωσης βιοτικού επιπέδου	1	0,9	0,9
Επίτευξη των στόχων του	1	0,9	0,9

Νηπιαγωγείου			
Κάλυψη βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών αναγκών	1	0,9	0,9
Κοινό όφελος	1	0,9	0,9
Κοινοφελείς	1	0,9	0,9
Μεγάλα προβλήματα	1	0,9	0,9
Πάθος για τον αθλητισμό και το ποδόσφαιρο	1	0,9	0,9
Παράδοση	1	0,9	0,9
Παροχή υπηρεσιών	1	0,9	0,9
Πίστη	1	0,9	0,9
Πίστη στον Τριαδικό Θεό και στο Ορθόδοξο Δόγμα	1	0,9	0,9
Προσφορά στα παιδιά	1	0,9	0,9
Προσφορά στο κοινωνικό σύνολο	1	0,9	0,9
Προσωπικό όφελος	3	2,8	2,8
Υπάρχουν τα παιδιά τους στο χώρο του Νηπιαγωγείου	1	0,9	0,9
Υποχρέωση	1	0,9	0,9
Χρήση υπηρεσιών υγείας	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	83	76,1	76,1
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Αγάπη για τη σκοποβολή	1	2,4	2,4
Βελτίωση βιοτικού επιπέδου του σχολικού περιβάλλοντος	1	2,4	2,4
Ενημέρωση δικαιωμάτων	1	2,4	2,4
Εξυπηρέτηση αναγκών	1	2,4	2,4
Κοινωνικοί και οικονομικοί	1	2,4	2,4
Παροχή υπηρεσιών	1	2,4	2,4
Πίστη	1	2,4	2,4
Προσφορά	1	2,4	2,4
Υποχρέωση σαν μέλη και αγάπη	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	33	78,6	78,6
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 110: Προθυμία εθελοντών για συμμετοχή και υποστήριξη των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	23	21,1	46,9
Όχι	26	23,9	53,1
Σύνολο	49	45	100
Ελλείπουσες τιμές	60	55	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	13	31	50
Όχι	13	31	50
Σύνολο	26	61,9	100
Ελλείπουσες τιμές	16	38,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 111: Λόγοι προθυμίας εθελοντών για συμμετοχή και υποστήριξη των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αγάπη για το αντικείμενο	1	0,9	0,9
Αγάπη προς το Θεό	1	0,9	0,9
Ανθρωπιστικοί	1	0,9	0,9
Βελτίωση ποιότητας ζωής και προαγωγή του αθλητισμού	1	0,9	0,9
Βλέπουν ότι παράγεται έργο	1	0,9	0,9
Για να βοηθήσουν στο φιλανθρωπικό έργο της ενορίας	1	0,9	0,9
Για το καλό της ενορίας και της περιοχής	1	0,9	0,9
Διάθεση για προσφορά	1	0,9	0,9
Εθελοντισμός	1	0,9	0,9
Επιθυμία βελτίωσης βιοτικού επιπέδου	1	0,9	0,9
Ευημερία και ανάπτυξη της κοινότητας	1	0,9	0,9
Κοινοφελείς	1	0,9	0,9
Οφέλη προς τα παιδιά	1	0,9	0,9
Πάθος για τον αθλητισμό και το ποδόσφαιρο	1	0,9	0,9

Πίστη	1	0,9	0,9
Πίστη στον Τριαδικό Θεό και στο Ορθόδοξο Δόγμα	1	0,9	0,9
Προς όφελος των παιδιών	1	0,9	0,9
Προσφορά στα παιδιά	1	0,9	0,9
Προσφορά στο κοινωνικό σύνολο	1	0,9	0,9
Συμβολή για την καλύτερη σχέση μεταξύ γονέων και δασκάλων	1	0,9	0,9
Υποχρέωση	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	88	80,7	80,7
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Αγάπη	1	2,4	2,4
Δεν τους ζητείται να προσφέρουν τίποτα	1	2,4	2,4
Ηθικοί	1	2,4	2,4
Θρησκευτικοί	1	2,4	2,4
Κοινωνική καταξίωση	1	2,4	2,4
Κοινωνικοί	1	2,4	2,4
Μη κερδοσκοπικός χαρακτήρας του Συλλόγου	1	2,4	2,4
Πίστη	1	2,4	2,4
Προσφορά	1	2,4	2,4
Προσφορά εθελοντικής εργασίας	1	2,4	2,4
Ψυχαγωγίας, υγείας και κοινωνικοποίησης	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	31	73,8	73,8
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 112: Δυσκολία μελών για τη συνέχιση της δραστηριότητάς τους στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ δύσκολο	6	5,5	12,5
Δύσκολο	11	10,1	22,9
Λίγο δύσκολο	17	15,6	35,4
Καθόλου δύσκολο	14	12,8	29,2
Σύνολο	48	44	100
Ελλείπουσες τιμές	61	56	

Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ δύσκολο	3	7,1	10,7
Δύσκολο	6	14,3	21,4
Λίγο δύσκολο	7	16,7	25
Καθόλου δύσκολο	12	28,6	42,9
Σύνολο	28	66,7	100
Ελλείπουσες τιμές	14	33,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 113: Προσδοκίες μελών από την ηγεσία και τις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αδιάκοπη προσπάθεια για την επίτευξη καλύτερων τιμών, βελτίωση των παροχών – υπηρεσιών και επίλυση προβλημάτων παραγωγής - γραφειοκρατίας	1	0,9	0,9
Ανάπτυξη της περιοχής	1	0,9	0,9
Βελτίωση ποιότητας ζωής	1	0,9	0,9
Βελτίωση ποιότητας ζωής , ενεργή συμμετοχή και προώθηση των προβλημάτων της περιοχής, εκδηλώσεις κοινωνικού ενδιαφέροντος	1	0,9	0,9
Βελτίωση των δράσεων	1	0,9	0,9
Βελτίωση των υπηρεσιών	1	0,9	0,9
Δεν γνωρίζουμε	1	0,9	0,9
Διατήρηση της πίστης τους και η συνοχή της τοπικής κοινότητας	1	0,9	0,9
Εκπλήρωση στόχων οργάνωσης	1	0,9	0,9
Ενεργή συμμετοχή στις κοινωνικές εκδηλώσεις των πιστών	1	0,9	0,9
Ενίσχυση της κοινωνικής πολιτικής σε τοπικό επίπεδο	1	0,9	0,9
Εξυπηρέτηση των σκοπών του Συλλόγου	1	0,9	0,9
Επίλυση προβλημάτων	1	0,9	0,9
Επίλυση των θεμάτων νομιμοποίησης, επιβολής χαμηκών προστίμων, θεμάτων εξ' αδιαιρέτου και επεκτάσεων σχεδίου πόλεως	1	0,9	0,9
Επίτευξη του σκοπού του Συλλόγου	1	0,9	0,9

Επίτευξη του σκοπού του σχολείου	1	0,9	0,9
Επίτευξη των σκοπών του Συλλόγου και λειτουργία του προς όφελος της περιοχής	1	0,9	0,9
Εφαρμογή καινοτόμων ιδεών για τη βελτίωση της περιοχής	1	0,9	0,9
Ηθική συμπαράσταση ανά πάσα στιγμή	1	0,9	0,9
Βελτίωση παροχής υπηρεσιών	1	0,9	0,9
Καμία	1	0,9	0,9
Κατασκευή του νέου γηπέδου στο χωριό	1	0,9	0,9
Να βοηθήσουν στις πραγματικές ανάγκες που έχουν (υλικές και πνευματικές) και να μπορεί ο ηγέτης να τους ακούει	1	0,9	0,9
Να βοηθήσει τα παιδιά να αναπτυχθούν σωματικά, συναισθηματικά, νοητικά και κοινωνικά	1	0,9	0,9
Να βοηθήσουν στην ομαλή λειτουργία του σχολικού συγκροτήματος	1	0,9	0,9
Επίλυση προβλημάτων που προκύπτουν	1	0,9	0,9
Να επιλυθεί το κτιριακό πρόβλημα των σχολείων του Δήμου	1	0,9	0,9
Να επιλύονται τα προβλήματα που συναντούν στο σχολείο τα παιδιά τους και να υπάρχει αρμονία με τους δασκάλους	1	0,9	0,9
Να έχουν τα παιδιά τους ολοκληρωμένη προσωπική και κοινωνική προσωπικότητα	1	0,9	0,9
Να προσφέρουν σεβασμό, κατάνυξη και αγάπη	1	0,9	0,9
Να σταθεί η εκκλησία αρωγός και παρήγορος σε οποιοδήποτε πρόβλημα	1	0,9	0,9
Να συνεχίσει το Κ.Δ.Α.Π. να παρέχει υψηλής ποιότητας υπηρεσίες σε περισσότερα παιδιά	1	0,9	0,9
Να συνεχίσουμε την κοινωνική προσφορά προς το συνάνθρωπο	1	0,9	0,9
Οικονομικό όφελος	1	0,9	0,9
Ομαλή λειτουργία του Αθλητικού Σωματείου και συμμετοχή περισσότερων παιδιών στην ομάδα	1	0,9	0,9

Παροχή ποιοτικών υπηρεσιών, ανάπτυξη τους στις απομακρυσμένες περιοχές και συντήρηση των υπαρχουσών δράσεων της υπηρεσίας	1	0,9	0,9
Παροχή σωστών υπηρεσιών υγείας	1	0,9	0,9
Πίστη, αγάπη και αφοσίωση στον άνθρωπο	1	0,9	0,9
Προβολή της ομάδας	1	0,9	0,9
Πρόοδο της σχολικής κοινότητας	1	0,9	0,9
Προσπάθεια για παροχή περισσότερων υπηρεσιών	1	0,9	0,9
Συνέχεια της ύπαρξης της ποδοσφαιρικής ομάδας για να αθλούνται οι νέοι	1	0,9	0,9
Συνεχείς δράσεις	1	0,9	0,9
Συνεχής ανανέωση των δραστηριοτήτων του Συλλόγου και των εκδηλώσεών του	1	0,9	0,9
Σωστή διαπαιδαγώγηση των μαθητών παρέχοντάς τους όσο γίνεται καλύτερη και δωρεάν εκπαίδευση, στελεχώνοντας το σχολείο με καλούς δασκάλους, εποπτικά μέσα, ειδικότητα και υπεύθυνη στάση προς όλους	1	0,9	0,9
Σωστή εκπαίδευση και μόρφωση των παιδιών	1	0,9	0,9
Σωστή λειτουργία της αγοράς, σωστή ενημέρωση των μελών της και άμεση αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιουργούνται	1	0,9	0,9
Ύπαρξη μιας υγιούς οικονομικά οργάνωσης και την οικονομική τους στήριξη	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	61	56	56
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Ανάδειξη της παράδοσης της Κρήτης	1	2,4	2,4
Ανάληψη πρωτοβουλίας και δράσης	1	2,4	2,4
Αντιμετώπιση των προβλημάτων των αγροτών για καλύτερο μέλλον	1	2,4	2,4
Βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών	1	2,4	2,4
Βιωσιμότητα και συνέχιση λειτουργίας του Συνεταιρισμού	1	2,4	2,4
Διευκόλυνση της θρησκευτικής ζωής	1	2,4	2,4
Εκπαίδευση μελών, οργάνωση	1	2,4	2,4

αγώνων και προπόνηση στη σκοποβολή			
Κάλυψη των αναγκών τους	1	2,4	2,4
Επίλυση προβλημάτων και εκπροσώπηση του κλάδου των εμπόρων	1	2,4	2,4
Επιμόρφωση, πολιτισμός και ψυχαγωγία	1	2,4	2,4
Επιστημονικά καταρτισμένους ηγέτες που να εμπνέουν κύρος, σοβαρότητα, δημοκρατικότητα, υπομονή, να είναι ενθαρρυντικοί ως προς το έργο των μελών, δίκαιοι και διακριτικοί	1	2,4	2,4
Επίτευξη στόχων του Σωματείου	1	2,4	2,4
Επίτευξη του σκοπού και των στόχων που τίθενται από το καταστατικό του φορέα και τις κοινωνικές απαιτήσεις	1	2,4	2,4
Εύρυθμη λειτουργία του Νηπιαγωγείου	1	2,4	2,4
Καλές συνθήκες εργασίας και ανάπτυξη ανθρώπινων σχέσεων	1	2,4	2,4
Καλύτερη ενημέρωση	1	2,4	2,4
Καλύτερη εξυπηρέτηση και εξασφάλιση καλύτερων τιμών στα προϊόντα τους	1	2,4	2,4
Καμία	1	2,4	2,4
Οράματα, στόχοι και επίτευξη αυτών	1	2,4	2,4
Παροχή βοήθειας στα παιδιά του παιδικού σταθμού	1	2,4	2,4
Προσφορά στα παιδιά του Δημοτικού σχολείου	1	2,4	2,4
Σταθερή, απρόσκοπτη παροχή υπηρεσιών (κοινωνική εργασία, νοσηλευτική φροντίδα, οικογενειακή βοήθεια, ενίσχυση της δομής με Ψυχίατρο και Εργοθεραπευτή), διεκδίκηση της συνέχισης της λειτουργίας της οργάνωσης χωρίς προβλήματα	1	2,4	2,4
Σωστή διοίκηση του Συλλόγου	1	2,4	2,4
Σωστή οργάνωση του Νηπιαγωγείου και σωστή εκπαίδευση των μελλών	1	2,4	2,4
Φροντίδα για την εύρυθμη λειτουργία του Νηπιαγωγείου	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	17	40,5	40,5

Σύνολο	42	100	100
--------	----	-----	-----

Πίνακας 114: Συμμετοχή ενεργών μελών της εκάστοτε οργάνωσης και σε άλλες οργανώσεις της κοινότητας

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	36	33	67,9
Όχι	17	15,6	32,1
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	21	50	75
Όχι	7	16,7	25
Σύνολο	28	66,7	100
Ελλείπουσες τιμές	14	33,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 115: Ποσοστό συμμετοχής ενεργών μελών της εκάστοτε οργάνωσης και σε άλλες οργανώσεις της κοινότητας

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
0-25%	16	14,7	44,4
25-50%	9	8,3	25
50-75%	9	8,3	25
75-100%	2	1,8	5,6
Σύνολο	36	33	100
Ελλείπουσες τιμές	73	67	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
0-25%	5	11,9	25
25-50%	7	16,7	35
50-75%	4	9,5	20
75-100%	4	9,5	20
Σύνολο	20	47,6	100
Ελλείπουσες τιμές	22	52,4	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 116: Άλλες οργανώσεις της κοινότητας όπου συμμετέχουν τα ενεργά μέλη της εκάστοτε οργάνωσης

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αθλητικά Σωματεία, Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων άλλων σχολείων	1	0,9	0,9
Αθλητικό Σωματείο «Μαραθών», Πνευματικό και Πολιτιστικό Κέντρο Καλεσσών, Αθλητική Ακαδημία Παίδων	1	0,9	0,9
Αθλητικό Σωματείο Καβροχωρίου, πολιτικά κόμματα	1	0,9	0,9
Αθλητικό Σωματείο Ρογδιάς, Πολιτιστικός Σύλλογος Ρογδιάς	1	0,9	0,9
Άλλους Συλλόγους, Δήμος Μαλεβιζίου	1	0,9	0,9
Εκκλησιαστικός Σύλλογος, Πολιτιστικός Σύλλογος, Μοναστηριακός Σύλλογος	1	0,9	0,9
Εκπολιτιστικός Σύλλογος Γαζίου, Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων Γαζίου	1	0,9	0,9
Εμπορικός Σύλλογος Γαζίου	1	0,9	0,9
Ενορία Αγ. Παντελεήμονα, άλλοι Σύλλογοι, Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων, επαγγελματικά σωματεία	1	0,9	0,9
Ενορίες άνω και κάτω Καλεσσών, Πολιτιστικός Σύλλογος Καλεσσών, Αγροτικός Συνεταιρισμός Καλεσσών	1	0,9	0,9
Κ.Α.Π.Η. Δήμου Μαλεβιζίου, Προγράμματα «Βοήθεια στο Σπίτι» Δήμου Μαλεβιζίου	1	0,9	0,9
Ομάδες αθλητισμού, Πολιτιστικούς Συλλόγους,	1	0,9	0,9

πολιτικές οργανώσεις			
Ποδοσφαιρικά Σωματεία, Σύλλογοι κολύμβησης	1	0,9	0,9
Πολιτιστικοί Σύλλογοι και Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων	1	0,9	0,9
Πολιτιστικοί Σύλλογοι, Αθλητικά Σωματεία	1	0,9	0,9
Πολιτιστικός Σύλλογος Αγ. Μαρίνας, Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων, Αθλητικό Σωματείο	1	0,9	0,9
Πολιτιστικός Σύλλογος Γαζίου, Αθλητικό Σωματείο Γαζίου, Αγροτικός Συνεταιρισμός Γαζίου	1	0,9	0,9
Πολιτιστικός Σύλλογος Γαζίου, Αμμουδάρας, Αγ. Δημητρίου, Αθλητικά Σωματεία	1	0,9	0,9
Πολιτιστικός Σύλλογος Καβροχωρίου, Ενορία Καβροχωρίου	1	0,9	0,9
Πολιτιστικός Σύλλογος Καλεσσών, Αγροτικός Συνεταιρισμός Καλεσσών	1	0,9	0,9
Πολιτιστικός Σύλλογος Καλεσσών, Αγροτικός Συνεταιρισμός Καλεσσών Πνευματικό Κέντρο Καλεσσών, Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Νηπιαγωγείου και Δημοτικού σχολείου Καλεσσών	1	0,9	0,9
Πολιτιστικός Σύλλογος Καλεσσών, Ενορίες άνω και κάτω Καλεσσών	1	0,9	0,9
Πολιτιστικός Σύλλογος Πολύδροσου	1	0,9	0,9
Πολιτιστικός Σύλλογος Ρογδιάς, Ενορία Ρογδιάς, Δήμος Μαλεβιζίου	1	0,9	0,9
Πολιτιστικός Σύλλογος Φόδελε, Αγροτικός Συνεταιρισμός	1	0,9	0,9

Φόδελε, Αθλητικό Σωματείο Φόδελε, Εμπορικός Σύλλογος Γαζίου			
Πολιτιστικός Σύλλογος Φόδελε, Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Νηπιαγωγείου και Δημοτικού σχολείου Φόδελε	1	0,9	0,9
Πολιτιστικούς Συλλόγους, σχολές χορού, Δημοτικός Οργανισμός Νεολαίας, άθλησης Γαζίου (Δ.Ο.Ν.Α.Γ.)	1	0,9	0,9
Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων	1	0,9	0,9
Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Δημοτικού σχολείου Αγ. Μαρίνας, Σύλλογος Γυναικών Γαζίου, Εκκλησιαστικό Συμβούλιο Αγ. Μαρίνας, Ενορία Αγ. Μαρίνας	1	0,9	0,9
Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Νηπιαγωγείου και Δημοτικού σχολείου Καλεσσών Πνευματικό Κέντρο Καλεσσών	1	0,9	0,9
Σύλλογος Οικιστών Γαζίου, διάφοροι Σύλλογοι	1	0,9	0,9
Φιλοζωικοί Σύλλογοι, εθελοντικοί Σύλλογοι	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	77	70,6	70,6
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Αθλητικά Σωματεία, Πολιτιστικοί Σύλλογοι, Επιστημονικές Οργανώσεις	1	2,4	2,4
Άλλοι Σύλλογοι	2	4,8	4,8
Δήμος Μαλεβιζίου, Αγροτικός Συνεταιρισμός Κρουσώνα, Πολιτιστικός Σύλλογος Κρουσώνα, Ποδοσφαιρικός Αθλητικός Όμιλος Κρουσώνα	1	2,4	2,4

Δήμος Μαλεβιζίου, Αγροτικός Συνεταιρισμός Λουτρακίου	1	2,4	2,4
Ενορία Λουτρακίου, Πολιτιστικός Σύλλογος Λουτρακίου, Δήμος Μαλεβιζίου	1	2,4	2,4
Κ.Α.Π.Η. Κρουσώνα, Ενορία, Σύλλογοι ΑμεΑ	1	2,4	2,4
Πολιτιστικός Σύλλογος Κορφών	1	2,4	2,4
Πολιτιστικός Σύλλογος Κρουσώνα, Αγροτικός Συνεταιρισμός, Ποδοσφαιρικός Αθλητικός Όμιλος Κρουσώνα	1	2,4	2,4
Πολιτιστικός Σύλλογος Κρουσώνα, Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων	1	2,4	2,4
Πολιτιστικός Σύλλογος Κρουσώνα,, Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων 1 ^{ου} και 2 ^{ου} Νηπιαγωγείου Κρουσώνα	1	2,4	2,4
Πολιτιστικός Σύλλογος Λουτρακίου, Αγροτικός Συνεταιρισμός Λουτρακίου, Δήμος Μαλεβιζίου	1	2,4	2,4
Πολιτιστικούς Συλλόγους	1	2,4	2,4
Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων	1	2,4	2,4
Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων σχολικών δομών Κρουσώνα, Ποδοσφαιρικός Αθλητικός Όμιλος Κρουσώνα	1	2,4	2,4
Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων παιδικού σταθμού Κρουσώνα	1	2,4	2,4
Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων παιδικού σταθμού Κρουσώνα , Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Γυμνασίου Κρουσώνα	1	2,4	2,4

Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	24	57,1	57,1
Σύνολο	42	100	100

Λόγοι συμμετοχής μελών στις οργανώσεις της κοινότητας

Πίνακας 117: Αξιοποίηση ελεύθερου χρόνου

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	17	15,6	31,5
Όχι	37	33,9	68,5
Σύνολο	54	49,5	100
Ελλείπουσες τιμές	55	50,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	11	26,2	37,9
Όχι	18	42,9	62,1
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 118: Κοινωνικοποίηση

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	19	17,4	35,2
Όχι	35	32,1	64,8
Σύνολο	54	49,5	100
Ελλείπουσες τιμές	55	50,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	8	19	27,6
Όχι	21	50	72,4
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 119: Χρήση Υπηρεσιών

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	16	14,7	29,6
Όχι	38	34,9	70,4
Σύνολο	54	49,5	100
Ελλείπουσες τιμές	55	50,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	7	16,7	24,1
Όχι	22	52,4	75,9
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 120: Εκπαιδευτικοί

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	13	11,9	24,1
Όχι	41	37,6	75,9
Σύνολο	54	49,5	100
Ελλείπουσες τιμές	55	50,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	6	14,3	20,7
Όχι	23	54,8	79,3
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 121: Επιμορφωτικοί

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	16	14,7	29,6
Όχι	38	34,9	70,4
Σύνολο	54	49,5	100

Ελλείπουσες τιμές	55	50,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	11	26,2	37,9
Όχι	18	42,9	62,1
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 122: Αίσθημα του «ανήκειν»

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	15	13,8	27,8
Όχι	39	35,8	72,2
Σύνολο	54	49,5	100
Ελλείπουσες τιμές	55	50,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	2	4,8	6,9
Όχι	27	64,3	93,1
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 123: Ψυχαγωγία

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	18	16,5	33,3
Όχι	36	33	66,7
Σύνολο	54	49,5	100
Ελλείπουσες τιμές	55	50,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	9	21,4	31
Όχι	20	47,6	69
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 124: Απόκτηση κύρους και δύναμης

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	2	1,8	3,7
Όχι	52	47,7	96,3
Σύνολο	54	49,5	100
Ελλείπουσες τιμές	55	50,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	2	4,8	6,9
Όχι	27	64,3	93,1
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 125: Προσωπικό όφελος

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	5	4,6	9,3
Όχι	49	45	90,7
Σύνολο	54	49,5	100
Ελλείπουσες τιμές	55	50,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	2	4,8	6,9
Όχι	27	64,3	93,1
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 126: Πολιτικοί

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	2	1,8	3,7
Όχι	52	47,7	96,3
Σύνολο	54	49,5	100

Ελλείπουσες τιμές	55	50,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Όχι	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 127: Άλλοι λόγοι συμμετοχής μελών στις οργανώσεις της κοινότητας

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	10	9,2	18,5
Όχι	44	40,4	81,5
Σύνολο	54	49,5	100
Ελλείπουσες τιμές	55	50,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	7	16,7	24,1
Όχι	22	52,4	75,9
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 128: Άλλοι λόγοι συμμετοχής μελών στις οργανώσεις της κοινότητας (προσδιορισμός)

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αγάπη για τον τόπο τους	1	0,9	0,9
Αναβάθμιση του Δημοτικού σχολείου	1	0,9	0,9
Κοινοφελείς σκοποί	1	0,9	0,9
Νοσηλευτική και Ιατρική φροντίδα	1	0,9	0,9
Πίστη στο Θεό	1	0,9	0,9
Προς όφελος της περιοχής	1	0,9	0,9
Προσφορά	1	0,9	0,9
Προσφορά στις ανάγκες του σχολείου	1	0,9	0,9
Υγείας	1	0,9	0,9

Ελλείπουσες τιμές	100	91,7	91,7
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Πίστη	1	2,4	2,4
Προσφορά	1	2,4	2,4
Προσφορά στο σύνολο και στα παιδιά	1	2,4	2,4
Συμπαράσταση	1	2,4	2,4
Υγείας	2	4,8	4,8
Ελλείπουσες τιμές	36	85,7	85,7
Σύνολο	42	100	100

Ηγεσία

Πίνακας 129: Χαρακτηριστικά Ηγέτη

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αίσθηση καθήκοντος	1	0,9	0,9
Αμερόληπτος	1	0,9	0,9
Ανθρώπινος	1	0,9	0,9
Αποδεκτός	1	0,9	0,9
Αποφασιστικός	3	2,8	2,8
Γνήσιος	1	0,9	0,9
Δεκτικός	1	0,9	0,9
Δημιουργικός	1	0,9	0,9
Διάθεση αρκετού ελεύθερου χρόνου	1	0,9	0,9
Διαλλακτικός	2	1,8	1,8
Δίκαιος	1	0,9	0,9
Διορατικός	1	0,9	0,9
Δραστήριος	1	0,9	0,9
Δυναμικός	2	1,8	1,8
Ειλικρινής	1	0,9	0,9
Έμπιστος	1	0,9	0,9
Ενδιαφέρον για τα κοινωνικά δρώμενα	1	0,9	0,9
Έντιμος	3	2,8	2,8
Εξυπηρετικός	1	0,9	0,9
Επαγγελματική κατάρτιση	1	0,9	0,9
Επικοινωνιακός	1	0,9	0,9
Επιστημονική κατάρτιση	1	0,9	0,9
Εργατικός	3	2,8	2,8
Ηθικός	1	0,9	0,9

Καθοδήγηση των πιστών στο δρόμο του Θεού	1	0,9	0,9
Κοινωνικός	1	0,9	0,9
Μορφωμένος	2	1,8	1,8
Να ενδιαφέρεται για το κοινό καλό	1	0,9	0,9
Να μεταδίδει το αθλητικό πνεύμα	1	0,9	0,9
Οραματιστής	4	3,7	3,7
Οργανωτικός	3	2,8	2,8
Πράος	1	0,9	0,9
Σοβαρός	1	0,9	0,9
Τολμηρός	1	0,9	0,9
Υπεύθυνος	1	0,9	0,9
Υπομονετικός	4	3,7	3,7
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	51,4
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Αποφασιστικός	2	4,8	4,8
Γνώση της νομοθεσίας	1	2,4	2,4
Γνώση του αντικειμένου	1	2,4	2,4
Δημιουργικός	1	2,4	2,4
Δημοκρατικός	3	7,1	7,1
Διαλλακτικός	1	2,4	2,4
Δραστήριος	1	2,4	2,4
Δυναμικός	1	2,4	2,4
Επικοινωνιακός	1	2,4	2,4
Επιμελής	1	2,4	2,4
Εργατικός	2	4,8	4,8
Εύσπλαχνος	1	2,4	2,4
Εύστροφος	1	2,4	2,4
Ηθικός	1	2,4	2,4
Να αναλαμβάνει πρωτοβουλία	1	2,4	2,4
Οραματιστής	1	2,4	2,4
Οργανωτικός	1	2,4	2,4
Πειστικός	1	2,4	2,4
Ρεαλιστής	1	2,4	2,4
Συζητήσιμος	1	2,4	2,4
Υπεύθυνος	3	7,1	7,1
Ελλείπουσες τιμές	15	35,7	35,7
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 130: Χαρακτηριστικά Ηγέτη

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αγάπη για τον συνάνθρωπο	1	0,9	0,9
Αγάπη για τον συνάνθρωπο	1	0,9	0,9
Ακεραιότητα χαρακτήρα	1	0,9	0,9
Ακούραστος	1	0,9	0,9
Αξιοπρεπής	1	0,9	0,9
Αποφασιστικός	2	1,8	1,8
Αποφασιστικός	1	0,9	0,9
Γνώση στη διαχείριση προσωπικού	1	0,9	0,9
Δημιουργικός	1	0,9	0,9
Διάθεση χρόνου	1	0,9	0,9
Διεκδικητικός	1	0,9	0,9
Δραστήριος	2	1,8	1,8
Ευλκρινής	1	0,9	0,9
Έντιμος	1	0,9	0,9
Επιβλητικός	1	0,9	0,9
Επίμονος	1	0,9	0,9
Επίμονος	3	2,8	2,8
Επιστημονική κατάρτιση	2	1,8	1,8
Εργατικός	1	0,9	0,9
Εύστροφος	2	1,8	1,8
Θαρραλέος	1	0,9	0,9
Ικανότητα διοίκησης	1	0,9	0,9
Ικανότητα επίτευξης στόχων	1	0,9	0,9
Ικανότητα λήψης σωστών αποφάσεων	1	0,9	0,9
Κοινωνικός	1	0,9	0,9
Μεταδοτικός	1	0,9	0,9
Να επιδεικνύει σεβασμό	1	0,9	0,9
Ομαδικό πνεύμα	1	0,9	0,9
Οραματιστής	1	0,9	0,9
Οργανωτικός	1	0,9	0,9
Ρεαλιστής	2	1,8	1,8
Συζητήσιμος	1	0,9	0,9
Συμμετοχικός και συμπαραστατικός ως προς τα προβλήματα των πιστών	1	0,9	0,9
Συμμετοχικός	1	0,9	0,9
Συνεργάσιμος	1	0,9	0,9
Υπεύθυνος	2	1,8	1,8
Υπομονετικός	2	1,8	1,8
Ψυχοπνευματική υποστήριξη	1	0,9	0,9

Ελλείπουσες τιμές	62	56,9	56,9
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Αξιόπιστος	1	2,4	2,4
Αποφασιστικός	3	7,1	7,1
Γνώση προβλημάτων και διαδικασιών	1	2,4	2,4
Διατήρηση των ισορροπιών μεταξύ των εργαζομένων και των γονέων	1	2,4	2,4
Διεκδικητικός	1	2,4	2,4
Διορατικός	1	2,4	2,4
Δραστήριος	3	7,1	7,1
Δυναμικός	1	2,4	2,4
Ενήμερος	1	2,4	2,4
Επικοινωνιακός	1	2,4	2,4
Επίμονος	1	2,4	2,4
Επιστημονική κατάρτιση	1	2,4	2,4
Ευθύς	1	2,4	2,4
Ικανότητα γνώσης του αντικειμένου και του σκοπού του Συλλόγου	1	2,4	2,4
Ικανότητα διαχείρισης κρίσεων	1	2,4	2,4
Ικανότητα επιλογής κατάλληλων συνεργατών	1	2,4	2,4
Κοινωνικός	1	2,4	2,4
Προοδευτικός	1	2,4	2,4
Σοβαρός	1	2,4	2,4
Συνεπής	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	18	42,9	42,9
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 131: Χαρακτηριστικά Ηγέτη

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αγάπη και ενδιαφέρον για τον τόπο του	1	0,9	0,9
Αξιόπιστος	1	0,9	0,9
Αποφασιστικός	1	0,9	0,9
Γνώσεις διοίκησης και εκπαίδευσης	1	0,9	0,9
Γνώση στη διαχείριση οικονομικών	1	0,9	0,9
Γνώση του αντικειμένου	1	0,9	0,9
Δημοκρατικός	1	0,9	0,9

Δίκαιος	1	0,9	0,9
Δραστήριος	1	0,9	0,9
Δυναμικός	1	0,9	0,9
Ειλικρινής	1	0,9	0,9
Ενημερωμένος	1	0,9	0,9
Επιβλητικός	1	0,9	0,9
Επικοινωνιακός	2	1,8	1,8
Επίμονος	1	0,9	0,9
Επιτελικός	1	0,9	0,9
Εργατικός	2	1,8	1,8
Ευέλικτος	1	0,9	0,9
Εύσπλαχνος	1	0,9	0,9
Εύστροφος	1	0,9	0,9
Καθοδήγηση στο σωστό δρόμο	1	0,9	0,9
Κοινωνικός	1	0,9	0,9
Να είναι κοινωνικός λειτουργός	1	0,9	0,9
Να εμπνέει τους συνεργάτες του	1	0,9	0,9
Να επιδεικνύει σεβασμό	1	0,9	0,9
Οξυδερκής	1	0,9	0,9
Οργανωτικός	1	0,9	0,9
Προσεγγίσιμος	1	0,9	0,9
Πρότυπο για τους ανθρώπους	1	0,9	0,9
Συνεργάσιμος	2	1,8	1,8
Τίμιος	2	1,8	1,8
Τολμηρός	1	0,9	0,9
Υπεύθυνος	2	1,8	1,8
Ελλείπουσες τιμές	71	65,1	65,1
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Αποφασιστικός	1	2,4	2,4
Αυταρχικός	1	2,4	2,4
Αφοσιωμένος στο σκοπό του	1	2,4	2,4
Γνώστης Μάρκετινγκ	1	2,4	2,4
Γνώστης της νομοθεσίας	1	2,4	2,4
Διακριτικός	1	2,4	2,4
Διορατικός	1	2,4	2,4
Δυναμικός	1	2,4	2,4
Ευαίσθητος	1	2,4	2,4
Ευσυνείδητος	1	2,4	2,4
Να επιδεικνύει ενδιαφέρον	1	2,4	2,4
Οραματιστής	1	2,4	2,4
Οργανωτικός	2	4,8	4,8
Προστατευτικός	1	2,4	2,4
Συνεργάσιμος	3	7,1	7,1
Τίμιος	1	2,4	2,4
Υπεύθυνος	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	22	52,4	52,4
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 132: Εκπλήρωση των χαρακτηριστικών από το σημερινό ηγέτη της εκάστοτε οργάνωσης

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	42	38,5	93,3
Όχι	3	2,8	6,7
Σύνολο	45	41,3	100
Ελλείπουσες τιμές	64	58,7	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	24	57,1	96
Όχι	1	2,4	4
Σύνολο	25	59,5	100
Ελλείπουσες τιμές	17	40,5	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 133: Τρόποι λήψης των αποφάσεων στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ο ηγέτης της οργάνωσης αποφασίζει και ενημερώνει τα μέλη	3	2,8	5,4
Ο ηγέτης της οργάνωσης ρωτά τη γνώμη των μελών και μετά αποφασίζει	10	9,2	17,9
Όλα τα μέλη συνεδριάζουν και αποφασίζουν ομόφωνα	39	35,8	69,6
Άλλο (προσδιορίστε)	4	3,7	7,1
Σύνολο	56	51,4	100
Ελλείπουσες τιμές	53	48,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ο ηγέτης της οργάνωσης αποφασίζει και ενημερώνει τα μέλη	2	4,8	6,7
Ο ηγέτης της οργάνωσης ρωτά τη γνώμη των μελών και μετά αποφασίζει	5	11,9	16,7

Όλα τα μέλη συνεδριάζουν και αποφασίζουν ομόφωνα	19	45,2	63,3
Άλλο (προσδιορίστε)	4	9,5	13,3
Σύνολο	30	71,4	100
Ελλείπουσες τιμές	12	28,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 134: Άλλοι τρόποι λήψης των αποφάσεων στις οργανώσεις (προσδιορισμός)

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αποφασίζει το Διοικητικό Συμβούλιο και συγκαλεί τη Γενική Συνέλευση	1	0,9	0,9
Αποφασίζει το Διοικητικό Συμβούλιο	1	0,9	0,9
Ο ηγέτης της οργάνωσης ρωτά τη γνώμη των μελών και συναποφασίζουν	1	0,9	0,9
Ψηφοφορία	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	105	96,3	96,3
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Αποφασίζει το Διοικητικό Συμβούλιο του παιδικού σταθμού χωρίς τη συμμετοχή των μελών	1	2,4	2,4
Αποφασίζει το Διοικητικό Συμβούλιο	1	2,4	2,4
Οι αποφάσεις λαμβάνονται από τη διοίκηση της οργάνωσης	1	2,4	2,4
Όλα τα μέλη συνεδριάζουν και αποφασίζουν μέσω της πλειοψηφίας	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	38	90,5	90,5
Σύνολο	42	100	100

Τρόποι κοινοποίησης των αποφάσεων των οργανώσεων

Πίνακας 135: Μ.Μ.Ε.

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	10	9,2	17,9
Όχι	46	42,2	82,1
Σύνολο	56	51,4	100
Ελλείπουσες τιμές	53	48,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	5	11,9	17,2
Όχι	24	57,1	82,8
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 136: Ανακοινώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	46	42,2	82,1
Όχι	10	9,2	17,9
Σύνολο	56	51,4	100
Ελλείπουσες τιμές	53	48,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	24	57,1	82,8
Όχι	5	11,9	17,2
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 137: Διαδίκτυο

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	14	12,8	25
Όχι	42	38,5	75

Σύνολο	56	51,4	100
Ελλείπουσες τιμές	53	48,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	3	7,1	10,3
Όχι	26	61,9	89,7
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 138: Εκδηλώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	18	16,5	32,1
Όχι	38	34,9	67,9
Σύνολο	56	51,4	100
Ελλείπουσες τιμές	53	48,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	8	19	27,6
Όχι	21	50	72,4
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 139: Ομιλίες

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	22	20,2	39,3
Όχι	34	31,2	60,7
Σύνολο	56	51,4	100
Ελλείπουσες τιμές	53	48,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	8	19	27,6
Όχι	21	50	72,4
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 140: Μέσα από την τοπική κοινότητα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	21	19,3	37,5
Όχι	35	32,1	62,5
Σύνολο	56	51,4	100
Ελλείπουσες τιμές	53	48,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	10	23,8	34,5
Όχι	19	45,2	65,5
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 141: Άλλοι τρόποι κοινοποίησης των αποφάσεων των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	4	3,7	7,1
Όχι	52	47,7	92,9
Σύνολο	56	51,4	100
Ελλείπουσες τιμές	53	48,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	3	7,1	10,3
Όχι	26	61,9	89,7
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 142: Άλλοι τρόποι κοινοποίησης των αποφάσεων των οργανώσεων (προσδιορισμός)

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου	1	0,9	0,9
Ενημερώνοντας τους κατοίκους	1	0,9	0,9

από γειτονιά σε γειτονιά			
Τηλεφωνική ενημέρωση μελών	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	106	97,2	97,2
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Προφορικά	1	2,4	2,4
Συνέλευση	1	2,4	2,4
Συνέλευση μεταξύ των μελών	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	39	92,9	92,9
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 143: Δυνατότητα έκφρασης διαφωνίας των μελών όταν οι αποφάσεις των οργανώσεων δεν είναι αρεστές

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	53	48,6	96,4
Όχι	2	1,8	3,6
Σύνολο	55	50,5	100
Ελλείπουσες τιμές	54	49,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	30	71,4	100
Ελλείπουσες τιμές	12	28,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 144: Τρόποι έκφρασης διαφωνίας των μελών όταν οι αποφάσεις των οργανώσεων δεν είναι αρεστές

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Προφορικά	46	42,2	90,2
Γραπτά	5	4,6	9,8
Σύνολο	51	46,8	100
Ελλείπουσες τιμές	58	53,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Προφορικά	21	50	84
Γραπτά	4	9,5	16
Σύνολο	25	59,5	100
Ελλείπουσες τιμές	17	40,5	

Σύνολο	42	100	
--------	----	-----	--

Πίνακας 145: Διασφάλιση σωστής λήψης αποφάσεων από το Δ.Σ. των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	52	47,7	98,1
Όχι	1	0,9	1,9
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	24	57,1	88,9
Όχι	3	7,1	11,1
Σύνολο	27	64,3	100
Ελλείπουσες τιμές	15	35,7	
Σύνολο	42	100	

Λόγοι διασφάλισης σωστής λήψης αποφάσεων από το Δ.Σ. των οργανώσεων

Πίνακας 146: Επίτευξη στόχων της οργάνωσης

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	46	42,2	86,8
Όχι	7	6,4	13,2
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	23	54,8	85,2
Όχι	4	9,5	14,8
Σύνολο	27	64,3	100
Ελλείπουσες τιμές	15	35,7	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 147: Διασφάλιση δημοκρατικών διαδικασιών

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	33	30,3	62,3
Όχι	20	18,3	37,7
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	17	40,5	63
Όχι	10	23,8	37
Σύνολο	27	64,3	100
Ελλείπουσες τιμές	15	35,7	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 148: Λόγοι κύρους και δύναμης

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	8	7,3	15,1
Όχι	45	41,3	84,9
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	5	11,9	18,5
Όχι	22	52,4	81,5
Σύνολο	27	64,3	100
Ελλείπουσες τιμές	15	35,7	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 149: Άλλοι λόγοι διασφάλισης σωστής λήψης αποφάσεων από το Δ.Σ. των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	1	0,9	1,9
Όχι	51	46,8	98,1

Σύνολο	52	47,7	100
Ελλείπουσες τιμές	57	52,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Όχι	27	64,3	100
Ελλείπουσες τιμές	15	35,7	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 150: Άλλοι λόγοι διασφάλισης σωστής λήψης αποφάσεων από το Δ.Σ. των οργανώσεων (προσδιορισμός)

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αθλητικό πνεύμα	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	108	99,1	99,1
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Ελλείπουσες τιμές	42	100	100

Ικανότητες της Οργάνωσης

Ηγεσία Οργάνωσης

Πίνακας 151: Σταθερότητα της ηγεσίας

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	33	30,3	61,1
Καλά	17	15,6	31,5
Μέτρια	3	2,8	5,6
Άσχημα	1	0,9	1,9
Σύνολο	54	49,5	100
Ελλείπουσες τιμές	55	50,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	21	50	72,4
Καλά	6	14,3	20,7
Μέτρια	2	4,8	6,9
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	

Σύνολο	42	100	
--------	----	-----	--

Πίνακας 152: Αριθμός διαθέσιμων ηγετών

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	15	13,8	31,9
Καλά	15	13,8	31,9
Μέτρια	14	12,8	29,8
Άσχημα	3	2,8	6,4
Σύνολο	47	43,1	100
Ελλείπουσες τιμές	62	56,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	6	14,3	26,1
Καλά	10	23,8	43,5
Μέτρια	6	14,3	26,1
Άσχημα	1	2,4	4,3
Σύνολο	23	54,8	100
Ελλείπουσες τιμές	19	45,2	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 153: Ανομοιογένεια (φύλο, ηλικία, εκπαίδευση) στην ηγεσία

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	19	17,4	42,2
Καλά	15	13,8	33,3
Μέτρια	6	5,5	13,3
Άσχημα	5	4,6	11,1
Σύνολο	45	41,3	100
Ελλείπουσες τιμές	64	58,7	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	6	14,3	30
Καλά	6	14,3	30
Μέτρια	6	14,3	30
Άσχημα	2	4,8	10
Σύνολο	20	47,6	100
Ελλείπουσες τιμές	22	52,4	

Σύνολο	42	100	
--------	----	-----	--

Πίνακας 154: Ποιότητα και ικανότητες ηγετών

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	26	23,9	53,1
Καλά	19	17,4	38,8
Μέτρια	4	3,7	8,2
Σύνολο	49	45	100
Ελλείπουσες τιμές	60	55	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	19	45,2	70,4
Καλά	6	14,3	22,2
Μέτρια	2	4,8	7,4
Σύνολο	27	64,3	100
Ελλείπουσες τιμές	15	35,7	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 155: Σχέσεις ηγετών με το προσωπικό

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	36	33	75
Καλά	10	9,2	20,8
Μέτρια	2	1,8	4,2
Σύνολο	48	44	100
Ελλείπουσες τιμές	61	56	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	19	45,2	79,2
Καλά	5	11,9	20,8
Σύνολο	24	57,1	100
Ελλείπουσες τιμές	18	42,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 156: Σχέσεις ηγετών με την κοινότητα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	39	35,8	76,5
Καλά	10	9,2	19,6
Μέτρια	2	1,8	3,9
Σύνολο	51	46,8	100
Ελλείπουσες τιμές	58	53,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	24	57,1	82,8
Καλά	5	11,9	17,2
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Συμμετοχή στην Οργάνωση

Πίνακας 157: Συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων εντός των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	33	30,3	64,7
Καλά	11	10,1	21,6
Μέτρια	6	5,5	11,8
Άσχημα	1	0,9	2
Σύνολο	51	46,8	100
Ελλείπουσες τιμές	58	53,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	23	54,8	79,3
Καλά	4	9,5	13,8
Μέτρια	1	2,4	3,4
Άσχημα	1	2,4	3,4
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 158: Συμμετοχή στις εσωτερικές συναντήσεις των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	35	32,1	67,3
Καλά	8	7,3	15,4
Μέτρια	9	8,3	17,3
Σύνολο	52	47,7	100
Ελλείπουσες τιμές	57	52,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	22	52,4	75,9
Καλά	3	7,1	10,3
Μέτρια	3	7,1	10,3
Άσχημα	1	2,4	3,4
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 159: Συμμετοχή σε συναντήσεις εκτός των οργανώσεων, με άλλες οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	15	13,8	28,8
Καλά	22	20,2	42,3
Μέτρια	11	10,1	21,2
Άσχημα	4	3,7	7,7
Σύνολο	52	47,7	100
Ελλείπουσες τιμές	57	52,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	12	28,6	42,9
Καλά	10	23,8	35,7
Μέτρια	6	14,3	21,4
Σύνολο	28	66,7	100
Ελλείπουσες τιμές	14	33,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 160: Ανεπίσημες ευκαιρίες για συζήτηση των αποφάσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	13	11,9	25,5
Καλά	25	22,9	49
Μέτρια	10	9,2	19,6
Άσχημα	3	2,8	5,9
Σύνολο	51	46,8	100
Ελλείπουσες τιμές	58	53,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	9	21,4	34,6
Καλά	10	23,8	38,5
Μέτρια	5	11,9	19,2
Άσχημα	2	4,8	7,7
Σύνολο	26	61,9	100
Ελλείπουσες τιμές	16	38,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 161: Συμβουλές από τη βάση - μέλη των οργανώσεων ή την κοινότητα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	17	15,6	33,3
Καλά	25	22,9	49
Μέτρια	8	7,3	15,7
Άσχημα	1	0,9	2
Σύνολο	51	46,8	100
Ελλείπουσες τιμές	58	53,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	13	31	50
Καλά	11	26,2	42,3
Μέτρια	2	4,8	7,7
Σύνολο	26	61,9	100
Ελλείπουσες τιμές	16	38,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 162: Επίπεδο συμμετοχής των οικογενειών που θεωρούνται προνομιούχες

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	6	5,5	13,3
Καλά	15	13,8	33,3
Μέτρια	16	14,7	35,6
Άσχημα	8	7,3	17,8
Σύνολο	45	41,3	100
Ελλείπουσες τιμές	64	58,7	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	3	7,1	15,8
Καλά	11	26,2	57,9
Μέτρια	4	9,5	21,1
Άσχημα	1	2,4	5,3
Σύνολο	19	45,2	100
Ελλείπουσες τιμές	23	54,8	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 163: Συμμετοχή και υποστήριξη των «ελίτ» στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	8	7,3	18,2
Καλά	14	12,8	31,8
Μέτρια	12	11	27,3
Άσχημα	10	9,2	22,7
Σύνολο	44	40,4	100
Ελλείπουσες τιμές	65	59,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	4	9,5	20
Καλά	13	31	65
Μέτρια	1	2,4	5
Άσχημα	2	4,8	10
Σύνολο	20	47,6	100
Ελλείπουσες τιμές	22	52,4	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 164: Ανοικτή συζήτηση με αντίθετες απόψεις και ειλικρίνεια

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	20	18,3	38,5
Καλά	27	24,8	51,9
Μέτρια	3	2,8	5,8
Άσχημα	2	1,8	3,8
Σύνολο	52	47,7	100
Ελλείπουσες τιμές	57	52,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	17	40,5	60,7
Καλά	10	23,8	35,7
Μέτρια	1	2,4	3,6
Σύνολο	28	66,7	100
Ελλείπουσες τιμές	14	33,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 165: Μετάδοση σχετικών πληροφοριών πριν από την απόφαση

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	12	11	25
Καλά	22	20,2	45,8
Μέτρια	8	7,3	16,7
Άσχημα	6	5,5	12,5
Σύνολο	48	44	100
Ελλείπουσες τιμές	61	56	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	9	21,4	37,5
Καλά	10	23,8	41,7
Μέτρια	3	7,1	12,5
Άσχημα	2	4,8	8,3
Σύνολο	24	57,1	100
Ελλείπουσες τιμές	18	42,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 166: Συμμετοχή γυναικών στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	39	35,8	86,7
Όχι	6	5,5	13,3
Σύνολο	45	41,3	100
Ελλείπουσες τιμές	64	58,7	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	19	45,2	79,2
Όχι	5	11,9	20,8
Σύνολο	24	57,1	100
Ελλείπουσες τιμές	18	42,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 167: Συμμετοχή ανδρών στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	35	32,1	77,8
Όχι	10	9,2	22,2
Σύνολο	45	41,3	100
Ελλείπουσες τιμές	64	58,7	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	15	35,7	62,5
Όχι	9	21,4	37,5
Σύνολο	24	57,1	100
Ελλείπουσες τιμές	18	42,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 168: Συμμετοχή νέων στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	20	18,3	44,4
Όχι	25	22,9	55,6
Σύνολο	45	41,3	100

Ελλείπουσες τιμές	64	58,7	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	10	23,8	41,7
Όχι	14	33,3	58,3
Σύνολο	24	57,1	100
Ελλείπουσες τιμές	18	42,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 169: Συμμετοχή ηλικιωμένων στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	17	15,6	37,8
Όχι	28	25,7	62,2
Σύνολο	45	41,3	100
Ελλείπουσες τιμές	64	58,7	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	6	14,3	25
Όχι	18	42,9	75
Σύνολο	24	57,1	100
Ελλείπουσες τιμές	18	42,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 170: Συμμετοχή ατόμων από χαμηλά οικονομικά στρώματα στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	13	11,9	28,9
Όχι	32	29,4	71,1
Σύνολο	45	41,3	100
Ελλείπουσες τιμές	64	58,7	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	5	11,9	20,8
Όχι	19	45,2	79,2
Σύνολο	24	57,1	100
Ελλείπουσες τιμές	18	42,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 171: Συμμετοχή ΑμεΑ στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	8	7,3	17,8
Όχι	37	33,9	82,2
Σύνολο	45	41,3	100
Ελλείπουσες τιμές	64	58,7	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	6	14,3	25
Όχι	18	42,9	75
Σύνολο	24	57,1	100
Ελλείπουσες τιμές	18	42,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 172: Συμμετοχή μεταναστών στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	11	10,1	24,4
Όχι	34	31,2	75,5
Σύνολο	45	41,3	100
Ελλείπουσες τιμές	64	58,7	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	5	11,9	20,8
Όχι	19	45,2	79,2
Σύνολο	24	57,1	100
Ελλείπουσες τιμές	18	42,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 173: Αποκλεισμός κοινωνικών ομάδων από τις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	17	15,6	32,1
Όχι	36	33	67,9
Σύνολο	53	48,6	100

Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	9	21,4	33,3
Όχι	18	42,9	66,7
Σύνολο	27	64,3	100
Ελλείπουσες τιμές	15	35,7	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 174: Προσδιορισμός κοινωνικών ομάδων που αποκλείονται από τις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αιρετικοί	2	1,8	1,8
Αλλόθρησκοι	1	0,9	0,9
Άνδρες, λόγω φύλου	1	0,9	0,9
Άτομα κάτω των 18 ετών	1	0,9	0,9
Άτομα κάτω των 58 ετών	1	0,9	0,9
Άτομα με υψηλά εισοδήματα	1	0,9	0,9
Άτομα που δεν είναι έμποροι	1	0,9	0,9
Άτομα που δεν είναι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου	1	0,9	0,9
Άτομα που διαθέτουν αυθαίρετα σε δάση, ρέματα, αιγιαλό και αρχαιολογικούς χώρους	1	0,9	0,9
Ηλικιωμένοι	1	0,9	0,9
Ηλικιωμένοι, άτομα που δεν ασχολούνται με τον αθλητισμό	1	0,9	0,9
Μετανάστες	1	0,9	0,9
Νέοι	2	1,8	1,8
Νέοι, ηλικιωμένοι πλήρως εξυπηρετούμενοι, μεσήλικες που δεν ανήκουν στην κατηγορία των ΑμεΑ	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	93	85,3	85,3
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
ΑμεΑ	1	2,4	2,4
Ανήλικοι, παραβατικά άτομα, άτομα που αποκλείονται από τον αστικό κώδικα περί σωματείων	1	2,4	2,4

Αυτοεξυπηρετούμενα άτομα, νέοι	1	2,4	2,4
Ηλικιωμένοι	2	4,8	4,8
Οι μη έμποροι	1	2,4	2,4
Υπόδικοι	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	35	83,3	83,3
Σύνολο	42	100	100

Οργανωτική κουλτούρα

Πίνακας 175: Επίπεδο γνώσης για τις διαδικασίες και τις πολιτικές

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	26	23,9	52
Καλά	21	19,3	42
Μέτρια	3	2,8	6
Σύνολο	50	45,9	100
Ελλείπουσες τιμές	59	54,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	17	40,5	63
Καλά	10	23,8	37
Σύνολο	27	64,3	100
Ελλείπουσες τιμές	15	35,7	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 176: Εφαρμογή των διαδικασιών και των πολιτικών

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	25	22,9	51
Καλά	21	19,3	42,9
Μέτρια	3	2,8	6,1
Σύνολο	49	45	100
Ελλείπουσες τιμές	60	55	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	10	23,8	40

Καλά	14	33,3	56
Μέτρια	1	2,4	4
Σύνολο	25	59,5	100
Ελλείπουσες τιμές	17	40,5	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 177: Ύπαρξη προβλημάτων από τη μη συμμετοχή σε συναντήσεις, έλλειψη μέσων ή προμηθειών

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	13	11,9	26
Καλά	15	13,8	30
Μέτρια	18	16,5	36
Άσχημα	4	3,7	8
Σύνολο	50	45,9	100
Ελλείπουσες τιμές	59	54,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	3	7,1	14,3
Καλά	4	9,5	19
Μέτρια	10	23,8	47,6
Άσχημα	4	9,5	19
Σύνολο	21	50	100
Ελλείπουσες τιμές	21	50	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 178: Μηχανισμοί επίλυσης προβλημάτων, μέσα στην κοινότητα και μέσα στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	13	11,9	25,5
Καλά	29	26,6	56,9
Μέτρια	9	8,3	17,6
Σύνολο	51	46,8	100
Ελλείπουσες τιμές	58	53,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	13	31	56,5

Καλά	7	16,7	30,4
Μέτρια	3	7,1	13
Σύνολο	23	54,8	100
Ελλείπουσες τιμές	19	45,2	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 179: Συγκρούσεις ανάμεσα στην οργάνωση και τα μέλη της κοινότητας

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	13	11,9	26
Καλά	19	17,4	38
Μέτρια	13	11,9	26
Άσχημα	5	4,6	10
Σύνολο	50	45,9	100
Ελλείπουσες τιμές	59	54,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	7	16,7	36,8
Καλά	3	7,1	15,8
Μέτρια	6	14,3	31,6
Άσχημα	3	7,1	15,8
Σύνολο	19	45,2	100
Ελλείπουσες τιμές	23	54,8	
Σύνολο	42	100	

Η οργανωτική ικανότητα και η υποστήριξη του οργανισμού διαφαίνεται από την αξιολόγηση σε σημαντικούς τομείς

Πίνακας 180: Παροχή εξειδικευμένων δραστηριοτήτων / προγραμμάτων από τις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	18	16,5	36,7
Καλά	16	14,7	32,7
Μέτρια	12	11	24,5
Άσχημα	3	2,8	6,1
Σύνολο	49	45	100
Ελλείπουσες τιμές	60	55	

Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	13	31	54,2
Καλά	8	19	33,3
Μέτρια	3	7,1	12,5
Σύνολο	24	57,1	100
Ελλείπουσες τιμές	18	42,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 181: Εποπτεία και συμβουλευτική

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	16	14,7	34
Καλά	20	18,3	42,6
Μέτρια	10	9,2	21,3
Άσχημα	1	0,9	2,1
Σύνολο	47	43,1	100
Ελλείπουσες τιμές	62	56,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	12	28,6	50
Καλά	11	26,2	45,8
Μέτρια	1	2,4	4,2
Σύνολο	24	57,1	100
Ελλείπουσες τιμές	18	42,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 182: Προετοιμασία οικονομικών αναφορών

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	18	16,5	36,7
Καλά	19	17,4	38,8
Μέτρια	9	8,3	18,4
Άσχημα	3	2,8	6,1
Σύνολο	49	45	100
Ελλείπουσες τιμές	60	55	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			

Πολύ καλά	13	31	48,1
Καλά	10	23,8	37
Μέτρια	1	2,4	3,7
Άσχημα	3	7,1	11,1
Σύνολο	27	64,3	100
Ελλείπουσες τιμές	15	35,7	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 183: Σχεδιασμός μελλοντικών δράσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	30	27,5	60
Καλά	15	13,8	30
Μέτρια	5	4,6	10
Σύνολο	50	45,9	100
Ελλείπουσες τιμές	59	54,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	17	40,5	65,4
Καλά	9	21,4	34,6
Σύνολο	26	61,9	100
Ελλείπουσες τιμές	16	38,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 184: Εμπειρία από προηγούμενες δράσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	28	25,7	54,9
Καλά	13	11,9	25,5
Μέτρια	10	9,2	19,6
Σύνολο	51	46,8	100
Ελλείπουσες τιμές	58	53,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	19	45,2	67,9
Καλά	8	19	28,6
Μέτρια	1	2,4	3,6
Σύνολο	28	66,7	100

Ελλείπουσες τιμές	14	33,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 185: Προβληματισμός και άντληση διδαγμάτων από προηγούμενες εμπειρίες

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	31	28,4	60,8
Καλά	15	13,8	29,4
Μέτρια	4	3,7	7,8
Άσχημα	1	0,9	2
Σύνολο	51	46,8	100
Ελλείπουσες τιμές	58	53,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	15	35,7	57,7
Καλά	9	21,4	34,6
Μέτρια	2	4,8	7,7
Σύνολο	26	61,9	100
Ελλείπουσες τιμές	16	38,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 186: Αντίδραση σε μεταβαλλόμενες συνθήκες

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	19	17,4	38
Καλά	22	20,2	44
Μέτρια	9	8,3	18
Σύνολο	50	45,9	100
Ελλείπουσες τιμές	59	54,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	10	23,8	40
Καλά	12	28,6	48
Μέτρια	3	7,1	12
Σύνολο	25	59,5	100
Ελλείπουσες τιμές	17	40,5	
Σύνολο	42	100	

Συνεργασίες Οργάνωσης

Συνεργασία μεταξύ των οργανώσεων εντός και εκτός της κοινότητας

Πίνακας 187: Σχέσεις συνεργασίας μεταξύ των οργανώσεων εντός της κοινότητας

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλές	20	18,3	64,5
Καλές	8	7,3	25,8
Μέτριες	2	1,8	6,5
Άσχημες	1	0,9	3,2
Σύνολο	31	28,4	100
Ελλείπουσες τιμές	78	71,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλές	7	16,7	70
Καλές	2	4,8	20
Άσχημες	1	2,4	10
Σύνολο	10	23,8	100
Ελλείπουσες τιμές	32	76,2	
Σύνολο	42	100	

Ανάγκη για εδραίωση συνεργασίας με άλλη οργάνωση

Πίνακας 188: Επίτευξη κοινού σκοπού

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	37	33,9	71,2
Όχι	15	13,8	28,8
Σύνολο	52	47,7	100
Ελλείπουσες τιμές	57	52,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	25	59,5	89,3
Όχι	3	7,1	10,7
Σύνολο	28	66,7	100
Ελλείπουσες τιμές	14	33,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 189: Επίλυση προβλημάτων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	39	35,8	75
Όχι	13	11,9	25
Σύνολο	52	47,7	100
Ελλείπουσες τιμές	57	52,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	26	61,9	92,9
Όχι	2	4,8	7,1
Σύνολο	28	66,7	100
Ελλείπουσες τιμές	14	33,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 190: Απόκτηση κύρους και δύναμης

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	3	2,8	5,8
Όχι	49	45	94,2
Σύνολο	52	47,7	100
Ελλείπουσες τιμές	57	52,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	2	4,8	7,1
Όχι	26	61,9	92,9
Σύνολο	28	66,7	100
Ελλείπουσες τιμές	14	33,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 191: Διασύνδεση φορέων στην κοινότητα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	15	13,8	28,8
Όχι	37	33,9	71,2
Σύνολο	52	47,7	100

Ελλείπουσες τιμές	57	52,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	9	21,4	32,1
Όχι	19	45,2	67,9
Σύνολο	28	66,7	100
Ελλείπουσες τιμές	14	33,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 192: Οικονομικό όφελος

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	8	7,3	15,4
Όχι	44	40,4	84,6
Σύνολο	52	47,7	100
Ελλείπουσες τιμές	57	52,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	8	19	28,6
Όχι	20	47,6	71,4
Σύνολο	28	66,7	100
Ελλείπουσες τιμές	14	33,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 193: Χρόνος διάρκειας συνεργασιών μεταξύ των οργανώσεων εντός της κοινότητας

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
1-2 έτη	16	14,7	32,7
2-5 έτη	6	5,5	12,2
3- 5 & πάνω έτη	27	24,8	55,1
Σύνολο	49	45	100
Ελλείπουσες τιμές	60	55	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
1-2 έτη	8	19	33,3
2-5 έτη	3	7,1	12,5
3- 5 & πάνω έτη	13	31	54,2

Σύνολο	24	57,1	100
Ελλείπουσες τιμές	18	42,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 194: Συνεργασία των οργανώσεων με οργανώσεις εκτός της κοινότητας

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	33	30,3	60
Όχι	22	20,2	40
Σύνολο	55	50,5	100
Ελλείπουσες τιμές	54	49,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	17	40,5	58,6
Όχι	12	28,6	41,4
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 195: Σχέσεις συνεργασίας των οργανώσεων με οργανώσεις εκτός της κοινότητας

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Περιστασιακή	16	14,7	47,1
Μόνιμη	18	16,5	52,9
Σύνολο	34	31,2	100
Ελλείπουσες τιμές	75	68,8	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Περιστασιακή	4	9,5	23,5
Μόνιμη	13	31	76,5
Σύνολο	17	40,5	100
Ελλείπουσες τιμές	25	59,5	
Σύνολο	42	100	

Ενημέρωση ηγετών για τα δημοτικά / κρατικά / ευρωπαϊκά προγράμματα

Πίνακας 196: Ενημέρωση των ηγετών για τα δημοτικά / κρατικά / ευρωπαϊκά προγράμματα και τις δραστηριότητές τους

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	28	25,7	50
Όχι	28	25,7	50
Σύνολο	56	51,4	100
Ελλείπουσες τιμές	53	48,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	11	26,2	37,9
Όχι	18	42,9	62,1
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πηγές πληροφόρησης για τα δημοτικά / κρατικά / ευρωπαϊκά προγράμματα και τις δραστηριότητές τους

Πίνακας 197: Εφημερίδες

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	15	13,8	48,4
Όχι	16	14,7	51,6
Σύνολο	31	28,4	100
Ελλείπουσες τιμές	78	71,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	7	16,7	53,8
Όχι	6	14,3	46,2
Σύνολο	13	31	100
Ελλείπουσες τιμές	29	69	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 198: Διαδίκτυο

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	19	17,4	61,3
Όχι	12	11	38,7
Σύνολο	31	28,4	100
Ελλείπουσες τιμές	78	71,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	9	21,4	69,2
Όχι	4	9,5	30,8
Σύνολο	13	31	100
Ελλείπουσες τιμές	29	69	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 199: Μ.Μ.Ε.

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	12	11	38,7
Όχι	19	17,4	61,3
Σύνολο	31	28,4	100
Ελλείπουσες τιμές	78	71,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	8	19	61,5
Όχι	5	11,9	38,5
Σύνολο	13	31	100
Ελλείπουσες τιμές	29	69	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 200: Δημοτική Υπηρεσία

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	14	12,8	45,2
Όχι	17	15,6	54,8
Σύνολο	31	28,4	100

Ελλείπουσες τιμές	78	71,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	4	9,5	30,8
Όχι	9	21,4	69,2
Σύνολο	13	31	100
Ελλείπουσες τιμές	29	69	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 201: Άλλες πηγές πληροφόρησης για τα δημοτικά / κρατικά / ευρωπαϊκά προγράμματα και τις δραστηριότητές τους

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	2	1,8	6,5
Όχι	29	26,6	93,5
Σύνολο	31	28,4	100
Ελλείπουσες τιμές	78	71,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	2	4,8	15,4
Όχι	11	26,2	84,6
Σύνολο	13	31	100
Ελλείπουσες τιμές	29	69	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 202: Άλλες πηγές πληροφόρησης για τα δημοτικά / κρατικά / ευρωπαϊκά προγράμματα και τις δραστηριότητές τους (προσδιορισμός)

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (Ε.Σ.Ε.Ε.)	1	0,9	0,9
Προσωπική επαφή	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	107	98,2	98,2
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Αναπτυξιακή Ηρακλείου	1	2,4	2,4
Μέσω συνεργασιών	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	40	95,2	95,2

Σύνολο	42	100	100
--------	----	-----	-----

Κοινοποίηση υπηρεσιών και προγραμμάτων στην κοινότητα

Τρόποι κοινοποίησης των υπηρεσιών και των προγραμμάτων στην κοινότητα

Πίνακας 203: Μ.Μ.Ε.

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	31	28,4	58,5
Όχι	22	20,2	41,5
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	18	42,9	69,2
Όχι	8	19	30,8
Σύνολο	26	61,9	100
Ελλείπουσες τιμές	16	38,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 204: Συχνότητα ενημέρωσης

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ποτέ	1	0,9	3,4
Σπάνια	7	6,4	24,1
Συχνά	17	15,6	58,6
Πάντα	4	3,7	13,8
Σύνολο	29	26,6	100
Ελλείπουσες τιμές	80	73,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ποτέ	1	2,4	6,7
Σπάνια	3	7,1	20
Συχνά	11	26,2	73,3
Σύνολο	15	35,7	100
Ελλείπουσες τιμές	27	64,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 205: Βαθμός ικανοποίησης της ενημέρωσης

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ	4	3,7	14,3
Μέτρια	17	15,6	60,7
Καλά	7	6,4	25
Σύνολο	28	25,7	100
Ελλείπουσες τιμές	81	74,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ	2	4,8	12,5
Μέτρια	11	26,2	68,8
Καλά	1	2,4	6,3
Καθόλου	2	4,8	12,5
Σύνολο	16	38,1	100
Ελλείπουσες τιμές	26	61,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 206: Υπηρεσίες

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	32	29,4	60,4
Όχι	21	19,3	39,6
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	17	40,5	65,4
Όχι	9	21,4	34,6
Σύνολο	26	61,9	100
Ελλείπουσες τιμές	16	38,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 207: Συχνότητα ενημέρωσης

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ποτέ	2	1,8	6,3
Σπάνια	6	5,5	18,8
Συχνά	15	13,8	46,9
Πάντα	9	8,3	28,1
Σύνολο	32	29,4	100
Ελλείπουσες τιμές	77	70,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Σπάνια	5	11,9	29,4
Συχνά	12	28,6	70,6
Σύνολο	17	40,5	100
Ελλείπουσες τιμές	25	59,5	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 208: Βαθμός ικανοποίησης της ενημέρωσης

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ	8	7,3	27,6
Μέτρια	13	11,9	44,8
Καλά	6	5,5	20,7
Καθόλου	2	1,8	6,9
Σύνολο	29	26,6	100
Ελλείπουσες τιμές	80	73,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ	1	2,4	7,7
Μέτρια	9	21,4	69,2
Καλά	3	7,1	23,1
Σύνολο	13	31	100
Ελλείπουσες τιμές	29	69	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 209: Μέσα από την τοπική κοινότητα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	38	34,9	71,7
Όχι	15	13,8	28,3
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	20	47,6	76,9
Όχι	6	14,3	23,1
Σύνολο	26	61,9	100
Ελλείπουσες τιμές	16	38,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 210: Συχνότητα ενημέρωσης

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ποτέ	2	1,8	5,3
Σπάνια	10	9,2	26,3
Συχνά	16	14,7	42,1
Πάντα	10	9,2	26,3
Σύνολο	38	34,9	100
Ελλείπουσες τιμές	71	65,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ποτέ	1	2,4	5,3
Σπάνια	3	7,1	15,8
Συχνά	13	31	68,4
Πάντα	2	4,8	10,5
Σύνολο	19	45,2	100
Ελλείπουσες τιμές	23	54,8	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 211: Βαθμός ικανοποίησης της ενημέρωσης

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ	8	7,3	22,9
Μέτρια	13	11,9	37,1
Καλά	14	12,8	40
Σύνολο	35	32,1	100
Ελλείπουσες τιμές	74	67,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ	2	4,8	12,5
Μέτρια	11	26,2	68,8
Καλά	3	7,1	18,8
Σύνολο	16	38,1	100
Ελλείπουσες τιμές	26	61,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 212: Μέλη

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	25	22,9	47,2
Όχι	28	25,7	52,8
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	13	31	50
Όχι	13	31	50
Σύνολο	26	61,9	100
Ελλείπουσες τιμές	16	38,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 213: Συχνότητα ενημέρωσης

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ποτέ	2	1,8	8
Σπάνια	7	6,4	28
Συχνά	10	9,2	40
Πάντα	6	5,5	24
Σύνολο	25	22,9	100
Ελλείπουσες τιμές	84	77,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ποτέ	4	9,5	30,8
Σπάνια	2	4,8	15,4
Συχνά	5	11,9	38,5
Πάντα	2	4,8	15,4
Σύνολο	13	31	100
Ελλείπουσες τιμές	29	69	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 214: Βαθμός ικανοποίησης της ενημέρωσης

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ	5	4,6	23,8
Μέτρια	9	8,3	42,9
Καλά	6	5,5	28,6
Καθόλου	1	0,9	4,8
Σύνολο	21	19,3	100
Ελλείπουσες τιμές	88	80,7	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ	2	4,8	20
Μέτρια	6	14,3	60
Καλά	2	4,8	20
Σύνολο	10	23,8	100
Ελλείπουσες τιμές	32	76,2	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 215: Εκδηλώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	21	19,3	39,6
Όχι	32	29,4	60,4
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	11	26,2	42,3
Όχι	15	35,7	57,7
Σύνολο	26	61,9	100
Ελλείπουσες τιμές	16	38,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 216: Συχνότητα ενημέρωσης

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ποτέ	3	2,8	14,3
Σπάνια	5	4,6	23,8
Συχνά	7	6,4	33,3
Πάντα	6	5,5	28,6
Σύνολο	21	19,3	100
Ελλείπουσες τιμές	88	80,7	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ποτέ	1	2,4	10
Σπάνια	5	11,9	50
Συχνά	4	9,5	40
Σύνολο	10	23,8	100
Ελλείπουσες τιμές	32	76,2	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 217: Βαθμός ικανοποίησης της ενημέρωσης

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ	4	3,7	22,2
Μέτρια	5	4,6	27,8
Καλά	6	5,5	33,3
Καθόλου	3	2,8	16,7
Σύνολο	18	16,5	100
Ελλείπουσες τιμές	91	83,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Μέτρια	3	7,1	50
Καλά	3	7,1	50
Σύνολο	6	14,3	100
Ελλείπουσες τιμές	36	85,7	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 218: Άλλοι τρόποι κοινοποίησης των υπηρεσιών και των προγραμμάτων στην κοινότητα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	6	5,5	11,3
Όχι	47	43,1	88,7
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	4	9,5	15,4
Όχι	22	52,4	84,6
Σύνολο	26	61,9	100
Ελλείπουσες τιμές	16	38,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 219: Άλλοι τρόποι κοινοποίησης των υπηρεσιών και των προγραμμάτων στην κοινότητα (προσδιορισμός)

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ανακοινώσεις	1	0,9	0,9
Διαδίκτυο	3	2,8	2,8
Ελλείπουσες τιμές	105	96,3	96,3
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Ανακοινώσεις	1	2,4	2,4
Προσωπική επαφή	1	2,4	2,4
Τηλεφωνικά	2	4,8	4,8
Ελλείπουσες τιμές	38	90,5	90,5
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 220: Συχνότητα ενημέρωσης

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Σπάνια	1	0,9	25
Πάντα	3	2,8	75
Σύνολο	4	3,7	100
Ελλείπουσες τιμές	105	96,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Σπάνια	1	2,4	25
Συχνά	1	2,4	25
Πάντα	2	4,8	50
Σύνολο	4	9,5	100
Ελλείπουσες τιμές	38	90,5	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 221: Βαθμός ικανοποίησης της ενημέρωσης

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ	2	1,8	40
Μέτρια	1	0,9	20

Καλά	1	0,9	20
Καθόλου	1	0,9	20
Σύνολο	5	4,6	100
Ελλείπουσες τιμές	104	95,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ	2	4,8	50
Μέτρια	2	4,8	50
Σύνολο	4	9,5	100
Ελλείπουσες τιμές	38	90,5	
Σύνολο	42	100	

Διεκδίκηση βοήθειας από το Δήμο ή το κράτος

Πίνακας 222: Διεκδίκηση βοήθειας από το Δήμο ή το κράτος

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	45	41,3	84,9
Όχι	8	7,3	15,1
Σύνολο	53	48,6	100
Ελλείπουσες τιμές	56	51,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	23	54,8	76,7
Όχι	7	16,7	23,3
Σύνολο	30	71,4	100
Ελλείπουσες τιμές	12	28,6	
Σύνολο	42	100	

Συμβολή για τη λήψη της υποστήριξης

Πίνακας 223: Ηγέτης της εκάστοτε οργάνωσης

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	19	17,4	43,2
Όχι	25	22,9	56,8
Σύνολο	44	40,4	100
Ελλείπουσες τιμές	65	59,6	
Σύνολο	109	100	

Κρουσώνας			
Ναι	12	28,6	50
Όχι	12	28,6	50
Σύνολο	24	57,1	100
Ελλείπουσες τιμές	18	42,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 224: Προσωπικό της εκάστοτε οργάνωσης

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	17	15,6	38,6
Όχι	27	24,8	61,4
Σύνολο	44	40,4	100
Ελλείπουσες τιμές	65	59,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	9	21,4	37,5
Όχι	15	35,7	62,5
Σύνολο	24	57,1	100
Ελλείπουσες τιμές	18	42,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 225: Μέλη των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	16	14,7	36,4
Όχι	28	25,7	63,6
Σύνολο	44	40,4	100
Ελλείπουσες τιμές	65	59,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	7	16,7	29,2
Όχι	17	40,5	70,8
Σύνολο	24	57,1	100
Ελλείπουσες τιμές	18	42,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 226: Δημοτική κοινότητα που υπάγονται οι οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	11	10,1	25
Όχι	33	30,3	75
Σύνολο	44	40,4	100
Ελλείπουσες τιμές	65	59,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	8	19	33,3
Όχι	16	38,1	66,7
Σύνολο	24	57,1	100
Ελλείπουσες τιμές	18	42,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 227: Δήμος που υπάγονται οι οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	23	21,1	52,3
Όχι	21	19,3	47,7
Σύνολο	44	40,4	100
Ελλείπουσες τιμές	65	59,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	14	33,3	58,3
Όχι	10	23,8	41,7
Σύνολο	24	57,1	100
Ελλείπουσες τιμές	18	42,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 228: Περιφέρεια

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	7	6,4	15,9
Όχι	37	33,9	84,1
Σύνολο	44	40,4	100

Ελλείπουσες τιμές	65	59,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	7	16,7	29,2
Όχι	17	40,5	70,8
Σύνολο	24	57,1	100
Ελλείπουσες τιμές	18	42,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 229: Κράτος

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	5	4,6	11,4
Όχι	39	35,8	88,6
Σύνολο	44	40,4	100
Ελλείπουσες τιμές	65	59,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	5	11,9	20,8
Όχι	19	45,2	79,2
Σύνολο	24	57,1	100
Ελλείπουσες τιμές	18	42,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 230: Ύπαρξη συγκεκριμένων αιτημάτων από τη Δημοτική Κοινότητα, το Δήμο, τη Περιφέρεια, το Κράτος για τις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	28	25,7	54,9
Όχι	23	21,1	45,1
Σύνολο	51	46,8	100
Ελλείπουσες τιμές	58	53,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	14	33,3	48,3
Όχι	15	35,7	51,7
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	

Σύνολο	42	100	
--------	----	-----	--

Συνεργασία των οργανώσεων με τοπικά, δημοτικά, εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα

Πίνακας 231: Συνεργασία των οργανώσεων με τοπικό, δημοτικό, εθνικό, ευρωπαϊκό πρόγραμμα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	12	11	22,2
Όχι	42	38,5	77,8
Σύνολο	54	49,5	100
Ελλείπουσες τιμές	55	50,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	5	11,9	16,7
Όχι	25	59,5	83,3
Σύνολο	30	71,4	100
Ελλείπουσες τιμές	12	28,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 232: Συνεργασία των οργανώσεων σε τοπικό επίπεδο με πρόγραμμα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	2	1,8	14,3
Όχι	12	11	85,7
Σύνολο	14	12,8	100
Ελλείπουσες τιμές	95	87,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Όχι	6	14,3	100
Ελλείπουσες τιμές	36	85,7	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 233: Συνεργασία των οργανώσεων σε δημοτικό επίπεδο με πρόγραμμα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	7	6,4	50
Όχι	7	6,4	50
Σύνολο	14	12,8	100
Ελλείπουσες τιμές	95	87,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	4	9,5	66,7
Όχι	2	4,8	33,3
Σύνολο	6	14,3	100
Ελλείπουσες τιμές	36	85,7	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 234: Συνεργασία των οργανώσεων σε κρατικό επίπεδο με πρόγραμμα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	5	4,6	35,7
Όχι	9	8,3	64,3
Σύνολο	14	12,8	100
Ελλείπουσες τιμές	95	87,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	3	7,1	50
Όχι	3	7,1	50
Σύνολο	6	14,3	100
Ελλείπουσες τιμές	36	85,7	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 235: Συνεργασία των οργανώσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο με πρόγραμμα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	5	4,6	35,7
Όχι	9	8,3	64,3
Σύνολο	14	12,8	100

Ελλείπουσες τιμές	95	87,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	4	9,5	66,7
Όχι	2	4,8	33,3
Σύνολο	6	14,3	100
Ελλείπουσες τιμές	36	85,7	
Σύνολο	42	100	

Ρόλος των οργανώσεων στα προγράμματα συμμετοχής τους

Πίνακας 236: Συντονιστικός ρόλος

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	5	4,6	45,5
Όχι	6	5,5	54,5
Σύνολο	11	10,1	100
Ελλείπουσες τιμές	98	89,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	2	4,8	28,6
Όχι	5	11,9	71,4
Σύνολο	7	16,7	100
Ελλείπουσες τιμές	35	83,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 237: Διοικητικός ρόλος

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	2	1,8	18,2
Όχι	9	8,3	81,8
Σύνολο	11	10,1	100
Ελλείπουσες τιμές	98	89,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	1	2,4	14,3
Όχι	6	14,3	85,7
Σύνολο	7	16,7	100

Ελλείπουσες τιμές	35	83,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 238: Οικονομικός ρόλος

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	1	0,9	9,1
Όχι	10	9,2	90,9
Σύνολο	11	10,1	100
Ελλείπουσες τιμές	98	89,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	1	2,4	14,3
Όχι	6	14,3	85,7
Σύνολο	7	16,7	100
Ελλείπουσες τιμές	35	83,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 239: Συμβουλευτικός ρόλος

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	3	2,8	27,3
Όχι	8	7,3	72,7
Σύνολο	11	10,1	100
Ελλείπουσες τιμές	98	89,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	3	7,1	42,9
Όχι	4	9,5	57,1
Σύνολο	7	16,7	100
Ελλείπουσες τιμές	35	83,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 240: Ρόλος εμπειρογνωμοσύνης

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	2	1,8	18,2
Όχι	9	8,3	81,8
Σύνολο	11	10,1	100
Ελλείπουσες τιμές	98	89,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	1	2,4	14,3
Όχι	6	14,3	85,7
Σύνολο	7	16,7	100
Ελλείπουσες τιμές	35	83,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 241: Εκτελεστικός ρόλος

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	6	5,5	54,5
Όχι	5	4,6	45,5
Σύνολο	11	10,1	100
Ελλείπουσες τιμές	98	89,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	4	9,5	57,1
Όχι	3	7,1	42,9
Σύνολο	7	16,7	100
Ελλείπουσες τιμές	35	83,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 242: Άλλοι ρόλοι των οργανώσεων στα προγράμματα συμμετοχής τους

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	1	0,9	9,1
Όχι	10	9,2	90,9
Σύνολο	11	10,1	100

Ελλείπουσες τιμές	98	89,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	1	2,4	14,3
Όχι	6	14,3	85,7
Σύνολο	7	16,7	100
Ελλείπουσες τιμές	35	83,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 243: Άλλοι ρόλοι των οργανώσεων στα προγράμματα συμμετοχής τους (προσδιορισμός)

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Εκπαιδευτικός	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	108	99,1	99,1
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Συνεργατικός	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	97,6
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 244: Διευκόλυνση των οργανώσεων μέσω της συμμετοχής τους στο πρόγραμμα ως προς την αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών τους

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	11	10,1	91,7
Όχι	1	0,9	8,3
Σύνολο	12	11	100
Ελλείπουσες τιμές	97	89	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	5	11,9	83,3
Όχι	1	2,4	16,7
Σύνολο	6	14,3	100
Ελλείπουσες τιμές	36	85,7	
Σύνολο	42	100	

Τεκμηρίωση των υπηρεσιών και των δράσεων της οργάνωσης

Πίνακας 245: Αποτελέσματα ή τεκμηρίωση των υπηρεσιών / δράσεων των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	36	33	78,3
Όχι	10	9,2	21,7
Σύνολο	46	42,2	100
Ελλείπουσες τιμές	63	57,8	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	21	50	84
Όχι	4	9,5	16
Σύνολο	25	59,5	100
Ελλείπουσες τιμές	17	40,5	
Σύνολο	42	100	

Επίπεδα τεκμηρίωσης των υπηρεσιών και των δράσεων των οργανώσεων

Πίνακας 246: Τοπικό επίπεδο

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	26	23,9	72,2
Όχι	10	9,2	27,8
Σύνολο	36	33	100
Ελλείπουσες τιμές	73	67	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	12	28,6	57,1
Όχι	9	21,4	42,9
Σύνολο	21	50	100
Ελλείπουσες τιμές	21	50	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 247: Δημοτικό επίπεδο

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	15	13,8	41,7
Όχι	21	19,3	58,3
Σύνολο	36	33	100
Ελλείπουσες τιμές	73	67	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	7	16,7	33,3
Όχι	14	33,3	66,7
Σύνολο	21	50	100
Ελλείπουσες τιμές	21	50	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 248: Κρατικό επίπεδο

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	7	6,4	19,4
Όχι	29	26,6	80,6
Σύνολο	36	33	100
Ελλείπουσες τιμές	73	67	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	6	14,3	28,6
Όχι	15	35,7	71,4
Σύνολο	21	50	100
Ελλείπουσες τιμές	21	50	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 249: Ευρωπαϊκό επίπεδο

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	2	1,8	5,6
Όχι	34	31,2	94,4
Σύνολο	36	33	100

Ελλείπουσες τιμές	73	67	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	1	2,4	4,8
Όχι	20	47,6	95,2
Σύνολο	21	50	100
Ελλείπουσες τιμές	21	50	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 250: Αξιολόγηση αποτελεσμάτων ή τεκμηρίωσης των υπηρεσιών και των δράσεων των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ θετικά	12	11	32,4
Θετικά	24	22	64,9
Αρνητικά	1	0,9	2,7
Σύνολο	37	33,9	100
Ελλείπουσες τιμές	72	66,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ θετικά	5	11,9	25
Θετικά	14	33,3	70
Αρνητικά	1	2,4	5
Σύνολο	20	47,6	100
Ελλείπουσες τιμές	22	52,4	
Σύνολο	42	100	

Συμμετοχή των οργανώσεων σε διαδικασίες σχεδιασμού

Συμμετοχή των οργανώσεων σε διαδικασίες σχεδιασμού που αναπτύσσει ο Δήμος / το αρμόδιο υπουργείο / το κράτος / η Ευρωπαϊκή Ένωση

Πίνακας 251: Δήμος

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	35	32,1	71,4
Όχι	14	12,8	28,6

Σύνολο	49	45	100
Ελλείπουσες τιμές	60	55	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	17	40,5	58,6
Όχι	12	28,6	41,4
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 252: Υπουργείο

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	4	3,7	16
Όχι	21	19,3	84
Σύνολο	25	22,9	100
Ελλείπουσες τιμές	84	77,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	5	11,9	26,3
Όχι	14	33,3	73,7
Σύνολο	19	45,2	100
Ελλείπουσες τιμές	23	54,8	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 253: Κράτος

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	2	1,8	8,7
Όχι	21	19,3	91,3
Σύνολο	23	21,1	100
Ελλείπουσες τιμές	86	78,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	3	7,1	17,6
Όχι	14	33,3	82,4
Σύνολο	17	40,5	100
Ελλείπουσες τιμές	25	59,5	

Σύνολο	42	100	
--------	----	-----	--

Πίνακας 254: Ευρωπαϊκή ένωση

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	3	2,8	12,5
Όχι	21	19,3	87,5
Σύνολο	24	22	100
Ελλείπουσες τιμές	85	78	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	2	4,8	11,8
Όχι	15	35,7	88,2
Σύνολο	17	40,5	100
Ελλείπουσες τιμές	25	59,5	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 255: Άποψη των ηγετών για τους μηχανισμούς σχεδιασμού που αναπτύσσει ο Δήμος / το αρμόδιο υπουργείο / το κράτος / η Ευρωπαϊκή Ένωση

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ Θετικά	4	3,7	9,3
Θετικά	29	26,6	67,4
Αρνητικά	9	8,3	20,9
Πολύ αρνητικά	1	0,9	2,3
Σύνολο	43	39,4	100
Ελλείπουσες τιμές	66	60,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ Θετικά	2	4,8	8
Θετικά	13	31	52
Αρνητικά	8	19	32
Πολύ αρνητικά	2	4,8	8
Σύνολο	25	59,5	100
Ελλείπουσες τιμές	17	40,5	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 256: Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων από τη συμμετοχή των οργανώσεων στις διαδικασίες σχεδιασμού

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ Θετικά	3	2,8	8,1
Θετικά	31	28,4	83,8
Αρνητικά	3	2,8	8,1
Σύνολο	37	33,9	100
Ελλείπουσες τιμές	72	66,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ Θετικά	1	2,4	5
Θετικά	15	35,7	75
Αρνητικά	4	9,5	20
Σύνολο	20	47,6	100
Ελλείπουσες τιμές	22	52,4	
Σύνολο	42	100	

Αξιολόγηση της επιρροής της οργάνωσης στις βαθμίδες του κράτους

Επιρροή των οργανώσεων στις βαθμίδες του κράτους

Πίνακας 257: Δημοτική Κοινότητα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	15	13,8	34,9
Καλά	18	16,5	41,9
Μέτρια	5	4,6	11,6
Άσχημα	5	4,6	11,6
Σύνολο	43	39,4	100
Ελλείπουσες τιμές	66	60,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	9	21,4	40,9
Καλά	4	9,5	18,2
Μέτρια	7	16,7	31,8
Άσχημα	2	4,8	9,1
Σύνολο	22	52,4	100
Ελλείπουσες τιμές	20	47,6	

Σύνολο	42	100	
--------	----	-----	--

Πίνακας 258: Δήμος

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	12	11	24,5
Καλά	22	20,2	44,9
Μέτρια	9	8,3	18,4
Άσχημα	6	5,5	12,2
Σύνολο	49	45	100
Ελλείπουσες τιμές	60	55	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	5	11,9	22,7
Καλά	8	19	36,4
Μέτρια	7	16,7	31,8
Άσχημα	2	4,8	9,1
Σύνολο	22	52,4	100
Ελλείπουσες τιμές	20	47,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 259: Περιφέρεια

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	3	2,8	8,8
Καλά	6	5,5	17,6
Μέτρια	14	12,8	41,2
Άσχημα	11	10,1	32,4
Σύνολο	34	31,2	100
Ελλείπουσες τιμές	75	68,8	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	1	2,4	7,1
Καλά	3	7,1	21,4
Μέτρια	8	19	57,1
Άσχημα	2	4,8	14,3
Σύνολο	14	33,3	100
Ελλείπουσες τιμές	28	66,7	

Σύνολο	42	100	
--------	----	-----	--

Πίνακας 260: Κράτος

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	2	1,8	6,3
Καλά	4	3,7	12,5
Μέτρια	7	6,4	21,9
Άσχημα	19	17,4	59,4
Σύνολο	32	29,4	100
Ελλείπουσες τιμές	77	70,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Καλά	4	9,5	30,8
Μέτρια	6	14,3	46,2
Άσχημα	3	7,1	23,1
Σύνολο	13	31	100
Ελλείπουσες τιμές	29	69	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 261: Ευρωπαϊκό επίπεδο

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	1	0,9	3,1
Καλά	5	4,6	15,6
Μέτρια	4	3,7	12,5
Άσχημα	22	20,2	68,8
Σύνολο	32	29,4	100
Ελλείπουσες τιμές	77	70,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	1	2,4	8,3
Καλά	3	7,1	25
Μέτρια	5	11,9	41,7
Άσχημα	3	7,1	25
Σύνολο	12	28,6	100
Ελλείπουσες τιμές	30	71,4	
Σύνολο	42	100	

Μορφή επιρροής των οργανώσεων ως προς τη λήψη αποφάσεων στις βαθμίδες του κράτους

Πίνακας 262: Συντονιστική επιρροή

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	5	4,6	12,5
Όχι	35	32,1	87,5
Σύνολο	40	36,7	100
Ελλείπουσες τιμές	69	63,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	3	7,1	13,6
Όχι	19	45,2	86,4
Σύνολο	22	52,4	100
Ελλείπουσες τιμές	20	47,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 263: Διοικητική επιρροή

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	3	2,8	7,5
Όχι	37	33,9	92,5
Σύνολο	40	36,7	100
Ελλείπουσες τιμές	69	63,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	3	7,1	13,6
Όχι	19	45,2	86,4
Σύνολο	22	52,4	100
Ελλείπουσες τιμές	20	47,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 264: Οικονομική επιρροή

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	3	2,8	7,5
Όχι	37	33,9	92,5
Σύνολο	40	36,7	100
Ελλείπουσες τιμές	69	63,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	4	9,5	18,2
Όχι	18	42,9	81,8
Σύνολο	22	52,4	100
Ελλείπουσες τιμές	20	47,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 265: Συμβουλευτική επιρροή

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	25	22,9	62,5
Όχι	15	13,8	37,5
Σύνολο	40	36,7	100
Ελλείπουσες τιμές	69	63,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	17	40,5	77,3
Όχι	5	11,9	22,7
Σύνολο	22	52,4	100
Ελλείπουσες τιμές	20	47,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 266: Επιρροή εμπειρογνωμοσύνης

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	7	6,4	17,5
Όχι	33	30,3	82,5
Σύνολο	40	36,7	100

Ελλείπουσες τιμές	69	63,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	3	7,1	13,6
Όχι	19	45,2	86,4
Σύνολο	22	52,4	100
Ελλείπουσες τιμές	20	47,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 267: Άλλη μορφή επιρροής των οργανώσεων ως προς τη λήψη αποφάσεων στις βαθμίδες του κράτους

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	1	0,9	2,5
Όχι	39	35,8	97,5
Σύνολο	40	36,7	100
Ελλείπουσες τιμές	69	63,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	1	2,4	4,5
Όχι	21	50	95,5
Σύνολο	22	52,4	100
Ελλείπουσες τιμές	20	47,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 268: Άλλη μορφή επιρροής των οργανώσεων ως προς τη λήψη αποφάσεων στις βαθμίδες του κράτους (προσδιορισμός)

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ελλείπουσες τιμές	109	100	100
Κρουσώνας			
Επίτευξη στόχων	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	41	97,6	97,6
Σύνολο	42	100	100

Παραχώρηση αρμοδιοτήτων σε τοπικό επίπεδο

Πίνακας 269: Σημαντικότητα παραχώρησης περισσότερων αρμοδιοτήτων σε τοπικό επίπεδο

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ σημαντικό	30	27,5	58,8
Σημαντικό	17	15,6	33,3
Ουδέτερο	4	3,7	7,8
Σύνολο	51	46,8	100
Ελλείπουσες τιμές	58	53,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ σημαντικό	15	35,7	55,6
Σημαντικό	10	23,8	37
Ουδέτερο	1	2,4	3,7
Πολύ ασήμαντο	1	2,4	3,7
Σύνολο	27	64,3	100
Ελλείπουσες τιμές	15	35,7	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 270: Αξιοποίηση ενδεχόμενων αρμοδιοτήτων από τις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Άμεση επίλυση προβλημάτων	1	0,9	0,9
Άμεση επίλυση των προβλημάτων και των πρωτοβουλιών με τους απαραίτητους πόρους και μέσα	1	0,9	0,9
Αμεσότερη και περισσότερη συνεργασία για καλύτερη παρεχόμενη εκπαίδευση	1	0,9	0,9
Αναπτύσσοντας δράσεις προς όφελος της τοπικής κοινωνίας	1	0,9	0,9
Αναπτύσσοντας προγράμματα	1	0,9	0,9
Ασκώντας επιρροή σε προσωπικό επίπεδο	1	0,9	0,9

Δεν θα μπορούσα να αναλάβω περισσότερες αρμοδιότητες εκτός υγείας	1	0,9	0,9
Δημιουργώντας αθλητικές εγκαταστάσεις	1	0,9	0,9
Δημιουργώντας εγκαταστάσεις στη περιοχή για την κάλυψη των αναγκών των κατοίκων	1	0,9	0,9
Δημιουργώντας Πνευματικό Πολιτιστικό Κέντρο στα Κάτω Καλέσσα	1	0,9	0,9
Διεύρυνση σχολικής μονάδας Λυκείου	1	0,9	0,9
Δίνοντας συμβουλές και κάνοντας προτάσεις για τα θέματα προς συζήτηση	1	0,9	0,9
Ενημέρωση κατοίκων και ανάπτυξη περισσότερων δραστηριοτήτων	1	0,9	0,9
Θα βελτιώναμε το περιβάλλον στο Νηπιαγωγείο	1	0,9	0,9
Θα παίρνονταν αποφάσεις από ιδιοκτήτες αυθαίρετων που γνωρίζουν τα προβλήματα και θα αξιοποιούσαμε με παρεμβάσεις μας αυτή τη δυνατότητα	1	0,9	0,9
Κατασκευή υποδομών για την κοινότητα της Αμμουδάρας	1	0,9	0,9
Κοινωνική βοήθεια σε ιδρύματα, παροχές δράσεων στα μέλη χωρίς κόστος	1	0,9	0,9
Με έργα για το κοινό καλό των ενοριτών και του τόπου	1	0,9	0,9
Με τη δημιουργία Πνευματικού Κέντρου προς όφελος των μελών της ενορίας	1	0,9	0,9
Οργανώνοντας δράσεις για το κοινό όφελος	1	0,9	0,9
Οργανώνοντας δράσεις προς όφελος των κατοίκων της ενορίας	1	0,9	0,9
Οργανώνοντας πολιτιστικές εκδηλώσεις, επιμορφωτικά σεμινάρια, διαλέξεις και αθλητικές δραστηριότητες	1	0,9	0,9

Οργανώνοντας φιλανθρωπικές δράσεις	1	0,9	0,9
Οργανώνοντας δράσεις για την βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων της περιοχής	1	0,9	0,9
Οργάνωση προγραμμάτων δημόσιας υγείας επιτελικού χαρακτήρα με συνεργασία τοπικών και υπερτοπικών φορέων	1	0,9	0,9
Πράττοντας έργο προς όφελος των δημοτών	1	0,9	0,9
Προβάλλοντας ελλείψεις και προβλήματα προς επίλυση από τους αρμόδιους	1	0,9	0,9
Προς όφελος της περιοχής	1	0,9	0,9
Προς όφελος της περιοχής με την επίλυση των προβλημάτων της	1	0,9	0,9
Προς όφελος των μελών	1	0,9	0,9
Προσφορά επιμορφωτικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα δραστηριοτήτων στα παιδιά	1	0,9	0,9
Στελεχώνοντας την οργάνωση με έμπειρο προσωπικό	1	0,9	0,9
Συχνότερη χρηματοδότηση – δημιουργία μόνιμων δομών για καλύτερη παροχή υπηρεσιών	1	0,9	0,9
Ως προς τη λήψη αποφάσεων σε τοπικό επίπεδο	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	75	68,8	68,8
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Αναπτύσσοντας συνεργασία, ανταλλάσσοντας απόψεις και καταθέτοντας προτάσεις για την πρόοδο	1	2,4	2,4
Βοηθώντας πρακτικά την τοπική κοινότητα Λουτρακίου	1	2,4	2,4
Δημιουργικά και έξυπνα	1	2,4	2,4
Επέκταση παρεχόμενων υπηρεσιών, σχεδιασμός νέων δράσεων	1	2,4	2,4

Επιλύοντας τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η οργάνωση άμεσα	1	2,4	2,4
Με αμεσότητα στην πρόσβαση της συνεργασίας στα πλαίσια μιας εγνωσμένης πρακτικής	1	2,4	2,4
Με την υλοποίηση των στόχων του συλλόγου	1	2,4	2,4
Με τον καλύτερο δυνατό τρόπο	2	4,8	4,8
Με τον καλύτερο δυνατό τρόπο για τη κάλυψη των αναγκών των νηπιαγωγείων	1	2,4	2,4
Προς όφελος της εκκλησίας και της τοπικής κοινωνίας	1	2,4	2,4
Προς όφελος της οργάνωσης του Νηπιαγωγείου	1	2,4	2,4
Προς όφελος της τοπικής κοινωνίας για την ύπαρξη συλλογικών αποτελεσμάτων	1	2,4	2,4
Προς όφελος του συνεταιρισμού	1	2,4	2,4
Σχεδιασμός δράσεων ανάπτυξης της υπαίθρου	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	27	64,3	64,3
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 271: Αλλαγή παρούσας κατάστασης από την παραχώρηση περισσότερων αρμοδιοτήτων από τις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ Θετικά	18	16,5	40
Θετικά	23	21,1	51,1
Αρνητικά	4	3,7	8,9
Σύνολο	45	41,3	100
Ελλείπουσες τιμές	64	58,7	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ Θετικά	8	19	32
Θετικά	16	38,1	64
Πολύ αρνητικά	1	2,4	4
Σύνολο	25	59,5	100
Ελλείπουσες τιμές	17	40,5	

Σύνολο	42	100	
--------	----	-----	--

Συνεργασία των οργανώσεων με δημόσιες υπηρεσίες

Πίνακας 272: Ύπαρξη συνεργασίας των οργανώσεων με δημόσιες υπηρεσίες

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	34	31,2	66,7
Όχι	17	15,6	33,3
Σύνολο	51	46,8	100
Ελλείπουσες τιμές	58	53,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	18	42,9	62,1
Όχι	11	26,2	37,9
Σύνολο	29	69	100
Ελλείπουσες τιμές	13	31	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 273: Τρόποι συνεργασίας των οργανώσεων με δημόσιες υπηρεσίες

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ανάληψη εργολαβίας δακοκτονίας	1	0,9	0,9
Αναπτύσσοντας κοινές δράσεις	1	0,9	0,9
Ασκώντας πίεση στην τοπική αυτοδιοίκηση για την υλοποίηση έργων	1	0,9	0,9
Γραπτά και προφορικά	2	1,8	1,8
Διοικητικά	2	1,8	1,8
Ηλεκτρονικά και γραπτά	1	0,9	0,9
Ιεραρχικά	1	0,9	0,9
Κοινοί στόχοι	1	0,9	0,9
Κτιριακά	1	0,9	0,9
Με αλληλογραφία	2	1,8	1,8
Με επαφές του Διοικητικού Συμβουλίου και με υπομνήματα	1	0,9	0,9
Με επικοινωνία, παραστάσεις και αναφορά προβλημάτων	1	0,9	0,9

Μέσα από την τοπική εκκλησία με την Αρχιεπισκοπή Κρήτης	1	0,9	0,9
Μέσω διεκδίκησης προγραμματισμού προσλήψεων	1	0,9	0,9
Μέσω τεχνικής υπηρεσίας του Δήμου Μαλεβιζίου, όσον αφορά την τεχνική υποστήριξη και την εκπόνηση μελετών	1	0,9	0,9
Οργανώνοντας πολιτιστικές και κοινωνικές δραστηριότητες	1	0,9	0,9
Συμμετέχοντας σε προγράμματα	1	0,9	0,9
Συναλλαγές οικονομικής φύσεως	1	0,9	0,9
Συνεργαζόμενοι με τα αρμόδια όργανα	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	87	79,8	79,8
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Διεκπεραίωση, συντονισμός, σχεδιασμός	1	2,4	2,4
Εβδομαδιαία ενημέρωση της αστυνομίας και σκοπευτικής ομοσπονδίας Ελλάδος για την κίνηση των αθλητών	1	2,4	2,4
Ενημερώνοντας	1	2,4	2,4
Καλύπτοντας ανάγκες της ενορίας	1	2,4	2,4
Με αλληλογραφία	1	2,4	2,4
Με διαδίκτυο και αλληλογραφία	1	2,4	2,4
Μέσω τεχνικής βοήθειας	1	2,4	2,4
Οικονομικά	1	2,4	2,4
Στα πλαίσια των συμβατικών υποχρεώσεων και δικαιωμάτων του φορέα	1	2,4	2,4
Υπηρεσιακά	2	4,8	4,8
Ελλείπουσες τιμές	31	73,8	73,8
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 274: Αποτελέσματα συνεργασίας των οργανώσεων με δημόσιες υπηρεσίες

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ Θετικά	9	8,3	28,1
Θετικά	19	17,4	59,4
Αρνητικά	3	2,8	9,4
Πολύ αρνητικά	1	0,9	3,1
Σύνολο	32	29,4	100
Ελλείπουσες τιμές	77	70,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ Θετικά	4	9,5	23,5
Θετικά	13	31	76,5
Σύνολο	17	40,5	100
Ελλείπουσες τιμές	25	59,5	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 275: Προσπάθεια συνεργασίας με άλλες οργανώσεις – υπηρεσίες για την επίτευξη ενός κοινού στόχου κοινής ωφέλειας

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	37	33,9	75,5
Όχι	12	11	24,5
Σύνολο	49	45	100
Ελλείπουσες τιμές	60	55	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	23	54,8	85,2
Όχι	4	9,5	14,8
Σύνολο	27	64,3	100
Ελλείπουσες τιμές	15	35,7	
Σύνολο	42	100	

Διακοπή επιχορηγήσεων

Πίνακας 276: Επιρροή των οργανώσεων από τη διακοπή των επιχορηγήσεων από το Δήμο

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ουδέτερα	12	11	27,3
Αρνητικά	16	14,7	36,4
Πολύ αρνητικά	16	14,7	36,4
Σύνολο	44	40,4	100
Ελλείπουσες τιμές	65	59,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ουδέτερα	7	16,7	33,3
Αρνητικά	6	14,3	28,6
Πολύ αρνητικά	8	19	38,1
Σύνολο	21	50	100
Ελλείπουσες τιμές	21	50	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 277: Επιρροή των οργανώσεων από τη διακοπή των επιχορηγήσεων από το Κράτος

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ουδέτερα	12	11	34,3
Αρνητικά	10	9,2	28,6
Πολύ αρνητικά	13	11,9	37,1
Σύνολο	35	32,1	100
Ελλείπουσες τιμές	74	67,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ουδέτερα	7	16,7	41,2
Αρνητικά	5	11,9	29,4
Πολύ αρνητικά	5	11,9	29,4
Σύνολο	17	40,5	100
Ελλείπουσες τιμές	25	59,5	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 278: Επιρροή των οργανώσεων από τη διακοπή των επιχορηγήσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ουδέτερα	12	11	41,4
Αρνητικά	5	4,6	17,2
Πολύ αρνητικά	12	11	41,4
Σύνολο	29	26,6	100
Ελλείπουσες τιμές	80	73,4	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ουδέτερα	7	16,7	53,8
Αρνητικά	4	9,5	30,8
Πολύ αρνητικά	2	4,8	15,4
Σύνολο	13	31	100
Ελλείπουσες τιμές	29	69	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 279: Προκλήσεις των οργανώσεων από τη διακοπή των επιχορηγήσεων από το Δήμο / το κράτος / την Ευρωπαϊκή Ένωση

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αδυναμία υλοποίησης των μακροπρόθεσμων έργων	1	0,9	0,9
Δεν θα αναπτύσσονταν οι δράσεις του συλλόγου	1	0,9	0,9
Δεν θα μπορούσαμε να ανταποκριθούμε οικονομικά	1	0,9	0,9
Διακοπή δράσεων του συλλόγου	1	0,9	0,9
Διακοπή λειτουργίας της οργάνωσης	10	9,2	9,2
Δυσκολία υλοποίησης μεγάλων έργων	1	0,9	0,9
Εύρεση άλλων πόρων χρηματοδότησης και περισσότερη εθελοντική προσπάθεια	1	0,9	0,9
Καμία	7	6,4	6,4

Κτιριακά προβλήματα, έλλειψη υλικοτεχνικών μέσων και αδυναμία στελέχωσης του σχολείου με βοηθητικό προσωπικό	1	0,9	0,9
Λειτουργικές ανάγκες και υποδομών	2	1,8	1,8
Λειτουργικού χαρακτήρα	1	0,9	0,9
Μη ορθή παροχή υπηρεσιών	1	0,9	0,9
Μη υλοποίηση των στόχων και των σκοπών του Νηπιαγωγείου	1	0,9	0,9
Οικονομικές δυσκολίες	1	0,9	0,9
Οικονομικής φύσεως	1	0,9	0,9
Περισσότερη δράση για επίτευξη στόχων	1	0,9	0,9
Πρόβλημα βιωσιμότητας του προγράμματος, μείωση των ατόμων που επωφελούνται από αυτό και μείωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών	1	0,9	0,9
Συνέχιση του κοινωνικού έργου που προσφέρουμε με ίδια έσοδα τόσο σε ποιότητα όσο και σε ποσότητα	1	0,9	0,9
Χρηματοδότησης, προμήθειας υλικοτεχνικών μέσων	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	74	67,9	67,9
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Αναστολή λειτουργιών τομέων	1	2,4	2,4
Διακοπή ανάπτυξης δράσεων	1	2,4	2,4
Διακοπή λειτουργίας της οργάνωσης	6	14,3	14,3
Καμία	5	11,9	11,9
Κοινωνική έκρηξη και αναζήτηση ευθυνών	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	28	66,7	66,7
Σύνολο	42	100	100

ΜΕΛΟΣ

Ιστορικό και Δομή Οργάνωσης

Πίνακας 280: Λόγοι Ίδρυσης Οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Από την αγάπη για το ποδόσφαιρο	1	0,9	0,9
Από την ανάγκη για ανάδειξη των προβλημάτων που αντιμετωπίζει το Γυμνάσιο Γαζίου και επίλυση τους	1	0,9	0,9
Από την ανάγκη για παροχή υπηρεσιών του Κ.Α.Π.Η. στους κατοίκους της περιοχής	1	0,9	0,9
Από την ανάγκη δημιουργίας βασικών αρχών υποδομής	1	0,9	0,9
Από την ανάγκη δημιουργίας ομάδων για ουσιαστικότερη αντιμετώπιση των προβλημάτων και την ανάγκη για καλύτερη επίτευξη υψηλών τιμών στα παραγόμενα προϊόντα	1	0,9	0,9
Από την ανάγκη επίλυσης προβλημάτων και την ανάγκη συνεργασίας του Συλλόγου με τους δασκάλους, τους γονείς και τους μαθητές για την επίλυση προβλημάτων	1	0,9	0,9
Από την ανάγκη ύπαρξης ηλεκτρικού ρεύματος στα αυθαίρετα της περιοχής	1	0,9	0,9
Από την διάθεση της νεολαίας για το ποδόσφαιρο	1	0,9	0,9
Από τις ανάγκες της κοινότητας	1	0,9	0,9
Για την απομάκρυνση της χωματερής από την περιοχή	1	0,9	0,9
Για την αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων και τη βελτίωση συνθηκών ζωής του μέλλοντος	1	0,9	0,9
Για την εξυπηρέτηση των αγροτών της περιοχής	1	0,9	0,9
Για την καλύτερη λειτουργία του	1	0,9	0,9

Λυκείου			
Για την προβολή και προώθηση θεμάτων γενικού ενδιαφέροντος που αφορούν την περιοχή	1	0,9	0,9
Δεν γνωρίζω	5	4,6	4,6
Λόγω αύξησης του πληθυσμού	1	0,9	0,9
Με απόφαση της Αρχιεπισκοπής Κρήτης	1	0,9	0,9
Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του πρώην Δήμου Γαζίου	1	0,9	0,9
Με λαϊκή συνέλευση	1	0,9	0,9
Μέσω ευρωπαϊκού προγράμματος	1	0,9	0,9
Με σκοπό την έρευνα – μελέτη και επίλυση των προβλημάτων, την ανάπτυξη του πνευματικού και πολιτιστικού επιπέδου, τη συνεργασία μεταξύ των κατοίκων και τη φροντίδα για το περιβάλλον	1	0,9	0,9
Από πρωτοβουλία γονέων	2	1,8	1,8
Από πρωτοβουλία του κράτους	1	0,9	0,9
Από πρωτοβουλία πολιτών	8	7,3	7,3
Πρωτοβουλία πολιτών για την αλλαγή της αδράνειας στο Δήμο Μαλεβιζίου και των ήδη υπαρχόντων Συλλόγων	1	0,9	0,9
Πρωτοβουλία πολιτών με σκοπό την αντιμετώπιση προβλημάτων στις αγροτικές καλλιέργειες και τη διάθεση πρώτων υλών	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	71	65,1	65,1
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Από την αγάπη για τον αθλητισμό και το ποδόσφαιρό και την αναγκαιότητα έκφρασης της τοπικής κοινωνίας	1	2,4	2,4
Από την αγάπη για τον αθλητισμό και την απουσία παρόμοιου συλλόγου στην περιοχή	1	2,4	2,4
Από την ανάγκη συντονισμένων οργάνων των εμπόρων	1	2,4	2,4
Από τις ανάγκες της εκκλησίας	1	2,4	2,4
Από το Δήμο	1	2,4	2,4
Από το ενδιαφέρον των νέων για	1	2,4	2,4

την ανάπτυξη της περιοχής μας			
Δεν γνωρίζω	1	2,4	2,4
Με αφορμή ένα σεμινάριο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης	1	2,4	2,4
Με την έκδοση του Φ.Ε.Κ. 9763	1	2,4	2,4
Με την οργάνωση της ενορίας	1	2,4	2,4
Για την οικονομική ενίσχυση και ανάπτυξη της παράδοσης	1	2,4	2,4
Από πρωτοβουλία αγροτών	1	2,4	2,4
Από πρωτοβουλία γονέων	1	2,4	2,4
Από πρωτοβουλία γονέων για να έχουν ένα συλλογικό όργανο και νόμιμη υπόσταση και επομένως επίσημη άποψη ώστε να διεκδικούν πράγματα για τα παιδιά του σχολείου	1	2,4	2,4
Από πρωτοβουλία των οικοδόμων για ομαδικές συναθροίσεις	1	2,4	2,4
Από πρωτοβουλία πολιτών	5	11,9	11,9
Από πρωτοβουλία πολιτών το 1936	1	2,4	2,4
Από πρωτοβουλία πολιτών το 1981	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	20	47,6	47,6
Σύνολο	42	100	100

Ηγεσία

Πίνακας 281: Αλλαγή της ηγεσίας των οργανώσεων με την πάροδο του χρόνου

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	20	18,3	50
Όχι	20	18,3	50
Σύνολο	40	36,7	100
Ελλείπουσες τιμές	69	63,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	10	23,8	45,5
Όχι	12	28,6	54,5
Σύνολο	22	52,4	100
Ελλείπουσες τιμές	20	47,6	

Σύνολο	42	100	
--------	----	-----	--

Πίνακας 282: Λόγοι αλλαγής της ηγεσίας με την πάροδο του χρόνου

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αλλαγές Διοικητικών Συμβουλίων	1	0,9	0,9
Διάθεση	1	0,9	0,9
Εκλογές βάσει καταστατικού	7	6,4	6,4
Εκλογές βάσει καταστατικού	2	1,8	1,8
Έλλειψη ελεύθερου χρόνου	1	0,9	0,9
Ήταν αρκετό καιρό στην ηγεσία	1	0,9	0,9
Θάνατος	1	0,9	0,9
Κούραση	1	0,9	0,9
Λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων η εκάστοτε ηγεσία αποσυρόταν για να αναλάβουν οι νεότεροι	1	0,9	0,9
Εκλογές βάσει καταστατικού	1	0,9	0,9
Λόγω καταστατικού ο πρόεδρος πρέπει να έχει τουλάχιστον 1 παιδί το δημοτικό σχολείο	1	0,9	0,9
Μετατάξεις	1	0,9	0,9
Συνταξιοδότηση	1	0,9	0,9
Υγείας	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	88	80,7	80,7
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Βάσει νόμου και Θανάτου	1	2,4	2,4
Για την ανανέωση της ηγεσίας	1	2,4	2,4
Εκλογές βάσει καταστατικού	5	11,9	11,9
Ηλικία και συνταξιοδότηση	1	2,4	2,4
Θάνατος	1	2,4	2,4
Υγείας	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	32	76,2	76,2
Σύνολο	42	100	100

Πινάκας 283: Δυνατά σημεία της ηγεσίας

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αγάπη για το ποδόσφαιρο	1	0,9	0,9
Ακεραιότητα χαρακτήρα	1	0,9	0,9
Αμεσότητα	1	0,9	0,9
Αξιοπρέπεια	1	0,9	0,9
Αποφασιστικότητα	1	0,9	0,9
Δημιουργικότητα	1	0,9	0,9
Διαφάνεια	1	0,9	0,9
Διεκδίκηση	1	0,9	0,9
Διεκδικητικότητα	1	0,9	0,9
Δράση	1	0,9	0,9
Δυναμικότητα	1	0,9	0,9
Δυναμισμός	1	0,9	0,9
Ειλικρίνεια	1	0,9	0,9
Ενημέρωση για τις ανάγκες	1	0,9	0,9
Ενότητα	1	0,9	0,9
Εντιμότητα	1	0,9	0,9
Επιμέλεια	1	0,9	0,9
Επιτελικότητα	1	0,9	0,9
Ικανότητα του ιερέα να βρίσκεται κοντά στον πληθυσμό	1	0,9	0,9
Κοινωνικότητα	1	0,9	0,9
Οικολογική συνείδηση	1	0,9	0,9
Ομαδικό πνεύμα	1	0,9	0,9
Ομαδικότητα	2	1,8	1,8
Οργάνωση	6	5,5	5,5
Όρεξη για προσφορά	1	0,9	0,9
Πρωτοβουλία	1	0,9	0,9
Σοβαρότητα	1	0,9	0,9
Σφαιρική αντιμετώπιση των προβλημάτων	1	0,9	0,9
Σωστός προγραμματισμός	1	0,9	0,9
Τιμιότητα	1	0,9	0,9
Υπευθυνότητα	1	0,9	0,9
Υπομονή	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	71	65,1	65,1
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Διδασκαλία του λόγου του θεού	1	2,4	2,4

Διοίκηση	1	2,4	2,4
Δυναμισμός	1	2,4	2,4
Εξυπηρέτηση	1	2,4	2,4
Επικοινωνία	1	2,4	2,4
Επιστημονική κατάρτιση	1	2,4	2,4
Εργατικότητα	1	2,4	2,4
Ικανότητα	1	2,4	2,4
Ομόνοια	1	2,4	2,4
Οργάνωση	6	14,3	14,3
Πρωτοποριακές ιδέες	1	2,4	2,4
Σωστή λήψη αποφάσεων	1	2,4	2,4
Υπευθυνότητα	3	7,1	7,1
Ελλείπουσες τιμές	22	52,4	52,4
Σύνολο	42	100	100

Πινάκας 284: Δυνατά σημεία της ηγεσίας

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αγάπη	1	0,9	0,9
Αγάπη για την περιοχή	1	0,9	0,9
Ανταπόκριση στις ανάγκες	1	0,9	0,9
Αξιοπιστία	1	0,9	0,9
Αποφασιστικότητα	2	1,8	1,8
Άριστη παροχή υπηρεσιών	1	0,9	0,9
Δημιουργικότητα	1	0,9	0,9
Διαλλακτικότητα	1	0,9	0,9
Διατήρηση συνοχής	1	0,9	0,9
Διοίκηση	1	0,9	0,9
Διορατικότητα	1	0,9	0,9
Δραστηριοποίηση	1	0,9	0,9
Εντιμότητα	1	0,9	0,9
Εξυπηρέτηση	1	0,9	0,9
Επιβολή	1	0,9	0,9
Εργατικότητα	2	1,8	1,8
Κοινωνικότητα	3	2,8	2,8
Οργάνωση	1	0,9	0,9
Προσφορά	1	0,9	0,9
Συνεργασία	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	85	78	78
Σύνολο	109	100	100

Κρουσώνας			
Αποφασιστικότητα	2	4,8	4,8
Αφοσίωση στο σκοπό	1	2,4	2,4
Γνώση	1	2,4	2,4
Ενδιαφέρον	1	2,4	2,4
Ενδιαφέρον για το κοινό καλό	1	2,4	2,4
Επικοινωνία	2	4,8	4,8
Εργατικότητα	1	2,4	2,4
Παραγωγικότητα	1	2,4	2,4
Πίστη στην παράδοση	1	2,4	2,4
Προγραμματισμός	1	2,4	2,4
Συνεργασία	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	29	69	69
Σύνολο	42	100	100

Πινάκας 285: Δυνατά σημεία της ηγεσίας

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αποφασιστικότητα	1	0,9	0,9
Διάθεση για προσφορά	1	0,9	0,9
Δραστηριοποίηση	2	1,8	1,8
Δυναμισμός	1	0,9	0,9
Εκπαιδευτική ικανότητα	1	0,9	0,9
Ενδιαφέρον	1	0,9	0,9
Εποπτεία	1	0,9	0,9
Εργατικότητα	1	0,9	0,9
Κατανόηση	1	0,9	0,9
Κοινωνικότητα	1	0,9	0,9
Οικονομική επιφάνεια	1	0,9	0,9
Οργάνωση	1	0,9	0,9
Στωικότητα	1	0,9	0,9
Συνεργασία	1	0,9	0,9
Υπομονή	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	93	85,3	85,3
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Αγάπη για την ομάδα στόχου	1	2,4	2,4
Δημοκρατία	1	2,4	2,4
Δημόσιες σχέσεις	1	2,4	2,4
Διάθεση προσωπικού χρόνου	1	2,4	2,4

Ομαδικότητα	1	2,4	2,4
Πείρα	1	2,4	2,4
Σύμπνοια αποφάσεων	1	2,4	2,4
Συνέπεια	1	2,4	2,4
Συνεργασία	1	2,4	2,4
Συνεννόηση	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	32	76,2	76,2
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 286: Τρόποι επιλογής των ηγετών στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Μετά από εκλογές από την βάση της οργάνωσης	28	25,7	66,7
Μετά από χρίσμα πολιτικού κόμματος	1	0,9	2,4
Μετά από εισήγηση προηγούμενου Δ.Σ. ή Προέδρου της οργάνωσης	2	1,8	4,8
Άλλο	11	10,1	26,2
Σύνολο	42	38,5	100
Ελλείπουσες τιμές	67	61,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Μετά από εκλογές από την βάση της οργάνωσης	16	38,1	80
Μετά από εισήγηση προηγούμενου Δ.Σ. ή Προέδρου της οργάνωσης	3	7,1	15
Άλλο	1	2,4	5
Σύνολο	20	47,6	100
Ελλείπουσες τιμές	22	52,4	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 287: Άλλοι τρόποι επιλογής των ηγετών στις οργανώσεις (προσδιορισμός)

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Από την Αρχιεπισκοπή Κρήτης	2	1,8	1,8

Από την ενορία	1	0,9	0,9
Βάσεις ετών υπηρεσίας	1	0,9	0,9
Διορισμός από το Υπουργείο Παιδείας	1	0,9	0,9
Διορισμός από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης	1	0,9	0,9
Μέσω Α.Σ.Ε.Π.	1	0,9	0,9
Μετά από εισήγηση των πολιτών	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	101	92,7	92,7
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Ελλείπουσες τιμές	42	100	100

Πίνακας 288: Τρόποι λήψης των αποφάσεων στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ο ηγέτης της οργάνωσης ρωτά τη γνώμη των μελών και μετά αποφασίζει	8	7,3	19
Όλα τα μέλη συνεδριάζουν και αποφασίζουν ομόφωνα	33	30,3	78,6
Άλλο (προσδιορίστε)	1	0,9	2,4
Σύνολο	42	38,5	100
Ελλείπουσες τιμές	67	61,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ο ηγέτης της οργάνωσης αποφασίζει και ενημερώνει τα μέλη	2	4,8	9,1
Ο ηγέτης της οργάνωσης ρωτά τη γνώμη των μελών και μετά αποφασίζει	3	7,1	13,6
Όλα τα μέλη συνεδριάζουν και αποφασίζουν ομόφωνα	17	40,5	77,3
Σύνολο	22	52,4	100
Ελλείπουσες τιμές	20	47,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 289: Άλλοι τρόποι λήψης των αποφάσεων στις οργανώσεις (προσδιορισμός)

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αποφασίζει το Διοικητικό Συμβούλιο	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	108	99,1	99,1
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Ελλείπουσες τιμές	42	100	100

Ιδιότητα Μέλους

Λόγοι συμμετοχής στις οργανώσεις

Πίνακας 290: Αξιοποίηση ελεύθερου χρόνου

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	18	16,5	42,9
Όχι	24	22	57,1
Σύνολο	42	38,5	100
Ελλείπουσες τιμές	67	61,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	9	21,4	36
Όχι	16	38,1	64
Σύνολο	25	59,5	100
Ελλείπουσες τιμές	17	40,5	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 291: Κοινωνικοποίηση

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	16	14,7	38,1
Όχι	26	23,9	61,9
Σύνολο	42	38,5	100

Ελλείπουσες τιμές	67	61,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	9	21,4	36
Όχι	16	38,1	64
Σύνολο	25	59,5	100
Ελλείπουσες τιμές	17	40,5	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 292: Χρήση υπηρεσιών

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	13	11,9	31
Όχι	29	26,6	69
Σύνολο	42	38,5	100
Ελλείπουσες τιμές	67	61,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	9	21,4	36
Όχι	16	38,1	64
Σύνολο	25	59,5	100
Ελλείπουσες τιμές	17	40,5	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 293: Εκπαιδευτικοί

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	3	2,8	7,1
Όχι	39	35,8	92,9
Σύνολο	42	38,5	100
Ελλείπουσες τιμές	67	61,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	4	9,5	16
Όχι	21	50	84
Σύνολο	25	59,5	100
Ελλείπουσες τιμές	17	40,5	

Σύνολο	42	100	
--------	----	-----	--

Πίνακας 294: Επιμορφωτικοί

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	9	8,3	21,4
Όχι	33	30,3	78,6
Σύνολο	42	38,5	100
Ελλείπουσες τιμές	67	61,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	8	19	32
Όχι	17	40,5	68
Σύνολο	25	59,5	100
Ελλείπουσες τιμές	17	40,5	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 295: Αίσθημα του «ανήκειν»

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	11	10,1	26,2
Όχι	31	28,4	73,8
Σύνολο	42	38,5	100
Ελλείπουσες τιμές	67	61,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	6	14,3	24
Όχι	19	45,2	76
Σύνολο	25	59,5	100
Ελλείπουσες τιμές	17	40,5	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 296: Ψυχαγωγία

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	9	8,3	21,4
Όχι	33	30,3	78,6
Σύνολο	42	38,5	100
Ελλείπουσες τιμές	67	61,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	8	19	32
Όχι	17	40,5	68
Σύνολο	25	59,5	100
Ελλείπουσες τιμές	17	40,5	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 297: Απόκτηση κύρους και δύναμης

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	1	0,9	2,4
Όχι	41	37,6	97,6
Σύνολο	42	38,5	100
Ελλείπουσες τιμές	67	61,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	1	2,4	4
Όχι	24	57,1	96
Σύνολο	25	59,5	100
Ελλείπουσες τιμές	17	40,5	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 298: Προσωπικό όφελος

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	1	0,9	2,4

Όχι	41	37,6	97,6
Σύνολο	42	38,5	100
Ελλείπουσες τιμές	67	61,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	2	4,8	8
Όχι	23	54,8	92
Σύνολο	25	59,5	100
Ελλείπουσες τιμές	17	40,5	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 299: Πολιτικοί

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	3	2,8	7,1
Όχι	39	35,8	92,9
Σύνολο	42	38,5	100
Ελλείπουσες τιμές	67	61,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Όχι	25	59,5	100
Ελλείπουσες τιμές	17	40,5	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 300: Άλλοι λόγοι συμμετοχής στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	18	16,5	42,9
Όχι	24	22	57,1
Σύνολο	42	38,5	100
Ελλείπουσες τιμές	67	61,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	3	7,1	12
Όχι	22	52,4	88
Σύνολο	25	59,5	100
Ελλείπουσες τιμές	17	40,5	

Σύνολο	42	100	
--------	----	-----	--

Πίνακας 301: Άλλοι λόγοι συμμετοχής στις οργανώσεις (προσδιορισμός)

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αναβάθμιση του Δημοτικού σχολείου	1	0,9	0,9
Αξιοποίηση της περιοχής	1	0,9	0,9
Βελτίωση της ποιότητας ζωής	1	0,9	0,9
Για να αθλούμαι	1	0,9	0,9
Για να αποφασίζουμε εμείς για εμάς για τα αυτονόητα που έπρεπε να είχαν γίνει από την τοπική αυτοδιοίκηση	1	0,9	0,9
Επειδή έχω παιδιά στο σχολείο	1	0,9	0,9
Επίλυση προβλημάτων για τις αυθαίρετες κατοικίες	1	0,9	0,9
Εργασία	1	0,9	0,9
Ηθική ικανοποίηση μέσω της προσφοράς στις ανάγκες	1	0,9	0,9
Ηθικό καθήκον	1	0,9	0,9
Καλύτερη επίλυση των προβλημάτων του σχολείου	1	0,9	0,9
Μελέτη, προβολή, προώθηση και επίλυση των προβλημάτων του σχολείου και των μαθητών	1	0,9	0,9
Οικονομική και ηθική προσφορά	1	0,9	0,9
Πίστη στο Θεό	1	0,9	0,9
Προσφορά στην περιοχή	1	0,9	0,9
Συμβολή στην επίλυση των προβλημάτων	1	0,9	0,9
Φοιτά το παιδί μου στο νηπιαγωγείο	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	92	84,4	84,4
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Προσφορά	3	7,1	7,1
Ελλείπουσες τιμές	39	92,9	92,9
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 302: Οφέλη των μελών από την συμμετοχή τους στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Άθληση και ηθική ικανοποίηση	1	0,9	0,9
Άμεση γνώση και επίλυση των προβλημάτων	1	0,9	0,9
Ανάπτυξη της περιοχής	1	0,9	0,9
Αξιοποίηση ελεύθερου χρόνου	1	0,9	0,9
Απολαβή των παρεχόμενων υπηρεσιών	1	0,9	0,9
Ασχολίες πολιτιστικού χαρακτήρα	1	0,9	0,9
Γαληνεύω	1	0,9	0,9
Εκπαίδευση του παιδιού μου	1	0,9	0,9
Εκπαιδευτικά και επιμορφωτικά	1	0,9	0,9
Εμπλουτισμός εμπειριών και γνώσεων	1	0,9	0,9
Ενασχόληση με τα κοινά για το καλό των παιδιών μου	1	0,9	0,9
Ενημερώνομαι και προγραμματίζω την αγροτική μου παραγωγή	1	0,9	0,9
Ενημέρωση για τα δρώμενα του σχολείου	1	0,9	0,9
Εργασία	1	0,9	0,9
Ηθική ικανοποίηση	2	1,8	1,8
Ηθική ικανοποίηση μέσω της προσφοράς	1	0,9	0,9
Κάλυψη αναγκών και συμμετοχή σε εκδηλώσεις	1	0,9	0,9
Κανένα	4	3,7	3,7
Κοινωνικά	1	0,9	0,9
Κοινωνικοποίηση στην Τρίτη Ηλικία	1	0,9	0,9
Όφελος για την υγεία μου και την διατήρησης της	1	0,9	0,9
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος	1	0,9	0,9
Προσπάθεια για την επίλυση των προβλημάτων της περιοχής και σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των κατοίκων	1	0,9	0,9
Προσωπική ικανοποίηση μέσω της προσφοράς	3	2,8	2,8

Συλλογική απόφαση για θέματα που αφορούν το Δημοτικό σχολείο	1	0,9	0,9
Συναισθηματικά	1	0,9	0,9
Συσπείρωση για κοινό όφελος	1	0,9	0,9
Σύσφιξη σχέσεων	1	0,9	0,9
Σωματικά και ψυχικά	1	0,9	0,9
Ψυχολογικά	1	0,9	0,9
Ψυχολογικά	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	72	66,1	66,1
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Δημιουργικότητα, συνεργασία, ικανοποίηση	1	2,4	2,4
Εξυπηρέτηση και καλύτερη τιμή πώλησης των αγροτικών προϊόντων	1	2,4	2,4
Επαγγελματικής φύσεως	1	2,4	2,4
Επικοινωνία	1	2,4	2,4
Ηθική ικανοποίηση μέσω της προσφοράς	1	2,4	2,4
Ηθική ικανοποίηση μέσω της συμμετοχής και της συμβολής στο κοινό καλό της τοπικής κοινωνίας	1	2,4	2,4
Ιατρική περίθαλψη και πρόληψη στην υγεία	2	4,8	4,8
Κανένα	4	9,5	9,5
Κοινωνικότητα	1	2,4	2,4
Οικονομικά	1	2,4	2,4
Παροχή ιατρικών και κοινωνικών υπηρεσιών και φθηνό κυλικείο	1	2,4	2,4
Παροχή υπηρεσιών προς όφελος των παιδιών	1	2,4	2,4
Προσφέρονται προοπτικές απασχόλησης και ενός μικρού εισοδήματος και έσω αυτών νιώθω χρήσιμη στην κοινωνία	1	2,4	2,4
Προσφορά	1	2,4	2,4
Προώθηση των αγροτικών μου δραστηριοτήτων	1	2,4	2,4
Φροντίδα	1	2,4	2,4
Ψυχικά	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	21	50	50
Σύνολο	42	100	100

Ρόλος των οργανώσεων

Πίνακας 303: Βαθμός αντιπροσώπευσης των οργανώσεων για τις ανησυχίες του έξω κόσμου και του κράτους

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ	12	11	30
Αρκετά	22	20,2	55
Μέτρια	4	3,7	10
Λίγο	1	0,9	2,5
Καθόλου	1	0,9	2,5
Σύνολο	40	36,7	100
Ελλείπουσες τιμές	69	63,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ	4	9,5	20
Αρκετά	9	21,4	45
Μέτρια	3	7,1	15
Λίγο	2	4,8	10
Καθόλου	2	4,8	10
Σύνολο	20	47,6	100
Ελλείπουσες τιμές	22	52,4	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 304: Βαθμός αντιπροσώπευσης των οργανώσεων για τις ανάγκες των πολιτών

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ	21	19,3	52,5
Αρκετά	15	13,8	37,5
Μέτρια	1	0,9	2,5
Λίγο	2	1,8	5
Καθόλου	1	0,9	2,5
Σύνολο	40	36,7	100
Ελλείπουσες τιμές	69	63,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ	7	16,7	31,8
Αρκετά	12	28,6	54,5

Μέτρια	2	4,8	9,1
Λίγο	1	2,4	4,5
Σύνολο	22	52,4	100
Ελλείπουσες τιμές	20	47,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 305: Λόγοι που κάποιοι άνθρωποι δεν αποτελούν μέλη των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αδιαφορία	3	2,8	2,8
Αδιαφορία, συμμετοχή σε άλλο Σύλλογο	1	0,9	0,9
Αμέλεια	1	0,9	0,9
Αμέλεια, άγνοια	1	0,9	0,9
Δεν γνωρίζουν την αξία του Κ.Α.Π.Η.	1	0,9	0,9
Δεν γνωρίζω	1	0,9	0,9
Δεν έχουν παιδιά στο Δημοτικό σχολείο	1	0,9	0,9
Δεν έχουν παιδιά στο Νηπιαγωγείο	1	0,9	0,9
Δεν θέλουν να συγκρουστούν με τους φορείς και τα συμφέροντα των ιδιωτών	1	0,9	0,9
Δεν πληρούν τα κριτήρια συμμετοχής	1	0,9	0,9
Δεν χρήζουν των υπηρεσιών	1	0,9	0,9
Είναι υποχρεωτικό να έχουν τουλάχιστον ένα παιδί στο Δημοτικό σχολείο	1	0,9	0,9
Έλλειψη ελεύθερου χρόνου, διάθεσης και δραστηριότητας	1	0,9	0,9
Έλλειψη ελεύθερου χρόνου	3	2,8	2,8
Έλλειψη ελεύθερου χρόνου, αδιαφορία	4	3,7	3,7
Έλλειψη ελεύθερου χρόνου, αδιαφορία και προσωπικότητα	1	0,9	0,9
Έλλειψη του «συνανήκειν»	1	0,9	0,9
Ηλικία, καλή υγεία	1	0,9	0,9
Ηλικία, περιορισμένες θέσεις	1	0,9	0,9
Λόγω Φ.Ε.Κ.	1	0,9	0,9
Λόγω της μη ύπαρξης ολοήμερου	1	0,9	0,9

Νηπιαγωγείου			
Νοοτροπία	1	0,9	0,9
Οικονομικοί	1	0,9	0,9
Προσωπικοί	5	4,6	4,6
Φοβούμενοι τυχόν καταμερισμό των οφειλών του συνεταιρισμού, μη αποδοχή των ηγετών του	1	0,9	0,9
Λόγω φόρτου εργασίας, έλλειψη ελεύθερου χρόνου, αδιαφορία	1	0,9	0,9
Χαμηλό κοινωνικό επίπεδο, αμάθεια	1	0,9	0,9
Λόγω χωρητικότητας	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	70	64,2	64,2
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Αδιαφορία	5	11,9	11,9
Αδιαφορία, φόρτο εργασίας, μη συμμετοχή στα κοινά, έλλειψη οικονομικής δυνατότητας,	1	2,4	2,4
Λόγω του ότι δεν είναι αγρότες	1	2,4	2,4
Λόγω του ότι δεν είναι έμποροι	1	2,4	2,4
Έλλειψη ελεύθερου χρόνου, αδιαφορία	1	2,4	2,4
Έλλειψη ελεύθερου χρόνου, μη συμμετοχή στα κοινά, αδιαφορία	1	2,4	2,4
Έλλειψη ελεύθερου χρόνου, προσωπικοί λόγοι	1	2,4	2,4
Έλλειψη πληροφόρησης	1	2,4	2,4
Έλλειψη πληροφόρησης, έλλειψη ελεύθερου χρόνου	1	2,4	2,4
	1	2,4	2,4
Επαγγελματικοί	1	2,4	2,4
Προσωπικοί	1	2,4	2,4
Συγκεκριμένα μέλη	1	2,4	2,4
Υγεία, ηλικία	1	2,4	2,4
Υψηλή εισφορά μελών	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	23	54,8	54,8
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 306: Ικανότητα των οργανώσεων να συμπληρώνουν τις δραστηριότητες άλλων τοπικών οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	30	27,5	81,1
Όχι	7	6,4	18,9
Σύνολο	37	33,9	100
Ελλείπουσες τιμές	72	66,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	15	35,7	78,9
Όχι	4	9,5	21,1
Σύνολο	19	45,2	100
Ελλείπουσες τιμές	23	54,8	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 307: Λόγοι που οι οργανώσεις συμπληρώνουν τις δραστηριότητες άλλων τοπικών οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ανάπτυξη συνεργασίας	1	0,9	0,9
Ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ των φορέων	1	0,9	0,9
Ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας	1	0,9	0,9
Γνώση των προβλημάτων	1	0,9	0,9
Ενασχόληση με τα αυθαίρετα κτίσματα	1	0,9	0,9
Ενημέρωση για τα προβλήματα της σχολικής κοινότητας	1	0,9	0,9
Καθημερινή επαφή με τους αγρότες	1	0,9	0,9
Κοινός στόχος η εξυπηρέτηση των πολιτών	1	0,9	0,9
Μορφωτικό επίπεδο	1	0,9	0,9
Παροχή βοήθειας στις εκδηλώσεις	1	0,9	0,9
Παροχή οικονομικής, πνευματικής και ψυχολογικής βοήθειας	1	0,9	0,9

Προς όφελος της περιοχής	1	0,9	0,9
Προσπάθεια προς όφελος της περιοχής	1	0,9	0,9
Προστασία στην Τρίτη Ηλικία	1	0,9	0,9
Προώθηση διαδικασιών	1	0,9	0,9
Συνεργασία με τοπικές οργανώσεις	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	93	85,3	85,3
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Κάλυψη των αναγκών της Τρίτης Ηλικίας	1	2,4	2,4
Κάλυψη κενών δράσεων	1	2,4	2,4
Κοινό καλό	1	2,4	2,4
Μη ανάπτυξη αρκετών δραστηριοτήτων	1	2,4	2,4
Ψυχαγωγία	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	37	88,1	88,1
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 308: Ικανότητα των οργανώσεων να αντικαθιστούν τις δραστηριότητες άλλων τοπικών οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	4	3,7	17,4
Όχι	19	17,4	82,6
Σύνολο	23	21,1	100
Ελλείπουσες τιμές	86	78,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	1	2,4	14,3
Όχι	6	14,3	85,7
Σύνολο	7	16,7	100
Ελλείπουσες τιμές	35	83,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 309: Λόγοι που οι οργανώσεις αντικαθιστούν τις δραστηριότητες άλλων τοπικών οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Δραστηριοποίηση σε θέματα που θα έπρεπε να αναλαμβάνει το κράτος	1	0,9	0,9
Κάλυψη κενών δράσεων	1	0,9	0,9
Υπερβάλλουσα προσφορά	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	106	97,2	97,2
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Ελλείπουσες τιμές	42	100	100

Πίνακας 310: Ικανότητα των οργανώσεων να ανταγωνίζονται τις δραστηριότητες άλλων τοπικών οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Όχι	18	16,5	100
Ελλείπουσες τιμές	91	83,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	2	4,8	22,2
Όχι	7	16,7	77,8
Σύνολο	9	21,4	100
Ελλείπουσες τιμές	33	78,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 311: Ικανότητα των οργανώσεων να συμπληρώνουν τις δραστηριότητες των μη κυβερνητικών οργανώσεων στην κοινότητα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	17	15,6	50
Όχι	17	15,6	50
Σύνολο	34	31,2	100

Ελλείπουσες τιμές	75	68,8	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	9	21,4	60
Όχι	6	14,3	40
Σύνολο	15	35,7	100
Ελλείπουσες τιμές	27	64,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 312: Προσδιορισμός μη κυβερνητικών οργανώσεων της κοινότητας τις οποίες συμπληρώνουν οι οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αγροτικό Ιατρείο Καλεσσών	1	0,9	0,9
Άλλες ενορίες και κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου	1	0,9	0,9
Ενορία και αθλητικό σωματείο Ρογδιάς	1	0,9	0,9
Μη κυβερνητικές οργανώσεις	1	0,9	0,9
Περιβαλλοντικές	1	0,9	0,9
Πολιτιστικούς Συλλόγους και σχολεία	1	0,9	0,9
Υπόλοιπους Συλλόγους	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	102	93,6	93,6
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Αγροτικός Συνεταιρισμός	1	2,4	2,4
Άλλους Πολιτιστικούς Συλλόγους	1	2,4	2,4
Πολιτιστικό Σύλλογο Λουτρακίου	1	2,4	2,4
Σχολική επιτροπή	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	38	90,5	90,5
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 313: Ικανότητα των οργανώσεων να αντικαθιστούν τις δραστηριότητες των μη κυβερνητικών οργανώσεων στην κοινότητα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	3	2,8	12,5
Όχι	21	19,3	87,5
Σύνολο	24	22	100
Ελλείπουσες τιμές	85	78	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	1	2,4	16,7
Όχι	5	11,9	83,3
Σύνολο	6	14,3	100
Ελλείπουσες τιμές	36	85,7	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 314: Προσδιορισμός μη κυβερνητικών οργανώσεων της κοινότητας τις οποίες αντικαθιστούν οι οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολιτιστικές οργανώσεις	1	0,9	0,9
Υπόλοιπους Συλλόγους	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	107	98,2	98,2
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Ελλείπουσες τιμές	42	100	100

Πίνακας 315: Ικανότητα των οργανώσεων να ανταγωνίζονται τις δραστηριότητες των μη κυβερνητικών οργανώσεων στην κοινότητα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	3	2,8	12
Όχι	22	20,2	88
Σύνολο	25	22,9	100

Ελλείπουσες τιμές	84	77,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Όχι	5	11,9	100
Ελλείπουσες τιμές	37	88,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 316: Προσδιορισμός μη κυβερνητικών οργανώσεων της κοινότητας τις οποίες ανταγωνίζονται οι οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Υπόλοιπους Συλλόγους	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	108	99,1	99,1
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Ελλείπουσες τιμές	42	100	100

Πίνακας 317: Προτεινόμενες δραστηριότητες μελών ώστε η οργάνωση να καθίσταται περισσότερο αποτελεσματική

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Διάθεση περισσότερου χρόνου	3	2,8	2,8
Ευαισθητοποίηση των υπολοίπων μελών	1	0,9	0,9
Κατασκευή νέου ποδοσφαιρικού γηπέδου	1	0,9	0,9
Λειτουργία ολοήμερου Νηπιαγωγείου	1	0,9	0,9
Μαζικότερη συμμετοχή, διεκδίκηση	1	0,9	0,9
Μεγαλύτερη δυναμικότητα του σχολείου	1	0,9	0,9
Να μην υπάρχουν ενδοιασμοί μπροστά στην αλήθεια και το δίκαιο	1	0,9	0,9
Οργάνωση ενημερωτικών ομιλιών για τις αγροτικές καλλιέργειες	1	0,9	0,9
Περισσότερη εργασία	1	0,9	0,9

Περισσότερη συμμετοχή	2	1,8	1,8
Περισσότεροι εξωτερικού συνεργάτες	1	0,9	0,9
Προσέγγιση περισσότερων μελών	3	2,8	2,8
Προσπάθεια αύξησης των μελών	1	0,9	0,9
Προτάσεις για πρόσθεση δραστηριοτήτων	1	0,9	0,9
Προτροπή για ενεργή συμμετοχή των μελών	1	0,9	0,9
Τίποτα περισσότερο από όσα κάνουμε	2	1,8	1,8
Υποστήριξη της οργάνωσης εθελοντικά	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	86	78,9	78,9
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Ανάπτυξη δραστηριοτήτων σε συνεργασία με την τοπική κοινότητα	1	2,4	2,4
Απόκτηση σύγχρονων μέσων παραγωγής	1	2,4	2,4
Δεν γίνεται να γίνει πιο αποτελεσματική	1	2,4	2,4
Εξασφάλιση οικονομικών πόρων και αγοράς αγροτικών προϊόντων	1	2,4	2,4
Οικονομική στήριξη	2	4,8	4,8
Οργάνωση περισσότερων εκδηλώσεων	1	2,4	2,4
Περισσότερη προσφορά	1	2,4	2,4
Περισσότερη στήριξη	1	2,4	2,4
Περισσότερη συμμετοχή	2	4,8	4,8
Περισσότερο ενδιαφέρον	1	2,4	2,4
Προσέγγιση νεολαίας	1	2,4	2,4
Προσέγγιση περισσότερων μελών	1	2,4	2,4
Πρόσληψη Ιατρού	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	27	64,3	64,3
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 318: Προτεινόμενες δραστηριότητες μελών ώστε η οργάνωση να καθίσταται περισσότερο αποτελεσματική

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ανάπτυξη συνεργασίας με άλλους φορείς	1	0,9	0,9
Άσκηση πίεσης στο Δήμο	1	0,9	0,9
Μαλεβίζιου			
Βοήθεια στην υλοποίηση νέων ιδεών	1	0,9	0,9
Εύρεση περισσότερων οικονομικών πόρων	1	0,9	0,9
Κατασκευή γυμναστηρίου	1	0,9	0,9
Περισσότερες θέσεις εισαγωγής παιδιών	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	103	94,5	94,5
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Προσέγγιση περισσότερων μελών	2	4,8	4,8
Πρόσληψη ψυχιάτρου - Ψυχολόγου	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	39	92,9	92,9
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 319: Προτεινόμενες δραστηριότητες μελών ώστε η οργάνωση να καθίσταται περισσότερο αποτελεσματική

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ενημέρωση των δημοτών	1	0,9	0,9
Ενίσχυση αθλητικού πνεύματος	1	0,9	0,9
Περισσότερο ενδιαφέρον	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	106	97,2	97,2
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Δραστηριοποίηση των φορέων	1	2,4	2,4
Πρόσληψη εργοθεραπευτή	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	40	95,2	95,2
Σύνολο	42	100	100

Ικανότητες της οργάνωσης

Ηγεσία Οργάνωσης

Πίνακας 320: Σταθερότητα της ηγεσίας

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	29	26,6	80,6
Καλά	6	5,5	16,7
Μέτρια	1	0,9	2,8
Σύνολο	36	33	100
Ελλείπουσες τιμές	73	67	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	15	35,7	68,2
Καλά	7	16,7	31,8
Σύνολο	22	52,4	100
Ελλείπουσες τιμές	20	47,6	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 321: Αριθμός διαθέσιμων ηγετών

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	15	13,8	42,9
Καλά	11	10,1	31,4
Μέτρια	5	4,6	14,3
Άσχημα	4	3,7	11,4
Σύνολο	35	32,1	100
Ελλείπουσες τιμές	74	67,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	5	11,9	31,3
Καλά	7	16,7	43,8
Μέτρια	3	7,1	18,8
Άσχημα	1	2,4	6,3
Σύνολο	16	38,1	100
Ελλείπουσες τιμές	26	61,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 322: Ανομοιογένεια (φύλο, ηλικία, εκπαίδευση) στην ηγεσία

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	15	13,8	46,9
Καλά	7	6,4	21,9
Μέτρια	6	5,5	18,8
Άσχημα	4	3,7	12,5
Σύνολο	32	29,4	100
Ελλείπουσες τιμές	77	70,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	4	9,5	30,8
Καλά	9	21,4	69,2
Σύνολο	13	31	100
Ελλείπουσες τιμές	29	69	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 323: Ποιότητα και ικανότητες ηγετών

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	27	24,8	77,1
Καλά	8	7,3	22,9
Σύνολο	35	32,1	100
Ελλείπουσες τιμές	74	67,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	11	26,2	57,9
Καλά	8	19	42,1
Σύνολο	19	45,2	100
Ελλείπουσες τιμές	23	54,8	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 324: Σχέσεις ηγετών με το προσωπικό - μέλη

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	28	25,7	80
Καλά	6	5,5	17,1
Μέτρια	1	0,9	2,9
Σύνολο	35	32,1	100
Ελλείπουσες τιμές	74	67,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	8	19	53,3
Καλά	7	16,7	46,7
Σύνολο	15	35,7	100
Ελλείπουσες τιμές	27	64,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 325: Σχέσεις ηγετών με την κοινότητα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	27	24,8	77,1
Καλά	6	5,5	17,1
Μέτρια	2	1,8	5,7
Σύνολο	35	32,1	100
Ελλείπουσες τιμές	74	67,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	12	28,6	66,7
Καλά	6	14,3	33,3
Σύνολο	18	42,9	100
Ελλείπουσες τιμές	24	57,1	
Σύνολο	42	100	

Συμμετοχή στην οργάνωση

Πίνακας 326: Συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων εντός των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	32	29,4	82,1
Καλά	7	6,4	17,9
Σύνολο	39	35,8	100
Ελλείπουσες τιμές	70	64,2	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	15	35,7	71,4
Καλά	6	14,3	28,6
Σύνολο	21	50	100
Ελλείπουσες τιμές	21	50	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 327: Συμμετοχή στις εσωτερικές συναντήσεις των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	29	26,6	76,3
Καλά	8	7,3	21,1
Μέτρια	1	0,9	2,6
Σύνολο	38	34,9	100
Ελλείπουσες τιμές	71	65,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	12	28,6	63,2
Καλά	7	16,7	36,8
Σύνολο	19	45,2	100
Ελλείπουσες τιμές	23	54,8	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 328: Συμμετοχή σε συναντήσεις εκτός των οργανώσεων με άλλες οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	20	18,3	52,6
Καλά	11	10,1	28,9
Μέτρια	7	6,4	18,4
Σύνολο	38	34,9	100
Ελλείπουσες τιμές	71	65,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	8	19	44,4
Καλά	6	14,3	33,3
Μέτρια	4	9,5	22,2
Σύνολο	18	42,9	100
Ελλείπουσες τιμές	24	57,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 329: Ανεπίσημες ευκαιρίες για τη συζήτηση των αποφάσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	18	16,5	50
Καλά	11	10,1	30,6
Μέτρια	5	4,6	13,9
Άσχημα	2	1,8	5,6
Σύνολο	36	33	100
Ελλείπουσες τιμές	73	67	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	8	19	44,4
Καλά	6	14,3	33,3
Μέτρια	4	9,5	22,2
Σύνολο	18	42,9	100
Ελλείπουσες τιμές	24	57,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 330: Συμβουλές από την βάση – μέλη των οργανώσεων ή την κοινότητα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	24	22	64,9
Καλά	9	8,3	24,3
Μέτρια	3	2,8	8,1
Άσχημα	1	0,9	2,7
Σύνολο	37	33,9	100
Ελλείπουσες τιμές	72	66,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	9	21,4	52,9
Καλά	6	14,3	35,3
Μέτρια	2	4,8	11,8
Σύνολο	17	40,5	100
Ελλείπουσες τιμές	25	59,5	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 331: Επίπεδο συμμετοχής των οικογενειών που θεωρούνται προνομιούχες

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	14	12,8	45,2
Καλά	6	5,5	19,4
Μέτρια	10	9,2	32,3
Άσχημα	1	0,9	3,2
Σύνολο	31	28,4	100
Ελλείπουσες τιμές	78	71,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	2	4,8	14,3
Καλά	6	14,3	42,9
Μέτρια	4	9,5	28,6
Άσχημα	2	4,8	14,3
Σύνολο	14	33,3	100
Ελλείπουσες τιμές	28	66,7	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 332: Συμμετοχή και υποστήριξη των «ελίτ» στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	11	10,1	36,7
Καλά	7	6,4	23,3
Μέτρια	9	8,3	30
Άσχημα	3	2,8	10
Σύνολο	30	27,5	100
Ελλείπουσες τιμές	79	72,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	2	4,8	14,3
Καλά	6	14,3	42,9
Μέτρια	4	9,5	28,6
Άσχημα	2	4,8	14,3
Σύνολο	14	33,3	100
Ελλείπουσες τιμές	28	66,7	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 333: Ύπαρξη ανοικτής συζήτησης με αντίθετες απόψεις και ειλικρίνεια

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	23	21,1	63,9
Καλά	10	9,2	27,8
Μέτρια	2	1,8	5,6
Άσχημο	1	0,9	2,8
Σύνολο	36	33	100
Ελλείπουσες τιμές	73	67	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	8	19	50
Καλά	6	14,3	37,5
Μέτρια	2	4,8	12,5
Σύνολο	16	38,1	100
Ελλείπουσες τιμές	26	61,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 334: Μετάδοση σχετικών πληροφοριών πριν από την απόφαση

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	16	14,7	48,5
Καλά	9	8,3	27,3
Μέτρια	3	2,8	9,1
Άσχημα	5	4,6	15,2
Σύνολο	33	30,3	100
Ελλείπουσες τιμές	76	69,7	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	7	16,7	50
Καλά	3	7,1	21,4
Μέτρια	3	7,1	21,4
Άσχημα	1	2,4	7,1
Σύνολο	14	33,3	100
Ελλείπουσες τιμές	28	66,7	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 335: Συμμετοχή γυναικών στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	18	16,5	81,8
Όχι	4	3,7	18,2
Σύνολο	22	20,2	100
Ελλείπουσες τιμές	87	79,8	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	11	26,2	57,9
Όχι	8	19	42,1
Σύνολο	19	45,2	100
Ελλείπουσες τιμές	23	54,8	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 336: Συμμετοχή ανδρών στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	18	16,5	81,8
Όχι	4	3,7	18,2
Σύνολο	22	20,2	100
Ελλείπουσες τιμές	87	79,8	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	11	26,2	57,9
Όχι	8	19,1	42,1
Σύνολο	19	45,2	100
Ελλείπουσες τιμές	23	54,8	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 337: Συμμετοχή νέων στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	10	9,2	45,5
Όχι	12	11	54,5
Σύνολο	22	20,2	100
Ελλείπουσες τιμές	87	79,8	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	6	14,3	31,6
Όχι	13	31	68,4
Σύνολο	19	45,2	100
Ελλείπουσες τιμές	23	54,8	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 338: Συμμετοχή ηλικιωμένων στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	7	6,4	31,8

Όχι	15	13,8	68,2
Σύνολο	22	20,2	100
Ελλείπουσες τιμές	87	79,8	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	1	2,4	5,3
Όχι	18	42,9	94,7
Σύνολο	19	45,2	100
Ελλείπουσες τιμές	23	54,8	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 339: Συμμετοχή ατόμων από χαμηλά οικονομικά στρώματα στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	6	5,5	27,3
Όχι	16	14,7	72,7
Σύνολο	22	20,2	100
Ελλείπουσες τιμές	87	79,8	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	1	2,4	5,3
Όχι	18	42,9	94,7
Σύνολο	19	45,2	100
Ελλείπουσες τιμές	23	54,8	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 340: Συμμετοχή ΑμεΑ στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	4	3,7	18,2
Όχι	18	16,5	81,8
Σύνολο	22	20,2	100
Ελλείπουσες τιμές	87	79,8	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Όχι	19	45,2	100
Ελλείπουσες τιμές	23	54,8	

Σύνολο	42	100	
--------	----	-----	--

Πίνακας 341: Συμμετοχή μεταναστών στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	2	1,8	9,1
Όχι	20	18,3	90,9
Σύνολο	22	20,2	100
Ελλείπουσες τιμές	87	79,8	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	2	4,8	10,5
Όχι	17	40,5	89,5
Σύνολο	19	45,2	100
Ελλείπουσες τιμές	23	54,8	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 342: Αποκλεισμός κοινωνικών ομάδων από τις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	11	10,1	27,5
Όχι	29	26,6	72,5
Σύνολο	40	36,7	100
Ελλείπουσες τιμές	69	63,3	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	6	14,3	28,6
Όχι	15	35,7	71,4
Σύνολο	21	50	100
Ελλείπουσες τιμές	21	50	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 343: Προσδιορισμός κοινωνικών ομάδων που αποκλείονται από τις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Άνδρες, κάτοικοι άλλων περιοχών	1	0,9	0,9
Άτομα κάτω των 18 ετών	1	0,9	0,9
Άτομα κάτω των 58 ετών	1	0,9	0,9
Άτομα με υψηλά εισοδήματα	1	0,9	0,9
Άτομα που δεν ενστερνίζονται τους κανόνες της ορθόδοξης εκκλησίας	1	0,9	0,9
Άτομα που διαθέτουν αυθαίρετα σε δάση, ρέματα, αρχαιολογικούς χώρους	1	0,9	0,9
Έμποροι	1	0,9	0,9
Ηλικιωμένοι	1	0,9	0,9
Νέοι, ηλικιωμένα αυτοεξυπηρετούμενα άτομα	1	0,9	0,9
Πολιτικοποιημένα άτομα	1	0,9	0,9
Ρομά	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	98	89,9	89,9
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Αγρότες, συνταξιούχοι, υπάλληλοι, οικοδόμοι	1	2,4	2,4
Άτομα που αποκλείονται από τον αστικό κώδικα περί σωματείων, άτομα παραβατικά, ανήλικοι	1	2,4	2,4
Άτομα που δεν είναι γονείς παιδιών του 2 ^{ου} δημοτικού σχολείου Κρουσώνα	1	2,4	2,4
Άτομα που δεν είναι μέλη του συνεταιρισμού	1	2,4	2,4
Άτομα που δεν χρήζουν κατ'οίκον φροντίδας	1	2,4	2,4
υπόδικοι	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	36	85,7	85,7
Σύνολο	42	100	100

Οργανωτική Κουλτούρα

Πίνακας 344: Επίπεδο γνώσεις για τις διαδικασίες και τις πολιτικές

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	25	22,9	65,8
Καλά	11	10,1	28,9
Μέτρια	2	1,8	5,3
Σύνολο	38	34,9	100
Ελλείπουσες τιμές	71	65,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	8	19	44,4
Καλά	8	19	44,4
Μέτρια	2	4,8	11,1
Σύνολο	18	42,9	100
Ελλείπουσες τιμές	24	57,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 345: Εφαρμογή των διαδικασιών και των πολιτικών

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	17	15,6	48,6
Καλά	16	14,7	45,7
Μέτρια	2	1,8	5,7
Σύνολο	35	32,1	100
Ελλείπουσες τιμές	74	67,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	3	7,1	18,8
Καλά	10	23,8	62,5
Μέτρια	3	7,1	18,8
Σύνολο	16	38,1	100
Ελλείπουσες τιμές	26	61,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 346: Ύπαρξη προβλημάτων από την μη συμμετοχή σε συναντήσεις, έλλειψη μέσων ή προμηθειών

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	10	9,2	28,6
Καλά	4	3,7	11,4
Μέτρια	16	14,7	45,7
Άσχημα	5	4,6	14,3
Σύνολο	35	32,1	100
Ελλείπουσες τιμές	74	67,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	1	2,4	7,7
Καλά	5	11,9	38,5
Μέτρια	7	16,7	53,8
Σύνολο	13	31	100
Ελλείπουσες τιμές	29	69	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 347: Μηχανισμοί επίλυσης προβλημάτων μέσα στην κοινότητα και μέσα στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	18	16,5	50
Καλά	14	12,8	38,9
Μέτρια	3	2,8	8,3
Άσχημα	1	0,9	2,8
Σύνολο	36	33	100
Ελλείπουσες τιμές	73	67	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	7	16,7	43,8
Καλά	7	16,7	43,8
Μέτρια	1	2,4	6,3
Άσχημα	1	2,4	6,3
Σύνολο	16	38,1	100
Ελλείπουσες τιμές	26	61,9	

Σύνολο	42	100	
--------	----	-----	--

Πίνακας 348: Συγκρούσεις ανάμεσα στις οργανώσεις και τα μέλη της κοινότητας

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	9	8,3	25,7
Καλά	12	11	34,3
Μέτρια	12	11	34,3
Άσχημα	2	1,8	5,7
Σύνολο	35	32,1	100
Ελλείπουσες τιμές	74	67,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	2	4,8	18,2
Καλά	3	7,1	27,3
Μέτρια	4	9,5	36,4
Άσχημα	2	4,8	18,2
Σύνολο	11	26,2	100
Ελλείπουσες τιμές	31	73,8	
Σύνολο	42	100	

Η οργανωτική ικανότητα και η υποστήριξη του οργανισμού διαφαίνεται από την αξιολόγηση σε σημαντικούς τομείς

Πίνακας 349: Παροχή ειδικευμένων δραστηριοτήτων / προγραμμάτων από τις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	15	13,8	40,5
Καλά	13	11,9	35,1
Μέτρια	6	5,5	16,2
Άσχημα	3	2,8	8,1
Σύνολο	37	33,9	100
Ελλείπουσες τιμές	72	66,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	6	14,3	35,3

Καλά	7	16,7	41,2
Μέτρια	3	7,1	17,6
Άσχημα	1	2,4	5,9
Σύνολο	17	40,5	100
Ελλείπουσες τιμές	25	59,5	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 350: Εποπτεία και συμβουλευτική

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	18	16,5	48,6
Καλά	14	12,8	37,8
Μέτρια	5	4,6	13,5
Σύνολο	37	33,9	100
Ελλείπουσες τιμές	72	66,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	6	14,3	40
Καλά	6	14,3	40
Μέτρια	3	7,1	20
Σύνολο	15	35,7	100
Ελλείπουσες τιμές	27	64,3	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 351: Προετοιμασία οικονομικών αναφορών

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	12	11	34,3
Καλά	21	19,3	60
Μέτρια	1	0,9	2,9
Άσχημα	1	0,9	2,9
Σύνολο	35	32,1	100
Ελλείπουσες τιμές	74	67,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	5	11,9	31,3
Καλά	8	19	50

Μέτρια	3	7,1	18,8
Σύνολο	16	38,1	100
Ελλείπουσες τιμές	26	61,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 352: Σχεδιασμός μελλοντικών δράσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	25	22,9	65,8
Καλά	10	9,2	26,3
Μέτρια	2	1,8	5,3
Άσχημα	1	0,9	2,6
Σύνολο	38	34,9	100
Ελλείπουσες τιμές	71	65,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	8	19	44,4
Καλά	9	21,4	50
Άσχημα	1	2,4	5,6
Σύνολο	18	42,9	100
Ελλείπουσες τιμές	24	57,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 353: Εμπειρία από προηγούμενες δράσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	22	20,2	59,5
Καλά	12	11	32,4
Μέτρια	3	2,8	8,1
Σύνολο	37	33,9	100
Ελλείπουσες τιμές	72	66,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	12	28,6	66,7
Καλά	3	7,1	16,7
Μέτρια	2	4,8	11,1
Άσχημα	1	2,4	5,6

Σύνολο	18	42,9	100
Ελλείπουσες τιμές	24	57,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 354: Προβληματισμός και άντληση διδαγμάτων από προηγούμενες εμπειρίες

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	22	20,2	59,5
Καλά	13	11,9	35,1
Μέτρια	1	0,9	2,7
Άσχημα	1	0,9	2,7
Σύνολο	37	33,9	100
Ελλείπουσες τιμές	72	66,1	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	9	21,4	52,9
Καλά	6	14,3	35,3
Μέτρια	2	4,8	11,8
Σύνολο	17	40,5	100
Ελλείπουσες τιμές	25	59,5	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 355: Αντίδραση σε μεταβαλλόμενες συνθήκες

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ καλά	13	11,9	38,2
Καλά	16	14,7	47,1
Μέτρια	3	2,8	8,8
Άσχημα	2	1,8	5,9
Σύνολο	34	31,2	100
Ελλείπουσες τιμές	75	68,8	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ καλά	8	19	47,1
Καλά	7	16,7	41,2
Μέτρια	2	4,8	11,8
Σύνολο	17	40,5	100

Ελλείπουσες τιμές	25	59,5	
Σύνολο	42	100	

ΜΗ ΜΕΛΟΣ

Ρόλος των οργανώσεων

Πίνακας 356: Παρεχόμενα ωφελειών στα μη μέλη των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Ναι	31	28,4	88,6
Όχι	4	3,7	11,4
Σύνολο	35	32,1	100
Ελλείπουσες τιμές	74	67,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Ναι	16	38,1	66,7
Όχι	8	19	33,3
Σύνολο	24	57,1	100
Ελλείπουσες τιμές	18	42,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 357: Τρόποι παροχής ωφελειών στα μη μέλη των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Άμεση επίλυση των προβλημάτων της περιοχής	4	3,7	3,7
Βελτίωση υπηρεσιών ύδρευσης, άρδευσης του Δήμου	1	0,9	0,9
Δράσεις που απευθύνονται στο σύνολο του πληθυσμού	2	1,8	1,8
Ενημέρωση για τα αγροτικά θέματα στο σύνολο της κοινότητας	1	0,9	0,9
Ηθική ικανοποίηση μέσω των επιτυχιών της ομάδας	1	0,9	0,9
Λήψη οικονομικής, ψυχολογικής βοήθειας	1	0,9	0,9
Με το εντευκτήριο	1	0,9	0,9

Προσφορά κοινωνικού έργου	1	0,9	0,9
Προώθηση οικιστικών προβλημάτων	1	0,9	0,9
Χρήση υπηρεσιών	1	0,9	0,9
Ψυχαγωγία	3	2,8	2,8
Ελλείπουσες τιμές	92	84,4	84,4
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Προσφορά κοινωνικού έργου	1	2,4	2,4
Χρήση υπηρεσιών	2	4,8	4,8
Ψυχαγωγία	6	14,3	14,3
Ελλείπουσες τιμές	33	78,6	78,6
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 358: Ικανότητα των οργανώσεων να συμπληρώνουν άλλες οργανώσεις της κοινότητας

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ	17	15,6	48,6
Αρκετά	12	11	34,3
Μέτρια	3	2,8	8,6
Λίγο	1	0,9	2,9
Καθόλου	2	1,8	5,7
Σύνολο	35	32,1	100
Ελλείπουσες τιμές	74	67,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ	11	26,2	47,8
Αρκετά	7	16,7	30,4
Μέτρια	3	7,1	13
Καθόλου	2	4,8	8,7
Σύνολο	23	54,8	100
Ελλείπουσες τιμές	19	45,2	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 359: Ικανότητα των οργανώσεων να ανταγωνίζονται άλλες οργανώσεις της κοινότητας

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αρκετά	2	1,8	8,7
Μέτρια	3	2,8	13
Λίγο	2	1,8	8,7
Καθόλου	16	14,7	69,6
Σύνολο	23	21,1	100
Ελλείπουσες τιμές	86	78,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Αρκετά	2	4,8	20
Λίγο	2	4,8	20
Καθόλου	6	14,3	60
Σύνολο	10	23,8	100
Ελλείπουσες τιμές	32	76,2	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 360: Βαθμός επηρεασμού της οργάνωσης στη σχέση της με το κράτος από τα Πολιτικά δίκτυα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ	4	3,7	12,1
Αρκετά	5	4,6	15,2
Λίγο	1	0,9	3
Καθόλου	23	21,1	69,7
Σύνολο	33	30,3	100
Ελλείπουσες τιμές	76	69,7	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ	1	2,4	5,6
Αρκετά	3	7,1	16,7
Λίγο	4	9,5	22,2
Καθόλου	10	23,8	55,6
Σύνολο	18	42,9	100
Ελλείπουσες τιμές	24	57,1	

Σύνολο	42	100	
--------	----	-----	--

Πίνακας 361: Βαθμός επηρεασμού της οργάνωσης στη σχέση της με το κράτος από τα Κομματικά δίκτυα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ	3	2,8	9,1
Αρκετά	2	1,8	6,1
Λίγο	4	3,7	12,1
Καθόλου	24	22	72,7
Σύνολο	33	30,3	100
Ελλείπουσες τιμές	76	69,7	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ	1	2,4	5,6
Αρκετά	1	2,4	5,6
Λίγο	4	9,5	22,2
Καθόλου	12	28,6	66,7
Σύνολο	18	42,9	100
Ελλείπουσες τιμές	24	57,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 362: Βαθμός επηρεασμού της οργάνωσης στη σχέση της με το κράτος από τα Συντεχνιακά δίκτυα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ	1	0,9	3,2
Αρκετά	1	0,9	3,2
Λίγο	8	7,3	25,8
Καθόλου	21	19,3	67,7
Σύνολο	31	28,4	100
Ελλείπουσες τιμές	78	71,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ	2	4,8	11,1
Αρκετά	2	4,8	11,1
Λίγο	5	11,9	27,8

Καθόλου	9	21,4	50
Σύνολο	18	42,9	100
Ελλείπουσες τιμές	24	57,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 363: Βαθμός επηρεασμού της οργάνωσης στη σχέση της με το κράτος από τα Οικογενειακά / Συγγενικά δίκτυα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ	3	2,8	8,8
Αρκετά	6	5,5	17,6
Λίγο	8	7,3	23,5
Καθόλου	17	15,6	50
Σύνολο	34	31,2	100
Ελλείπουσες τιμές	75	68,8	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ	4	9,5	22,2
Αρκετά	3	7,1	16,7
Λίγο	5	11,9	27,8
Καθόλου	6	14,3	33,3
Σύνολο	18	42,9	100
Ελλείπουσες τιμές	24	57,1	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 364: Βαθμός επηρεασμού της οργάνωσης στη σχέση της με το κράτος από τα Οικονομικά δίκτυα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ	8	7,3	22,9
Αρκετά	6	5,5	17,1
Λίγο	3	2,8	8,6
Καθόλου	18	16,5	51,4
Σύνολο	35	32,1	100
Ελλείπουσες τιμές	74	67,9	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			

Πολύ	9	21,4	45
Αρκετά	2	4,8	10
Λίγο	5	11,9	25
Καθόλου	4	9,5	20
Σύνολο	20	47,6	100
Ελλείπουσες τιμές	22	52,4	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 365: Βαθμός επηρεασμού της οργάνωσης στη σχέση της με άλλες οργανώσεις της κοινότητας από τα Πολιτικά δίκτυα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ	2	1,8	6,7
Αρκετά	3	2,8	10
Λίγο	3	2,8	10
Καθόλου	22	20,2	73,3
Σύνολο	30	27,5	100
Ελλείπουσες τιμές	79	72,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ	1	2,4	5,9
Λίγο	3	7,1	17,6
Καθόλου	13	31	76,5
Σύνολο	17	40,5	100
Ελλείπουσες τιμές	25	59,5	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 366: Βαθμός επηρεασμού της οργάνωσης στη σχέση της με άλλες οργανώσεις της κοινότητας από τα Κομματικά δίκτυα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ	2	1,8	6,7
Λίγο	4	3,7	13,3
Καθόλου	24	22	80
Σύνολο	30	27,5	100
Ελλείπουσες τιμές	79	72,5	
Σύνολο	109	100	

Κρουσώνας			
Λίγο	1	2,4	6,3
Καθόλου	15	35,7	93,8
Σύνολο	16	38,1	100
Ελλείπουσες τιμές	26	61,9	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 367: Βαθμός επηρεασμού της οργάνωσης στη σχέση της με άλλες οργανώσεις της κοινότητας από τα Συντεχνιακά δίκτυα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ	1	0,9	3,3
Λίγο	9	8,3	30
Καθόλου	20	18,3	66,7
Σύνολο	30	27,5	100
Ελλείπουσες τιμές	79	72,5	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ	1	2,4	5,9
Αρκετά	1	2,4	5,9
Λίγο	4	9,5	23,5
Καθόλου	11	26,2	64,7
Σύνολο	17	40,5	100
Ελλείπουσες τιμές	25	59,5	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 368: Βαθμός επηρεασμού της οργάνωσης στη σχέση της με άλλες οργανώσεις της κοινότητας από τα Οικογενειακά / Συγγενικά δίκτυα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ	2	1,8	6,5
Αρκετά	6	5,5	19,4
Λίγο	4	3,7	12,9
Καθόλου	19	17,4	61,3
Σύνολο	31	28,4	100
Ελλείπουσες τιμές	78	71,6	
Σύνολο	109	100	

Κρουσώνας			
Πολύ	2	4,8	11,8
Αρκετά	3	7,1	17,6
Λίγο	2	4,8	11,8
Καθόλου	10	23,8	58,8
Σύνολο	17	40,5	100
Ελλείπουσες τιμές	25	59,5	
Σύνολο	42	100	

Πίνακας 369: Βαθμός επηρεασμού της οργάνωσης στη σχέση της με άλλες οργανώσεις της κοινότητας από τα Οικονομικά δίκτυα

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Πολύ	6	5,5	19,4
Αρκετά	5	4,6	16,1
Λίγο	3	2,8	9,7
Καθόλου	17	15,6	54,8
Σύνολο	31	28,4	100
Ελλείπουσες τιμές	78	71,6	
Σύνολο	109	100	
Κρουσώνας			
Πολύ	6	14,3	31,6
Αρκετά	1	2,4	5,3
Λίγο	4	9,5	21,1
Καθόλου	8	19	42,1
Σύνολο	19	45,2	100
Ελλείπουσες τιμές	23	54,8	
Σύνολο	42	100	

Λόγοι μη συμμετοχής

Πίνακας 370: Λόγοι μη συμμετοχής των ατόμων στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αδιαφορία	4	3,7	3,7
Αμέλεια	2	1,8	1,8
Δεν γνωρίζω	1	0,9	0,9

Δεν έχουν αγροτεμάχια	1	0,9	0,9
Δεν έχουν παιδιά στο σχολείο	2	1,8	1,8
Δεν κατοικούν στη περιοχή	2	1,8	1,8
Δεν λειτουργεί το καφενείο το σαββατοκύριακο	1	0,9	0,9
Δεν πληρούν τις προϋποθέσεις	2	1,8	1,8
Έλλειψη ελεύθερου χρόνου	10	9,2	9,2
Έλλειψη πληροφόρησης	2	1,8	1,8
Ηλικία	1	0,9	0,9
Θρησκευτικές πεποιθήσεις	1	0,9	0,9
Λόγω Φ.Ε.Κ.	1	0,9	0,9
Προσωπικοί	2	1,8	1,8
Υγεία	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	76	69,7	69,7
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Αδιαφορία	1	2,4	2,4
Αμέλεια	1	2,4	2,4
Αποτελείται από τα ιδρυτικά μέλη	1	2,4	2,4
Άτομα που δεν είναι αγρότες	1	2,4	2,4
Δεν χρήζουν των υπηρεσιών	1	2,4	2,4
Έλλειψη ελεύθερου χρόνου	4	9,5	9,5
Έλλειψη εμπιστοσύνης	1	2,4	2,4
Έλλειψη πληροφόρησης	2	4,8	4,8
Επαγγελματική φύση	1	2,4	2,4
Επαγγελματικοί	1	2,4	2,4
Ηλικία	5	11,9	11,9
Θρησκευτικές πεποιθήσεις	1	2,4	2,4
Προσωπικοί	2	4,8	4,8
Ελλείπουσες τιμές	20	47,6	47,6
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 371: Λόγοι μη συμμετοχής των ατόμων στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αδιαφορία	1	0,9	0,9
Ανήκουν σε άλλο σύλλογο	1	0,9	0,9
Έλλειψη ελεύθερου χρόνου	1	0,9	0,9
Έλλειψη πληροφόρησης	2	1,8	1,8
Ηλικία	2	1,8	1,8

Κουλτούρα	1	0,9	0,9
Οικονομικοί	2	1,8	1,8
Πεποιθήσεις	1	0,9	0,9
Υποχρέωση σε ιδιωτικά καταστήματα	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	97	89	89
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Αδιαφορία	3	7,1	7,1
Αλλόθρησκοι	1	2,4	2,4
Δεν επιθυμούν να καταβάλλουν την οικονομική εισφορά	1	2,4	2,4
Έλλειψη ελεύθερου χρόνου	1	2,4	2,4
Έλλειψη οικονομικής δυνατότητας	2	4,8	4,8
Έλλειψη πληροφόρησης	1	2,4	2,4
Κακές σχέσεις με άλλα μέλη του συλλόγου	1	2,4	2,4
Νοοτροπία	1	2,4	2,4
Προσωπικοί	1	2,4	2,4
Συμμετοχή σε άλλο σύλλογο	1	2,4	2,4
Υγεία	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	28	66,7	66,7
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 372: Λόγοι μη συμμετοχής των ατόμων στις οργανώσεις

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αδιαφορία	1	0,9	0,9
Έλλειψη ελεύθερου χρόνου	2	1,8	1,8
Ηλικία	1	0,9	0,9
Θεωρητικά κακή παροχή υπηρεσιών	1	0,9	0,9
Ντροπή	1	0,9	0,9
Φόβος ενασχόλησης με τα κοινά, λόγω της δέσμευσης	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	102	93,6	93,6
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Απροθυμία συμμετοχής στα κοινά	1	2,4	2,4
Έλλειψη ελεύθερου χρόνου	1	2,4	2,4

Έλλειψη πληροφόρησης	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	39	92,9	92,9
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 373: Λόγοι που οι συμμετέχοντες της έρευνας δεν αποτελούν μέλη των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αδιαφορία	2	1,8	1,8
Αμέλεια	1	0,9	0,9
Απόσταση	1	0,9	0,9
Δεν έχω κοινωνικές σχέσεις με τον ηγέτη	1	0,9	0,9
Δεν έχω παιδί στο σχολείο	2	1,8	1,8
Δεν έχω την ηλικία που χρειάζεται (62 ετών)	1	0,9	0,9
Δεν έχω χρειαστεί τις υπηρεσίες	1	0,9	0,9
Διαφωνίες	1	0,9	0,9
Έλλειψη ελεύθερου χρόνου	12	11	11
Έλλειψη πληροφόρησης	1	0,9	0,9
Ηλικία	3	2,8	2,8
Λόγω Φ.Ε.Κ.	1	0,9	0,9
Προσωπικοί	1	0,9	0,9
Φόρτο εργασίας	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	80	73,4	73,4
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Αδιαφορία	1	2,4	2,4
Δεν γνώριζα την ύπαρξη του	1	2,4	2,4
Δεν είμαι αγρότης	1	2,4	2,4
Δεν έχω παιδί που να φοιτά στο Λύκειο Κρουσώνας	1	2,4	2,4
Δεν έχω παιδί σε αυτή την ηλικία	1	2,4	2,4
Δεν ήμουν εδώ για να συμμετέχω ενεργά	1	2,4	2,4
Δεν χρήζω των υπηρεσιών της οργάνωσης τώρα	1	2,4	2,4
Έλλειψη ελεύθερου χρόνου	4	9,5	9,5
Έλλειψη εμπιστοσύνης	1	2,4	2,4
Έλλειψη ενημέρωσης	1	2,4	2,4
Επαγγελματική φύση	1	2,4	2,4

Ηλικία	2	4,8	4,8
Φύση επαγγέλματος	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	25	59,5	59,5
Σύνολο	42	100	100

Πίνακας 374: Λόγοι που οι συμμετέχοντες της έρευνας δεν αποτελούν μέλη των οργανώσεων

Δημοτική Ενότητα	Συχνότητα	Σχετική συχνότητα (%)	Έγκυρη σχετική συχνότητα (%)
Γάζι			
Αμέλεια	1	0,9	0,9
Δεν έχω προσωπική σχέση με κάποιιο μέλος	1	0,9	0,9
Έλλειψη προϋποθέσεων συμμετοχής	1	0,9	0,9
Πεποιθήσεις	1	0,9	0,9
Φύλο	1	0,9	0,9
Ελλείπουσες τιμές	104	95,4	95,4
Σύνολο	109	100	100
Κρουσώνας			
Δεν επιθυμώ να καταβάλλω την οικονομική εισφορά για την συμμετοχή μου	1	2,4	2,4
Έλλειψη ελεύθερου χρόνου	1	2,4	2,4
Ελλείπουσες τιμές	40	95,2	95,2
Σύνολο	42	100	100